

I

Meddelanden från

Riksskattenämnden

Ärg. 12

Nr 1 1963

1) Nedskrivning å fartygskontrakt vid 1963 års taxering.

Riksskattenämnden har den 31 oktober 1962 beslutat meddela följande *anvisningar till ledning för taxeringsmyndigheterna* vid prövning av yrkanden om *avdrag vid 1963 års taxering för nedskrivning av värdet å rättigheter till leverans av fartyg*.

Enligt anvisningarna till 41 § kommunalskattelagen, punkt 1, må vid beräkning av inkomst av rörelse beträffande värdet å rättigheter till leverans av maskiner och andra för stadigvarande bruk avsedda inventarier enligt ej fullgjorda köpekontrakt nedskrivning av värdet därå godkännas endast i den mån den skattskyldige visar, att inköpspriset för tillgångar av samma slag å balansdagen understiger det kontraherade priset, eller det göres sannolikt, att dylikt prisfall kommer att inträffa innan tillgångarna levereras.

Vid 1963 års taxering bör — i den mån motsvarande nedskrivning skett i räk-

skaperna — vid beräkning av inkomst av rederirörelse avdrag enligt nämnda bestämmelser för nedskrivning av värdet å rättigheter till leverans av fartyg, *beställda under år 1962*, medgivas med nedan angivna procent av avtalat pris:

om fartyget skall levereras under år 1963, med 10 procent;

om fartyget skall levereras under år 1964 eller senare, med 15 procent.

Beträffande fartyg, *beställda under år 1961 eller tidigare*, har riksskattenämnden i meddelande nr 1/1962, punkt 1, meddelat anvisningar till ledning för 1962 års taxering. I den mån avdrag enligt nämnda anvisningar icke utnyttjats vid 1962 års taxering bör — då fråga är om fartyg som skall levereras år 1963 eller senare — avdrag med belopp, som sålunda icke utnyttjats, medgivas vid 1963 års taxering, i den mån motsvarande nedskrivning skett i räkenskaperna för år 1962.

Skulle i visst fall särskilda omständig-

R I: 1

heter visas föreligga, som böra föranleda att avdrag vid 1963 års taxering medgives enligt andra grunder än ovan angivits, bör i dylikt fall avdrag medgivas i enlighet med vad sålunda blivit visat.

Vid prövning av fråga om avdrag för nedskrivning å fartygskontrakt bör beaktas att — enligt bestämmelserna i 3 § förordningen den 19 februari 1954 (nr 40) om särskild investeringsfond för avyttrat fartyg¹ — skattskyldig, som medgivits avdrag för avsättning till dylik fond, må åtnjuta avdrag för nedskrivning å leveranskontrakt rörande fartyg allenast om och i den mån avdrag för sådan nedskrivning kunnat medgivas med belopp överstigande beloppet av fondavsättningen vid beskattningsårets utgång.

2) Angående premie för tjänstegrupp-livförsäkring vid 1963 års taxering.

(Jfr nr 1/1962 p. 3.)

Riksskattenämnden har den 30 november 1962 — efter framställning från Svenska livförsäkringsbolags förening i oktober samma år — beslutat att såsom *anvisning till ledning för taxeringsmyndigheterna* göra följande uttalande:

Hos riksskattenämnden hemställde Svenska försäkringsbolags riksförbund år 1961 att nämnden måtte — på grund av svårigheten att för varje anställd, som enligt överenskommelse mellan Svenska arbetsgivareföreningen samt Svenska industritjänstemannaförbundet och Sveriges arbetsledareförbund vore tjänstegrupp-livförsäkrad, uppgiva den exakta premien för år 1961 — utfärda anvisning att årspremien vid 1962 års taxering finge upptagas till 84 kronor för varje försäkrad. Med anledning härav beslöt riksskatte-

¹ Jfr SFS 1959: 169.

nämnden vid sammanträde den 15 och 16 december 1961 (se Meddelanden från Riksskattenämnden Ser. I 1962 nr 1 p. 3) att såsom anvisning till ledning för taxeringsmyndigheterna uttala att, därest i kontrolluppgift och självdeklaration till 1962 års taxering premien för tjänstegrupp-livförsäkringen upptoges till 84 kronor för helt år resp. till 7 kronor för månad, detta borde av taxeringsmyndigheterna godtagas.

Vad riksskattenämnden sålunda uttalat bör iakttas *jämväl vid 1963 års taxering*.

3) Angående den kapitaliseringsprocent, som vid 1963 års taxering bör tillämpas vid värdering av icke börsnoterade aktier vid beräkning av skattepliktig förmögenhet.

Riksskattenämnden har den 30 november 1962 beslutat att såsom *anvisning till ledning för taxeringsmyndigheterna* göra följande uttalande:

I riksskattenämndens anvisningar för värdering av icke börsnoterade aktier (Meddelanden från Riksskattenämnden Ser. I nr 5 år 1962) har — ifråga om *rörelsedrivande bolag*, som icke äro fåmansbolag — gjorts bl. a. följande uttalande angående kapitaliseringsprocenten vid bestämmandet av avkastningsvärdet (sid. R 64):

”Kapitaliseringsprocenten vid bestämmande av avkastningsvärdet bör stå i relation till den genomsnittliga procentsatsen för den effektiva förräntningen av aktier i börsnoterade bolag inom den bransch varom fråga är. I allmänhet torde skäl finnas för en viss höjning av ifrågasvarande genomsnittliga kapitaliseringsprocent, eftersom vid penningplacering i icke börsnoterade aktier placerarna vanligen ställa större krav på avkastning än vid placering i börsnoterade aktier, vilka

— i motsats till de icke börsnoterade — relativt lätt kunna omsättas i pengar. Å andra sidan torde vid värderingen av aktier i icke börsnoterade bolag hänsyn, där ej omständigheterna till annat föranleda, böra tagas till värdet av bolagets reallgångar såsom skogar, gruvor, värdefull tomtmark o. dyl. Äro dessa värden mera betydande, förvärvas aktier i bolaget icke sällan i syfte att förvärvaren skall kunna bibehålla kapitalets realvärde och erhålla en säker förräntning, varvid icke samma anledning föreligger att höja den genomsnittliga kapitaliseringsprocenten. Om däremot reallgångarna äro obetydliga i förhållande till avkastningen, föreligger särskild anledning att verkställa kapitaliseringen efter en högre procentsats än den genomsnittliga. När en uppjustering av kapitaliseringsprocenten skäligen anses böra ske, bör dock höjningen vanligen icke överstiga en procent. Vid bestämmande av kapitaliseringsprocenten bör särskilt beaktas graden av bolagets konsolidering. Uppjusteringen bör ske med större försiktighet när fråga är om bolag, som i fråga om storlek och aktiernas spridning stå nära sådana bolag vars aktier noteras å börsen.”

Vidare har i samma anvisningar — ifråga om *förvaltningsbolag*, som icke äro fåmansbolag — beträffande kapitaliseringsprocenten uttalats (sid. R 71) :

”Kapitaliseringsprocenten bör därvid — i enlighet med den princip som förordats beträffande rörelsedrivande bolag, som icke äro fåmansbolag — stå i relation till den genomsnittliga procentsatsen för den effektiva förräntningen av aktier i börsnoterade förvaltningsbolag. Vad som anförts beträffande de rörelsedrivande bolagen (sid. R 64) om skäl för en viss höjning av ifrågavarande genomsnittliga kapitaliseringsprocent bör i tillämpliga delar gälla även för här avsedda förvaltningsbolag.”

Med avseende å 1960—1962 års taxeringar har riksskattenämnden rekommenderat viss höjning av kapitaliseringspro-

centen (se Meddelanden från Riksskattenämnden Ser. I nr 1 år 1962 punkt 5 och där gjorda hänvisningar).

Med hänsyn till ovissheten beträffande den ekonomiska utvecklingen, särskilt vad angår medelstora och mindre företag, bör vid 1963 års taxering i de fall, då en höjning av kapitaliseringsprocenten vidtages i enlighet med ovan angivna riktlinjer, en något större höjning kunna ifrågakomma än som förordats i ovan citerade uttalanden, dock att den totala höjningen av kapitaliseringsprocenten regelmässigt icke bör överstiga 1½ procent.

4) Uppgifter å effektiv förräntning å aktier i börsnoterade aktiebolag m. fl. till ledning för aktievärdering vid 1963 års taxering.

Riksskattenämnden har den 30 november 1962 beslutat att till taxeringsintendenterna överlämna en genom nämndens försorg utarbetad förteckning, utvisande den effektiva förräntningen å aktier i vissa börsnoterade bolag och bolag noterade å den s. k. fria listan. Förteckningen är avsedd att tjäna till ledning för värdering av icke börsnoterade aktier av ifrågavarande slag vid 1963 års taxering. Förräntningen är — i enlighet med den princip som tillämpats vid utarbetande av motsvarande förteckningar för tidigare år — i regel beräknad med hänsyn till den år 1962 beslutade utdelningen å stamaktier. Med hänsyn till den i många fall rätt betydande nedgången i börskurserna under oktober och november månader 1962 har vid beräkningen hänsyn tagits till köpkurserna per den 3 september, 1 oktober och 30 november 1962. I förteckningen angivna procenttal utgöra medeltalet av den effektiva förräntningen i förhållande till köpkur-

serna dels per den 3 september och 1 oktober, dels per den 30 november 1962.

I förteckningen har angivits följande *genomsnittliga förräntning* å aktier avseende nedan angivna branscher:

Malmbrytning, järn- och stålverk, metallverk	4,6 %
Järn- och stålmanufaktur, meka- niska verkstäder	4,5 %
Trä- och cellulosaindustri	4,1 %
Pappersbruk och grafisk industri	4,4 %
Livsmedelsindustri	4,5 %
Bryggerier	4,7 %
Textilindustri	4,8 %
Kemisk-teknisk industri	4,5 %
Varuhandel	3,0 %
Rederier	6,0 %
Fastighetsbolag	3,3 %
Holdingsbolag	3,2 %

5) Fråga i visst fall om vederlag för rätt att under begränsad tid taga grus å fastighet utgjorde skattepliktig inkomst.

I ärende angående framställning om förhandsbesked förekom i huvudsak följande. Enligt ett den 9 december 1950 dagtecknat avtal mellan sökandens broder, å ena, samt sökanden och hennes man, å andra sidan, förband brodern sig och sina rättsinnehavare att tillåta sökanden eller "om hon skulle avlida", hennes man att å en brodern tillhörig fastighet utan avgift taga lika mycket sand och grus, som brodern eller hans rättsinnehavare försålde från fastigheten; och skulle denna rätt gälla så länge sökanden och hennes man eller endera av dem vore i livet. Därjämte förklarades, att in-teckning till säkerhet för rättighetens be-stånd finge tagas i fastigheten och att det rörande tillämpningen av den upp-

låtna rätten överenskommit, att densamma företrädesvis borde utövas på så sätt, att fastighetens ägare årligen redovisade försäljningen av sand och grus och till rättighetens innehavare betalade hälften av nettoinkomsten. Rättighetens innehavare ägde dock, om han funne det lämpligt, själv taga grus i den mån han vore berättigad därtill i enlighet med de försäljningsredovisningar, som fastighetens ägare även i detta fall skulle avgiva. Avtalet hade upprättats vid arvskitte efter sökandens föräldrar, vilka ägt fastigheten. Brodern hade sedermera upplåtit rättigheter att taga grus och sand samt sålt ett sand- och grustag å fastigheten, och hade sökanden bekommit hälften av de därvid in-flutna ersättnings- eller köpeskillingsbeloppen. Brodern planerade nu att för cirka 60.000 kronor sälja ett förut med nyttjanderätt upplåtet område och ett annat område av fastigheten om tillhoppa 3—3,5 hektar. Även av denna köpeskillning skulle sökanden erhålla hälften. Sökanden hemställde om förhandsbesked, huruvida den del av köpeskillingen, som sålunda skulle tillfalla henne vid den tilltänkta försäljningen, helt eller delvis utgjorde skattepliktig inkomst för henne.

Den 28 juni 1962 meddelade riksskattenämnden följande förhandsbesked: Riksskattenämnden finner, att sökanden genom överenskommelse med sin broder tillförsäkrats nyttjanderätt till fastigheten, avseende rätt för sökanden och hennes man att, så länge någon av dem levde, å fastigheten taga sand och grus till en myckenhet motsvarande vad brodern själv sålde, vilken rätt företrädesvis borde utövas på så sätt att sökanden respektive hennes man årligen av brodern erhöi hälften av nettoinkomsten av broderns försäljningar. Riksskattenämnden

finner vidare att, om sökandens broder försäljer ifrågakomma område om 3—3,5 hektar av fastigheten och sökanden erhåller hälften av köpeskillingen, vad sökanden sålunda erhåller är att anse som ersättning för att sökanden avstår från berörda, till tiden begränsade nyttjanderätt. På grund därav förklarar riksskattnämnden, att den del av förenämnda köpeskillning, som sökanden må komma att uppbära, utgör skattepliktig inkomst för henne.

I besvär hos Regeringsrätten yrkade sökanden ändring.

Regeringsrätten (plenum) meddelade den 6 november 1962 följande utslag:

Enär sökandens ifrågavarande tilltänkta andel av köpeskillning vid blivande försäljning av områden av hennes broders fastighet skulle utgöra vederlag för kapitalvärdet av den till henne för hennes och hennes makes livstider upplåtta rätten att å områdena taga grus och sand, vilken rätt skulle genom områdenas försäljning upphöra för alltid,

samt, såvitt av sökandens uppgifter framgår, avyttringen av rättigheten icke skulle utgöra led i någon av henne yrkesmässigt bedriven verksamhet,

måste i målet anses att vederlaget skulle vara av beskaffenhet att kunna hänföras till skattepliktig inkomst för sökanden endast i fall, som avses i 35 § 2 mom. kommunalskattelagen.

Förty och då förutsättningarna för beskattning jämlikt nämnda lagrum, redan med hänsyn till den tid sökanden innehaft rättigheten, ej äro för handen,

finner Kungl. Maj:t skäligt sålunda ändra överklagade förhandsbeskedet att vad sökanden må bekomma av köpeskillingen för förenämnda jordområden såsom vederlag för sin rätt till grus- och

sandtäkt å dem förklaras icke till någon del vara för henne skattepliktig intäkt.

Ett regeringsråd, med vilken tre andra regeringsråd instämde, yttrade:

Enär vad sökanden skulle uppbära såsom ersättning vid upphörande av rättighet att å fastigheten taga sand och grus icke kan anses tillfalla henne såsom brukare av jordbruksfastighet eller eljest utgöra intäkt i en av henne yrkesmässigt bedriven verksamhet,

samt beskattning av ersättningen enligt bestämmelserna om realisationsvinst icke heller ifrågakommer,

förklarar jag, med ändring av förhandsbeskedet, att vad sökanden må erhålla av köpeskillingen vid den tilltänkta försäljningen icke utgör för henne skattepliktig intäkt.

Fyra regeringsråd funno ej skäl att göra ändring i förhandsbeskedet.

Ett regeringsråd anförde:

Rättigheten för sökanden att å fastigheten taga sand och grus är sådan, varom förmåles i 1 kap. 7 § lagen om nyttjanderätt till fast egendom, samt avser alltså icke sådant brukande av jord, varom stadgas i 2 kap. 1—69 §§ samma lag och som medför tillämpning av bestämmelserna i 21—23 §§ kommunalskattelagen om inkomst av jordbruksfastighet.

Enär rättigheten i samband med arvskiftet efter sökandens föräldrar upplåtits åt henne mot det att själva fastigheten tillskiftats hennes broder,

förklarar jag, med ändring av förhandsbeskedet, att vad sökanden erhåller av köpeskillingen vid den tilltänkta försäljningen icke utgör för henne skattepliktig intäkt.

6) Värdeminskning å ugn och torkor vid tegelbruk.

I ärende angående framställning från ett tegelbruksaktiebolag om förhandsbesked förekom i huvudsak följande: Un-

der de senaste åren hade bolaget i enlighet med framställda yrkanden vid inkomsttaxeringen erhållit avdrag för värdeminskning å tunnelugn, flamugnstorkor och tunnelugnstorkor med fyra procent av anskaffningsvärdet. Dessa anläggningar voro av helt annan konstruktion än de, som tidigare varit i bruk hos bolaget. Bolaget anhöll om förhandsbesked, huruvida vid bolagets inkomsttaxering år 1962 tunnelugn, flamugnstorkor och tunnelugnstorkor vid beräkning av avdrag för värdeminskning fingo jämföras med maskiner.

Riksskattenämnden meddelade den 20 juni 1962 följande förhandsbesked: Riksskattenämnden finner, att de år 1955 anskaffade flamugnstorkorna vid 1957 års allmänna fastighetstaxering inräknats i byggnadsvärdet och att de icke före 1962 års särskilda fastighetstaxering åsatts särskilt maskinvärde¹. Vad åter angår de år 1958 anskaffade tunnelugnstorkorna och tunnelugnen finner riksskattenämnden, att dessa äro att hänföra till sådana maskiner och liknande tillgångar, för vilka enligt 10 § kommunalskattelagen

¹ Förutsättning för att i avskrivningshänseende jämföras flamugnstorkorna med maskiner förelåg sålunda icke förrän vid 1963 års taxering.

och punkt 5 av anvisningarna till samma paragraf särskilt maskinvärde skall angivas vid fastighetstaxeringen, samt att de icke varit föremål för fastighetstaxering förrän i och med att de av 1962 års vederbörande taxeringsnämnd åsatts särskilt maskinvärde. På grund härav förklarar riksskattenämnden, att sökandebolaget vid sin inkomsttaxering år 1962 icke äger i avskrivningshänseende jämföras flamugnstorkorna med maskiner och andra för stadigvarande bruk i rörelse avsedda inventarier men att bolaget däremot, såvitt gäller tunnelugnstorkorna och tunnelugnen, äger att vid 1962 års inkomsttaxering åtnjuta avdrag för värdeminskning enligt de bestämmelser, som gälla beträffande rätt till avdrag för värdeminskning å maskiner och andra för stadigvarande bruk i rörelse avsedda inventarier.

I besvär hos Regeringsrätten yrkade bolaget, att vid 1962 års inkomsttaxering jämväl berörda flamugnstorkor måtte i avskrivningshänseende få jämföras med maskiner och andra för stadigvarande bruk i rörelse avsedda inventarier.

Regeringsrätten fann i utslag den 6 november 1962 ej skäl att göra ändring i förhandsbeskedet.

(Stockholm den 14 januari 1963)

R I:6

I

Meddelanden från

Riksskattenämnden

Årg. 12

Nr 2 1963

1) Extra avdrag för väsentligen nedsatt skatteförmåga för folkpensionärer.

Riksskattenämnden har den 24 januari 1963 beslutat meddela följande *anvisningar till ledning för taxeringsmyndigheterna* angående extra avdrag för väsentligen nedsatt skatteförmåga för folkpensionärer, avsedda att försöksvis tillämpas vid 1963 års taxering.

Enligt 50 § 2 mom. fjärde stycket kommunalskattelagen skall — därest särskilda omständigheter icke till annat föranleda — skattskyldig, vars inkomst helt eller till huvudsaklig del utgjorts av folkpension, anses ha haft sådan nedsatt skatteförmåga, som berättigar till extra avdrag. Enligt anvisningarna till samma paragraf bör i fråga om skattskyldig, som för sin försörjning varit *helt* beroende av vad han uppburit i folkpension, den taxerade inkomsten regelmässigt minskas med ett belopp motsvarande vad han sålunda

uppburit, dock högst 3.000 kronor. Om den skattskyldige mot låg avgift vistats å sjukhus eller annan anstalt eller om hans levnadskostnader rönt inverkan av annan därmed jämförlig omständighet, bör dock det belopp, varmed den taxerade inkomsten enligt vad nyss sagts må minskas, jämkas med hänsyn därtill. Om skattskyldig haft jämväl annan inkomst (sidoinkomst) men folkpensionen likväl utgjort den *huvudsakliga* delen av hans inkomst, bör den skattskyldige regelmässigt medgivas ett med hänsyn till omständigheterna jämkat avdrag. Därest folkpensionen icke uppgått till minst hälften av den sammanlagda inkomsten, bör extra avdrag medgivas allenast då särskilda skäl därtill föranleda.

Enligt 9 § 2 mom. andra stycket förordningen om statlig inkomstskatt gälla enahanda regler vid taxeringen till statlig inkomstskatt.

Det är av vikt att största möjliga likformighet uppnås vid bedömandet av

R I : 7

folkpensionärernas extra avdrag. I sådant syfte ha härvid fogade tabeller utarbetats.

Tabellerna äro avsedda att tjäna till ledning vid bestämmande av det avdrag, som bör tillerkännas en folkpensionär med sidoinkomst. I folkpensionen inräknas bl. a. kommunalt bostadstillägg. Detta utgår enligt de grunder, vederbörande kommun bestämmer, och dess storlek varierar avsevärt inom olika kommuner.

Det bör understrykas, att tabellerna endast äro avsedda som hjälpmedel. Vid fastställande av det extra avdraget bör hänsyn sålunda tagas till de särskilda förhållanden, som under beskattningsåret kunna föreligga i det enskilda fallet. Såsom av de förut återgivna anvisningarna till 50 § kommunalskattelagen framgår, bör exempelvis avdraget minskas, då den skattskyldiges levnadskostnader varit låga

till följd av att han mot låg avgift vistas å sjukhus eller annan anstalt. Å andra sidan kan det finnas skäl att höja avdraget om den skattskyldige haft kostnader för sjukdom. Förmögenhet av icke alltför ringa storleksordning bör i allmänhet föranleda minskning av avdraget. Dock bör förekomsten av en egnahemsfastighet, därest den bebos av den skattskyldige, i regel icke påverka avdragets storlek; skäl kan emellertid föreligga att minska avdraget om fastigheten är obelånad eller mycket lågt belånad. Ej heller böra bankmedel, andra fordringar eller värdepapper å 10.000—15.000 kronor medföra någon reducering av avdraget.

Med sidoinkomst avses i tabellerna i princip all inkomst utom folkpension. I inkomsten bör sålunda inräknas inkomst av icke skattepliktig natur såsom exem-

Skattelindringsavdrag för folkpensionärer. *Ogifta.*

Folkpension ¹⁾	2400	2700	3000	3300	3600	3900	4200	4500	4800	5100	5400	5700	6000
Sidoinkomst													
0	—	200	500	800	1100	1400	1700	2000	2300	2600	2900	3000	3000
200	100	400	700	1000	1300	1600	1900	2200	2500	2800	3000	3000	3000
400	300	600	900	1200	1500	1800	2100	2400	2700	3000	3000	3000	3000
600	500	800	1100	1400	1700	2000	2300	2600	2900	3000	3000	3000	3000
800	700	1000	1300	1600	1900	2200	2500	2800	3000	3000	3000	3000	3000
1000	700	1000	1300	1600	1900	2200	2500	2800	3000	3000	3000	3000	3000
1200	600	900	1200	1500	1800	2000	2300	2600	2800	3000	3000	3000	3000
1400	500	800	1100	1400	1600	1900	2100	2400	2600	2800	3000	3000	3000
1600	400	700	900	1200	1500	1700	1900	2100	2400	2600	2800	3000	3000
1800	300	600	800	1100	1300	1500	1700	1900	2100	2300	2500	2700	—
2000	200	400	700	900	1200	1400	1500	1700	1900	2100	2300	2400	—
2200	100	300	500	800	1000	1200	1300	1500	1700	1800	2000	—	—
2400	—	200	400	600	900	1000	1100	1300	1400	1600	1700	—	—
2600	—	100	300	500	700	800	1000	1100	1200	1300	—	—	—
2800	—	—	100	400	600	700	800	900	900	1000	—	—	—
3000	—	—	—	200	400	500	600	600	700	—	—	—	—
3200	—	—	—	100	300	300	400	400	500	—	—	—	—
3400	—	—	—	—	100	200	200	200	—	—	—	—	—
3600	—	—	—	—	—	100	100	—	—	—	—	—	—

¹⁾ Härmed avses folkpension inklusive faktiskt utgående (d. v. s. med hänsyn till sidoinkomst reducerat) bostadstillägg och andra tillägg.

pelvis den icke skattepliktiga delen av livränta enligt 32 § 2 mom. kommunalskattelagen, den del av inkomst av kapital, som motsvaras av utnyttjat extra avdrag i förvärvskällan i fråga, hyresinkomst av fastighet, där inkomsttaxeringen sker efter schablon, inkomst såsom delägare i dödsbo etc.

Den för gifta upprättade tabellen är avsedd för skattskyldiga, som äga rätt till ortsavdrag för gifta, medan tabellen för

ogift är avsedd för ensamstående skattskyldig. Talen längst till vänster i tabellen för gifta avser makarnas *sammanslagda* sidoinkomster. Tabellerna äro upprättade med 300-kronors intervaller för folkpensionen och 200-kronors intervaller för sidoinkomsten. Då folkpensionen utgår med annat belopp än som upptagits i kolumnhuvudena respektive då sidoinkomsten uppgår till annat belopp än som upptagits i kolumnen för sidoinkomst,

Skattelindringsavdrag för folkpensionärer. *Gifta*, ena eller båda makarna ha folkpension.

Folkpen- sion ¹⁾	4000	4300	4600	4900	5200	5500	5800	6100	6400	6700	7000	7300	7600	7900	8200	8500
Sidoin- komst ²⁾																
0	—	—	—	—	300	600	900	1200	1500	1800	2100	2400	2700	3000	3000	3000
200	—	—	—	200	500	800	1100	1400	1700	2000	2300	2600	2900	3000	3000	3000
400	—	—	100	400	700	1000	1300	1600	1900	2200	2500	2800	3000	3000	3000	3000
600	—	—	300	600	900	1200	1500	1800	2100	2400	2700	3000	3000	3000	3000	3000
800	—	200	500	800	1100	1400	1700	2000	2300	2600	2900	3000	3000	3000	3000	3000
1000	100	400	700	1000	1300	1600	1900	2200	2500	2800	3000	3000	3000	3000	3000	3000
1200	300	600	900	1200	1500	1800	2100	2400	2700	3000	3000	3000	3000	3000	3000	3000
1400	300	600	900	1100	1400	1700	2000	2300	2600	2900	3000	3000	3000	3000	3000	3000
1600	300	500	800	1100	1400	1600	1900	2200	2400	2700	3000	3000	3000	3000	3000	3000
1800	200	500	700	1000	1300	1500	1800	2100	2300	2600	2800	3000	3000	3000	3000	3000
2000	200	400	700	900	1200	1500	1700	2000	2200	2400	2700	2900	3000	3000	3000	3000
2200	200	400	600	900	1100	1400	1600	1800	2100	2300	2500	2800	3000	3000	3000	3000
2400	200	400	600	800	1100	1300	1500	1700	1900	2200	2400	2600	2800	3000	3000	—
2600	100	300	500	700	1000	1200	1400	1600	1800	2000	2200	2400	2600	2800	3000	—
2800	100	300	500	700	900	1100	1300	1500	1700	1900	2100	2200	2400	2600	—	—
3000	100	300	400	600	800	1000	1200	1400	1600	1700	1900	2100	2300	2400	—	—
3200	100	200	400	600	800	1000	1100	1300	1400	1600	1800	1900	2100	—	—	—
3400	100	200	300	500	700	900	1000	1200	1300	1500	1600	1800	1900	—	—	—
3600	100	100	300	400	600	800	900	1100	1200	1300	1500	1600	—	—	—	—
3800	—	100	200	400	500	700	800	900	1100	1200	1300	1400	—	—	—	—
4000	—	100	200	300	500	600	700	800	900	1000	1100	1200	—	—	—	—
4200	—	—	100	200	400	500	600	700	800	900	1000	—	—	—	—	—
4400	—	—	100	200	300	500	500	600	700	800	800	—	—	—	—	—
4600	—	—	—	100	200	400	400	500	600	600	—	—	—	—	—	—
4800	—	—	—	—	200	300	300	400	400	500	—	—	—	—	—	—
5000	—	—	—	—	100	200	200	300	300	—	—	—	—	—	—	—
5200	—	—	—	—	—	100	100	200	—	—	—	—	—	—	—	—

1) Härmed avses folkpension inklusive faktiskt utgående (d. v. s. med hänsyn till sidoinkomst reducerat) bostadstillägg och andra tillägg.

2) I förekommande fall inklusive makes sidoinkomst.

bör avdraget bestämmas med ledning av vad som gäller för *närmast* liggande, i tabellen upptagen folkpension respektive sidoinkomst. Då folkpension utgår med belopp, som ligger mitt emellan i kolumnhuvudena upptagna belopp, respektive då sidoinkomst uppgår till belopp, som ligger mitt emellan i kolumnen för sidoinkomst upptagna belopp, bör avdraget bestämmas med ledning av vad som gäller för *närmast lägre* folkpension respektive sidoinkomst.

Skulle vederbörlig tabell giva sådant resultat, att den beskattningsbara inkomsten blir 0 vid endera den statliga eller kommunala taxeringen, bör extra avdraget vid den andra taxeringen i regel höjas så, att den beskattningsbara inkomsten även vid denna taxering blir 0. Skulle med tillämpning av vederbörlig tabell den beskattningsbara inkomsten bli mycket låg (något hundratal kronor) bör avdraget höjas så att den beskattningsbara inkomsten blir 0, dock att det extra avdraget i intet fall får överstiga 3.000 kronor.

Hava båda makarna folkpension, bör avdraget enligt tabellen fördelas mellan makarna i förhållande till deras taxerade inkomster. Därest endast den ene maken har folkpension bör avdraget i första hand tillgodoföras nämnde make och där efter vad som må återstå av avdraget tillgodoföras den andre maken.

Bestämmelserna om avdrag för nedsatt skatteförmåga böra iakttagas utan att särskilt yrkande därom framställs i vederbörandes självdeklaration.

2) Angående beskattning av vissa inköpsrätter.

Genom ett den 10 november 1962 dagtecknat meddelande erbjöd styrelsen för Aktiebolaget Industrivärden aktieägarna

i bolaget att från bolaget för varje femtal nuvarande aktier i Industrivärden inköpa en B-aktie i Investmentaktiebolaget Promotion till ett pris av 150 kronor per aktie jämte halvt courtage och halv fondstämpel. Rätten till inköp skulle begagnas under tiden 15 november—15 december 1962. Aktieägare, som önskade begagna sin rätt till inköp av aktier eller önskade erhålla bevis om sin inköpsrätt, skulle samtidigt med anmälan härom för avstämpling förete mantlarna till de aktier i Industrivärden, varå inköpsrätten grundades. För aktie i Industrivärden, som avstämplades för erhållande av bevis om rätt till inköp, utfärdades inköpsrättsbevis.

Hos riksskattenämnden har Aktiebolaget Industrivärden hemställt att nämnden måtte fastställa det schablonvärde, efter vilket inköpsrätten skulle upptagas såsom skattepliktig utdelning för aktieägare i Industrivärden, som begagnat sig av inköpsrätten.

Riksskattenämnden har vid sammanträde den 9 januari 1963 — med beaktande av de betalkurser, som noterats å Stockholms fondbörs — beslutat att såsom *anvisning till ledning för taxeringsmyndigheterna* uttala, att inköpsrättens schablonvärde borde, för varje aktie i Aktiebolaget Industrivärden, anses utgöra 2 kronor 50 öre, varvid avdrag för courtage och stämpel icke borde medgivas.

3) Realisation eller löpande försäljning av kreatur? (Jfr nr 7/1962 p. 1 och där gjorda hänvisningar).

I ärende angående framställning om förhandsbesked förekom i huvudsak följande. Sökanden arrenderade av en stad i mellersta Sverige en jordbruksfastighet om tillhoppa 42,5 hektar åker och 6,5 hekt-

ar betesmark. Därjämte arrenderade sökanden av staden ett område om 27 hektar åker, beläget på i förhållande till förstnämnda fastighet motsatt sida av staden. Sammansättningen av sökandens nötkreatursbesättning vid utgången av nedan nämnda år ävensom inköp och försäljningar under respektive år hade varit följande:

Besk.- år	Tju- rar	Kor	Ung- nöt	Försäljning nötkreatur	Inköp nötkreatur
1956	1	12	8	5 1.569	1 1.338
1957	1	16	12	8 5.989	5 5.100
1958	1	16	15	16 8.630	1 2.400
1959	1	20	24	6 7.088	— —
1960	1	22	28	15 9.935	2 350
1961	1	25	32	11 6.763	1 1.100

Vid tiden för ansökningen utgjordes besättningen av 1 tjur, 30 kor och 34 ungnöt. Staden hade från den förstnämnda fastigheten försålt viss mark för bebyggelse. Med anledning därav hade sökanden blivit uppsagd till den 14 mars 1963 från 15 hektar åkerjord. På grund av arealminskningen ämnade sökanden minska besättningen genom försäljning av 12 kor och 12 ungdjur. Sökanden anhöll om förhandsbesked, huruvida den planerade försäljningen kunde hänföras till skattefri realisation.

Den 19 oktober 1962 meddelade riksskattenämnden följande förhandsbesked. Riksskattenämnden finner, att den av sökanden planerade försäljningen av kreatur delvis är att hänföra till uppskjuten löpande försäljning, att försäljningen i vad avser 6 kor och ett häremot svarande antal ungdjur får anses bero på drifts-omläggning till följd av arealminskning samt att rekryteringsunderlaget för en mjölkdjursbesättning i mellersta Sverige i allmänhet icke uppgår till mer än två tredjedelar av antalet mjölkkor.

På grund härav förklarar riksskattenämnden att, om sökanden i samband med frånträdandet av arrendet av 15 hektar åker försäljer 12 kor och 12 ungdjur, avyttringen i vad den avser 6 kor och 4 ungdjur av normal ålderssammansättning är att anse såsom sådan realisation, därav intäkten icke skall upptagas såsom intäkt av jordbruksfastighet. Eftersom sökanden innehåft besättningen mer än fem år skall vid avyttringen uppkommande vinst i vad den hänför sig till de såsom realiserade ansedda djuren icke heller anses såsom skattepliktig realisationsvinst. Vad åter angår avyttringen av övriga djur förklarar riksskattenämnden, att intäkten därav skall upptagas såsom intäkt genom löpande försäljning.

4) Ersättning för intrång i nyttjanderätt.

I ärende angående framställning från ett aktiebolag om förhandsbesked förekom bl. a. följande. Sökandebolaget ägde enligt nyttjanderättskontrakt av år 1950 rätt att bryta sten å en fastighet. Genom omläggning av en allmän väg skulle ett område av fastigheten komma att tagas i anspråk såsom vägmark. I ersättning för därav föranlett intrång i bolagets nyttjanderätt till stentäkt ägde bolaget enligt en med väg- och vattenbyggnadsstyrelsen träffad överenskommelse uppbära 55.000 kronor i ett för allt. Bolaget anhöll om förhandsbesked, dels huruvida nämnda ersättning utgjorde för bolaget skattepliktig intäkt, dels ock huruvida vad bolaget kunde uppbära vid en eventuell överlåtelse av nyttjanderättskontraktet skulle utgöra för bolaget skattepliktig intäkt.

Den 8 december 1961 meddelade riksskattenämnden följande förhandsbesked. Enär ifrågavarande ersättning, som utgår

för intrång i sökandebolagets arrenderätt, utgör gottgörelse för utebliven inkomst under återstående arrendetid, förklarar riksskattenämnden ersättningen utgöra för bolaget skattepliktig intäkt av rörelse. Riksskattenämnden förklarar vidare att, därest arrenderätten i dess helhet överlåtes, den härför uppburna ersättningen av samma skäl utgör skattepliktig intäkt för bolaget.

5) Jordstyckningsrörelse? (Jfr nr 7/1962 p. 2 och där gjorda hänvisningar).

I ärende angående framställning från ett dödsbo om förhandsbesked förekom i huvudsak följande. A:s hustru B avled år 1951 och dödsboet efter henne ägde fyra fastigheter. Fastigheterna hade förvärvats av A genom köp åren 1923 och 1939. A och dödsboet hade under åren 1942—1958 från fastigheterna försålt minst 12 tomtområden. En av fastigheterna omfattade 33 hektar inrösningsjord, 55 hektar skog och 16,5 hektar impediment. Styckningsplan för sportstugebebyggelse hade upprättats berörande omkring 8 hektar impediment och något skogsmark av nämnda fastighet. Dödsboet, som hade för avsikt att låta avstycka hela det planlagda området samt antingen sälja området till en tomtexploatör eller sälja tomter därifrån underhand, anhöll om förhandsbesked, dels huruvida i det förstnämnda fallet försäljningen skulle komma att föranleda inkomstbeskattning, dels ock i det senare fallet när yrkesmässig tomtförsäljning, som föranledde inkomstbeskattning, skulle anses föreligga.

Den 3 oktober 1962 meddelade riksskattenämnden följande förhandsbesked. Riksskattenämnden finner av utredningen i ärendet framgå, att A och dödsboet efter B låtit avstycka och försälja tomter i

sådan utsträckning, att jordstyckningsrörelse måste anses föreligga, samt att den tilltänkta försäljningen av det planlagda området får anses utgöra ett led i den av dödsboet sålunda bedrivna jordstyckningsrörelsen. På grund härav förklarar riksskattenämnden, att den köpeskilling som erhålles vid försäljning av det planlagda området skall — oavsett om avyttring sker i ett sammanhang till en tomtexploatör eller om tomterna säljas efter hand — utgöra för dödsboet skattepliktig intäkt av rörelse.

6) Fråga huruvida viss fastighet utgjorde varulager i byggnadsrörelse. (Jfr nr 7/1962 p. 3 och där gjorda hänvisningar).

I ärende angående framställning om förhandsbesked förekom i huvudsak följande. Sökanden bedrev fram till år 1937 byggnadsrörelse under enskild firma. Sistnämnda år bildade sökanden ett byggnadsaktiebolag, varvid sökandens privata byggnadsverksamhet avvecklades. Enligt köpekontrakt den 20 december 1954 förvärvade sökanden från ett av honom helägt fastighetsaktiebolag en bolaget tillhörig fastighet. Utköpet skedde med tillämpning av bestämmelserna i fondskatteförordningen. Den åsatta köpeskillingen motsvarade fastighetsbolagets anskaffningskostnad år 1939. Tomten till fastigheten hade fastighetsaktiebolaget inköpt år 1938. Åren 1938—1939 hade en byggnad uppförts å tomten av byggnadsaktiebolaget, i vilket bolag sökanden på den tiden ägde praktiskt taget alla aktierna. Aktierna i fastighetsaktiebolaget hade år 1959 överlåtit å byggnadsaktiebolaget. Av aktierna i sistnämnda bolag innehade sökanden för närvarande endast 40 av 1.000 aktier; sökandens övriga aktier i bolaget hade han

för sju år sedan överlätit på en son. Sökanden anhöll om förhandsbesked huruvida vinst vid en försäljning av fastigheten utgjorde för honom skattepliktig inkomst.

Den 6 september 1962 meddelade riksskattenämnden följande förhandsbesked. Riksskattenämnden finner *att* sökanden från år 1937 bedrivit och vid tiden för utköpet av ifrågavarande fastighet alltjämt bedrev byggnadsrörelse genom byggnadsaktiebolaget, vilket bolag åren 1938—1939 uppförde den å fastigheten befintliga byggnaden, *att* fastigheten vid tiden för utköpet var att anse såsom omsättningstillgång i byggnadsrörelse *samt att* fastigheten härutinnan icke förändrade karaktär genom utköpet. På grund härav förklarar riksskattenämnden att, om sökanden avyttrar fastigheten, vinst på grund av avyttringen utgör för sökanden skattepliktig inkomst av rörelse.

En ledamot var skiljaktig och anförde:

Enligt vad i ärendet blivit upplyst har sökanden icke drivit yrkesmässig byggnadsverksamhet eller handel med fastigheter efter år 1937. Ej heller bedriver något aktiebolag, i vilket sökanden äger aktiemajoriteten, sådan verksamhet. Den omständigheten, att den till ifrågavarande fastighet hörande tomten under åren 1938—1939 bebyggs av ett byggnadsaktiebolag, i vilket sökanden under nämnda tid ägt aktiemajoriteten, kan icke enligt min mening i strid mot bestämmelserna i 28 § 1 mom. kommunalskattelagen om vad som skall hänföras till intäkt av rörelse föranleda att sökanden beskattas såsom för intäkt av rörelse för den vinst, han vid försäljning av förevarande fastighet må kunna erhålla. På grund härav anser jag riksskattenämnden hava bort förklara, att om fastigheten av sökanden försäljes, därvid uppkommande vinst — under förutsättning att sökanden icke dessförinnan ingångsatt rörelse av beskaffenhet som

ovan angivits — icke utgör för sökanden skattepliktig inkomst av rörelse, samt att frågan om och i vad mån vinst vid sådan försäljning är att anse såsom skattepliktig realisationsvinst skall bedömas enligt stadgandena i 35 § 2 mom. kommunalskattelagen under iakttagande tillika av bestämmelserna i 7 § kungl. förordningen den 21 maj 1954 (nr 264) om skatt på fonderade vinstmedel (fondskatt).

7) Avdrag för avsättning till pensionsstiftelse. (Jfr nr 7/1962 p. 5 och nr 6/1962 p. 10 med där gjorda hänvisningar).

I ärende angående framställning från ett aktiebolag om förhandsbesked förekom i huvudsak följande. Bolaget var sedan år 1955 verksamt såsom entreprenör inom byggnadsbranschen. Omsättningen hade under senare år uppgått till cirka 800.000 kronor. Aktierna i bolaget ägdes av A, född år 1902, och B, född år 1899, vilka icke voro släkt. I löner hade årligen under senare år utbetalats i genomsnitt till 12 arbetare tillhopa 200.000 kronor samt till A och B tillhopa cirka 100.000 kronor. Bolagets verksamhet var numera på grund av A:s och B:s ålder under avveckling och bolaget hade nu inga andra anställda än dessa båda delägare. Bolaget, som i samband med bokslut per den 31 mars 1962 eller senare tidpunkt ämnade till envar av A och B utfästa en årlig livsvarig pension å högst 24.000 kronor, anhöll om förhandsbesked, huruvida pensionsutfästelserna fingo medräknas "vid fastställandet av det högsta belopp, vartill bolagets pensionsstiftelse för tjänstemän må uppgå".

Den 3 oktober 1962 meddelade riksskattenämnden följande förhandsbesked. Riksskattenämnden finner, att sökandebolaget visserligen är ett s. k. fåmansbolag

R I: 13

men att varken A eller B genom eget eller anhörigs innehav av aktier har ett sådant avgörande inflytande i bolaget, som avses i punkt 2 a femte stycket av anvisningarna till 29 § kommunalskattelagen. På grund härav förklarar riksskattenämnden, att bolaget — under förutsättning att i punkt 2 a av nämnda anvisningar stadgade villkor för avdrag för avsättning till pensionsstiftelse i övrigt föreligga, däribland villkoret att stiftelsen skall stå under offentlig tillsyn — vid beräkandet av det belopp, som fordras för att uppbära stiftelsens förmögenhet vid beskattningsårets utgång till vad som motsvarar en enligt 10 § lagen den 8 december 1961 (nr 583) med vissa bestämmelser om pensionsstiftelse beräknad pensionsreserv, äger medräkna pensionsutfästelserna till A och B.

8) Sparbank har förvärvat fastighet genom fusion. Med köp eller byte jämförligt fång enligt 35 § 2 mom. KL?

I ärende angående framställning från Gävleborgs Sparbank¹ förekom i huvudsak följande: Genom fusion, som trätt definitivt i kraft den 2 oktober 1961, hade Gefle Sparbank och Gävleborgs Läns Sparbank sammanslagits. Tekniskt sett hade detta tillgått sålunda, att Gävleborgs Läns Sparbank genom fusion enligt gällande bestämmelser i sparbankslagen övertagit den rörelse, som dittills bedrivits av Gefle Sparbank, med alla dess tillgångar och skulder. Sammanslagningen innebar, att Gävleborgs Läns Sparbank iklädde sig alla skyldigheter, som åvilade Gefle Sparbank, och samtidigt inträdde i alla sistnämnda sparbanks rättigheter. I samband med fusionen hade Gävleborgs Läns Spar-

¹ Namnet publicerat med sparbankens medgivande.

R I: 14

banks firma ändrats till Gävleborgs Sparbank. Gefle Sparbank hade sedan 1897 innehaft tomten nr 1 i kvarteret Skolstuvan, där sparbanken hade sitt huvudkontor. Efter fusionen hade det snart blivit klart, att en koncentration av rörelsen var önskvärd. Planeringen hade därefter drivits med sikte på att kontoret i Skolstuvan nr 1 skulle nedläggas och att rörelsen skulle överflyttas till Länssparbankens före fusionen just fullbordade nybygge Sälen nr 1. Sedan sparbanken genom förvärv av fastigheten Sälen nr 2 säkerställt tomtmark för framtida utvidgning av det nya huvudkontoret, hade beslutits, att förhandlingar skulle upptagas om försäljning av Skolstuvan nr 1. Denna fastighet var taxerad till 750.000 kronor och bokförd till 280.000 kronor. Gävleborgs Sparbank anhöll om förhandsbesked huruvida sparbanken i och med fusionen skulle anses hava förvärvat fastigheten Skolstuvan nr 1 genom ett med köp och byte jämförligt fång.

Den 6 september 1962 meddelade riksskattenämnden följande förhandsbesked: Riksskattenämnden finner, att Gävleborgs Sparbank år 1961 förvärvat tomten nr 1 i kvarteret Skolstuvan i Gävle stad genom ett med köp eller byte jämförligt fång. På grund härav förklarar riksskattenämnden att, om sparbanken inom tio år från nämnda förvärv avyttrar ifrågavarande fastighet, den vinst som kan uppkomma på grund av avyttringen utgör för sparbanken skattepliktig realisationsvinst i den omfattning, som omförmäles i 35 § 2 mom. kommunalskattelagen.

I besvär hos Regeringsrätten yrkade sparbanken ändring.

Genom utslag den 20 november 1962 fann Regeringsrätten ej skäl att göra ändring i förhandsbeskedet.

9) Med periodiskt understöd jämförlig periodisk utbetalning? (46 § 2 mom. första stycket vid 1) kommunalskattelagen.)

I ärende angående framställning om förhandsbesked anförde två makar, såvitt nu är i fråga, i huvudsak följande: Mannen drev en rörelse och hustrun biträdde mannen i rörelsen. I äktenskapet hade söndring uppstått, men makarna ville icke uttaga hemskillnad utan hade för avsikt att separera utan dom å hemskillnad. Makarna voro överens om att mannen skulle inköpa en gård i annan del av landet och där driva skogs- och jordbruk, medan hustrun skulle övertaga och fortsätta rörelsen. Mannen ägde följande giftorättsgods, nämligen rörelsen, en sommarfastighet, värd 40.000 kronor, en bil, värd 7.000 kronor, en häst, värd 2.500 kronor, en fordran å sina föräldrar, värd 8.000 kronor, kontanter 25.000 kronor samt möbler, värda 7.500 kronor. Hustrun ägde följande giftorättsgods, nämligen insatslägenhet, värd 5.200 kronor, fordran å sin moder å 4.000 kronor, möbler, värda 7.500 kronor, samt kontanter 25.000 kronor. Rörelsens deklarerade värde var cirka 17.000 kronor. Den hade för år 1961 givit en nettovinst om 85.000 kronor. Omsättningen för samma år hade uppgått till cirka 500.000 kronor. Makarna hade för avsikt att upplösa sin ekonomiska gemenskap enligt följande: Efter vunnen boskillnad skulle verkställas bodelning sålunda, att mannen skulle tillskiftas sommarfastigheten, bilen, hästen, fordringen hos hans föräldrar samt kontant 50.000 kronor. Hustrun skulle tillskiftas rörelsen, insatslägenheten, möblerna samt fordringen hos hennes moder. Makarna voro ense om att åsätta rörelsen ett skiftesvärde av 85.000 kronor.

Genom bodelningen skulle sålunda mannen erhålla tillgångar till ett värde av 107.500 kronor och hustrun tillgångar till ett värde av 109.200 kronor. Genom ett bredvidliggande avtal ämnade makarna överenskomma, att hustrun eller, efter hennes död, hennes dödsbo skulle till mannen utgiva underhållsbidrag med 30.000 kronor för år, dock med tillhoppa högst 200.000 kronor. Anledningen härtill var att mannen beräknade att under de första åren icke erhålla tillräcklig inkomst av skogs- och jordbruket. Förhandsbesked begärdes huruvida avdrag skulle komma att beviljas hustrun såsom för periodiskt understöd för vad hon enligt avtalet skulle komma att utbetala till mannen.

Den 19 september 1962 meddelade riksskattenämnden följande förhandsbesked: Riksskattenämnden finner att ifrågakomma, i samband med bodelning överenskomna bidrag å årligen 30.000 kronor under sju år, dock sammanlagt högst 200.000 kronor, få anses utgöra sådana med periodiskt understöd jämförliga periodiska utbetalningar, som omförmälas i 46 § 2 mom. första stycket vid 1) kommunalskattelagen. På grund härav förklarar riksskattenämnden att hustrun, om hon årligen utbetalar bidragen till mannen, är jämlikt nämnda lagrum berättigad att vid inkomsttaxeringen erhålla avdrag för vad hon sålunda utgivit.

I besvär hos Regeringsrätten yrkade vederbörande taxeringsintendent, att Kungl. Maj:t måtte förklara hustrun icke vara berättigad till avdrag för periodisk utbetalning, som utgick till hennes make under i ansökningen angivna betingelser.

Regeringsrätten meddelade den 6 november 1962 följande utslag:

Enär de årliga belopp, som hustrun enligt den tilltänkta överenskommelsen

skulle under viss tid utgiva till mannen, äro att anse såsom vederlag för rörelsen, samt beloppen förty och med hänsyn till den begränsade tid, varunder de skulle utgå, och övriga uppgivna omständigheter icke kunna hänföras till sådant periodiskt understöd eller därmed jämförlig periodisk utbetalning, som avses i 46 § 2 mom. första stycket vid 1) kommunalskattelagen,

prövar Kungl. Maj:t rättvist att, med ändring av det överklagade förhandsbeskedet, förklara att hustrun — oavsett om makarna komma att leva åtskilda under sådana förhållanden, att rätt till avdrag för periodiskt understöd från ena maken till den andra i och för sig föreligger — icke är berättigad att för ifrågasvarande utbetalningar åtnjuta avdrag vid inkomsttaxering.

Ett regeringsråd yttrade med instämmande av ett annat regeringsråd:

Under förutsättning att makarnas uppgift att de på grund av söndring i äktenskapet leva åtskilda är riktigt samt på av riksskattenämnden i övrigt anförda skäl prövar jag lagligt fastställa det slut överklagade förhandsbeskedet innehåller.

10) Ackumulerad inkomst?

I ärende angående framställning om förhandsbesked förekom i huvudsak följande. Sökanden, som var född år 1908, hade för avsikt att med sin arbetsgivare, en förening, sluta ett avtal av följande lydelse:

”Mellan föreningen och sökanden träffas följande avtal, som förutsätter . . . att den ifrågasatta engångsersättningen i beskattningsavseende får räknas som under tio år ackumulerad inkomst. Sökanden, som anställdes av föreningen . . . från och med den 1 juni 1956, frånträder på begäran av föreningen tjänsten från och med den 1 juli 1962. I samband med att anställningen upphör åtager sig förening-

en att till sökanden under tio år utgiva ersättning för minskade pensionsförmåner med 3.200:— kronor årligen, dock med rätt för honom att få hela beloppet, 32.000:— kronor, utbetalat såsom engångsersättning. Genom detta avtal är samtliga ekonomiska frågor i samband med att sökandens anställning upphör slutligt reglerade.”

I avtalsutkastet åberopad minskning av pensionsförmåner berodde på att sökandens löneförmåner efter övergång från hans hittillsvarande tjänst till annan tjänst skulle komma att utgå enligt lägre lönegrad. Sökanden anhöll om förhandsbesked enligt följande:

Kommer i avtalsutkastet nämnd engångsersättning att beskattas som ackumulerad inkomst? Om denna fråga besvaras med ja, kommer då tiden för fördelning av den ackumulerade inkomsten att fastställas till tio år?

Den 6 september 1962 meddelade riksskattenämnden följande förhandsbesked. Riksskattenämnden finner, att det i utkastet till avtal mellan sökanden och föreningen omförmälda beloppet å 32.000 kronor utgör engångsbelopp, som uppbäres såsom ersättning för minskning i årlig pension, att ersättningen utgör sådan inkomst, som omförmäles i förordningen den 30 november 1951 (nr 763) angående beräkning av statlig inkomstskatt för ackumulerad inkomst, samt att engångsbeloppet skall anses hänföra sig till tio år.

På grund härav förklarar riksskattenämnden att, om sökanden under år 1962 uppbär ifrågakomma engångsersättning, statlig inkomstskatt å ersättningen skall — under de förutsättningar, som i nämnda förordning i övrigt angivas — beräknas som om ersättningen upptagits till beskattning med lika delar under taxeringsåren 1954—1963.

11) Fråga om tillämpning av dels 1960 års förordning med provisoriska bestämmelser om beskattningen av aktiebolags inkomst dels den s. k. supplementärregeln I vid varulagervärdering. (Jfr nr 3/1961 p. 5 och där gjord hänvisning).

I framställning från ett aktiebolag om förhandsbesked anfördes bl. a. följande:

För vårt moderbolag, Investment AB A, har väsentliga förändringar i detta bolags struktur blivit genomförda under 1961. Sålunda överlät A, vars tidigare firma var AB NN och vilket bolag var såväl förmögenhetsförvaltande som rörelsedrivande, per 31.8.61 hela sin rörelse — med allt vad därtill hörde av fastigheter, maskiner, varulager och rörelsemedel samt däremot svarande skulder — till ett nybildat dotterbolag. I samband med överlåtelsen ändrade dotterbolaget namn till AB NN, vilket firmanamn på detta sätt alltså kom att följa rörelsen.

Utöver den tillskjutna apportegendomen tecknade Investment AB A aktier i AB NN för nominellt 4.000 kr, varefter det senare bolaget utgjorde ett helägt dotterbolag till det förra. Det egna kapitalet i AB NN uppgick vid rörelsens början sammanlagt till 2.606.282 kr och har uppdelats på ett aktiekapital av 2.000.000 kr och en reservfond av 606.282 kr.

Sökandebolaget fortsatte helt den rörelse, som tidigare bedrivits av moderbolaget, och sistnämnda bolag var numera enbart förmögenhetsförvaltande.

Sökandebolaget anhöll om förhandsbesked, huruvida bolaget hade rätt att vid beräkning av nettointäkt av sin rörelse vid inkomsttaxering åtnjuta avdrag för utdelning å aktierna i bolaget med högst fyra procent av vad som inbetalats för

aktierna, sålunda 4 procent av 2.606.282 kronor eller 104.251 kronor.

Vidare anhölls om förhandsbesked huruvida sökandebolaget vid bokslutet per den 31 augusti 1962 hade rätt att vid varulagernedskrivningen tillämpa den s. k. supplementärregeln I (punkt 1 sjätte stycket av anvisningarna till 41 § kommunalskattelagen). Bolaget hade i så fall för avsikt att basera jämförelsevärdet på det tidigare rörelsedrivande bolagets lagervärden per den 31 augusti 1960 och den 31 augusti 1961. Det senare värdet utgjorde tillika ingående lagervärde för sökandebolaget för verksamhetsåret den 1 september 1961—den 31 augusti 1962.

Den 19 september 1962 meddelade riksskattenämnden följande förhandsbesked. Riksskattenämnden finner, att aktierna i sökandebolaget helt ägas av Investment Aktiebolaget A samt att sistnämnda bolag är ett sådant förvaltningsföretag, som avses i 10 § första stycket förordningen den 9 december 1960 (nr 658) med provisoriska bestämmelser om beskattningen av aktiebolags och ekonomisk förenings inkomst i vissa fall.

På grund härav förklarar riksskattenämnden, att sökandebolaget i enlighet med bestämmelserna i 7 § nämnda förordning icke må vid sin inkomsttaxering åtnjuta avdrag för utdelning å aktierna i bolaget.

Vidare förklarar riksskattenämnden, att sökandebolaget icke är berättigat att vid tillämpningen av punkt 1 sjätte stycket av anvisningarna till 41 § kommunalskattelagen beräkna i lagrummet avsett medeltalsvärde som om bolaget ägt ifrågavarande varulager redan före det beskattningsår, då lagret av bolaget förvärvades.

(Stockholm den 12 februari 1963)

R I: 17

I

Meddelanden från

Riksskattenämnden

Årg. 12

Nr 3 1963

1) Angående ändring av vissa för taxeringsarbetet avsedda formulär, m. m.

Riksskattenämnden har beslutat att följande formulär skola erhålla ändrad lydelse.

Underrättelser: Underr. 18; dock att redan tryckta exemplar av formuläret i dess förut gällande lydelse fortfarande må begagnas.

Taxeringslängder m. m.: Innerarken till S 13 I A, S 13 I B och S 13 I C ävensom innerarket till debiteringslängd över slutlig skatt, allt att användas vid 1963 års taxering, 13 I A (ytterark) och 13 I B (ytterark), att första gången användas vid 1963 års taxering, samt debiteringslängd över slutlig skatt att första gången användas vid 1964 års taxering.

Uppbördskort och debetsedlar: Uppbördskort och debetsedel å slutlig skatt att första gången användas i fråga om slutlig skatt på grund av 1963 års taxering, uppbördskort och debetsedel (jämte

skattekort) å preliminär skatt för år 1963 samt uppbördskort och debetsedel å tillkommande skatt att användas från och med kalenderåret 1963.

Riksskattenämnden har vidare fastställt fyra nya formulär, betecknade Underr. S 11, Underr. S 11 a, Underr. S 12 och Underr. S 13, att användas av taxeringsnämnderna i Stockholm för underrättelse om ifrågasatt avvikelse från självdeklaration, underrättelse om avvikelse från självdeklaration, underrättelse om taxeringsnämnds beslut angående framställning från dödsbo om befrielse från erläggande av skatt samt underrättelse om påförd taxering.

Slutligen har riksskattenämnden fastställt *dels* fyra tabeller till ledning vid beräkning av avgift för den obligatoriska sjukförsäkringen med avseende å preliminär skatt för inkomståret 1963, varav två tabeller avseende Stockholms stad och två tabeller riket i övrigt, *dels* hjälpta-

R I: 19

beller till ledning vid uträknandet av beskattningsbar inkomst och statlig inkomstskatt, att första gången tillämpas med avseende å slutlig skatt på grund av 1963 års taxering, *dels ock* hjälptabeller för debitering av folkpensionsavgifter, att användas första gången vid debitering av preliminär skatt för inkomståret 1962 samt av slutlig skatt enligt 1963 års taxering.

2) Angående uppgiftsskyldighet vid köp eller försäljningar av varor "över disk" (39 § 1 mom. punkt 7 och 39 § 2 mom. sista stycket taxeringsförordningen).

I skrivelse till riksskattenämnden har en taxeringsintendent hemställt om vägledande anvisningar rörande tolkningen av undantagsbestämmelsen i 39 § 1 mom. punkt 7 och 39 § 2 mom. sista stycket taxeringsförordningen. I framställningen anföres bl. a. följande:

Enligt 39 § 2 mom. a) taxeringsförordningen åligger det den, som bedrivit jordbruk, skogsbruk eller rörelse, att efter anmaning av taxeringsintendenten i länet avlämna uppgifter om belopp, som han utbetalat till andra näringsidkare i den mån beloppen äro av beskaffenhet att i mottagarens hand utgöra intäkt av jordbruksfastighet eller av rörelse ävensom upplysning om mottagarens namn och adress.

Från uppgiftsskyldighet undantages bl. a. inom detaljhandel verkställda köp av varor över disk och liknande fall, där uppgiftsskyldigheten uppenbarligen icke kan fullgöras.

Här i länet har samtliga ägguppköpare inom vissa fögderier av taxeringsintendenten anmodats inkomma med kontrolluppgifter rörande inköp av ägg och fjäderfä. Ett stort antal uppköpare företrädesvis inom lanthandeln har icke efterkommit denna anmaning, enligt uppgift på grund av att de saknat anteckningar om gjorda inköp. De ha vidare i ett fler-

tal fall förklarat sig icke vara skyldiga lämna uppgifter, då köpen skett "över disk". Sådana inköp har av lanthandlarna här i länet skett i betydande omfattning.

De inköpta äggen torde regelmässigt ha vidarebefordrats till äggrossisten.

Vad som menas med s. k. diskförsäljning framgår icke klart vare sig av lagtext eller av förarbeten.

Riksskattenämnden, som inhämtat yttranden i ärendet från vissa taxeringsintendenter, har den 6 februari 1963 beslutat att såsom *anvisning till ledning för taxeringsmyndigheterna* göra följande uttalande.

I ett av 1950 års skattelagssakkunniga år 1954 avlämnat betänkande (SOU 1954: 24) med förslag till effektivare taxering föreslogs, att i 33 § 1 mom. punkt 7 taxeringsförordningen skulle intagas en bestämmelse att uppgiftsskyldighet i särskilda fall efter anmaning skulle åvila den, som bedrivit jordbruk, skogsbruk eller rörelse, i fråga om namngiven annan näringsidkare; uppgift skulle därvid lämnas angående belopp för vilket den uppgiftsskyldige under viss angiven tid köpt eller sålt varor, därest beloppet i säljarens eller köparens hand var skattepliktig intäkt eller avdragsgill utgift, med angivande där så begärdes av varuslag och myckenhet.

Liknande bestämmelser föreslogs i 33 § 2 mom. avseende uppgiftsskyldighet i fråga om icke namngivna mottagare.

I yttrande över betänkandet anförde Näringslivets skattedelegation beträffande 33 § 1 mom. punkt 7 bland annat följande:

Den under förevarande punkt föreslagna uppgiftsskyldigheten innebär bl. a., att om en hantverkare vid disken i en detaljhandel kontant inköper t. ex. spik, lim, målarfärg eller andra varor av vad slag det vara må och använder dem i sin näringsverksamhet, detaljhandlaren skulle

bli skyldig att — vid påföljd enligt 108 § 6) av dagsböter för underlåtenhet — efter anmaning lämna uppgift om, till vilket belopp den ifrågavarande hantverkaren under nästföregående år inköpt varor för dylik användning samt, där så begäres, även uppgift om varuslag och myckenhet. Vidare skulle en lantbrukare eller trädgårdsmästare, som på torget eller eljest kontant försäljer sina produkter — vid enahanda påföljd för underlåtenhet — bli pliktig att efter anmaning uppgiva till vilket belopp viss namngiven näringsidkare under beskattningsåret av honom inköpt varor, avsedda att exempelvis användas i restauranterksamhet eller återförsäljas i detaljhandel, samt där så begäres även lämna uppgift om varuslag och myckenhet. Detaljhandlaren och restaurangägaren bleve enligt 31 § 4 mom. i sin tur skyldig att — vid samma påföljd för underlåtenhet — utan anmaning lämna uppgift om det belopp, för vilket inköp under året skett av lantbrukaren resp. trädgårdsmästaren med angivande av vederbörandes namn och adress.

Näringslivets skattedelegation yttrade vidare:

Om föreliggande förslag godkännes, blir det således nödvändigt för varje detaljhandlare att — så snart fråga icke är om kända kunder, vilka icke äro näringsidkare — förhöra sig om, huruvida och till huru stor del av kunden efterfrågade varor komma att användas i av honom bedriven näringsverksamhet samt i förekommande fall anteckna kundens namn och adress, det belopp, för vilket inköpet skett, samt varuslag och myckenhet. Vidare nödgas detaljhandlaren och restauranginnehavaren vid sådana inköp från lantbrukare eller trädgårdsmästare, som avses i ovanstående exempel, begära upplysning om säljarens namn och adress. I båda fallen måste beloppen bokföras på särskilda konton för kunden resp. säljaren, enär uppgiftsskyldigheten eljest svårigen skulle kunna fullgöras.

Det ligger i öppen dag, att om stadganden av ovan angivet innehåll behörigen skulle efterlevas, följden härav skulle bli

en betydande belastning på all kontant handel, till förfång icke minst för konsumenterna. Förutom att varudistributionen fördröjades skulle de förfrågningar, som såväl säljare som i vissa fall köpare nödgades framställa innan varan kunde överlämnas, vålla betydande irritation och tidsspillan. Det torde emellertid vara uppenbart, att de föreslagna bestämmelserna även med bästa vilja i stor utsträckning icke skulle kunna efterlevas.

I proposition nr 160 år 1955 föreslog föredragande departementschefen, som i övrigt godtog förslaget om uppgiftsskyldighet i förenämnda hänseenden, en undantagsbestämmelse av innebörd att uppgiftsskyldighet icke skulle föreligga i fråga om belopp avseende köp eller försäljning av varor över disk och liknande fall, där uppgiftsskyldigheten uppenbarligen icke kunde fullgöras.

Departementschefen anförde härvid följande:

Det måste emellertid självfallet tillses, att uppgiftsskyldighet icke kräves i sådana fall, där dess fullgörande i praktiken icke kan efterkommas. Sålunda bör, i enlighet med vad som påpekats i ett yttrande, *kontantförsäljning över disk* (kurs. här) undantagas.

Här ifrågavarande undantagsbestämmelse (39 § 1 mom. punkt 7 och 39 § 2 mom. sista stycket i 1956 års taxeringsförordning) erhöll sin nu gällande lydelse genom förordning den 26 maj 1961 (SFS nr 340). Därvid erhöll undantagsbestämmelsen i förstnämnda författningsrum följande avfattning: "Undantag: belopp avseende inom detaljhandel verkställda köp eller försäljningar av varor över disk och liknande fall inom detaljhandel, där uppgiftsskyldigheten uppenbarligen icke kan fullgöras." I sakligt hänseende vidtogs motsvarande ändring i 39 § 2 mom. sista stycket.

Ändringarna avsågo endast att ange, att fråga skulle vara om köp eller försäljningar av varor över disk i detaljhandel och icke s. k. cash and carry-försäljningar från partihandlare till detaljhandlare.

Föredragande departementschefen anförde härom i propositionen i ämnet (prop. 1961 nr 100 sid. 275 f):

Av större faktisk betydelse är utredningens förslag, att grossistföretag av typen *cash and carry* skall kunna genom anmaning åläggas att inkomma med kontrolluppgifter rörande kundernas inköp.

Att dessa företag hittills inte ansetts uppgiftsskyldiga sammanhänger med att man vid 1955 års revision av reglerna på området gjorde undantag för köp och försäljningar av varor över disk och liknande fall, där uppgiftsskyldigheten uppenbarligen inte kan fullgöras. Undantagsregeln avsåg vid sin tillkomst inte ifrågavarande företag — som då knappast var kända — utan *näringsidkares inköp av varor för sin rörelse i vanlig detaljhandel* (kurs. här) t. ex. en restauratörs uppköp av grönsaker och livsmedel på salutorg eller i vanlig speceributik. Den är emellertid enligt sin ordalydelse tillämplig även på cash and carry företagen.

Såsom utredningen och flertalet remissinstanser funnit är det från kontrollsynpunkt angeläget att kunna inhämta uppgifter från ifrågavarande företag. —

I enlighet med det anförda tillstyrker jag utredningens förslag att begränsa den förut nämnda undantagsregelns räckvidd till att avse köp och försäljningar inom detaljhandel.

Även om ordalydelsen av ifrågavarande undantagsbestämmelse kan inge tvekan om innebörden av densamma, torde likväl av den ovan lämnade redogörelsen för dess tillkomst framgå, att bestämmelsen allenast avser att från uppgiftsskyldighet undantaga *köpare* vid dennes inköp av varor över *annan* näringsidkares detaljhandelsdisk, samt *säljare* vid dennes försälj-

ning av varor över den *egna* detaljhandelsdisken ävensom liknande fall inom detaljhandeln där uppgiftsskyldigheten uppenbarligen icke kan fullgöras, exempelvis vid torghandel. Undantagsbestämmelsen bör däremot icke anses medföra befrielse för en näringsidkare att lämna uppgift rörande sådana inköp av varor i och för hans rörelse, som han gör "över" den egna detaljhandelsdisken; för övrigt torde det vara för allmänna språkbruket ganska främmande att i dylika fall tala om köp "över" disk.

3) Fråga om beskattning av vissa belöningar till anställda (Jfr nr 1/1958 p. 1).

I skrivelse den 28 december 1962 har taxeringsintendenten i Göteborgs och Bohuslän E. Johansson hemställt om ett uttalande från riksskattenämnden, huruvida vissa av Göteborgs stad utdelade belöningar till anställda borde hänföras till skattepliktig inkomst. I skrivelsen har uppgivits att staden utdelade belöningar åt anställda efter längre tids tjänst hos staden (normalt 30 år), varvid de anställda kunde välja mellan en minnesgåva — exempelvis en klocka — till ett värde av cirka 400 kronor eller kontant 400 kronor. Med anledning härav har riksskattenämnden i skrivelse den 4 februari 1963 till Johansson uttalat följande:

Riksskattenämnden har den 22 november 1957 — i anslutning till föreskrifterna i 32 § 3 mom. sista stycket kommunalskattelagen och punkt 3 sista stycket av anvisningarna till 32 § kommunalskattelagen — meddelat anvisningar till ledning för taxeringsmyndigheterna rörande beskattning av vissa naturaförmåner; se härom Meddelanden från Riksskattenämnden nr 1/1958 punkt 1. Som exempel

å förmåner vilka överhuvud icke böra anses såsom skattepliktiga har härvid angivits bl. a. "sedvanliga gåvor från arbetsgivare (t. ex. en klocka efter 25 års anställning) med karaktär av personalomkostnader".

I förenämnda lagrum anges, att som intäkt icke skall upptagas naturaförmån av mindre värde, därest förmånen kan antagas icke vara avsedd att utgöra direkt vederlag för utfört arbete. I nyssnämnda anvisningspunkt angives vidare såsom förutsättning för att förmånen icke skall upptagas såsom intäkt bl. a. att förmånen icke framstår som ett med lön eller pension jämförbart vederlag utan som en åtgärd för att bereda trivsel i arbetet eller liknande. Vidare sägs att, om den skattskyldige äger mot avstående av förmånen erhålla ersättning i penningar, förmånen "i regel" bör betraktas såsom avsedd att utgöra direkt vederlag för utfört arbete.

Förarbetena till ifrågavarande bestämmelser giva icke någon ledning för tolkningen av uttrycket "i regel". Emellertid må från bevillningsutskottets betänkande nr 52 år 1956 i anledning av den proposition, varigenom förslag till ifrågavarande bestämmelser framlades, återgives följande. Bevillningsutskottet uttalade bl. a. att, om beskattningen träffade förmåner av sådan art, att de av de skattskyldiga inte med rätta uppfattades som avlöningsförmåner utan mera hade karaktär av åtgärder för att stimulera de anställda till bättre arbetsprestationer eller för att underlätta och skapa trivsel i arbetet och liknande, starka skäl förelåge att göra avsteg från principen om naturaförmånens likställighet i beskattningshänseende med kontantersättning. Vidare yttrade utskottet, att sådana förmåner som presenter i natura av mindre värde till anställda på

bemärkelsedagar o. d. enligt de föreslagna bestämmelserna skulle bli skattefria.

Riksskattenämnden anser det klart, att en belöning i form av en klocka efter lång tids anställning icke för de anställda framstår som ett med lön jämförbart vederlag och sålunda i princip är skattefri. I förevarande fall får emellertid minnesgåvan, om den anställde så önskar, utbytas mot pengar. Det föreligger med andra ord en sådan situation, då förmånen "i regel" bör betraktas som vederlag för utfört arbete. Med hänsyn särskilt till att förmånen icke utgår kontinuerligt utan är av markerad engångsnatur anser riksskattenämnden emellertid, att förmånen det oaktat bör vara skattefri; enligt nämndens mening är här alltså fråga om ett sådant undantagsfall, där förmånen trots att den kan utbytas mot pengar likväl bör vara skattefri.

För sådan anställd, som i stället väljer att få ett penningbelopp, föreligger självfallet skatteplikt.

4) Realisation eller löpande försäljning av kreatur? (Jfr nr 2/1963 p. 3 och där gjorda hänvisningar).

I ärende angående framställning från ett aktiebolag om förhandsbesked förekom i huvudsak följande: Bolaget arrenderade en jordbruksfastighet i Mälardalen. Jordbruksdriften omfattade såväl uppfödning av smågrisar som mjölkproduktion. Antalet mjölkdjur och ungdjur på gården hade vid utgången av nedannämnda år varit följande:

					Tillhopa
år 1957	31 kor	21 ungdjur	9 kalvar		61 djur
» 1958	35 »	20 »	4 »		59 »
» 1959	36 »	18 »	12 »		66 »
» 1960	37 »	30 »	11 »		78 »
» 1961	43 »	41 »	21 »		105 »

R I : 23

Försäljning av nötkreatur hade nedan-
nämnda år skett i följande omfattning:

				Kronor
år 1958	31 nötkreatur, därav 23 kalvar			11.071
» 1959	26 » » 17 »			11.853
» 1960	20 » » 14 »			8.204
» 1961	19 » » 14 »			6.861

Inköp av nötkreatur, varför avdrag yrkats och medgivits, hade allenast skett år 1961, då ett nötkreatur inköpts för 2.000 kronor. Bolaget hade nu för avsikt att försälja hela kreatursbesättningen för att därefter enbart bedriva fläskproduktion på gården. På grund av ekonomiska skäl ämnade emellertid bolaget låta försäljningen ske successivt, varvid avsikten var att under 1962 försälja samtliga mjölkkor och dräktiga kvigor till ett antal av cirka 60. På gården fanns en relativt stor areal av beteshagar, som efter omläggningen skulle planteras igen till skog. Detta kunde emellertid icke ske på en gång utan måste denna nyplantering göras under en följd av år. Vidare hade bolaget funnit, att den omläggning av växtproduktionen, som skulle bli en nödvändig följd vid övergången från mjölkproduktion till uteslutande fläskproduktion, icke borde ske under ett år utan helst utsträckas till två år. På grund av dessa omständigheter hade bolaget funnit det mest lönsamt att behålla ungdjuret till ett antal av 50—60 till hösten 1963, vid vilken tidpunkt samtliga ungdjur skulle försäljas. Bolaget hade för avsikt att behålla tre mjölkkor för att tillgodose den personal som bodde på gården med mjölk. Detta skulle vara en ren serviceåtgärd gentemot de anställda, då avståndet från gården till närmaste samhälle var relativt långt. I samband med driftomläggningen skulle det nuvarande ladugårdsutrymmet omdisponeras i och

för utökningen av fläskproduktionen. Bolaget, som deklarerade inkomsten av jordbruket enligt kontantprincipen, anhöll om förhandsbesked, huruvida ifrågakomna nötkreatursförsäljning vore att anse såsom realisation eller löpande försäljning.

Den 19 september 1962 meddelade riksskattenämnden följande förhandsbesked: Riksskattenämnden finner, att sökandebolaget bedrivit — förutom mjölkproduktion — uppfödning av ungdjur i större omfattning än som normalt är förenad med en mjölkdjursbesättning av förevarande storlek. Den tilltänkta försäljningen måste därför anses innefatta såväl realisation som löpande försäljning. Riksskattenämnden förklarar förty att, om sökandebolaget i samband med en stadigvarande omläggning av jordbruksdriften till fläskproduktion — vilken omläggning bland annat tager sig uttryck i plantering av skog å beteshagar samt omdisponering av utrymmet i ladugården för fläskproduktionen — på sätt i ansökningen angives under åren 1962 och 1963 avyttrar hela nötkreatursbesättningen utom tre mjölkkor, avyttringen i vad avser 40 kor och 30 ungdjur¹ är att anse såsom sådan realisation, därav intäkten icke skall upptagas såsom intäkt av jordbruksfastighet. Eftersom bolaget innehaft besättningen mer än fem år, skall vid avyttringen uppkommande vinst, i vad den belöper på den såsom realiserad ansedda delen av besättningen, icke heller utgöra skattepliktig realisationsvinst. Vad åter angår avyttringen av övriga ungdjur förklarar riksskattenämnden, att intäkten

¹ Enligt en inom Sveriges lantbruksförbund utarbetad, den 6 oktober 1960 dagtecknad promemoria angående rekryteringsunderlaget för mjölkdjursbesättningar kan det normala rekryteringsunderlaget i mellersta Sverige antagas utgöra 65—70 procent av antalet mjölkkor.

därför skall upptagas såsom intäkt genom löpande försäljning.

I besvär hos Regeringsrätten yrkade bolaget, att Kungl. Maj:t måtte förklara den tilltänkta avyttringen i sin helhet hänförlig till skattefri realisation.

I utslag den 27 november 1962 fann Regeringsrätten ej skäl att göra ändring i förhandsbeskedet.

5) Jordstyckningsrörelse? (Jfr nr 2/1963 p. 5 och där gjorda hänvisningar).

I ärenden angående framställningar om förhandsbesked förekom i huvudsak följande:

a) Sökanden köpte år 1945 två skogbevuxna fastigheter A och B i en landskommun. Fastigheterna voro åsatta gemensamt taxeringsvärde såsom annan fastighet och voro belägna intill en stads nuvarande gräns samt i en by, som från och med den 1 januari 1963 skulle införlivas med staden. Förvärvet år 1945 hade enligt sökandens uppgift skett för att trygga tillgången till vedbränsle till vissa av sökanden i staden ägda fastigheter. Från ett angränsande område inom staden hade sökanden under åren 1954—1960 sålt 22 tomter eller tomtdelar. Planeringen av sistnämnda område hade icke skett med sikte på att fastigheterna A och B inom en nära framtid skulle komma att bebyggas. Sistnämnda fastigheter avskärmades från det inom staden exploaterade området av en skogspark längs gränsen mellan staden och landskommunen. Områdenas läge framgick av en handlingarna i ärendet bifogad karta. Sökanden ämnade nu avyttra fastigheterna A och B. Därest en försäljning kom till stånd, skulle den avse hela fastigheterna i odelat skick. Sökanden anhöll om förhandsbesked, huruvida

vinst vid en försäljning av fastigheterna i odelat skick utgjorde för honom skattepliktig inkomst.

Den 6 september 1962 meddelade riksskattenämnden följande förhandsbesked: Riksskattenämnden finner, att fastigheterna A och B — såvitt av utredningen i ärendet framgår — icke ingå såsom lagertillgång i den av sökanden under åren 1954—1960 i staden bedrivna jordstyckningsrörelsen. På grund härav, och då sökanden innehaft ifrågavarande fastigheter mer än tio år, förklarar riksskattenämnden att den vinst, som kan uppkomma för sökanden vid en avyttring av fastigheterna i odelat skick, icke utgör för sökanden skattepliktig inkomst. Vad riksskattenämnden sålunda förklarat skall gälla allenast under förutsättning att sökanden icke före avyttringen börjar driva jordstyckningsrörelse eller yrkesmässig handel med fastigheter.

Två ledamöter voro skiljaktiga och anförde:

Med hänsyn till att fastigheterna A och B äro belägna i omedelbar anslutning till vissa av sökanden tidigare ägda och av honom genom yrkesmässig jordstyckningsrörelse försålda fastigheter i staden anse vi, att förstnämnda fastigheter ingå såsom varulager i jordstyckningsrörelsen och att den nu ifrågasatta försäljningen utgör ett led i avvecklingen av rörelsen. Vi anse därför att riksskattenämnden bort förklara, att köpeskillingen vid försäljningen utgör för sökanden skattepliktig intäkt av rörelse.

I besvär hos Regeringsrätten yrkade vederbörande taxeringsintendent, att köpeskillingen vid försäljning av ifrågavarande fastigheter måtte förklaras utgöra för sökanden skattepliktig intäkt av jordstyckningsrörelse.

I utslag den 8 januari 1963 fann Regeringsrätten ej skäl att göra ändring i förhandsbeskedet.

Ett regeringsråd var skiljaktig och anförde:

Enär sökanden i staden bedrivit jordstyckningsrörelse å mark, som gränsar intill fastigheterna A och B, samt sistnämnda fastigheter med hänsyn härtill och vad i övrigt i målet upplysts måste anses ingå i rörelsens varulager,

finner jag skäligen att, med ändring av överklagade förhandsbeskedet, förklara köpeskillning vid försäljning av fastigheterna utgöra för sökanden skattepliktig intäkt av rörelse.

b) Sökanden hade i april 1953 förvärvat en jordbruksfastighet, som omfattade 50 hektar åker och 150 hektar skog. På fastigheten fanns ett område, omfattande cirka 35 hektar, som utgjorde en avskild udde i en insjö. Udden var väl lämpad och även planlagd för fritidsbebyggelse. Sökanden, som hitintills icke sålt några tomter från fastigheten, hade för planläggning och vägarbeten med mera i och för fritidsbebyggelse å udden haft kostnader om tillhoppa 19.965 kronor. Sökanden hade för avsikt att efter utgången av april 1963 avyttra hela eller delar av udden, därvid olika alternativ kunde komma i fråga.

Sökanden anhöll om förhandsbesked bl. a. huruvida, därest hela udden avstycades och försålles till ett företag som byggde och hyrde ut eller försålde tomterna styckevis — därvid förutsattes att någon som helst intressegemenskap icke förelåg mellan sökanden som säljare och företaget som köpare — någon del av försäljningsbeloppet för udden blev skattepliktig inkomst för sökanden.

Den 19 september 1962 meddelade riksskattenämnden, såvitt nu är i fråga, föl-

jande förhandsbesked: Riksskattenämnden finner, att sökanden icke tidigare bedrivit jordstyckningsrörelse eller handel med fastigheter samt att de förberedande åtgärder han vidtagit för en fritidsbebyggelse å ifrågavarande område icke i och för sig kunna anses innebära, att sökanden påbörjat dylik verksamhet. På grund härav förklarar riksskattenämnden att, om sökanden efter utgången av april månad 1963 avyttrar hela udden till ett företag med vilket sökanden icke står i intressegemenskap, vid avyttringen erhållen köpeskillning icke utgör för sökanden skattepliktig intäkt annat än i den mån köpeskillningen jämlikt 21 § första stycket c) kommunalskattelagen må vara att hänföra till intäkt av skogsbruk.

En ledamot var skiljaktig och anförde:

Av handlingarna i ärendet framgår att sökanden haft icke obetydliga kostnader i samband med planläggning och vägbyggnad å ifrågavarande område. Även om några tomter icke fransålts får enligt min mening de hittills vidtagna åtgärderna anses ha konstituerat en jordstyckningsrörelse.

På grund härav anser jag, att Riksskattenämnden bort förklara, att om sökanden avyttrar hela området till ett företag, med vilket sökanden icke står i intressegemenskap, den vinst som uppkommer utgör för sökanden skattepliktig inkomst av rörelse.

I besvär hos Regeringsrätten yrkade vederbörande taxeringsintendent, att förhandsbeskedet måtte ändras på så sätt att försäljningsbeloppet vid en försäljning till ett företag förklarades utgöra intäkt i rörelse.

I utslag den 8 januari 1963 fann Regeringsrätten ej skäl att göra ändring i förhandsbeskedet.

6) Yrkesmässig byggnadsverksamhet?

I ärende angående framställning om förhandsbesked förekom i huvudsak följande: Sökanden ägde sedan år 1950 en jordbruksfastighet, som omfattade 55 hektar åker och 67 hektar skog och brukades av sökanden. Såsom sidoinkomst hade sökanden haft hyresinkomster från iordningsställda överloppsbyggnader på gården. Dessa hade uthyrts till sommarvärdar. Sökanden uppförde för närvarande i egen regi med gårdens eget folk och med virke från egen skog 10 sommarstugor, utplacerade i en bergssluttning av halvimpedimentskaraktär. Sökanden hade även vidtagit åtgärder för att få till stånd en byggnadsplan för området. För att erhålla medel till anläggningarna hade sökanden år 1962 från fastigheten sålt dels ett markområde om cirka 1,5 hektar med byggnader från år 1895, dels ett område om cirka 0,5 hektar. Han övervägde att avyttra ytterligare ett område. I de två sistnämnda fallen ingingo i försäljningen byggnader uppförda av sökanden. I sökandens förpliktelser vid försäljningen ingick att han skulle leverera tryckvatten i nyanlagda ledningsnät, bekosta dragningsledning för eldistribution samt låta de blivande tomtägarna fritt bruka gårdens enskilda vägar, som skulle underhållas av gårdens ägare. Sökanden, vilken beräknade att ej några ytterligare frånstyckningar eller försäljningar från fastigheten skulle komma att ske inom överskådlig tid, anhöll om förhandsbesked, huruvida vinst på grund av ifrågavarande tre fastighetsförsäljningar utgjorde för honom skattepliktig intäkt.

Den 3 oktober 1962 meddelade riksskattenämnden följande förhandsbesked: Riksskattenämnden finner, *att* sökanden uppfört tio sommarstugor å sin ifrågava-

rande jordbruksfastighet, *att* han sålt — förutom en byggnad från år 1895 med tillhörande mark — en av sommarstugorna jämte tomt och avser att sälja ytterligare en *samt att* de sålunda vidtagna åtgärderna icke innebära att sökanden skall anses driva rörelse. På grund härav och då förutsättningar för beskattning av realisationsvinst icke föreligga, förklarar riksskattenämnden att vinst, som uppkommer vid de ovan omnämnda tre försäljningarna, icke utgör för sökanden skattepliktig inkomst.

En ledamot var skiljaktig och anförde:

Av handlingarna i ärendet framgår, att sökanden å en honom tillhörig jordbruksfastighet med eget arbetsfolk låtit uppföra tio sommarstugor, att han sålt ett område med tillhörande äldre byggnadsbestånd och en sommarstuga med tillhörande tomtområde ävensom att han avser att sälja ytterligare en sommarstuga med tomtområde.

Den av sökanden sålunda bedrivna verksamheten anser jag utgöra ett led i en av honom bedriven byggnadsrörelse. Sommarstugorna jämte tillhörande tomter äro därför enligt min mening att betrakta såsom omsättningstillgångar i rörelse.

På grund härav anser jag, att riksskattenämnden bort förklara, att den vinst, som uppkommer vid försäljningarna, utgör för sökanden skattepliktig inkomst.

I besvär hos Regeringsrätten yrkade vederbörande taxeringsintendent, att vinst vid försäljning av sommarstugorna måtte förklaras utgöra för sökanden skattepliktig inkomst.

I utslag den 8 januari 1963 fann Regeringsrätten ej skäl att göra ändring i förhandsbeskedet.

Ett regeringsråd var skiljaktig och anförde:

Enär riksskattenämnden icke bort meddela förhandsbesked i fråga om de båda av sökanden redan försälda fastigheterna,

upphäver jag förhandsbeskedet i denna del.

Vidkommande målet i övrigt finner jag sökandens verksamhet för uppförande i egen regi av sommarstugor, huvudsakligen avsedda till uthyrning men delvis även till försäljning, med hänsyn till sin art och omfattning vara av beskaffenhet att hänföras till yrkesmässig byggnadsverksamhet.

Jag prövar därför lagligt att, med ändring av förhandsbeskedet i denna del, förklara den vinst, som må uppkomma därest sökanden försäljer ytterligare en tomt med därå av honom uppförd sommarstuga, utgöra för honom skattepliktig inkomst av rörelse.

7) Fråga huruvida vissa fastigheter utgjorde varulager i byggnadsrörelse (Jfr nr 2/1963 p. 6 och där gjorda hänvisningar).

I ärende angående framställning om förhandsbesked förekom i huvudsak följande: N. N. hade avlidit år 1945. Delägare i dödsboet efter N. N. voro dels hans son, dels ock dödsboet efter N. N.:s år 1962 avlidna maka. I sistnämnda dödsbo voro sonen samt dennes hustru och minderåriga barn enda delägare. Sonen var jurist. N. N. hade år 1915 startat en byggnadsrörelse, som han fram till år 1937 bedrivit under enskild firma. Sistnämnda år hade han överlätit rörelsen till ett aktiebolag, i vilket han till år 1943 innehafte aktiemajoriteten. Bolagets firma var numera Byggnadsaktiebolaget N. N. Av bolagets aktier ägde sonen cirka 30 procent. Byggnadsrörelsens verksamhet hade bestått i att uppföra byggnader åt utomstående kunder på löpande räkning eller entreprenad. Efter tidigare företagna partiella arvskiften bestodo tillgångarna i dödsboet efter N. N. numera av två stadsfastigheter A och B. Fastigheten A

hade N. N. förvärvat år 1928, varvid tomten varit bebyggd. Sedan förvärvet hade blott vissa inredningsarbeten utförts å fastigheten för att göra delar av densamma lämpliga för kontorslokaler. I fastigheten hade sedan förvärvet inrymts kontor för byggnadsrörelsen, privatbostad åt N. N. och hans hustru samt uthyrda bostadslägenheter. Sedan byggnadsrörelsen ombildats till aktiebolag hade bolaget hyrt kontorslokalerna i fastigheten samt successivt övertagit hyresrätten till samtliga lägenheter utom nyssnämnda privatbostad samt två lägenheter i ett annex. Fastigheten B hade av N. N. förvärvats obebyggd år 1930. Å densamma hade N. N. uppfört en bostadsfastighet innehållande 16 lägenheter. Beträffande bokföringen av fastigheterna hade sökandena — dödsboet efter N. N. samt sonen och dennes hustru och barn — inhämtat följande ur bevarade böcker från den tid N. N. drevit byggnadsrörelsen under enskild firma. Fastigheterna hade upptagits såsom tillgång i inventarium och balansräkning. De hade bokförts å separata konton och upptagits till de tid efter annan gällande taxeringsvärdena, dock att fastigheten B år 1931 — innan nytt taxeringsvärde fastställts — upptagits till summan av tomtens taxeringsvärde och nedlagda byggnadskostnader. Anpassning av de bokförda värdena till taxeringsvärdena hade skett mot kapitalkonto. Då byggnadsrörelsen överlätits till aktiebolaget hade fastigheterna icke ingått i överlåtelsen. Bolaget önskade emellertid nu förvärva fastigheten A. Sökandena övervägde även att avyttra fastigheten B.

Sökandena anhöllo om förhandsbesked, såvitt nu är i fråga, enligt följande

1. Kan skattepliktig vinst uppkomma för dödsboet efter N. N., om dödsboet

försäljer till pris motsvarande allmänna saluvärdet:

- a) fastigheten A?
- b) fastigheten B?

2. Om dödsboen efter N. N. och hans hustru först skiftas och dödsbodeläggarna därefter till pris motsvarande allmänna saluvärdet försälja vid skiftena erhållna ideella andelar i fastigheterna, kan då skattepliktig vinst uppkomma för dödsboen eller dödsbodeläggarna i avseende å:

- a) fastigheten A?
- b) fastigheten B?

Den 6 september 1962 meddelade riksskattenämnden följande förhandsbesked: Riksskattenämnden finner, *att* såväl fastigheten A som fastigheten B intill N. N. :s död utgjort omsättningstillgång i en av honom tidigare bedrivna byggnadsrörelse *samt att*, om dödsboet efter N. N. försäljer fastigheterna, försäljningarna äro att anse såsom led i avvecklingen av nämnda rörelse. Riksskattenämnden finner vidare att, om sonen samt dennes hustru och barn, vilka såvitt visats icke bedriva byggnadsrörelse eller yrkesmässig handel med fastigheter, genom skiften av dödsboen efter N. N. och hans hustru tillskiftas envar viss andel i fastigheterna, andelarna icke kunna anses hänförliga till omsättningstillgång i rörelse. På grund härav förklarar riksskattenämnden att, om dödsboet efter N. N. försäljer fastigheterna, vid försäljningen uppkommande vinst utgör för nämnda dödsbo skattepliktig inkomst av rörelse. Vidare förklarar riksskattenämnden att, om fastigheterna skiftas på angivet sätt och sonen samt dennes hustru och barn därefter till pris motsvarande fastigheternas allmänna saluvärden

sälja sina respektive andelar i fastigheterna, vid försäljningarna uppkommande vinst — då ej heller förutsättningar för realisationsvinstbeskattning föreligga — icke skall för sökandena utgöra skattepliktig intäkt.

I besvär hos Regeringsrätten yrkade dödsboet efter N. N., att fastigheterna måtte förklaras icke hava utgjort omsättningstillgångar i den av N. N. tidigare bedrivna byggnadsrörelsen och att i följd därav någon skattepliktig inkomst icke skulle anses uppkomma vid dödsboets försäljning av fastigheterna. Vederbörande taxeringsintendent yrkade att, om sonen samt dennes hustru och barn genom skiften av dödsboen efter N. N. och hans hustru tillskiftades envar viss andel i nämnda fastigheter, andelarna skulle anses hänförliga till omsättningstillgång i rörelse, varvid eventuell försäljning av fastigheterna blev att anse såsom ett led i avvecklingen av den tidigare bedrivna byggnadsrörelsen.

I utslag den 8 januari 1963 fann Regeringsrätten ej skäl att göra ändring i förhandsbeskedet.

Ett regeringsråd var skiljaktigt och anförde:

Jag finner ej skäl att i anledning av dödsboets efter N. N. besvär göra ändring i riksskattenämndens förhandsbesked.

Vidkommande däremot de av taxeringsintendenten anförda besvären förklarar jag, med ändring av förhandsbeskedet, att om fastigheterna tillskiftas sonen samt dennes hustru och barn samt dessa i nära anslutning härtill försälja fastigheterna, försäljningen skall anses utgöra fortsättning av den av N. N. bedrivna byggnadsrörelsen och vid försäljningen uppkommande vinst alltså utgöra för säljarna skattepliktig inkomst.

8) Fastighet förvärvat genom gåva eller köp? (Jfr nr 5/1954 p. 2, nr 3/1959 p. 5 och nr 4/1959 p. 10).

I ärende angående framställning om förhandsbesked förekom i huvudsak följande: Enligt ett den 15 februari 1942 upprättat kontrakt utarrenderade godsägaren N. N. till N. N:s Aktiebolag för en tid av 49 år, räknat från den 14 mars 1942, vissa godsägaren tillhöriga egendomar. I kontraktet stadgades bland annat, att såsom arrende årligen skulle erläggas ett belopp motsvarande fem procent av de arrenderade egendommarnas vid varje tid gällande taxeringsvärde, att det ålåg arrendatorn att bruka egendommarna i den ordning, som sedvanligen ägde rum beträffande egendomar av förevarande slag, samt att i övrigt beträffande arrendet skulle tillämpas gällande arrendelag.

Godsägaren, som år 1938 förvärvat en av de egendomar, som omfattades av arrendet, hade genom gåvobrev den 7 mars 1962 överlåtit nämnda egendom till sina 10 omyndiga barnbarn, nämligen sökandena. Egendomen hade ett taxeringsvärde av 443.800 kronor. Enligt gåvobrevet skulle gåvotagarna övertaga betalningsansvaret för i egendomen in-tecknad gäld å tillhoppa 440.000 kronor ävensom respektera omförmälda arrendekontrakt. Sökandena hade enligt ett den 13 juni 1962 dagtecknat köpekontrakt för 3.000.000 kronor sålt ungefär $\frac{3}{4}$ av egendomen till ett fastighetsaktiebolag. Giltigheten av försäljningen hade gjorts beroende av att riksskattenämnden i förhandsbesked för-

klarade, att såväl nämnda försäljning som framtida försäljning av återstoden av egendomen i ett köp icke skulle komma att betraktas såsom yrkesmässig försäljning av fastigheter. Sökandena anhöllo om förhandsbesked huruvida vinst å de ifrågasatta försäljningarna utgjorde för sökandena skattepliktig inkomst.

Den 7 september 1962 meddelade riksskattenämnden följande förhandsbesked: Riksskattenämnden finner, att sökandena icke driva jordstyckningsrörelse eller handel med fastigheter, att godsägaren år 1938 förvärvat egendomen samt att sökandena bekommit egendomen år 1962 genom gåva från godsägaren. På grund härav förklarar riksskattenämnden, att den vinst, som uppkommer för sökandena vid avyttringen enligt köpekontrakt den 13 juni 1962 av en del av egendomen till fastighetsaktiebolaget, icke utgör skattepliktig inkomst för sökandena. Riksskattenämnden förklarar vidare, att den vinst, som uppkommer för sökandena om de genom ett köp avyttra återstående delar av egendomen, icke heller skall utgöra skattepliktig inkomst för sökandena.

I besvär hos Regeringsrätten yrkade vederbörande taxeringsintendent att, enär sökandena fingo anses hava förvärvat egendomen genom köp, eventuell vinst å ifrågasatta försäljningar skulle beskattas enligt de för realisationsvinst gällande bestämmelserna.

I utslag den 8 januari 1963 fann Regeringsrätten ej skäl att göra ändring i förhandsbeskedet.

(Stockholm den 7 mars 1963.)

R I: 30

I

Meddelanden från

Riksskattenämnden

Årg. 12

Nr 4 1963

1) Avdrag för utbyte av traktor vid beräkning av inkomst av jordbruksfastighet enligt kontantprincipen.

Riksskattenämnden har den 4 april 1963 beslutat att såsom *anvisning till ledning för taxeringsmyndigheterna* göra följande uttalande.

Jämlikt 22 § 1 mom. första stycket kommunalskattelagen äger skattskyldig, som redovisar inkomst av jordbruksfastighet enligt kontantprincipen, från bruttointäkten av jordbruksfastighet göra avdrag såsom för omkostnader för bl. a. anskaffning av döda inventarier till ersättning för avyttrade eller utrangerade sådana. Avdrag får däremot enligt 22 § 2 mom. icke göras för nyuppsättning av inventarier.

Hos riksskattenämnden har en skattskyldig, som redovisade inkomst av jordbruksfastighet enligt kontantprincipen, begärt förhandsbesked *dels* huruvida han ägde avdragsrätt för hela skillnadsbelop-

pet vid byte av fotogendriven traktor mot dieseldriven traktor under förutsättning att den nya traktorn i övrigt var av likvärdig beskaffenhet, *dels* huruvida avdragsrätt förelåg för hela skillnadsbeloppet vid byte av traktor utan hytt eller störtbåge mot traktor med sådan utrustning, under förutsättning att den nya traktorn i övrigt var av likvärdig beskaffenhet, och *dels* huruvida avdragsrätt förelåg för hela skillnadsbeloppet vid byte av fotogendriven traktor utan hytt eller störtbåge mot dieseldriven traktor med hytt eller störtbåge, under förutsättning att den nya traktorn i övrigt var av likvärdig beskaffenhet. Sedan riksskattenämnden meddelat förhandsbesked i ärendet (jfr Meddelanden från riksskattenämnden Ser. I, nr 6/1962 p. 4) och den skattskyldige anfört besvär däröver meddelade Regeringsrätten den 29 maj 1962 följande utslag:

Kungl. Maj:t — — — finner på grund av vad klaganden hos Kungl. Maj:t anfört

R I: 31

och vad i övrigt i målet förekommit skäligt i så måtto ändra överklagade förhandsbeskedet att, under förutsättning att fotogendrivna traktorer ej finnes i allmänna marknaden eller skulle betinga i det närmaste lika högt pris som anskaffning av dieseltraktor samt att utrustning med hytt eller störtbåge icke i avsevärd mån förhöjer priset, det av klaganden tilltänkta utbytet av fotogendrivna traktorer utan hytt eller störtbåge mot dieseltraktorer med hytt eller störtbåge men i övrigt med ungefärligen samma prestationsförmåga må i sin helhet anses som anskaffning av jordbruksinventarium till ersättning för avyttrat dylikt, i vilket fall hela kostnaden för utbytet blir avdragsgill vid vederbörande inkomsttaxering.

Prövningen av frågan vilken prisskillnad som i visst fall må anses för obetydlig att inverka i nu ifrågakommande hänseende eller i vad mån de angivna förutsättningarna för avdragsrätt i övrigt varit för handen vid visst utbyte av traktorer kan ej verkställas i förevarande ordning.

I en därefter upprättad, den 25 januari 1963 dagtecknad promemoria av Jordbrukstekniska institutet och Statens maskinprovningar anföres bl. a.:

En traktors prestationsförmåga är i och för sig inte beroende av vilken motortyp traktorn är utrustad med: en fotogenmotor kan ge traktorn lika goda prestanda som en dieselmotor.

Om förhållandena i övrigt är lika, är dieselmotorn dyrare att tillverka än fotogenmotorn. Detta beror främst på att dieselmotorn har betydligt dyrare bränslesystem, att dieselmotorn måste vara kraftigare dimensionerad på grund av de höga trycken i motorn, att startmotorn måste vara kraftigare och att batteriet måste ha större kapacitet. Så länge tillverkningsserierna av fotogentraktorer och dieseltraktorer var av samma storleksordning, rörde sig skillnaden i försäljningspris om 1.000 à 3.000 kronor, beroende på bl. a. motoreffekten.

Det har emellertid på senare år skett en kraftig förskjutning i riktning mot ökad insättning av dieseltraktorer. Registreringssiffrorna för år 1953 visar fördelningen 55 % fotogentraktorer och 34 % dieseltraktorer. Fem år senare (1958) utgjorde fotogentraktorerna endast 4 % av nyanskaffningen, medan andelen dieseltraktorer låg på 78 %. Sedan år 1960 har årligen registrerats mindre än 50 fotogentraktorer. En liknande utveckling har man haft i andra länder där fotogentraktorn tidigare sålts i större antal. Fotogentraktorn har således, från att ha varit den dominerande traktortypen i bl. a. Sverige, övergått till att bli en specialtraktor med de högre kostnader som detta medför. Detta gör att den faktiska skillnaden i tillverkningskostnad mellan de båda motortyperna, som gäller vid tillverkningsserier av samma storleksordning, i realiteten har mist sin betydelse. Därtill kommer att fotogentraktorn praktiskt taget är försvunnen från den svenska marknaden sedan år 1960. Bolinder-Munktell/Volvo upphörde med tillverkningen av fotogentraktorer redan år 1958. Man kan visserligen fortfarande efter beställning få något enstaka strömmärke med fotogenmotor, men endast någon promille av det årliga svenska nyanskaffningsbehovet kan tillgodoses med fotogentraktorer.

Driftskostnaderna för en traktor utgöres av bränslekostnader, smörjoljekostnader och kostnader för reparationer och underhåll.

Eftersom fotogenmotorn har väsentligt lägre verkningsgrad än dieselmotorn, har den betydligt högre bränsleförbrukning, i genomsnitt 60 % högre.

Smörjoljekostnaderna blir högre vid fotogendrift än vid dieseldrift.

Kostnaderna för reparationer och underhåll är alltid svåra att jämföra. Normalt torde man få räkna med att dessa kostnader blir högre för dieselmotorn än för fotogenmotorn. Vid god skötsel av framförallt bränslet och bränslesystemet hos dieselmotorn, vars insprutningsutrustning är känslig för föroreningar, kan man emellertid räkna med att skillnaden i regel

blir liten och i varje fall inte avgörande för en kostnadsjämförelse mellan motortyperna.

För bensintraktorer gäller i stort sett samma förhållanden som för fotogentraktorer. De har gått starkt tillbaka i försäljning (3.988 år 1955 och 197 år 1962).

I promemorian framhålls vidare bl. a. att effekten på kraftuttaget bör läggas till grund för en indelning av traktorerna i olika storleksgrupper, att härvid det motorvarvtal, som ger maximal motoreffekt, utgör den säkraste jämförelsegrunden, att en lantbrukare som önskar byta en några år gammal traktor mot en ny i regel finner, att han — såsom en följd av den tekniska utvecklingen på området — måste välja en traktor med något högre hästkrafttal, varvid dock ökningen av hästkrafttalet med hänsyn till lantbrukarens befintliga maskinpark i regel icke kan utnyttjas, samt att även vid tungt jordbruksarbete den uttagna motoreffekten i regel motsvarar högst 85 procent av motorns maximieffekt.

I promemorian uttalas även, att en skyddsram eller skyddshytt icke ökar traktorns prestationsförmåga men i vissa fall kan minska effektiviteten samt att tillverkningskostnaden för en skyddsram, som från början monteras på en ny traktor, är avsevärt lägre än den kostnad lantbrukaren måste betala om han vill förse en befintlig traktor med skyddsram.

Enligt riksskattenämndens mening får av den numera förebragta utredningen anses framgå, att fotogendriven traktorer praktiskt taget upphört att finnas i den allmänna marknaden samt att utrustning med störtbåge, med eller utan inklädsel (hytt), icke förhöjer priset så mycket att höjningen kan betraktas som avsevärd.

Utbyte av fotogendriven traktor utan störtbåge (hytt) mot dieseldriven traktor med störtbåge (hytt) bör sålunda i sin helhet anses som ersättningsanskaffning, under förutsättning att traktorerna ha ungefärligen samma prestationsförmåga.

För bedömning av om nämnda förutsättning är för handen böra traktorerna indelas i fyra storleksgrupper, grupperna 1—4.

Såsom bilagor 1 och 2 till denna anvisning ha fogats två alfabetiska förteckningar över gamla respektive nya traktorer; dessa förteckningar komma att successivt kompletteras. För varje traktor har angivits grupptillhörigheten.

Vid prövning av fråga om avdrag för traktorbyte, i fall då inkomst av jordbruksfastighet redovisas enligt kontantprincipen, bör i enlighet med det förut anförda iakttagas följande.

Såväl den gamla som den nya traktorns grupptillhörighet bestämmas.

a) Om byte sker till ny traktor av samma slag (d. v. s. samma märke och typ) bör avdrag medgivas med den verkliga återanskaffningskostnaden; avdraget medgives oavsett att den nya traktorn, i motsats till den utbytta, är försedd med störtbåge (hytt). Nyuppsättning bör dock anses föreligga beträffande större extra utrustning, såsom t. ex. hydraulisk lyft, bandutrustning eller anordning för fyrhjulsdraft, om sådan utrustning icke tidigare funnits.

b) Om traktorer av samma slag som den utbytta alltså finnas i marknaden, men byte sker till ny traktor av annat märke eller annan typ, bör avdrag medgivas för återanskaffningsvärdet av en traktor av samma slag som den utbytta. Nettoavdraget bör alltså bestämmas till skillnaden mellan återanskaffningspriset

för en ny traktor av samma slag som den utbytt och vad som erhållits för den utbytt traktorn.

c) Om traktorer av samma slag som den utbytt icke längre finnas i marknaden och förvärv sker av en ny traktor av annat märke eller annan typ inom *samma* grupp, bör avdrag medgivas med den verkliga anskaffningskostnaden med undantag för eventuell nyuppsättningskostnad för extra utrustning; hänsyn tages dock icke till att den nya traktorn, i motsats till den utbytt, är försedd med störbåge (hytt).

d) Om traktorer av samma slag som den utbytt icke längre finnas i marknaden och förvärv sker av ny traktor i *högre* grupp, bör viss del av kostnaden hänföras till nyuppsättning. Härvid böra till nyuppsättning hänföras i nedanstående tabell angivna belopp:

Gammal traktor : grupp	Ny traktor : grupp			
	1	2	3	4
1	—	2.000	6.000	12.000
2		—	4.000	10.000
3			—	6.000
4				—

Bilaga 1.

Gamla, under åren 1939—1959 officiellt provade traktorsers inplacering i storleksgrupper.

Märke och typ	Grupp
Allgair A III	1
Allgair A 133	2
Allis-Chalmers B	1
Allis-Chalmers G	1
Allis-Chalmers WD	2

Märke och typ	Grupp
Bolinder-Munktell-Volvo BM 10 ..	1
» » » BM 20 ..	3
» » » BM 22 ..	1
» » » BM 24 ..	2
» » » BM 25 ..	2
» » » BM 31 ..	3
» » » BM 33 ..	3
» » » BM 34 ..	3
» » » BM 35-36	3
» » » BM 43 ..	3
» » » BM 55 ..	4
» » » BM 230 ..	2
» » » BM 425 ..	2
Case D	2
Case VA	1
David Brown Cropmaster	2
David Brown 31 D	2
David Brown 34 D	2
Deutz 30	2
Dieselross F 28 P	2
"Epa-traktor"	2
Fahr D 17	1
Farmall Cub	1
Farmall H	2
Farmall EMD 50	3
Farmall D-430	2
Ferguson TF-A 20	2
Ferguson TE-D 20	2
Ferguson TE-F 20	2
Field Marshall II	3
Ford 8 NAN	1
Fordson 1939	2
Fordson "Höglund"	2
Fordson Major Perkins diesel "Höglund"	3
Fordson Major Diesel	3
Fordson Major Nya fotogen	2
Fordson Power Major	3
Hanomag R 25	2
Hanomag R 40	3
Hanomag K 50	3
Internat. W-6	3

Märke och typ	Grupp	Märke och typ	Grupp
Johston 744 D	3	David Brown 950	
Lanz Alldog	1	Implematic Standard	2
Lanz Bulldog D 1706	1	Livedrive	2
Lanz Bulldog D 2016	1	David Brown 990	
Lanz Bulldog D 2206	1	Implematic Standard	3
Lanz Bulldog D 2806	2	Livedrive	3
Lanz Bulldog D 2816	2	Fiat 411 R	2
Lanz Bulldog D 3606	3	Fordson Super Dexta	2
Massey-Harris Pony	1	Special	2
Massey-Harris 82	1	Dexta	2
Massey-Harris 102	2	Special	2
Massey-Harris 44 k	3	Super Major	3
Massey-Harris 55 k	3	Special	3
M.A.N. 325 A och H	2	GMW 25	1
Moline Z	2	35	2
Nuffield 3 DL	3	D 45	3
Nuffield Universal	3	Hanomag R-545	4
Nuffield DM 4	3	R-545 Lång	4
Oliver 20	1	John Deere-Lanz 500	2
Oliver 25	2	M.A.N. 4 PI	2
Oliver 35	3	4 R3	3
Porsche P 133	2	Mc Cormick International	
Steyr 180	2	B-250	2
Zetor 25 K	1	B-275	2
Zetor 25	2	B-414	2
Zetor Super A	3	B-450	3
		Massey-Ferguson MF-25	2
		MF-35 B	2
		MF-35 D (4-cyl.)	2
		MF-35 D (3-cyl.)	2
		MF-65 Mark I	3
		MF-65 Mark II	3
		MF 90	4
		Nuffield 342	2
		460	3
		Porsche Standard Star	2
		Super V	3
		Master	3
		SAME 360 DT	3
		480 DT	4
		Steyr N 182 a	2
		N 182 a Ochsner	2

Bilaga 2.

Nya traktorers inplacering i storleksgrupper.

Märke och typ	Grupp
BM/Volvo 320 Buster	2
350 Boxer	3
470 Bison	4
471 Bison	4
Bukh Super 302	2
Super 452	3
County Super 4	3
» » 6	4
David Brown 850	
Implematic Standard	2
Livedrive	2

185 a Ochsner.....	3
185 a	3
280 a	3
288	3
Zetor 3011	2
3450	2
50 Super	3

2) Angående begreppet "hemmavarande barn".

Riksskattenämnden har den 4 april 1963 beslutat att såsom *anvisning till ledning för taxeringsmyndigheterna* göra följande uttalande.

Såväl enligt kommunalskattelagen som enligt förordningen om statlig inkomstskatt och förordningen om statlig förmögenhetsskatt äro rättsverkningar knutna till frågan huruvida skattskyldig haft *hemmavarande* barn eller icke.

I 65 § första stycket kommunalskattelagen stadgas bl. a. att fråga, huruvida skattskyldig haft barn eller icke eller om barn är att räkna såsom hemmavarande eller icke, skall bedömas efter förhållandena den 1 november året näst före taxeringsåret. Med barn avses härvid jämväl styvbarn samt adopterat barn. Däremot innehåller varken kommunalskattelagen eller övriga skatteförfattningar något stadgande om när barn skall anses hemmavarande.

I sambeskattningsrevisionens betänkande om familjebeskattningen (SOU 1959: 13) uttalas bl. a., att det syntes föra för långt att såsom hemmavarande anse barn som — ehuru formellt stående under den skattskyldiges vårdnad — varaktigt omhändertagits av annan. Begreppet hemmavarande borde dock fattas i en relativt vid betydelse, varför en vistelse av icke varaktig natur på annan ort icke borde

hindra att barnet ansågs som hemmavarande liksom ej heller inackordering i skolhushåll eller i internatskola.

I propositionen 1960:76 rörande vissa reformer på familjebeskattningsens område anslöt sig föredragande departementschefen (s. 102) till revisionens uttalande.

I övrigt innehålla förarbetena till ifrågavarande bestämmelser intet av intresse för tolkning av begreppet "hemmavarande".

Den *rättsliga* vårdnaden till barn i äktenskap tillkommer föräldrarna gemensamt, därest icke vederbörande domstol annorledes förordnat. Barn utom äktenskap står under moderns vårdnad, om domstolen icke annat förordnat.

Beträffande *mantalsskrivningen* gäller enligt 36 § folkbokföringsförordningen, att envar skall mantalsskrivas, där han den 1 november under förrättningsåret rätteligen skall vara kyrkobokförd. Enligt 13 § folkbokföringsförordningen skall — med vissa undantag — envar kyrkobokföras, där han är bosatt; och skall vederbörande regelmässigt anses bosatt där han tillbringar dygnsvilan. Jämlikt 13 § 5 mom. folkbokföringsförordningen skall dock ingen anses bosatt å fastighet, där han under vistelse vid allmän eller enskild läroanstalt för erhållande av undervisning tillbringar sin dygnsvila, så länge han kan anses ha sitt egentliga hem annorstädes, såsom hos föräldrar eller andra anhöriga. Intagning å anstalter av olika slag skall enligt 14 § 6 mom. samma förordning i regel icke medföra ändring i avseende å den intagnes kyrkobokföring.

Då det gäller att bedöma, huruvida ett barn är i skatteförfattningarnas mening att anse som hemmavarande hos föräldrarna (styvföräldrarna, adoptivföräldrar-

na) eller endera av dem, bör frågan om vem som har den *rättsliga* vårdnaden om barnet icke tillmätas någon avgörande betydelse. Avgörande bör i stället vara de *faktiska* vårdnadsförhållandena, d. v. s. om hemmet är inrett med tanke jämväl på barnet och barnet även vistas där. Någon permanent vistelse i hemmet erfordras dock icke, utan barnet är att anse som hemmavarande även om det t. ex. under skolterminerna är inackorderat i skolhus-håll eller vistas vid internatskola eller hos släktingar. Om barnet däremot *stadigvarande* bor annorstädes än i föräldrarnas (faderns, moderns) hem, bör det icke anses såsom hemmavarande; det sagda gäller oavsett om föräldrarna (fadern, modern) alltjämt ha den rättsliga vårdnaden om barnet, betala för det och uppehålla kontakt med barnet genom besök å dess vistelseort. Ej heller är barnet att anse som hemmavarande, om barnet stadigvarande omhändertagits för anstaltsvård.

Av praktiska skäl måste bedömningen av frågan, om ett barn skall anses såsom hemmavarande eller icke, i första hand anknyta till något lätt konstaterbart faktum. Härvid bör såsom presumtion gälla, att barnet är hemmavarande hos dem (den), hos vilka barnet mantalsskrivits enligt mantalslängden för taxeringsåret; dock att denna presumtionsregel icke bör tillämpas, därest barnet stadigvarande omhändertagits för anstaltsvård. Presumtionen att barnet är hemmavarande hos dem (den), hos vilka barnet mantalsskrivits, brytes givetvis om i taxeringsärendet utredning förebringas, enligt vilken barnet är bosatt annorstädes.

I detta sammanhang bör även beaktas frågan vem som äger uppbära barnbidrag för barnet. Om rätten att uppbära barnbidrag för barnet icke tillkommer modern

(fadern) utan annan person i egenskap av barnafostrare eller tillkommer kommunalt organ, bör som presumtionsregel gälla, att barnet icke anses hemmavarande hos föräldrarna eller någon av dem.

3) Fråga om skatteplikt för ersättning i viss familjedaghetsverksamhet m. m.

Sedan Degerfors köpings barnavårdsnämnd hemställt om uttalande från riksskattenämnden, huruvida skatteplikt förelåg för ersättning i viss familjedaghetsverksamhet, som barnavårdsnämnden avsåg att igångsätta, samt huruvida det ålåg köpingen att avlämna kontrolluppgifter rörande i nämnda verksamhet utbetalade ersättningar, har riksskattenämnden den 1 april 1963 avlåtit följande skrivelse till barnavårdsnämnden:

”Enligt i ärendet lämnade upplysningar avser barnavårdsnämnden att träffa avtal med husmödrar, varigenom de mot en ersättning av högst sju kronor per dag och barn åtaga sig att i sina hem under dagtid emottaga barn till mödrar, vilka med hänsyn till förvärvsarbete eller av andra skäl icke lämpligen kunna taga vård om sina barn under dagarna. Barnen skola härvid erhålla tillsyn och mat av vårdarinnorna. Barnavårdsnämnden lämnar barnens mödrar anvisning på vilka vårdarinnor och bestämmer om mödrarna skola svara för hela ersättningen till vårdarinnorna eller om mödrarna skola erhålla visst bidrag till kostnaderna. Bidragen utbetalas i så fall direkt från nämnden till vårdarinnorna. Skyldighet att återbetala bidrag föreligger icke. I allmänhet torde vårdarinnorna icke komma att taga hand om mer än ett barn samtidigt.

I princip få uppburna ersättningar an-

ses utgöra skattepliktig inkomst för vårdarinnorna. Därest blott ett eller högst två barn samtidigt tagas om hand torde emellertid — med nuvarande förhållandevis låga ersättningar — verksamheten regelmässigt lämna ringa nettovinst. Med hänsyn härtill och till de omständigheter, under vilka verksamheten bedrives, bör enligt riksskattenämndens mening av praktiska skäl icke komma ifråga att göra ersättningarna till föremål för taxering.

Med hänsyn till vad ovan anförts bör icke heller krävas, att barnavårdsnämnd eller annan kommunal myndighet rutinemässigt avlämnar kontrolluppgifter rörande till vårdarinnorna utgivna ersättningar.”

4) Jordstyckningsrörelse? (Jfr nr 3/1963 p. 5 och där gjorda hänvisningar.)

I ärende angående framställning om förhandsbesked förekom i huvudsak följande. Sökanden ägde ett småbruk. Han hade bekommit hälften av fastigheten år 1939 såsom gåva från sin fader samt hälften av fastigheten genom arv efter en broder år 1959. Å ett område om 48.942 kvadratmeter av fastigheten hade sökanden utlagt 28 tomter, som erhållit registerbeteckningar. Under åren 1960 och 1961 hade sökanden av olika personer uppburit handpenningar för 13 av tomterna med tillhoppa 40.300 kronor. Sökanden hade lämnat kvitton å handpenningarna, men skriftliga avtal om försäljning av tomterna hade icke upprättats. Å 12 av de 13 tomterna funnos sportstugor färdigbyggda eller under uppförande av köparna. Sökanden hade nu för avsikt att på en gång till en och samme köpare avyttra hela området med de 28

tomterna, därvid köparen skulle betala ett pris för hela området och dessutom ersätta sökanden för hans utlägg för planlägningsarbetet å området. I avräkning därå skulle sökanden överlämna kvittokopior å emottagna handpenningar.

Sökanden anhöll om förhandsbesked, huruvida den tilltänkta engångsersättningen för området utgjorde skattepliktig intäkt för honom antingen området såldes till sökandens son, till annan privat person eller till ett tomtstyckningsaktiebolag.

Den 29 november 1962 meddelade riksskattenämnden följande förhandsbesked: Riksskattenämnden finner att sökanden icke driver jordstyckningsrörelse eller yrkesmässig handel med fastigheter. På grund härav, då den tilltänkta försäljningen icke kan anses innebära att sökanden inleder dylik verksamhet, och då sökanden förvärvat hälften av fastigheten genom gåva år 1939 samt återstoden genom arv, förklarar riksskattenämnden att den köpeskillning, som sökanden erhåller vid en avyttring på en gång och till en och samme köpare av ifrågavarande tomtområde, icke utgör för honom skattepliktig intäkt annat än i den måndensamma jämlikt 21 § första stycket c) kommunalskattelagen må vara att hänföra till intäkt av skogsbruk. Vad riksskattenämnden sålunda förklarat skall gälla oavsett om avyttringen sker till sökandens son, till annan privatperson eller till ett tomtstyckningsaktiebolag; dock att, om försäljningen sker till ett aktiebolag i vilket sökanden äger del, det förutsättes, att köpeskillingen vid avyttringen icke bestämmes till ett belopp som överstiger området's allmänna saluvärde.

Två ledamöter voro skiljaktiga och anförde:

”Av handlingarna i ärendet framgår, att sökanden å en honom tillhörig fastighet låtit avstycka 28 tomter, samt att han uppburit handpenning eller förskott för 13 av de nu nämnda tomterna. De av sökanden vidtagna åtgärderna få anses innebära, att han påbörjat en jordstyckningsrörelse.

På grund härav anse vi, att riksskattenämnden bort förklara, att den vinst, som kan uppkomma vid försäljning av området, utgör för sökanden skattepliktig inkomst av rörelse.”

I besvär hos Regeringsrätten yrkade vederbörande taxeringsintendent, att den vinst, som kunde uppkomma vid den ifrågasatta försäljningen, måtte förklaras utgöra för sökanden skattepliktig inkomst av rörelse.

Regeringsrätten meddelade den 12 februari 1963 följande utslag:

Den av sökanden för exploatering av ifrågavarande markområde bedrivna verksamheten, i vilken intäkter till betydande belopp redan kommit sökanden till godo, måste anses utgöra sådan yrkesmässigt bedriven förvärvsverksamhet, som är att hänföra till rörelse.

På grund härav prövar Kungl. Maj:t rättvist att, med ändring av riksskattenämndens beslut, förklara att den köpeskilling, som sökanden erhåller vid avyttring på en gång och till en och samme köpare av ifrågavarande markområde, utgör för honom skattepliktig intäkt av rörelse, i den mån köpeskillingen icke är att hänföra till intäkt av skogsbruk.

5) Fråga om rätt för moderbolag till avdrag för avsättning med belopp, motsvarande internvinst vid fakturering till utländskt dotterbolag.

I ärende angående framställning från

ett aktiebolag om förhandsbesked förekom i huvudsak följande: Bolaget, som bedrev tillverkning av bl. a. kemisk-tekniska artiklar, hade organiserat sin försäljning på export bland annat genom dotterbolag i utlandet. Detta krävde på avlägsnare marknader tillgång till på platsen befintliga lager av samtliga där saluförda artiklar. Då i vissa stater denna lagerhållning icke kunde ske genom konsignationslager bland annat på den grund att införandet och tullbehandlingen nödvändiggjorde en definitiv fakturering, uppkom genom dessa moderbolagets försäljningar till dotterbolagen i utlandet en intern vinst hos moderbolaget, motsvarande skillnaden mellan vid försäljningarna tillämpade avräkningspriser och moderbolagets anskaffningskostnader för de försålda produkterna. En dylik vinst kunde icke anses realiserad, så länge varorna kvarlågo hos dotterbolaget. Vid varje bokslutstillfälle funnos hos dessa dotterbolag större eller mindre lager av osålda varor från moderbolaget.

Sökandebolaget anhöll om förhandsbesked, huruvida bolaget ägde vid taxeringen åtnjuta avdrag för avsättning med belopp motsvarande dylik internvinst å vid bokslutstillfället hos dotterbolagen i utlandet kvarliggande osålda varor.

Den 12 december 1962 meddelade riksskattenämnden följande förhandsbesked: Riksskattenämnden finner att — därest sökandebolaget i sitt bokslut gör avsättning med belopp, svarande mot skillnaden mellan avräkningspris och anskaffningskostnad för till dotterbolag sålda, vid bokslutstillfället hos dotterbolagen kvarliggande osålda varor — avdrag för dylik avsättning lagligen icke kan medgivas. På grund härav förklarar riksskattenämnden, att sökandebolaget vid in-

komsttaxeringen icke äger åtnjuta avdrag för dylik avsättning.

Tre ledamöter voro skiljaktiga och anförde:

Beskattningen av rörelse, som bedrivs av en koncern (moder- och dotterbolag) skall icke vara hårdare än om samma rörelse i sin helhet drives av ett enda aktiebolag. Enligt god affärssed och allmänna bokföringsgrunder, som i aktiebolagslagen 74 och 104 §§ stadfästs för moderbolagets vinstredovisning, skall internvinster på de från moderbolaget till dotterbolaget försålda tillgångarna, som balansdagen kvarliggjer osålda inom koncernen, senast i samband med årsbokslutet uppföras på ett internvinstkonto (se Stenbecks, Wijnbladhs och Nials kommentar till aktiebolagslagen). Då påtaglig risk i förevarande fall föreligger för att internvinster förbytes i en internförlust, torde moderbolaget vid sin inkomstredovisning vara författningsenligt pliktigt att i balansräkningen frånräkna denna internvinst. De bokföringsåtgärder, som i ansökningen angivas, åsyfta allenast att förhindra att såsom moderbolagets vinst redovisas större belopp än som enligt vad ovan sagts rätteligen må ske..

Jämlikt 41 § kommunalskattelagen skall inkomst av rörelse beräknas enligt bokföringsmässiga grunder, i den mån dessa icke stå i strid med särskilda bestämmelser i nämnda lag. De åsyftade särskilda bestämmelserna innehålla intet stadgande rörande den skattemässiga inkomstberäkningen i ett sådant fall varom här är fråga och det står enligt vår mening icke i strid med dessa bestämmelser att därvid godkänna sådana, av speciella förhållanden framtvingade bokföringsåtgärder, som i ansökningen avses.

På grund av vad vi ovan anført anser vi att riksskattenämnden bort lämna sökandebolaget ett förhandsbesked av det innehållet, att sökandebolaget äger vid sin inkomstberäkning åtnjuta avdrag för den internvinst, som framkommer, om sökandebolaget i koncernredogörelsen tillämpat den värdesättning å tillgångar in-

om koncernen, avsedda för omsättning eller förbrukning (lager), som skulle ha tillämpats om det i dotterbolaget osålda, från moderbolaget inköpta lagret fortfarande varit moderbolagets lagertillgång.

I besvär hos Regeringsrätten yrkade bolaget ändring.

I utslag den 12 mars 1963 fann Regeringsrätten ej skäl att göra ändring i förhandsbeskedet.

6) Försäljning av andel i partrederi.

I ärende angående framställning om förhandsbesked förekom i huvudsak följande. Sökanden var huvudredare för ett partrederi. Delägarna i partrederiet övervägde att sälja samtliga sina andelar i partrederiet till en och samme köpare, därvid köparen skulle övertaga alla partrederiets tillgångar och skulder. Samtliga partdelägare hade varit delägare i rederiet under mer än fem år. Sökanden anhöll om förhandsbesked, huruvida köpeskillingen för hans andel i partrederiet utgjorde för honom skattepliktig intäkt.

Den 30 november 1962 meddelade riksskattenämnden följande förhandsbesked: Riksskattenämnden finner, att ifrågakomna försäljning icke avser andel i handelsbolag eller annan juridisk person utan viss lott i fartyg med vad därtill hörer. På grund härav förklarar riksskattenämnden, jämlikt punkt 1 andra stycket av anvisningarna till 28 § kommunalskattelagen, att den köpeskillning sökanden erhåller vid ifrågakomna försäljning utgör för sökanden skattepliktig intäkt av rörelse.

I besvär hos Regeringsrätten yrkade sökanden, att vid en försäljning av andelarna i rederiet dessa måtte betraktas som andelar i ett handelsbolag.

I utslag den 12 mars 1963 fann Rege-

ringsrätten ej skäl att göra ändring i förhandsbeskedet.

7) Fråga om beräkning av anskaffningsvärdet å aktier, förvärvade genom apport vid aktiebolagsbildning.

I ärende angående framställning om förhandsbesked förekom i huvudsak följande: År 1951 startade sökanden och en annan person ett handelsbolag. År 1955 löste sökanden in kompanjonens andel och fortsatte rörelsen ensam under firma N.N. Den 1 oktober 1960 ombildades rörelsen till aktiebolag med ett aktiekapital av 60.000 kronor. Samtliga aktier innehades av sökanden. Vid aktiebolagsbildningen hade slutits följande den 1 november 1960 dagtecknade avtal:

Sökanden överlåter till aktiebolaget sin i B kommun bedrivna verkstadsrörelse. Överlåtelsen sker på så sätt att aktiebolaget övertager rörelsens tillgångar och skulder enligt nedanstående förteckning mot att aktiebolaget betalar till sökanden skillnaden på så sätt att sökanden samtidigt härmed tecknar aktier i bolaget å kronor 59.800 samt mottager återstående likvid kronor 6.259:33 i form av revers.

Förteckning över ovannämnda tillgångar och skulder:

Tillgångar:

Fastigheter (ritningskostnader å föreslagen nybyggn.)	3.729:50
Maskiner	3.571:25
Bilar	12.742:—
Varulager	35.000:—
Kundfordringar	111.904:46
Kassa	5.437:19
Postgiro	763:38
Uppsägningsräkning	126:23
	<hr/>
	Kronor 173.274:51

Skulder:

Leverantörer	90.807:18
Anställdas källskatter	2.324:—

Varuskatter	2.384:—
Lån	11.700:—
	<hr/>
	107.215:18
Tillgångar över skulder	66.059:33
	<hr/>
	Kronor 173.274:51

Aktiebolaget hade i sina räkenskaper såsom ingående värde å de av sökanden tillskjutna tillgångarna upptagit de värden, vartill tillgångarna voro upptagna i sökandens räkenskaper.

Sökanden avsåg nu att överlåta hela aktiestocken. Rörelsen hade ett betydande goodwillvärde, varjämte värdet av maskiner och fastigheter översteg de i balansräkningen angivna värdena. Aktiestocken hade därför ett betydande värde utöver det nominella och torde vid försäljning kunna åsättas ett värde icke understigande 200.000 kronor. Överlåtelsen skulle ske genom en bytestransaktion, därvid sökanden i enlighet med avtal, som skulle upprättas, överlät aktiestocken till det nominella värdet, 60.000 kronor, och som bytesobjekt skulle mottaga vissa i avtalet angivna fondbörsnoterade aktier med nominellt värde överstigande 60.000 kronor, varvid även dessa senare aktier i bytesavtalet skulle upptagas till det nominella värdet.

Sökanden anhöll om förhandsbesked, huruvida han vid förenämnda byte kunde bli skattskyldig för realisationsvinst och om skattskyldigheten i så fall kunde inskränkas till skillnaden mellan det nominella värdet å de bortbytta aktierna och det nominella värdet å de inbytta aktierna.

Den 30 november 1962 meddelade riksskattenämnden följande förhandsbesked: Riksskattenämnden finner, att sökanden år 1960 förvärvat sina aktier i aktiebolaget genom ett med köp eller byte jämförbart fång. På grund härav förklarar riks-

skattenämnden att, om sökanden inom fem år från förvärvet av aktierna byter dem mot börsnoterade aktier, vid bytet uppkommande vinst utgör för sökanden skattepliktig realisationsvinst efter ty i 35 § 2 mom. kommunalskattelagen sägs. Riksskattenämnden förklarar vidare att realisationsvinsten vid nämnda byte skall beräknas på grundval av å ena sidan de tillbytta aktiernas värde efter dessas börsvärde den dag bytet genomföres och å andra sidan de bortbytta aktiernas anskaffningsvärde samt att sistnämnda värde skall anses utgöra det vid bolagsbildningen år 1960 åsatta värdet av de till bolaget tillskjutna tillgångarna 66.059 kronor 33 öre minskat med reversbeloppet 6.259 kronor 33 öre eller 59.800 kronor.

Tre ledamöter voro skiljaktiga och anförde:

Vi instämma med majoriteten utom beträffande beräkningen av sökandens anskaffningsvärde å aktierna i bolaget. Enär sökanden får anses hava förvärvat dessa aktier genom byte, i det att han till bolaget såsom apportegendom tillskjutit den av honom under firma N.N. bedrivna rörelsen mot erhållande av aktierna och en av bolaget utställd revers å 6.259 kr 33 öre, bör anskaffningsvärdet av aktierna uppskattas till rörelsens allmänna saluvärde vid apporteringstillfället — beräknat under beaktande av såväl rörelsens dolda reserver i inventarier, lager och goodwill som med reserverna förenade skatteskulder — minskat med reversbeloppet 6.259 kr 33 öre.

I besvär hos Regeringsrätten yrkade sökanden, att de aktier, som han bekommit vid aktiebolagsbildningen, måtte förklaras hava förvärvats annorledes än genom köp, byte eller därmed jämförligt fång eller att aktierna måtte förklaras representera en indirekt äganderätt till fö-

retaget, vilken äganderätt sökanden innehaft i mer än fem år, i följd varav någon skattepliktig realisationsvinst icke kunde uppkomma vid avyttring av samma aktier. Därest sökandens förenämnda yrkanden skulle avslås hemställde sökanden, att anskaffningsvärdet å aktierna måtte uppskattas till rörelsens allmänna saluvärde vid apporteringstillfället minskat med reversbeloppet 6.259 kronor.

I utslag den 12 mars 1963 fann Regeringsrätten ej skäl att göra ändring i förhandsbeskedet.

8) Fråga om bosättning i Sverige eller icke (Jfr RÅ 1961 ref. 34).

I ärenden angående framställningar om förhandsbesked förekom i huvudsak följande:

a) I avtal den 16 september 1960 mellan försvarsstaben, å ena, och sökanden (en lantbrukare) å andra sidan, rörande anställning vid försvarsstaben för tjänstgöring som observatör eller i annat uppdrag hos Förenta Nationerna stadgades bland annat följande:

I. Den anställda anställdes vid försvarsstaben i enlighet med härvid fogat kungl. brev 13.5.1960. Han är under anställningstiden såsom krigsman underkastad för sådan gällande bestämmelser i strafflagen, disciplinlagen, militära rättegångslagen m. fl. författningar och är tillika underkastad de särskilda föreskrifter för tjänstgöring hos FN som vederbörligen fastställts av svensk myndighet eller av organ tillhörande FN.

II. Den anställda förbinder sig att såväl i som utom tjänsten ställa sig till efter rättelse de order, bestämmelser eller anvisningar i övrigt, som meddelas av chefen för försvarsstaben eller den, som

den anställde eljest kan vara underkastad lydnadsplikt i tjänsten.

Underlåter den anställde att ställa sig till efterrättelse ovan nämnda kbr, order, bestämmelser eller anvisningar eller befinnes han olämplig för fortsatt anställning eller på grund av sjukdom eller olycksfall icke tjänsteduglig, kan vederbörande av chefen för försvarsstaben med omedelbar verkan skiljas från tjänstgöringen. Direkt återresa till Sverige ordnas därvid och detta avtal upphör omedelbart efter ankomsten till Sverige. Skulle direkt återresa ej ske skall avtalet upphöra att gälla fr. o. m. den dag chefen för försvarsstaben bestämmer.

III. Tjänstgöringstiden räknas fr. o. m. 15/9 1960 tills vidare längst t. o. m. den 15/3 1961.

Skulle det med anställningen förenade uppdraget ha avslutats och den anställde befinna sig i Sverige upphör detta avtal oavsett vad som i nästföregående stycke sägs att gälla med den dag chefen för försvarsstaben beslutar.

Skulle den anställdes återtransport till Sverige förhindras eller fördröjas av krig eller därmed jämförlig eller eljest oförutsedd omständighet, som icke beror på den anställdes förvållande, gäller detta avtal fortfarande t. o. m. den dag, då den anställde återkommit till Sverige. Den anställde äger icke mot svenska staten rikta något slag av anspråk på särskild ersättning eller på skadestånd i övrigt i anledning av sådant förhållande.

Vill den anställde av särskilda skäl avbryta anställningen före utgången av den ovan angivna längsta anställningstiden, har han att till det lokala FN-organet ingiva till chefen för försvarsstaben ställd ansöknings.

Då bestämmelser utfärdats om avveck-

ling av det med anställningen förenade uppdraget eller om inskränkning av verksamheten överhuvud äger chefen för försvarsstaben fastställa den tidpunkt fr. o. m. vilken detta avtal upphör att gälla oavsett vad som ovan föreskrivits om längsta tiden för anställningens bestånd.

IV. Jämlikt kbr av den 13.5.1960 tillförsäkras den anställde under anställningstiden nedan föreskrivna förmåner:

Arvode.

Tjänstegrad: Löjtnant.

Arvode utgår med belopp, motsvarande månadslönen å ortsgrupp 5 i lönegrad 17 löneklass 20 enligt statens allmänna avlöningsreglemente.

Sökanden var enligt förenämnda avtal sedan den 15 september 1960 anställd i Förenta Nationernas tjänst med placering i Kongo. Anställningen, som ursprungligen gällt sex månader, hade successivt förlängts, och sökanden hade troligen möjlighet att utsträcka anställningstiden flera år framåt. Avgörande för hans beslut härvidlag var om hans lön från ifrågavarande anställning skulle komma att beskattas i Sverige eller icke. Sökanden hade familj bestående av hustru och tre barn, som voro bosatta i Sverige, där sökanden ägde jordbruksfastighet. Sökanden anhöll om förhandsbesked, huruvida han var skattskyldig här i riket för enligt avtalet med försvarsstaben utgående lön under hans vistelse i Kongo.

Den 7 september 1962 meddelade riksskattenämnden följande förhandsbesked att lända till efterrättelse vid 1963 och 1964 års taxeringar: Riksskattenämnden finner att, om sökanden under i ansöknings angivna förhållanden vistas i Kongo, sökanden likväl skall anses såsom

här i riket bosatt. På grund härav förklarar riksskattenämnden, att sökanden under vistelsen i Kongo skall utgöra inkomstskatt här i riket för den lön han erhåller från försvarsstaben.

I besvär hos Regeringsrätten yrkade sökanden, att han måtte förklaras vid 1963 och 1964 års taxeringar icke vara skattskyldig här i riket för ifrågavarande lön.

I utslag den 12 februari 1963 fann Regeringsrätten ej skäl att göra ändring i förhandsbeskedet.

b) Sökanden (en flygstyrman) var ogift och hade bostad i Malmö samt var anställd hos Transair Sweden aktiebolag. Han hade för bolagets räkning tjänstgjort i Kongo från den 10 april 1962 och tänkte stanna därstädes till omkring mitten av oktober 1962. Efter fullgörande av repetitionsmöte vid svenska flygvapnet ämnade sökanden omkring den 15 januari 1963 återvända till Kongo för fortsatt arbete för bolagets räkning och stanna där i en följd till den 15 januari 1964. Sökanden anhöll om förhandsbesked, bland annat, huruvida han var skattskyldig här i riket för lön under sin vistelse i Kongo.

Den 29 november 1962 meddelade riksskattenämnden följande förhandsbesked: Riksskattenämnden förklarar att, om sökanden under i ansökningen angivna förhållanden vistats i Kongo under tiden den 10 april 1962 till omkring den 15 oktober samma år, sökanden skall anses såsom här i riket bosatt skattskyldig till följd varav sökanden är skattskyldig här i riket för under nämnda tid från Transair Sweden aktiebolag uppburen lön.

Riksskattenämnden förklarar åter att, om sökanden under i ansökningen angivna förhållanden från ungefär den 15 ja-

nuari 1963 vistats i Kongo under minst 12 månader, sökanden för nämnda tid icke skall anses såsom här i riket bosatt skattskyldig till följd varav sökanden jämlikt 53 § 1 mom. a) kommunalskattelagen och 6 § 1 mom. a) förordningen om statlig inkomstskatt icke är skattskyldig för under nämnda tid från Transair Sweden aktiebolag uppburen lön.

Två ledamöter voro — med instämmande av vederbörande byråchef — skiljaktiga och anförde:

”Sökandens tjänstgöring i Kongo är föranledd av avtal mellan Förenta Nationerna och Transair Sweden aktiebolag, enligt vilket bolaget ställt ett antal flygplan jämte erforderlig besättning och markpersonal till Förenta Nationernas förfogande. Avtalet löper med blott en månads uppsägning. Härav följer uppenbarligen att sökandens stationering i Kongo kan avbrytas med blott en månads varsel. Med hänsyn härtill anser vi att, även om sökandens vistelse i Kongo från den 15 januari 1963 kommer att omfatta en tid av minst 12 månader, sökanden likväl skall anses såsom under ifrågavarande tid här i riket bosatt skattskyldig. Vi anser därför att riksskattenämnden bort förklara, att sökanden under nämnda vistelse i Kongo skall vara skattskyldig här i riket för sina inkomster på sätt gäller för den som är här bosatt.

I övrigt instämma vi med majoriteten.”

I besvär hos Regeringsrätten yrkade vederbörande taxeringsintendent, att Kungl. Maj:t måtte förklara sökanden under vistelse i Kongo jämväl under tid efter den 15 januari 1963 vara skattskyldig här i riket för sina inkomster på sätt gällde för den, som vore här bosatt, även om vistelsen i Kongo skulle komma att omfatta minst tolv månader.

I utslag den 12 mars 1963 fann Regeringsrätten ej skäl att göra ändring i förhandsbeskedet.

Två regeringsråd voro skiljaktiga och anförde:

Enär i målet lämnade uppgifter icke föranleda till annat antagande än att sökanden kommer att bibehålla sitt egentliga bo och hemvist här i riket jämväl under den tjänstgöring i Kongo, som varit avsedd att fullgöras under tiden den 15 januari 1963—den 15 januari 1964,

pröva vi rättvist att, med ändring av riksskattenämndens förhandsbesked i vad det överklagats, förklara sökanden vara skattskyldig här i riket för den lön, som han under ifrågavarande tid uppbar från Transair Sweden aktiebolag.

9) Organisationsaktier? Tillika fråga om förhållandet mellan 54 § kommunalskattelagen och 9—11 §§ 1960 års förordning med provisoriska bestämmelser om beskattningen av aktiebolags inkomst.

I framställning från ett aktiebolag om förhandsbesked förekom i huvudsak följande. Aktierna i sökandebolaget ägdes till huvudsaklig del av ett fåtal fysiska personer. Sökandebolaget hade förvärvat samtliga aktier i Aktiebolaget A genom köp år 1954 från direktören NN, som tillika var ägare av ungefär en tredjedel av aktierna i sökandebolaget. Aktiebolaget A hade under det sist förflutna räkenskapsåret försålt sitt aktieinnehav i aktiebolaget B, varvid framkommit en betydande vinst. Denna vinst hade Aktiebolaget A för avsikt att utdela till sökandebolaget vid nästa ordinarie bolagsstämma. Produktionen vid moderbolaget omfattade såväl papper som pappersmassa, medan dotterbolaget endast tillverkade papper. Inom papperssektorn fanns en produktionsuppdelning, som innebar, att vardera företagsenheten tillverkade de kvaliteter, för vilka bästa lokala förutsättningar förelågo. För att ytterligare

förstärka denna produktionssamverkan drevos bolagen i stort sett under gemensam ledning, och produktions- och investeringsplaner utarbetades gemensamt för de båda företagen. Samarbeta i dessa frågor hade funnits i många år, varför numera företagets produktionsinriktningar i mycket hög grad anpassats till varandra. Dotterbolaget måste köpa sitt behov av massa utifrån. Inköpsplaner upprättades i samråd med moderbolaget, och då beaktades dotterbolagets skyldighet att köpa all överskottsmassa, som förelåg hos sökandebolaget. Med hänsyn till detta förhållande fanns vid sökandebolaget ej någon särskild försäljningsavdelning för massa. Om ej dotterbolaget uppträdde som massaköpare, skulle moderbolaget vid de tillfällen, då överskott av massa uppstod, tvingas till driftsinskränkningar. Detta förhållande fick mycket stor betydelse, då massamarknaden präglades av ett utbudsöverskott, vilket var fallet i dag. Sökandebolaget anhöll om förhandsbesked, huruvida bolagets aktier i Aktiebolaget A voro att betrakta såsom organisationsaktier och sökandebolaget således var frikallat från skattskyldighet för utdelning å aktierna jämlikt bestämmelserna i 54 § tredje stycket kommunalskattelagen och 7 § tredje stycket förordningen om statlig inkomstskatt.

Den 19 september 1962 meddelade riksskattenämnden följande förhandsbesked att lända till efterrättelse vid 1963¹—1965 års taxeringar: Riksskattenämnden finner, att sökandebolaget utgör sådant fåmansbolag, varom förmäles i 54 § tredje stycket kommunalskattelagen och 7 § tredje stycket förordningen om statlig in-

¹ Bestämmelserna i 1960 års förordning äro tillämpliga första gången vid 1963 års taxering.

komstskatt, samt *att* sökandebolaget innehar aktierna i Aktiebolaget A såsom ett led i organisationen av annan verksamhet än förvaltning av fastighet, värdepapper eller annan därmed likartad lös egendom. På grund härav förklarar riksskattenämnden att — oavsett om sökandebolagets vinstmedel i skälig omfattning använts för utdelning till aktieägarna — skattskyldighet jämligt förenämnda författningsrum icke föreligger för sökandebolaget med avseende å utdelning från Aktiebolaget A.

En ledamot var skiljaktig och anförde:

I 9 § förordningen den 9 december 1960 med provisoriska bestämmelser om beskattning av aktiebolags och ekonomisk förenings inkomst i vissa fall stadgas, att utan hinder av bestämmelserna i 54 § kommunalskattelagen samt 7 § förordningen om statlig inkomstskatt skall med avseende å de beskattningsår, för vilka taxering i första instans äger rum åren 1963—1973, iakttagas vad i 10 och 11 §§ förstnämnda förordning stadgas. I 11 § stadgas, såvitt angår andra svenska aktiebolag än förvaltningsföretag, allenast, att dessa skola vara skattskyldiga för utdelning å sådana aktier och andelar i svenska aktiebolag och svenska ekonomiska föreningar, som förvärvats i kapitalplaceringssyfte eller utgöra lagertillgång i byggnadsrörelse, tomtstyckningsrörelse eller yrkesmässig handel med fastigheter. Aktierna i Aktiebolaget A ha icke av sökandebolaget förvärvats i kapitalplaceringssyfte och utgöra ej heller sådan lagertillgång som nyss nämnts. Varken 11 § eller annat författningsrum stadgar undantag från vad sålunda föreskrivits för sådana aktiebolag som avses i 54 § tredje stycken kommunalskattelagen och 7 § tredje stycket förordningen om statlig inkomstskatt eller i andra delar av dessa författningsrum. På grund härav anser jag att Riksskattenämnden bort förklara att sökandebolaget — vare sig detta skulle vara hänförligt till sådant bolag som avses

i de båda sistnämnda författningsrummen eller ej och vare sig ifrågavarande aktier av sökandebolaget innehavas såsom ett led i organisationen av dess verksamhet eller ej — icke mot bestämmelserna i 9 och 11 §§ förstnämnda förordning, vilka jag i det avseende varom fråga är finner till ordalagen vara klara och entydiga, under ovan omförmälda beskattningsår är skattskyldigt för utdelning å aktierna i Aktiebolaget A.

Ordföranden anförde till utveckling av sin mening:

I ärendet uppkommer fråga om förhållandet mellan å ena sidan 54 § kommunalskattelagen och 7 § förordningen om statlig inkomstskatt samt å andra sidan 9—11 §§ förordningen den 9 december 1960 (nr 658) med provisoriska bestämmelser om beskattningen av aktiebolags och ekonomisk förenings inkomst i vissa fall. Frågan gäller huruvida bestämmelserna i förstnämnda båda författningsrum, i vad de med avseende å fåmansbolag stadga undantag från eljest gällande frihet från kedjebeskattnings, skola tillämpas vid sidan av bestämmelserna i 1960 års förordning eller huruvida de förstnämnda bestämmelserna helt satts ur kraft för taxeringsåren 1963—1973.

Berörda fråga blir givetvis att besvara i första hand på grundval av ordalydelsen i 1960 års förordning. Den bestämmelse det här gäller är stadgandet i 9 § i förordningen, att "utan hinder av bestämmelserna i 54 § kommunalskattelagen samt 7 § förordningen om statlig inkomstskatt skall med avseende å de beskattningsår, för vilka taxering i första instans äger rum åren 1963—1973, iakttagas vad nedan i 10 och 11 §§ stadgas". Skall i orden "utan hinder" inläggas den betydelsen att de *skatteskärpningar*, som 1960 års förordning stadgar, skola gälla oavsett bestämmelse om skattefrihet för motsvarande fall i 54 § kommunalskattelagen och 7 § förordningen om statlig inkomstskatt? Eller skall man i orden "utan hinder" inlägga den betydelsen att bestämmelserna i de båda angivna paragraferna, i vad de

angå frågor om aktiebolags och ekonomiska föreningars skattskyldighet för utdelningar, *helt* satts ur kraft genom 1960 års förordning för den tid, under vilken den ifrågavarande provisoriska förordningen gäller?

Ordalydelsen i 9 § i 1960 års förordning ger enligt min mening icke något klart svar på frågan. Det går sålunda icke att med säkerhet besvara frågan på grundval av en verbal tolkning av 9 §.

När en författnings ordalydelse ej ger tillräcklig vägledning har man antingen att gå till förarbetena till författningen i syfte att utröna "lagstiftarens vilja" eller att undersöka bestämmelsens objektiva funktion inom den ifrågavarande lagstiftningens ram. Att besvara frågan på grundval av en undersökning enligt det sistnämnda alternativet ställer sig svårt för att icke säga omöjligt. Återstår alltså frågan om "lagstiftarens vilja" med avseende å ifrågavarande författningsbestämmelse.

En genomgång av propositionen i ämnet (1960:162) visar, att resonemanget rör sig om två olika frågor med avseende å aktiebolagens och de ekonomiska föreningarnas beskattning: dels frågan om skattelättnader i samband med nyemissioner i aktiebolag och dels frågan om att borttaga förmånen av skattefrihet för utdelningar å kapitalplaceringsaktier. Vad den sistnämnda frågan angår talas i olika sammanhang om att "borttaga" förmånen av skattefrihet för utdelningar på kapitalplaceringsaktier (sid. 58 n, 61 ö), om "skärpningarna" i beskattningen av utdelningar på kapitalplaceringsaktier (sid. 59 m) samt om genomförande av en "begränsning" av gällande skattefrihet för utdelningar (sid. 60 ö, 65 n). Däremot säges i propositionen icke något om befrielse för fåmansbolag från den skattskyldighet för utdelningar, som nu gäller enligt 54 § kommunalskattelagen och 7 § förordningen om statlig inkomstskatt.

Vidare bör beaktas, att den allmänna regeln om *frikallelse* från kedjebeskattnings av aktieutdelningar innehålles i 54 § kommunalskattelagen och 7 § förordningen om statlig inkomstskatt, under det att

1960 års förordning endast stadgar *skattskyldighet* för vissa fall. Bestämmelserna i 1960 års förordning vore meningslösa, om nyssnämnda båda paragrafer skulle vara helt satta ur kraft, i vad de angå frågor om aktiebolags och ekonomiska föreningars skattskyldighet för utdelningar; i sådant fall skulle nämligen *all* av aktiebolag eller ekonomisk förening uppbyren aktieutdelning städse vara skattepliktig enligt kommunalskattelagens och inkomstskatteförordningens grundläggande regler, och något utrymme skulle icke finnas för de i 1960 års förordning upptagna reglerna om skattskyldighet för utdelningar i de i förordningen särskilt angivna fallen. 1960 års förordning förutsätter med andra ord, att "i botten" skola ligga bestämmelserna i oförmälda båda paragrafer.

Det sagda leder till slutsatsen att, i den mån ett fåmansbolag är skattskyldigt för utdelningar enligt 54 § kommunalskattelagen och 7 § förordningen om statlig inkomstskatt, skattskyldigheten består oavsett tillkomsten av 1960 års förordning.

Till slut må anmärkas att den, som vill besvara den uppställda frågan på annat sätt än här gjorts, nödgas taga den konsekvensen att den i nyssnämnda båda paragrafer föreskrivna principiella skattskyldigheten för utdelningar för sådana aktiebolag och ekonomiska föreningar, som driva bank- eller annan penningrörelse eller försäkringsrörelse, skulle vara suspenderad under de elva år, som 1960 års förordning gäller. Det kan icke råda något tvivel om att en sådan tanke varit för lagstiftaren främmande.

I enlighet med det anförda bör förhandsbeskedet — såsom sökandebolaget begärt — innefatta ett ställningstagande till frågan huruvida skattskyldighet för bolaget föreligger jämlikt 54 § tredje stycket kommunalskattelagen och 7 § tredje stycket förordningen om statlig inkomstskatt.

I besvär hos Regeringsrätten yrkade vederbörande taxeringsintendent att Kungl.

R I: 47

Maj:t måtte förklara, att sökandebolaget icke innehade aktierna i Aktiebolaget A såsom ett led i organisationen av annan verksamhet än förvaltning av fastighet, värdepapper eller annan därmed likartad lös egendom.

I förklaring över besvären hemställde sökandebolaget att — oavsett om aktieinnehavet ansågs utgöra ett led i organisationen av dess verksamhet — bolaget måtte förklaras fritaget från skattskyldighet för utdelning å aktierna på grund av bestämmelserna i 9 och 11 §§ förordningen med provisoriska bestämmelser om beskattningen av aktiebolags och ekonomisk förenings inkomst i vissa fall. Därest detta yrkande ej kunde bifallas, yrkades i förklaringen att överklagade förhandsbeskedet måtte fastställas.

Regeringsrätten meddelade den 29 januari 1963 följande utslag:

Det av sökandebolaget först i den underdåniga förklaringen framställda yrkandet lämnar Kungl. Maj:t utan avseende.

Vidkommande taxeringsintendentens besvär finner Kungl. Maj:t ej skäl att göra ändring i överklagade förhandsbeskedet.

10) Fråga om aktier förvärvats i kapitalplaceringssyfte; 11 § i 1960 års förordning med provisoriska bestämmelser om beskattning av aktiebolags inkomst (Jfr nr 7/1962 p. 10 och där gjorda hänvisningar).

I ärende angående framställning från Holmens Bruks och Fabriks Aktiebolag¹ om förhandsbesked förekom i huvudsak följande. Den 14 maj 1962 hade mellan sökandebolaget, å ena sidan, samt Gamlestadens Fabrikers Aktiebolag, i fortsätt-

¹ Namnet publicerat med bolagets medgivande.

ningen kallat Gamlestaden, å andra sidan, ingåtts ett avtal, vilket i sina huvuddrag inneburit, att sökandebolaget till Gamlestaden överlätit sin bomullsrörelse (exklusive fastigheterna) mot det att Gamlestaden dels övertagit viss personal, dels som likvid lämnat 5.000 aktier (före 1962 års fondemission) i Gamlestadskoncernens moderbolag, Investmentaktiebolaget Asken, ävensom fabriksfastigheter med tillhörande vattenrätter i Norrköping och ett kontantbelopp. I de allmänna förutsättningarna i avtalet angäves följande: "Holmen och Gamlestaden har — framför allt med hänsyn till den förväntade marknadsutvecklingen — funnit det lämpligt och ändamålsenligt att sammanföra de av dem bedrivna bomullsrörelserna till ett företag i syfte att stärka konkurrenskraften och hävda den inhemska bomullsindustrins ställning på marknaden." Under en övergångstid omfattande såvitt nu kunde bedömas cirka 1½ år skulle Gamlestaden fortfarande komma att utnyttja de fabrikslokaler och maskiner, som sökandebolaget tidigare använt i sin bomullsrörelse. Sökandebolaget hade förbundit sig att under viss tid icke bedriva bomullsrörelse. Sökandebolaget, vars innehav av aktier i Investmentaktiebolaget Asken väsentligt understeg 25 procent av röstetalet för samtliga aktier, hemställde att riksskattenämnden måtte förklara, att sådan utdelning som bolaget erhöll från Investmentaktiebolaget Asken icke skulle utgöra för sökandebolaget skattepliktig intäkt.

Den 31 oktober 1962 meddelade riksskattenämnden följande förhandsbesked: Riksskattenämnden finner, att sökandebolagets aktier i Investmentaktiebolaget Asken motsvara mindre än en fjärdedel av röstetalet för samtliga aktier i sistnämnda bolag samt att sökandebolaget

icke gjort sannolikt, att förvärvet av aktierna betingats av rörelse, som bedrivs av sökandebolaget eller av aktiebolag eller ekonomisk förening, som kan anses stå sökandebolaget nära. På grund härav förklarar riksskattenämnden, jämlikt 11 § förordningen den 9 december 1960 (nr 658) med provisoriska bestämmelser om beskattningen av aktiebolags och ekonomisk förenings inkomst i vissa fall, att sökandebolagets ifrågavarande aktier skola anses förvärvade i kapitalplacersyfte och att sökandebolaget förty är skattskyldigt för utdelning å samma aktier.

I besvär hos Regeringsrätten yrkade sökandebolaget, att utdelningen å bolagets aktier i Investmentaktiebolaget Asken måtte förklaras utgöra skattefri inkomst hos sökandebolaget. Härvid anförde bolaget bl. a. följande:

Holmen fortsätter att driva en av landets mest omfattande textilindustrirörelser omfattande tillverkning av yllevävnader, rayonvävnader, trikåvaror och andra liknande textila produkter. Det är endast en på visst sätt definierad textilprodukt nämligen bomullsvävnader som Holmen förbundit sig att icke längre tillverka. Någon alldeles klar gränsdragning mellan de olika textilprodukterna är icke möjlig att göra, enär det finnes ett flertal blandpro-

dukter och gränsfall. Att Holmen i samband med överenskommelsen med Gamlestaden förvärvade aktieposten i Gamlestadens moderbolag betingades just därav att Holmen med hänsyn till angivna förhållanden ansåg sig i viss mån böra vara kvar även i den typiska bomullsväverisektorn, vilket markerades genom innehavet av en i och för sig betydande aktiepost i ett bomullsföretag. Förvärvet av Askenaktierna måste därför anses betingat av rörelse som "bedrivs" av Holmen. Om Holmen däremot skulle ha avvecklat hela sin textila rörelse, skulle Holmen självfallet icke haft något intresse av att förvärva aktier i en annan textilindustri. — Holmen är ett klart industrirörelsedrivande företag utan någon förvaltningsfunktionsfunktion. Bolaget innehar sålunda icke några andra aktier än sådana som betingats av bolagets industriella rörelse. Överskottsmedlen har sålunda placerats i rörelsetillgångar och icke i kapitalaktier enligt den företagspolitik som sedan länge drivits och fortfarande följes. Det finns därför icke någon anledning antaga att just i Asken-fallet Holmen skulle ha gjort ett avsteg från denna politik och övergått till att börja förvärva kapitalplacersaktier.

I utslag den 12 februari 1963 fann Regeringsrätten ej skäl att göra ändring i förhandsbeskedet.

(Stockholm den 6 maj 1963.)

R I: 49

I

Meddelanden från

Riksskattenämnden

Ärg. 12

Nr 5 1963

1) Angående fastställande av vissa för taxeringsarbetet avsedda formulär.

Riksskattenämnden har fastställt nytt formulär för fastighetslängd, avsett att från och med 1963 års taxering användas i de delar av Kopparbergs län, för vilka icke föres tryckande register över fastigheter.

Riksskattenämnden har vidare fastställt följande nya formulär att användas från och med 1963 års taxering, nämligen formulär för Meddelande ang. ifrågasatt rättelse enligt kontrolluppgift, för Uppgifter för samtaxering, för Förfrågan ang. kommunal skatt m. m., för Förfrågan ang. preliminär A-skatt, för Under rättelse om sammanträde med taxeringsnämnd, för Uppgifter för sköntaxering, för Beslut jämlikt 34 § 2 mom. taxeringsförordningen om anstånd med avlämnande av självdeklaration, för beslut jämlikt

34 § 2 mom. taxeringsförordningen i anledning av sökt anstånd med avlämnande av självdeklaration och för Anmälan till vederbörande åklagare jämlikt 118 § andra stycket taxeringsförordningen.

2) Fråga om värdesättningen vid inkomsttaxeringen av byggnadsföretags lager av tomtmark, som å dagen för bokslutet ännu icke åsatts taxeringsvärde.

Den 17 januari 1962 beslöt riksskattenämnden, att nämndens den 30 januari 1959 utfärdade anvisningar till ledning för taxeringsmyndigheterna rörande värdesättningen vid inkomsttaxeringen av byggnadsföretagens lager m. m. skulle från och med 1963 års taxering erhålla ändrad lydelse (jfr nr 2/1962 p. 3).

I en den 15 februari 1963 inkommen skrivelse har Svenska Byggnadsentrepren-

R I: 51

nörföreningen hemställt, att riksskattenämnden måtte utfärda kompletterande anvisningar eller lämna ett uttalande rörande värdesättningen av sådan av byggnadsföretag förvärvad tomtmark, som ännu icke åsatts taxeringsvärde.

Riksskattenämnden har den 14 maj 1963 — efter att ha inhämtat yttranden från vissa taxeringsintendenter — beslutat att såsom *anvisning till ledning för taxeringsmyndigheterna* göra följande kompletterande uttalande.

Riksskattenämnden beslöt den 17 januari 1962, att nämndens den 30 januari 1959 utfärdade anvisningar till ledning för taxeringsmyndigheterna rörande värdesättningen vid inkomsttaxeringen av byggnadsföretagens lager m. m. från och med 1963 års taxering skulle erhålla ändrad lydelse (se härom Meddelanden från Riksskattenämnden, Ser I, nr 2/1962 p. 3). Därvid uttalades, att beträffande byggnadsföretags innehav av *egna fastigheter* som utgjorde lagertillgångar — obebyggda tomter, färdigställda bebyggda fastigheter och färdigställda byggnader å ofri grund — den i räkenskaperna gjorda värdesättningen borde godkännas, om värdet å fastighetsinnehavet icke understeg det lägsta av summa anskaffningsvärden för fastigheterna eller 95 procent av summa taxeringsvärden för fastigheterna, dock att vid tillämpning av sistnämnda regel värdet å fastighetsinnehavet likväl icke finge upptagas under 80 procent av summa anskaffningsvärden för fastigheterna. Vid tillämpningen härav skulle iakttagas, att *samma* värderingsprincip skulle användas för hela beståndet av sådana fastigheter, varom fråga vore.

Vid tillämpning av ovan angivna regler bör — om företaget i fråga väljer sistnämnda värderingsprincip, d. v. s. en

värdering på grundval av taxeringsvärdena, och om i fastighetsbeståndet ingår tomtmark, som å dagen för bokslutet ännu icke åsatts taxeringsvärde — nämnda tomtmark värderas särskilt för sig och bör därvid för tomtmarken godtagas ett lägsta värde motsvarande 80 procent av anskaffningsvärdet för densamma. Vad riksskattenämnden sålunda uttalat har avseende allenast å tomtmark, som utgör lagertillgång i byggnadsrörelse, och gäller sålunda icke beträffande mark, som utgör lagertillgång i jordstyckningsrörelse.

3) Fråga om verkan i beskattningshänseende av att medel, enligt arbetsmarknadsstyrelsens beslut, uttagas från konto för investering.

Genom beslut den 30 november 1962 har arbetsmarknadsstyrelsen — för att i rådande konjunkturläge motverka avmattningstendenserna inom verkstads- och varvsindustrien och i syfte att stimulera en tidigareläggning av beställningar av maskiner, inventarier och fartyg — i princip medgivit företag att under vissa förutsättningar taga investeringsfonder i anspråk. Beslutet innebär, att tillstånd att taga fond i anspråk må kunna beviljas från fall till fall för avskrivning å maskiner och andra för stadigvarande bruk avsedda inventarier, för vilka beställningsavtal upprättas före den 1 maj 1963. I fråga om fartyg kan medgivande även avse ombyggnad samt kostnad för reparation.

Arbetsmarknadsstyrelsen har hemställt om riksskattenämndens uttalande, huruvida hinder föreligger för företag, som erhållit tillstånd att taga i anspråk investeringsfond för avskrivning å maskiner och andra för stadigvarande bruk avsedda in-

ventarier eller för kostnad för reparation av fartyg, att från riksbanken utfå medel från konto för investering i rörelse så snart arbetsmarknadsstyrelsens förordnande föreligger, oaktat att — i enlighet med beslutet — ianspråktagande för anskaffningen eller reparationen sker först under senare beskattningsår.

Med anledning härav har riksskatte-nämnden den 24 januari 1963 beslutat att såsom *anvisning till ledning för taxeringsmyndigheterna* göra följande uttalande.

Enligt 11 § första stycket förordningen den 27 maj 1955 (nr 256) om investeringsfonder för konjunkturutjämning skall ianspråktagande av investeringsfond, såvitt nu är i fråga, ske för avskrivning å maskiner och andra för stadigvarande bruk avsedda inventarier, som anskaffats under beskattningsåret eller, vad angår fartyg, anskaffats eller ombyggt under samma år, dock att beträffande ombyggnad av fartyg avskrivning må ske med högst ett belopp motsvarande kostnaderna under beskattningsåret för ombyggnaden, ävensom för kostnader för reparation av fartyg.

Enligt 11 § andra stycket samma förordning gäller att — därest investeringsfond efter vederbörligt beslut fått tagas i anspråk under flera på varandra följande beskattningsår för ny-, till- eller ombyggnad eller för underhållsarbeten å byggnad samt ifrågavarande arbeten pågått under flera av dessa år — företaget må, under förutsättning att avdrag för kostnaderna under de tidigare åren icke redan skett, under det sista året taga fonden i anspråk för avskrivning å byggnaden eller för täckande av underhållskostnaden med högst ett belopp, motsvarande de uppkomna kostnaderna under de ifrågavarande åren. Vad nu sagts skall

äga motsvarande tillämpning i fråga om ny- eller ombyggnad av fartyg. Däremot saknas föreskrift om motsvarande tillämpning i fråga om maskiner och inventarier i övrigt samt beträffande reparation av fartyg.

I 16 § samma förordning stadgas bl. a. att, om investeringsfond enligt vederbörligt beslut helt eller delvis *må* tagas i anspråk, äger företaget i viss ordning hos riksbanken från konto för investering utfå 40 (i vissa fall 46) procent av det belopp av fonden, som må tagas i anspråk. Beslut om utbetalning meddelas av arbetsmarknadsstyrelsen efter framställning av företaget. Sedan arbetsmarknadsstyrelsen erhållit besked från riksbanken att utbetalning skett till företaget, åligger det jämlikt 17 § arbetsmarknadsstyrelsen att lämna underrättelse till länsstyrelsen, för att tillställas vederbörande taxeringsmyndighet, att fonden *skall* tagas i anspråk; underrättelsen skall innehålla uppgift om år, för vilka investeringsfonden skall tagas i anspråk. Vidare stadgas i 19 § bl. a. att, om investeringsfond enligt sådan underrättelse, som arbetsmarknadsstyrelsen enligt nyssnämnda föreskrift avlämnat, skall tagas i anspråk men så ej skett under det eller de beskattningsår varom fråga är, skall fonden eller vederbörlig del därav omedelbart upptagas såsom skattepliktig intäkt i den förvärvskälla däri fondavsättningen gjorts.

De nu återgivna reglerna innebära bl. a., att arbetsmarknadsstyrelsens beslut att fond "må" tagas i anspråk förvandlas — genom att medel uttagas från riksbanken — till en skyldighet att taga fonden i anspråk under år, som arbetsmarknadsstyrelsen föreskrivit, vid äventyr att fonden eller vederbörlig del därav eljest återföres till beskattning. Under nämnda år

skall fonden sålunda, vid nyss angivet äventyr, tagas i anspråk på sätt som angives i 11 §. Den omständigheten att fondmedel, enligt arbetsmarknadsstyrelsens beslut, redan tidigare fått uttagas från riksbanken saknar däremot i och för sig betydelse ur beskattningssynpunkt; det sagda gäller även för det fall att företaget disponerar de lyfta medlen för förskottsbetalning å beställda maskiner eller andra inventarier, avsedda att levereras under ett senare år (nämligen det år då fonden enligt arbetsmarknadsstyrelsens beslut skall tagas i anspråk) eller för förskottsbetalning av kostnader för reparation av fartyg, avsedd att verkställas under nämnda senare år.

I enlighet med det anförda bör hinder icke möta mot att företaget — på sätt arbetsmarknadsstyrelsen ifrågasatt — från riksbanken utfår medel från konto för investering så snart arbetsmarknadsstyrelsens förordnande därom föreligger, oaktat att fonden — i enlighet med styrelsens beslut — tages i anspråk först under senare beskattningsår.

4) Inkomstberäkning för kooperativ garageförening.

I framställning om förhandsbesked anfördes bl. a.

Inom ett småstugeområde i Stockholm äro 162 radhus uppförda, varav 37 med garage inrymda i själva radhuset och 125 utan garage eller annan plats för bil å den egna tomten. I samband med att vederbörande radhusägare tecknade kontrakt med Stockholms stad, genom dess småstugebyrå, fingo de vars tomter ej äro tillräckligt stora för att lämna utrymme åt en bil, uppgift om att särskilda, uteslutande för garagebyggnation avsedda tomter funnos intagna i stadsplanen för detta område.

Stockholms stads fastighetskontor lät

vid ett informationssammanträde den 20 mars 1961 genom en representant meddela,

dels att de för garagebyggnation avsedda tomterna äro så små, att i vissa fall tvåvåningsgarage måste uppföras för att till samtliga 125 garagelösa radhus kunna hänföra en plats per radhustomt,

dels att tomtmark för garagebyggnad ej kommer att uthyras till enskild radhusägare utan endast till en för hela området gemensam, särskilt bildad ekonomisk förening, vilken lämpligen även kan stå som ansvarig för alla med byggnationen hörande detaljfrågorna samt som formell ägare till samtliga garage som uppförts på nämnd tomtmark.

dels ock att det — sedan alla formaliteter äro avklarade — står "föreningsmedlemmarna" fritt att bygga sina garage antingen i den "ekonomiska föreningens" regi eller ock var och en för sig.

Att en särskilt bildad ekonomisk förening skall stå som innehavare av berörda garagetomterna har betingats av formella och i någon mån praktiska skäl. I realiteten äro garagen tillbehör till de olika radhustomterna och utgöra ett nödvändigt komplement till dessa. Därest garagebyggnad kunnat inrymmas på respektive radhustomter, hade uppenbarligen någon särskild taxering av garaget till ett visst belopp per månad icke ägt rum. Enbart den omständigheten att garaget kommer att inrymmas på mark som ligger avskilt från vederbörande radhustomt bör rimligen icke föranleda ett annat skatterättsligt bedömande.

Därest en garageförening bildas inom småstugeområdet kommer den att antaga namnet "Garageföreningen N.N., ekonomisk förening u. p. a." och ändamålet med dess verksamhet blir att för medlemmarnas räkning ansvara för de av staden upplåtna markområdena samt — om det visar sig praktiskt och ekonomiskt lämpligt — även ansvara för på nämnda markområden uppförda byggnader. I stadgar- na kommer bestämmelser att intagas bl. a.

att garageplats tillhandahålles endast medlem av föreningen,

att till medlem må antagas endast den som är innehavare av tomträtt till någon av tomterna i kvarteren

Sökandena anhöllo om förhandsbesked ”rörande taxering av den planerade garageföreningen N.N, ekonomisk förening u. p. a:

alt I: därest föreningen står såväl som ansvarig för de av staden upplåtta markområdena som ägare till på dessa områden uppförda byggnader och därvid tillhandahåller garageplats endast till medlemmar av föreningen;

alt II: därest föreningen endast står som ansvarig för de av staden upplåtta markområdena och tillhandahåller föreningens medlemmar tomtmark för uppförande av garage.

I båda alternativen gäller att från medlemmarna kommer föreningen att uttaga en avgift så avpassad att vinst å rörelsen ej uppstår, avgiften skall endast täcka utgifterna”.

Därjämte anhöllo om förhandsbesked ”rörande taxeringen därest föreningen bildas som en ’kooperativ förening’, öppen för personer vilka äro innehavare av tomträtt till någon av bostadstomterna i kvarteren. . .”.

Slutligen anhöllo om förhandsbesked enligt följande:

”1. Kan föreningen taxeras för intäkt av fastighet med ett belopp motsvarande hyresvärdet av garageplatserna därest föreningen bildas enligt alt. II?

2. Kan garageplats räknas som tillhörande (annex till) respektive medlemmars bostadsfastigheter och vid taxering inräknas i dessas hyresvärde om föreningen bildas enligt alt. II?

Med vilket belopp kommer i så fall hyresvärdet å medlems bostadsfastighet att ändras?”

Den 30 november 1962 meddelade riksskattenämnden följande förhandsbesked: Riksskattenämnden finner att, om den tilltänkta föreningen blir ägare till garagebyggnaderna och om föreningen konstrueras som en sådan kooperativ förening, varom förmäles i punkt 12 av anvisningarna till 29 § kommunalskattelagen — därvid föreningen jämlikt 29 § 2 mom. samma lag blir berättigad till avdrag för vad föreningen av vinsten å sin kooperativa verksamhet lämnar sina kunder såsom pristillägg, rabatt eller annan sådan utdelning som icke utgår i förhållande till innehavda andelar — anledning saknas att såsom skattepliktig intäkt hos föreningen upptaga annat än faktiskt åtnjutna intäkter.

På grund härav och under angivna förutsättningar förklarar riksskattenämnden att den tilltänkta föreningen, såvitt nu är ifråga, är skattskyldig allenast för de från medlemmarna uppburna garagehyrorna men däremot icke för belopp motsvarande ett efter gällande marknadspris beräknat hyresvärde å garageplatserna.

Till den del ansökningen icke besvarats genom vad riksskattenämnden sålunda förklarat finner riksskattenämnden förhandsbesked i ärendet icke böra meddelas, till följd varav ansökningen i dessa delar avvisas.

5) Jordstyckningsrörelse? (Jfr nr 4/1963 p. 4 och där gjorda hänvisningar).

I ärenden angående framställningar om förhandsbesked förekom i huvudsak följande.

a) Sökanden ägde och brukade sedan år 1940 en jordbruksfastighet med en areal av 36 hektar åker. Under åren 1948—1961 hade sökanden från fastigheten sålt 6 tomter. Därvid uppkommen

vinst hade beskattats såsom inkomst av jordstyckningsrörelse. Fastigheten låg delvis inom en för ett samhälle upprättad byggnadsplan. Kommunen ägde vissa till sökandens fastighet gränsande markområden och hade för avsikt att till dessa områden framdraga vatten- och avloppsledning. För att i framtiden fullt kunna utnyttja ledningarna önskade kommunen från sökandens fastighet för bostadsändamål förvärva cirka 7 tunnland åker. Detta område bestod av god täckdikad åkerjord och var det ur belägenhetssynpunkt för sökanden värdefullaste området av fastigheten. Såsom dellikvid hade kommunen för avsikt att lämna dels ett område om cirka 7 tunnland åkerjord av relativt god beskaffenhet ehuru ej täckdikad, dels ock ett område om cirka 3 tunnland sandjord. Sökanden beräknade värdet av den mark han skulle avstå till 52.500 kronor och värdet av den mark han skulle erhålla i utbyte till 41.000 kronor. Det var även tänkbart att han från kommunen skulle erhålla ytterligare cirka 3 tunnland åkerjord. Vid sistnämnda alternativ skulle det avstådda markområdet och de erhållna markområdena värdemässigt ungefärligen svara mot varandra.

Sökanden anhöll om förhandsbesked bl. a., huruvida den ifrågasatta transaktionen skulle anses utgöra ett led i av sökanden bedriven jordstyckningsrörelse samt — därest så skulle anses vara fallet — huruvida det skulle innebära någon skillnad vid bedömningen om kommunen enligt det först angivna alternativet såsom motprestation lämnade såväl utbytesmark som kontant vederlag eller om kommunen i enlighet med det andra alternativet enbart lämnade utbytesmark.

Den 12 december 1962 meddelade riksskattenämnden följande förhandsbesked:

Riksskattenämnden finner, *att* sökanden bedriver jordstyckningsrörelse å fastigheten, *att* det markområde, som avses skola överlåtas till kommunen, utgör lager-tillgång i nämnda rörelse *samt att* vinst i rörelsen är skattepliktig oavsett om vid avyttring bekommet vederlag utgått i penningar eller annat.

På grund härav förklarar riksskattenämnden, att, om ifrågavarande överlåtelse kommer till stånd, därvid uppkommande vinst utgör för sökanden skattepliktig inkomst av jordstyckningsrörelse oavsett om den av honom erhållna valutan helt eller blott till en del utgöres av mark.

b) Sökanden anförde i ansöknings:

”I A socken, där jag under år 1952 övertog min avlidne faders jordbruksfastighet, erbjöds jag att av lantbruksnämnden i länet i och för sammanläggning förvärva en del av jordbruksfastigheten B. Fastighetsdelen, som senare genom sammanläggning av flera andra fastighetsdelar kom att ingå i fastigheten med beteckningen C, förvärvades enligt köpekontrakt av den 19 jan. 1953 med rätt till omedelbart tillträde, för en köpeskilling av 19.000 kronor. Lagfart erhöles efter sammanläggningsförrättning den 3 april 1957. Den inköpta fastighetsdelens areal utgjorde c:a 48 hektar, därav skogsmark c:a 33 hektar. På skogsmarken, som med strandrätt är belägen intill en sjö, har uppförts 18 st. sommarstugor, vars ägare hittills var för sig betalat en arrendavgift för sommarstugetomterna. Sommarstugeägarna önska nu friköpa det område sommarstugorna äro belägna på och ämna för detta ändamål bilda en sommarstugeägareförening. Området, som den nu aktuella försäljningen avser, utgör c:a 8 hektar av den tidigare angivna skogsarealen (å c:a 33 hektar), för vilket köpeskillingen enligt preliminär överenskommelse fastställes till 36.000 kronor. Försäljningen avses skola komma till stånd

i mars—april 1963, vid vilken tidpunkt fastigheten av mig innehafts i minst 10 år.”

Av handlingarna i ärendet inhämtades vidare bl. a., att sökanden från fastigheten C försålt två sommarstugedomter och en tomt för friluftsservering. Vidare inhämtades att ett till fastigheten hörande område å cirka fem hektar, beläget omkring en kilometer från det i ansökningen avsedda området, var bebyggt med 11 eller 12 sommarstugor och att sökanden begärt fastställelse av byggnadsplan för området. Planen skulle komma att omfatta 15—16 tomter jämte vägar och grönområden.

Sökanden anhöll om förhandsbesked, huruvida en försäljning av det i ansökningen avsedda området till den tilltänkta föreningen skulle medföra, att köpeskillingen betraktades såsom skattepliktig intäkt.

Den 25 januari 1963 meddelade riksskattenämnden följande förhandsbesked: Riksskattenämnden finner med hänsyn till i ärendet förekomna omständigheter att, om sökanden på sätt i ansökningen angives försäljer det markområde, på vilket 18 sommarstugor finnas uppförda, avyttringen utgör ett led i en av sökanden bedriven jordstyckningsrörelse.

På grund härav förklarar riksskattenämnden, att köpeskillingen vid den ifrågasatta försäljningen skall utgöra för sökanden skattepliktig intäkt av rörelse.

Två ledamöter voro skiljaktiga och anförde:

Trots att sökanden försålt två sommarstugedomter och en tomt för friluftsservering och därjämte begärt fastställelse av byggnadsplan för ett helt annat område, beläget omkring 1 km från det i ansökningen avsedda området som bebyggs med 11 eller 12 sommarstugor, anser vi

icke att sökanden med avseende å ifrågasvarande fastigheter bedrivit avyttring av tomter och/eller vidtagit anordningar av den omfattning, att man kan anse dem som led i och/eller förberedande åtgärder i och för en yrkesmässig tomtförsäljning.

Med hänsyn härtill hade riksskattenämnden bort förklara att den vinst, som kan uppkomma för sökanden, om området ifråga genom ett och samma köpeavtal försäljes till en och samma köpare, icke utgör för sökanden skattepliktig inkomst av rörelse. Med hänsyn till den tid, under vilken fastigheterna varit i sökandens ägo vid tidpunkten för försäljningen, skall den vinst, som kan uppkomma vid sådan försäljning, icke heller utgöra för sökanden skattepliktig realisationsvinst.

c) Omkring år 1905 hade N.N. inköpt jordbruksfastigheten A. Som förstärkning till jordbruket hade han omkring år 1925 förvärvat viss åkerjord. Den nyförvärvade delen hade registerbeteckningen B. Båda enheterna hade sambrukats, oaktat de lågo åtskilda. Till A hörde viss utmark (betesmark). Denna avskildes från åkerjorden genom ett större bergsparti. Dessutom gränsade betesmarken omedelbart intill ett municipalsamhälle. Båda dessa omständigheter hade bidragit till att betesmarken förlorat sin betydelse som sådan mark. I anledning härav hade N.N. år 1935 låtit upprätta en avstyckningsplan över betesmarken ifråga. Under åren 1950—1960 hade från området sålts sex tomter, utgörande samtliga å styckningsplanen utlagda tomter. Emellertid hade municipalsamhället — troligen år 1959 — påbörjat uppriktande av stadsplan över bl. a. betesmarken. Ett område å denna, tidigare angivet såsom grönområde, skulle enligt stadsplaneförslaget utgöra tomtmark och uppdelas till fem mindre tomter. Stadsplanen

var ännu icke fastställd, men de fem tomtorna hade avyttrats genom köpekontrakt åren 1959—1960. År 1960 hade N.N. avlidit, och dödsboet efter honom var ägare till fastigheterna A och B, vilka voro utarrenderade som jordbruk. Till desamma hörde goda ekonomibyggnader och manhus. Dödsboet hade, sedan det blivit ägare till fastigheterna, icke företagit någon tomtförsäljning. Några exploateringsåtgärder för att underlätta sådan försäljning hade ej heller vidtagits. Nu hade emellertid kommunen gjort framställning om att få förvärva fastigheten B. Denna fastighet bestod uteslutande av åkerjord och innehöll 15.000—17.000 kvadratmeter. Kommunen hade för avsikt att å fastigheten uppföra skola och hyreshus. Dödsboet anhöll om förhandsbesked, huruvida en försäljning till kommunen av B kunde hänföras till av dödsboet bedriven jordstyckningsrörelse.

Den 12 december 1962 meddelade riksskattenämnden följande förhandsbesked: Riksskattenämnden finner, att N.N. bedrivit jordstyckningsrörelse och att även fastigheten B utgjort omsättningstillgång i den sålunda bedrivna rörelsen. Vidare finner riksskattenämnden att, om dödsboet försäljer B till kommunen, avyttringen är att anse såsom ett led i avvecklingen av nämnda rörelse. På grund härav förklarar riksskattenämnden att vinst, som uppkommer vid den planerade försäljningen, utgör för dödsboet skattepliktig inkomst av jordstyckningsrörelse.

I besvär hos Regeringsrätten yrkade dödsboet, att vinsten vid den ifrågasatta försäljningen måtte förklaras icke utgöra förs dödsboet skattepliktig inkomst.

Den 23 april 1963 meddelade Regeringsrätten följande utslag:

I likhet med riksskattenämnden finner

Kungl. Maj:t väl att N.N. på grund av de från fastigheten A verkställda försäljningarna får anses hava drivit jordstyckningsrörelse. Från fastigheten B, vilken fastighet är belägen på ett avstånd av omkring en kilometer från förstnämnda fastighet, har emellertid N.N. eller dödsboet icke försålt någon mark. På grund härav och med hänsyn till övriga i målet upplysta förhållanden kan fastigheten B icke anses utgöra omsättningstillgång i jordstyckningsrörelse.

Kungl. Maj:t prövar förty skäligt att, med ändring av överklagade förhandsbeskedet, förklara att köpeskilling, som dödsboet erhåller vid försäljning av fastigheten B, icke utgör för dödsboet skattepliktig intäkt annat än i den mån köpeskillingen jämlikt 21 § c) kommunal-skattelagen må vara att hänföra till intäkt av skogsbruk.

d) Enligt köpebrev år 1950 hade A och B gemensamt förvärvat en fastighet med en areal av något över 47 hektar. Det hade varit köparnas avsikt att bedriva tomtstyckning och försäljningar av avstyckade tomter. Ett stort antal dylika försäljningar från fastigheten hade ägt rum under tidigare ägares innehav av densamma. Utvecklingen hade emellertid ej blivit den sålunda åsyftade. Preliminära avtal om försäljning av blivande avstyckningar hade träffats genom B i ett antal fall. Innan avtalen kunnat fullföljas hade emellertid B avlidit år 1953. Då A hade annan sysselsättning och icke någon av dödsbodelägarna ansett sig äga möjlighet att genom positiva insatser fullfölja tanken på en yrkesmässig tomtförsäljning, hade denna kommit att helt stagnera genom B:s frånfälle. Avstyckning av tomter hade dock redan begärts och fastställts av vederbö-

rande överlantmätare år 1955. Avstyckningarna hade omfattat 42 tomter med en sammanlagd areal av 13,6522 hektar. Sex av de avstyckade tomterna hade försålts under åren 1952—1958. Anläggning av vatten- och avloppsledningar, vägutstakningar och dylikt hade icke ägt rum på området. Ägarna till de försålda områdena hade själva fått anlägga brunnar. I A:s och dödsboets självdeklarationer efter förvärvet av fastigheten hade redovisningen av intäkter och utgifter för fastigheten, i den mån sådana förekommit, ägt rum på rörelsebilaga. A och dödsboet hade nu för avsikt att, om ett tillfredsställande anbud kunde erhållas, i en post avyttra hela det icke försålda området, inklusive de osålda tomterna. A och dödsboet anhöllo om förhandsbesked, huruvida köpeskillingen på grund av den ifrågasatta avyttringen utgjorde för dem skattepliktig intäkt av rörelse. Vidare anhöllo om förhandsbesked, huruvida bedömningen av beskattningsfrågan blev en annan, om dödsboet skiftades och boets andel i fastigheten före en försäljning av fastigheten tillskiftades en eller flera av dödsbodelägarna.

Den 25 maj 1962 meddelade riksskatte-nämnden följande förhandsbesked: Riksskattenämnden finner, att A och B bedrivit jordstyckningsrörelse å fastigheten, att nämnda jordstyckningsrörelse efter B:s död fortsatts av A och dödsboet efter B samt att den tilltänkta försäljningen av fastigheten utgör sista ledet i nämnda rörelse. På grund därav förklarar riksskattenämnden köpeskillingen vid den tilltänkta försäljningen av fastigheten utgöra för A och dödsboet skattepliktig intäkt av rörelse. Riksskattenämnden finner vidare att, om dödsboets andel av fas-

tigheten vid bodelning och arvskifte tillskiftas en eller flera av delägarna i dödsboet, nämnda andel av fastigheten icke kan på grund av den av A och dödsboet bedrivna jordstyckningsrörelsen anses såsom lagertillgång för ifrågavarande delägare. På grund härav och då icke någon av dödsbodelägarna personligen bedrivit jordstyckningsrörelse, förklarar riksskattenämnden att, om fastigheten försäljes i en post av A samt den eller de delägare i dödsboet, som vid bodelning och arvskifte tillskiftats dödsboets del i fastigheten, köpeskillingen vid en dylik försäljning utgör skattepliktig intäkt för A till den del köpeskillingen belöper på hans andel i fastigheten, men däremot icke skattepliktig intäkt för den eller de dödsbodelägare, som tillskiftats fastigheten, till den del köpeskillingen belöper på sådan delägars andel i fastigheten.

I besvär hos Regeringsrätten yrkade vederbörande taxeringsintendenter att, därest fastigheten försåldes i en post av A samt den eller de delägare i dödsboet, som vid bodelning och arvskifte erhållit dödsboets del i fastigheten, köpeskillingen vid en dylik försäljning måtte anses utgöra skattepliktig intäkt även för denne eller dessa dödsbodelägare, till den del köpeskillingen belöper på sådan delägars andel i fastigheten. A och dödsboet yrkade för sin del, att Kungl. Maj:t måtte förklara dem icke vara skattskyldiga för vinst, som kunde uppkomma vid försäljning av fastigheten i hela dess nuvarande omfattning.

Regeringsrätten (plenum) fann i utslag den 30 april 1963 ej skäl att göra ändring i förhandsbeskedet.

Åtta regeringsråd voro skiljaktiga och förenade sig om följande, av en av dem avgivna yttrande:

I målet lämnade uppgifter ge vid handen att, redan innan A och B år 1950 gemensamt förvärvade fastigheten, från densamma avstyckats och försåls ett stort antal tomter samt att därefter på A:s och B:s initiativ avstyckning skett av ytterligare 42 tomter, tillsammans omfattande åtminstone hälften av fastighetens återstående exploateringsbara mark. Vidare har uppgivits, att A och B före den senares frånfälle försålt en tomt och träffat preliminära avtal om försäljning av ytterligare fem tomter. På grund härav får anses, att fastigheten i sin helhet utgjort varulager i en av A och B förvärvad och därefter gemensamt bedriven jordstyckningsrörelse.

Efter B:s frånfälle hava dödsboet och A gemensamt fullföljt de preliminärt avtalade försäljningarna och uppburit köpeskillingarna, vilka sedermera redovisats till beskattning såsom inkomst av rörelse.

Vad i målet upplysts ger vidare anledning till antagande, att fastighetens värde i allt väsentligt beror av dess egenskap av lämpligt objekt för jordstyckningsrörelse.

Vid angivna förhållanden kan B:s död och den stagnation i tomtstyckningsverksamheten som därefter inträtt icke anses hava medfört, att jordstyckningsrörelsen må anses nedlagd och att fastigheten förlorat sin karaktär av omsättningstillgång i rörelsen. Ej heller kan ett skifte av dödsboet, varigenom dess andel i fastigheten tillskiftas en eller flera dödsbodelägare, vare sig ensamt för sig eller i förening med övriga av sökandena åberopade omständigheter anses medföra dylik verkan.

Jag finner förty skäligt att, med avslag å A:s och dödsboets besvär men med bifall till taxeringsintendenternas talan, på det sätt ändra överklagade förhandsbeskedet att jag förklarar, att vid försäljning av fastigheten på sätt i ansökningen

förutsatts köpeskillingen i sin helhet utgör skattepliktig intäkt för säljarna jämväl för det fall att dödsboets andel i fastigheten dessförinnan tillskiftats en eller flera av dödsbodelägarna.

6) Avdrag för avsättning till pensionsstiftelse. (Jfr nr 2/1963 p. 7 och där gjorda hänvisningar).

I ärenden angående framställningar om förhandsbesked förekom i huvudsak följande.

a) Sökandebolaget instiftade år 1954 en pensionsstiftelse och avsatte samma år till denna 200.000 kronor. Bolaget hade endast gjort en utfästelse om pension nämligen till förre verkställande direktören A och dennes efterlevande. Ålderspension utgick till A med 18.000 kronor per år och familjepension var utfäst med 9.000 kronor per år. Pensionsstiftelsens behållning uppgick den 31 december 1961 till 107.880 kronor. Bolaget hade hittills haft sina tjänstemän pensionsförsäkrade hos SPP. Förslag hade nu väckts att i stället täcka dessa pensionsåtaganden genom inrättande av en s. k. PRI-stiftelse. En förutsättning härför var dock att bolaget skulle erhålla rätt att vid beräkning av vid taxering avdragsgill avsättning till pensionsstiftelse få medräkna pensionsreserven för utfästelsen till A. Bolagets aktiekapital var uppdelat på 8.400 aktier å nominellt 50 kronor. Enligt bolagsordningens § 11 ägde ingen för egna eller andras aktier rösta för mer än en tiondel av aktiekapitalet. A och honom närstående personers aktieinnehav framgick av nedanstående uppställning.

	Aktier	Röster
A	2.800	840
B, son till A	1.028	840

C, son till A	180	180
D, dotter till A	22	22
E, svåger till A	370	370
F, syster till A	42	42
G, syster till A	262	262
H, barn till ett syskon till A	310	310
I, barn till ett syskon till A	310	310
K, make till I	10	10
L, ett aktiebolag	75	75
	5.409	3.261

Ingen av de övriga ägarna till aktier i bolaget ägde mer än 840 aktier och aktierna i sökandebolaget voro fördelade på totalt cirka 175 aktieägare.

Sökandebolaget anhöll om förhandsbesked huruvida vid beräkningen av vid taxering avdragsgill avsättning till pensionsstiftelse finge medräknas erforderlig pensionsreserv för till A utgående och till hans hustru utfäst pension. Tillika anhölls om förhandsbesked huruvida bolaget vore berättigat till avdrag för avsättning till pensionsstiftelsen för utfäst pension till B.

Den 30 november 1962 meddelade riksskattenämnden följande förhandsbesked: Riksskattenämnden finner att — oavsett om sökandebolaget är att anse som s. k. fåmansbolag eller icke — varken A, hans hustru eller B genom eget eller anhörigs innehav av aktier i bolaget för närvarande har ett sådant avgörande inflytande i bolaget, som avses i punkt 2 a femte stycket av anvisningarna till 29 § kommunalskattelagen. På grund härav förklarar riksskattenämnden att — så länge någon förändring i berörda hänseenden icke inträffar och under förutsättning tillika att i nämnda anvisningspunkt stadgade villkor för avdrag för avsättning till pensionsstiftelse i övrigt föreligga — sökandebolo-

laget äger vid beräkandet av det belopp, vartill avdrag för avsättning till pensionsstiftelse högst må uppgå, medräkna pensionsutfästelserna till A och hans hustru samt till B.

b) I en framställning om förhandsbesked anfördes bl. a. följande:

Sökandebolagets aktiekapital är 100.300 kronor, fördelat på 1.003 aktier å vardera 100 kronor. 1.002 aktier överläts den 26 januari 1962 av köpman N. N. till ett aktiebolag. N. N. äger ingen aktie i sistnämnda aktiebolag och har icke heller på annat sätt något inflytande över detta bolags förvaltning.

Bolaget har utfäst sig att till N. N., som är född år 1899, utge ålderspension med kronor 20.000 per år under högst tjugo år. Om N. N. skulle avlida innan ålderspension utgått under tjugo år skall bolaget enligt utfästelse utge efterlevandepension till hans hustru, dock högst under så lång tid att ålders- och efterlevandepension utgått i sammanlagt tjugo år.

Sökandebolaget hade bildats år 1924 och N. N. hade varit anställd i bolaget från nämnda tid.

Sökandebolaget anhöll om förhandsbesked, huruvida bolaget vid avsättning till en redan existerande pensionsstiftelse finge medräkna pensionsutfästelsen till N. N. vid fastställande av det belopp, vartill pensionsstiftelsens förmögenhet högst finge uppgå.

Den 27 februari 1963 meddelade riksskattenämnden följande förhandsbesked: Riksskattenämnden finner att — oavsett om sökandebolaget är att anse som s. k. fåmansbolag eller icke — N. N. icke genom eget eller anhörigs innehav av aktier i bolaget har ett sådant avgörande

inflytande i bolaget, som avses i punkt 2 a femte stycket av anvisningarna till 29 § kommunalskattelagen. På grund härav förklarar riksskattenämnden att — så länge någon förändring i berörda hänseende icke inträffar och under förutsättning tillika, att i nämnda anvisningspunkt stadgade villkor för avdrag för avsättning till pensionsstiftelse i övrigt föreligga — sökandebolaget äger vid beräkandet av det belopp, vartill avdrag för avsättning till pensionsstiftelse högst må uppgå, medräkna bolagets utfästelse om pension till N. N. och hans hustru.

7) Fråga om avdrag för förlust å aktier.

I ärende angående framställning från ett aktiebolag om förhandsbesked förekom i huvudsak följande: Bolaget, som drev spinneri, väveri, färgeri och tryckeri, hade under åren 1918—1928 inköpt aktier i ett konfektionsindustriföretag. Detta hade skett i syfte att förbättra sökandebolagets avsättning av dess produktion av råvaror för konfektionsindustrin. Inköpskostnaderna för dessa aktier hade uppgått till sammanlagt 303.730 kronor, vartill kom tillskott av bolaget å 73.600 kronor i samband med rekonstruktion år 1931 av konfektionsbolaget, sålunda tillhoppa 377.330 kronor. Såvitt framgick av sökandebolagets räkenskaper hade bolaget verkställt nedskrivning å aktierna i bokslutet per den 31 december 1921 med 95.278 kronor, i bokslutet för år 1927 med 65.700 kronor med anledning av nedsättning av aktiekapitalet i konfektionsbolaget, vilket innebar värdering av

aktierna till deras nominella värde, samt år 1929 med 50.212 kronor. Sökandebolaget hade vid vederbörande inkomsttaxeringar varken yrkat eller erhållit avdrag för dessa nedskrivningar. Sedan konfektionsbolaget numera nedlagt sin fabrikation, hade sökandebolaget under år 1962 lyckats sälja aktierna för 109.189 kronor. Bolagets verkliga förlust å aktieinnehavet uppgick sålunda till 268.141 kronor.

Sökandebolaget anhöll om förhandsbesked, huruvida den vid aktieförsäljningen sålunda konstaterade förlusten vore för bolaget avdragsgill vid 1963 års taxering.

Den 12 december 1962 meddelade riksskattenämnden följande förhandsbesked: Riksskattenämnden finner, att sökandebolaget anskaffat ifrågavarande aktier för att stadigvarande innehavas för rörelsen samt att bolagets förlust å aktierna icke definitivt konstaterats förrän genom den år 1962 verkställda försäljningen av aktierna. På grund härav förklarar riksskattenämnden, att bolaget är berättigat att vid 1963 års taxerings åtnjuta avdrag för förlust å aktierna med 268.141 kronor.

I besvär hos Regeringsrätten yrkade vederbörande taxeringsintendent — under påstående att det av riksskattenämnden medgivna avdraget för förlust å berörda aktier till ett belopp av 203.128 kronor avsåg under tidigare beskattningsår definitivt konstaterad värdeminskning å aktierna — att bolaget måtte förklaras berättigat till avdrag för förlust genom avyttring av samma aktier med högst 65.013 kronor.

I utslag den 26 mars 1963 fann Regeringsrätten ej skäl att göra ändring i förhandsbeskedet.

8) Fråga om realisationsvinstbeskattning vid inlösen av gåvorevers med aktier.

I ärende angående framställning om förhandsbesked förekom i huvudsak följande.

Den 1 december 1945 utfärdade sökanden följande gåvobrev:

"Till min dotter N. N. överlämnar jag härmed såsom gåva en av mig den 1 december 1945 dagtecknad och till henne ställd revers å TVÅHUNDRATUSEN (200.000:—) kronor, löpande med fem (5) procent årlig ränta och förfallande till betalning vid mitt (faderns) frånfälle.

Reversen skall av min dotter ägas enligt följande bestämmelser. Såväl reversen som vad från densamma härflyter skall utgöra min dotters enskilda egendom.

Min dotter äger icke före reversens förfallodag avyttra, pantsätta eller anorledes avhända sig densamma. Reversen får ej heller utmätas för fordran eller vid konkurs eller eljest tillgripas för gäldande av skuld. Vad sålunda föreskrives gäller även i reversen belöpande ränta, som icke förfallit till betalning.

Reversen skall, i den mån jag påyrkar, till densammans förfallodag förvaras hos svensk banks notariatavdelning. Bestämmelserna i lagen om förmyndarskap skola icke vara tillämpliga."

Aktiebolaget A hade registrerats år 1960. Aktiekapitalet uppgick till 100.000 kronor, fördelat på 100 aktier, envar lydande å nominellt 1.000 kronor. Sökanden hade i samband med bolagets tillkomst kort tid före dess registrering tecknat sig för samtliga aktier i bolaget, vilka alltjämt voro i hans ägo. Aktierna hade med ledning av bolagets bokslut per den 31 mars 1962 genom s. k. substansvärdering åsatts ett värde om 3.600 kronor per aktie. Sökanden önskade nu i sin livstid

inlösa ovannämnda gåvorevers — för vilken gåvoskatt erlagts och ränta betalats i enlighet med reversens innehåll — och sålunda förvandla fordringsrätten till en sakrätt. Såsom objekt för inlösen hade sökanden tänkt använda — förutom viss del av sin fordran å Aktiebolaget A — 25 aktier i bolaget, vilka därvid skulle avräknas efter 3.600 kronor eller tillhoppa 90.000 kronor. Sökanden anhöll om förhandsbesked, huruvida han utan skattepåföljd såvitt gällde statlig och kommunal inkomstskatt kunde till dottern överlämna aktier i Aktiebolaget A å nominellt 25.000 kronor i och för infriande av 90.000 kronor av sin genom gåvoreversen uppkomna förpliktelse gentemot dottern.

Den 6 februari 1963 meddelade riksskattenämnden följande förhandsbesked: Riksskattenämnden finner ifrågavarande skuldebrev å 200.000 kronor innefatta en gentemot sökandens dotter giltig utfästelse. Riksskattenämnden finner vidare, att sökanden förvärvat aktierna i Aktiebolaget A år 1960 genom ett med köp eller byte jämförligt fång samt att, om sökanden till dottern överlämnar 25 aktier i bolaget å nominellt tillhoppa 25.000 kronor mot det att dottern till ett belopp av 90.000 kronor friskriver honom från berörda skuld, sökanden får anses ha däri genom överlåtit aktierna mot en ersättning av 90.000 kronor. På grund härav förklarar riksskattenämnden att, därest sökanden inom fem år från sitt förvärv av aktierna på angivet sätt överlåter 25 av aktierna, vinsten på grund av överlåtelserna utgör för honom skattepliktig realisationsvinst i den omfattning som omförmäles i 35 § 2 mom. kommunal-skattelagen.

I besvär hos Regeringsrätten yrkade sökanden ändring.

R I: 63

I utslag den 23 april 1963 fann Regeringsrätten ej skäl att göra ändring i förhandsbeskedet.

9) Organisationsaktier? Tillika fråga om förhållandet mellan 54 § kommunalskattelagen och 9—11 §§ 1960 års förordning med provisoriska bestämmelser om beskattningen av aktiebolags inkomst. (Jfr nr 4/1963 p. 9).

I ärende angående framställning från ett aktiebolag om förhandsbesked förekom i huvudsak följande. Sökandebolaget hade två helägda dotterbolag. Under åren 1944—1955 hade viss del av sökandebolagets försäljning skett genom dotterbolagen. Under senare år hade denna försäljning redovisats hos sökandebolaget, under det att dotterbolagen icke drivit någon verksamhet. Relativt avsevärda kvarstående vinstmedel redovisades hos dotterbolagen, under det att sökandebolagets aktieinnehav redovisades till pari. I syfte att nedbringa moderbolagets skulder till dotterbolagen för att erhålla en mera rättvisande förmögenhetsställning övervägde sökandebolaget att låta dotterbolagen besluta om utdelning av vinstmedlen. Sökandebolaget anhöll om förhandsbesked, huruvida den planerade utdelningen av vinstmedel från dotterbolagen skulle utgöra skattepliktig inkomst för sökandebolaget.

I yttrande över ansökningen uppgav vederbörande taxeringsintendent, bland annat, att sökandebolagets aktiekapital utgjorde 900.000 kronor, fördelat på 900 aktier å 1.000 kronor. Av aktierna ägdes 898 av direktören N. N. Sökandebolagets disponibla vinstmedel per den 31 december 1961 uppgingo till 548.218 kronor och dess vinstmedel hade, såvitt av bolagets

självdeklarationer framgick, under åren 1954—1961 icke till någon del använts för utdelning till aktieägarna.

Den 30 november 1962 meddelade riksskattenämnden följande förhandsbesked: Riksskattenämnden finner, att aktierna i sökandebolaget till huvudsaklig del ägas av en fysisk person samt att bolagets vinstmedel icke i skäligen omfattning använts för utdelning till aktieägarna. Vidare finner riksskattenämnden, att sökandebolagets aktier i dotterbolagen icke — såvitt visats — innehavas såsom ett led i organisationen av annan verksamhet än förvaltning av fastighet, värdepapper eller annan därmed likartad lös egendom. På grund härav förklarar riksskattenämnden, att sökandebolaget jämlikt 54 § tredje stycket kommunalskattelagen och 7 § tredje stycket förordningen om statlig inkomstskatt är skattskyldigt för utdelning från dotterbolagen.

En ledamot var skiljaktig och anförde:

I 9 § förordningen den 9 december 1960 med provisoriska bestämmelser om beskattningen av aktiebolags och ekonomisk förenings inkomst i vissa fall stadgas, att utan hinder av bestämmelserna i 54 § kommunalskattelagen samt 7 § förordningen om statlig inkomstskatt skall med avseende å de beskattningsår, för vilka taxering i första instans äger rum åren 1963—1973 iakttagas vad i 10 och 11 §§ förstnämnda förordning stadgas. I 11 § stadgas såvitt angår andra svenska aktiebolag än förvaltningsföretag allenast, att dessa skola vara skattskyldiga för utdelning å sådana aktier och andelar i svenska aktiebolag och svenska ekonomiska föreningar, som förvärvats i kapitalplaceringssyfte eller utgöra lagertillgång i byggnadsrörelse, tomtstyckningsrörelse eller yrkesmässig handel med fastigheter. Aktierna i dotterbolagen ha icke av sökandebolaget förvärvats i kapitalplaceringssyfte och utgöra ej heller sådan lagertill-

gång som nyss nämnts. Varken 11 § eller annat författningsrum stadgar undantag från vad sålunda föreskrivits för sådana aktiebolag som avses i 54 § tredje stycket kommunalskattelagen och 7 § tredje stycket förordningen om statlig inkomstskatt eller i andra delar av dessa författningsrum. På grund härav anser jag att Riksskattenämnden bort förklara att sökandebolaget — vare sig detta skulle vara hänförligt till sådant bolag som avses i de båda sistnämnda författningsrummen eller ej och vare sig ifrågavarande aktier av sökande bolaget innehavas såsom ett led i organisationen av dess verksamhet eller ej — icke mot bestämmelserna i 9 och 11 §§ förstnämnda förordning, vilka jag i det avseende varom fråga är finner till ordalagen vara klara och entydiga, under ovan omnämnda beskattningsår är skattskyldigt för utdelning å aktierna i dotterbolagen.

I besvär hos Regeringsrätten yrkade sökandebolaget, att ifrågavarande utdelning måtte förklaras utgöra skattefri inkomst för sökandebolaget. Till stöd för sitt yrkande åberopade sökandebolaget i första hand, att bolagets aktier i dotterbolagen måste anses utgöra organisationsaktier, och i andra hand att — även om så icke skulle anses vara fallet — bolaget i vart fall icke var skattskyldigt för ifrågavarande utdelning på grund av föreskrifterna i 9—11 §§ förordningen den 9 december 1960 med provisoriska bestämmelser om beskattningen av aktiebolags och ekonomisk förenings inkomst i vissa fall.

I utslag den 26 mars 1963 prövade Regeringsrätten, jämlikt 53 § 1 mom. kommunalskattelagen, jämfört med 54 § samma lag, ävensom 6 § 1 mom. förordningen om statlig inkomstskatt, jämfört med 7 § nämnda förordning, lagligt fastställa förhandsbeskedet.

Till närmare utveckling av sin mening anförde ett regeringsråd:

Målet gäller bland annat frågan, om 1960 års provisoriska förordning skulle ha den innebörden, att skattskyldighet, som enligt gällande permanenta regler föreligger för vissa bolag, särskilt de så kallade svarta familjebolagen, tillfälligt upphävts. Därvid har hänvisats till 9 § samma förordning, vari stadgas, att, utan hinder av bestämmelserna i 54 § kommunalskattelagen samt 7 § förordningen om statlig inkomstskatt, skall med avseende å de beskattningsår, för vilka taxering i första instans äger rum under åren 1963—1973, iakttagas vad som stadgas i 10 och 11 §§ 1960 års förordning. I sistnämnda båda paragrafer föreskrives viss skattskyldighet för utdelningar, som uppbäras av aktiebolag och ekonomiska föreningar.

I litteraturen (Geijer med flera Skattehandbok femte upplagan s. 805 samt Sandström, Beskattningen vid aktieutdelning etc. s. 378 f) har uttalats, att två tolkningar vore tänkbara. Enligt den ena vore den provisoriska förordningen en påbyggnad på den permanenta lagstiftningen; den skulle gälla jämsides med denna och dess tillämpning skulle inte medföra en tidigare inte förefintlig skattefrihet för utdelning. Denna tolkning synes i litteraturen allmänt ha accepterats i fråga om rörelsedrivande så kallade svarta familjebolag, ehuru man icke ansett sig kunna få erforderligt stöd härför i de relevanta författningsrummens ordalydelse. Den andra tolkningen skulle innebära, att den provisoriska förordningen skulle ersätta de permanenta bestämmelserna, vilket skulle medföra, att skattefrihet för utdelning skulle kunna inträda i vissa fall i strid med de permanenta bestämmelserna. Denna tolkning företrädes av Sandström i förut nämnda arbete, såvitt angår så kallade svarta familjebolag som äro förvaltningsföretag. Även Geijer med flera synas, ehuru med tvekan, vilja ge förord åt en sådan tolkning.

Enligt min mening bör vid en bedöm-

ning av den föreliggande frågan avgörande vikt fästes vid det förhållandet, att de grundläggande bestämmelserna om skattskyldighet för aktiebolag och ekonomiska föreningar icke äro meddelade i någon av de förut omtalade paragraferna utan i 53 § kommunalskattelagen och 6 § förordningen om statlig inkomstskatt. Där stadgas, att svenska aktiebolag och ekonomiska föreningar äro skattskyldiga för all inkomst, som förvärvats här i riket eller å utländsk ort. Från denna skattskyldighet stadgas undantag i 54 § samma lag och 7 § förordningen om statlig inkomstskatt i vad avser utdelning från svenska aktiebolag och svenska ekonomiska föreningar, varvid skattefriheten, på sätt närmare framgår av dessa författningsrum, är i fråga om utdelningar, som uppbäras av så kallade svarta familjebolag, inskränkt till utdelningar på så kallade organisationsaktier. I den mån skattefriheten för aktieutdelningar på detta sätt inskränkts, gälla huvudreglerna i 53 § kommunalskattelagen och 6 § förordningen om statlig inkomstskatt om skattskyldighet för alla inkomster.

I 54 § nämnda lag och 7 § sagda förordning meddelas sålunda endast bestämmelser om skattefrihet. Är denna skattefrihet, såsom i fråga om de så kallade svarta familjebolagen, på visst sätt inskränkt, kunna bestämmelserna härom i nu nämnda paragrafer ensamma icke grunda skattskyldighet. Beträffande denna får man i stället falla tillbaka på 53 § kommunalskattelagen och 6 § förordningen om statlig inkomstskatt.

När i 9 § av 1960 års förordning stadgas, att reglerna i 10 och 11 §§ samma förordning skola iakttagas utan hinder av bestämmelserna i 54 § kommunalskattelagen och 7 § förordningen om statlig inkomstskatt, innebär detta således icke annat än att reglerna om skattefrihet i sistnämnda båda paragrafer icke skola gälla i fall då skattskyldighet föreskrives i 10 och 11 §§ av 1960 års förordning. Detta framgår enligt min mening direkt av de i sammanhanget releventa stadgandenas ordalydelse och gäller både i fråga om rö-

relsedrivande bolag och förvaltningsföretag.

En omständighet, som varit ägnad att försvåra tolkningen, är, att de sakkunniga i sin promemoria föreslog, att de nya reglerna om beskattning av utdelningar, som uppbäras av förvaltningsföretag, skulle gälla även om förvaltningsföretaget var ett så kallat svart familjebolag. De sakkunnigas ståndpunkt härvidlag torde sammanhånga med att de tänkte sig, att de nya reglerna skulle, formellt sett, få permanent karaktär och infogas i 54 § kommunalskattelagen och 7 § förordningen om statlig inkomstskatt såsom inskränkningar i den där stadgade skattefriheten. Uppenbarligen skulle överskådligheten ha blivit mindre, om man i samma paragrafer skulle göra en ytterligare uppspaltning av förvaltningsföretagen. Vid lagstiftningens slutliga utformning fingo de nya bestämmelserna om skattskyldighet för aktieutdelningar även i formellt hänseende tillfällig karaktär och inarbetades i den provisoriska förordning som de sakkunniga föreslagit i fråga om avdragsrätt för utdelning å nyemitterade aktier, se prop. 1960:162 s. 59. Därmed bortföll det nyss nämnda skälet för att avvika från de gällande permanenta reglerna om skyldighet för förvaltningsföretag, som utgöra så kallade svarta familjebolag, att betala skatt för utdelningar. Intresset av att uppnå en i sammanhanget möjlig enkelhet torde i stället ha talat för att utslutande låta de nya reglerna framträda såsom en påbyggnad till de permanenta och föreskriva skattskyldighet för aktieutdelningar som varit skattefria enligt sistnämnda regler.

10) Ackumulerad inkomst? (Jfr nr 2/1963 p. 10).

I ärende angående framställning om förhandsbesked förekom bl. a. följande. Sökanden hade sedan den 7 juli 1952 drivit hotellrörelse. Den 1 juni 1961 hade hon bildat ett aktiebolag, till vilket hon

överlåtitt inventarierna i rörelsen. Bolaget hade därefter mot månatlig avgift arrenderat ut rörelsen. Under mars månad 1962 hade sökanden, sedan det visat sig att arrendatorn misskött rörelsen, själv drivit rörelsen. Sedan rörelsen ånyo varit utarrenderad under april månad hade sökanden drivit rörelsen från maj månad och därvid återköpt inventarierna från bolaget till samma pris, som hon sålt dem för. Den 1 augusti 1962 hade sökanden sålt rörelsen samt därvid erhållit 50.000 kronor för inventarierna och 18.000 kronor i goodwillersättning. Intill dess försäljningen skedde hade sökanden personligen förhyrt de lokaler, vari hotellrörelsen varit inrymd. Vid försäljningen hade hyresrätten övergått på den nye ägaren.

Sökanden anhöll om förhandsbesked huruvida förordningen angående beräkning av statlig inkomstskatt för ackumulerad inkomst var tillämplig å sökandens inkomst av avyttringen.

Den 18 december 1962 meddelade riksskattenämnden följande förhandsbesked: Riksskattenämnden finner med hänsyn till i ärendet föreliggande omständigheter, att sökandens intäkter vid den i augusti 1962 skedda avyttringen av inventarierna och överlåtelsen av rörelsen få anses utgöra sådan inkomst, som omförmäles i förordningen den 30 november 1951 (nr 763) angående beräkning av statlig inkomstskatt för ackumulerad inkomst, att inkomsten är att hänföra till den tid, under vilken sökanden drivit rörelsen, samt att inkomsten vid angivna förhållande skall fördelas på tio år.

På grund härav förklarar riksskattenämnden, att statlig inkomstskatt å förenämnda inkomst skall — under de förutsättningar, som i nämnda förordning i

övrigt angivas — beräknas som om inkomsten upptagits till beskattning med lika delar under taxeringsåren 1954—1963.

11) Tid för ingivande av ansökan om rätt för moderbolag att övertaga dotterbolags utskiftningsskatteskuld, m. m.

I 1 § 2 mom. andra och tredje styckena förordningen den 27 juni 1927 (nr 321) om skatt vid utskiftning av aktiebolags tillgångar stadgas följande:

”Uppgår aktiebolag, i annat fall än i föregående stycke sägs, i annat bolag genom fusion enligt 174 § 1 mom. lagen om aktiebolag, må riksskattenämnden under nedan angivna förutsättningar medgiva att utskiftningsskatteskulden övertages av moderbolaget efter vad i 3 § 4 mom. stadgas. Dyligt medgivande må lämnas under följande förutsättningar, nämligen att med fusionen åsyftas att vinna en mera ändamålsenlig organisation, att erläggandet av utskiftningsskatten med hänsyn till dennas storlek kan anses utgöra ett väsentligt hinder för fusionen samt att fusionen icke kan antagas vara ett led i åtgöranden, syftande till att er hålla obehörig förmån i beskattningsavseende för ettdera bolaget eller för någon, med vilken ettdera bolaget är i intressegemenskap.

Vad i detta moment är stadgat skall icke äga tillämpning, då moder- eller dotterbolaget driver penningrörelse eller yrkesmässig handel med fastigheter.”

Ehuru någon tidsfrist för ingivande av ansökan till riksskattenämnden om medgivande att övertaga utskiftningsskatteskuld icke stadgats i ovannämnda förordning, bör ansökan därom ingivas till riksskattenämnden i god tid innan bolagsstämma i dotterbolaget beslutar om tillåtelse till fusionsavtalet. Skulle ansökan

ingivas till riksskattenämnden först efter det att dylikt beslut fattats, läser det i allmänhet icke med fog kunna göras gällande, att erläggandet av utskiftningsskatten skulle utgöra ett väsentligt hinder för fusionen.

Å ansökan från moderbolag om medgivande att övertaga dotterbolags utskiftningsskatteskuld bör — därest dotterbolaget icke ingivit egen ansökan — finnas tecknad en förklaring av dotterbolaget att sistnämnda bolag biträder ansökningen.

(Stockholm den 13 juni 1963.)

I

Meddelanden från

Riksskattenämnden

Årg. 12

Nr 6 1963

1) Angående ändring av vissa formulär till längder och debetsedlar m. m.

Riksskattenämnden har beslutat, att följande formulär skola erhålla ändrad lydelse nämligen formuläret för summeringslängd till debiteringslängd över slutlig skatt, att användas första gången vid 1963 års taxering, samt formuläret för uppbörds kort och debetsedel å slutlig skatt, för användning första gången i fråga om slutlig skatt på grund av 1964 års taxering, ävensom formuläret för uppbörds kort och debetsedel (jämte skatte kort) å preliminär skatt för år 1964.

Vidare har riksskattenämnden fastställt formulär för inkomstlängd, avdelning A, formulär för förmögenhetslängd ävensom formulär för fastighetslängd att använ-

das vid 1963 års taxering i Stockholms stad vid maskinell framställning av dylika längder.

2) Realisation eller löpande försäljning av kreatur? (Jfr nr 3/1963 p. 4 och där gjorda hänvisningar.)

I ärende angående framställning om förhandsbesked förekom i huvudsak följande: Sökanden arrenderade A gård om 224 tunnland åker och 35 tunnland äng, B gård om 800 tunnland åker och 350 tunnland äng samt sedan den 14 mars 1962 C gård om 100 tunnland åker och 250 tunnland betesmark eller tillhopa 1.124 tunnland åker och 635 tunnland äng och betesmark. Jordbruket på de tre går-

R I: 69

darna bedrevs delvis i sambruk och inkomsten därav deklarerades å en gemensam jordbruksbilaga, som upprättades enligt kontantprincipen. Kreatursbesättningen utgjorde vid nedannämnda tidpunkter:

	Tjurar	Kor	Ungnöt	Summa
31/12 1958	6	233	498	737
31/12 1959	6	284	492	782
31/12 1960	9	337	580	926
31/12 1961	11	367	577	955
31/12 1962	14	406	631	1.051

Ökningen av besättningen under åren berodde på uppfödning och i mindre grad på kompletteringsköp. Nyuppsättning hade ej ägt rum sedan år 1938 i samband med tillträdet av A. Å sistnämnda gård hade den 31 december 1962 funnits 114 kor, 4 stamtjurar och 125 ungdjur eller tillhoppa 243 nötkreatur. Försäljning och inköp av nötkreatur hade varit följande:

År	Sålda		Köpta	
	Antal	Kronor	Antal	Kronor
1958	233	167.177	19	57.337
1959	140	140.593	27	57.530
1960	181	214.278	59	72.729
1961	262	307.221	2	3.070
1962	378	341.764	—	—

Sökanden övervägde att under år 1963 försälja nötkreatursbesättningen å A. Orsaken härtill var främst, att hälsovårdsnämnden förbjudit sökanden att släppa ut avloppsvatten samt pressvatten från gödselstad och ensilage. De anordningar, som måste vidtagas för att förhindra ett sådant utsläpp, skulle bli alltför kostsamma. Därtill kom att ladugårdsbyggnaden var 160 år gammal, omodern och synnerligen arbetskrävande. Enligt arrendekontraktet var sökanden ej skyldig att hålla nötkreatur på A. Den arrenderade betesmarken om 35 tunnland hade han avträtt i och med den gångna betessäsongens

slut, och jordägaren hade redan delvis tagit marken i anspråk för annat ändamål. A hade en jordmån av beskaffenhet, att den ej behövde naturlig gödsel. Sökanden kunde därför räkna med att, även om kreatursbesättningen såldes, han ändå kom att få lika stora skördar, som om naturlig gödsel tillförts åkern. Å egendomen hade sökanden stor odling av grönsaker, huvudsakligen spenat. Om besättningen såldes, var det sökandens avsikt att utöka odlingen av grönsaker. Detta motiverades ytterligare av gårdens belägenhet intill en större stad samt åkerjordens lämplighet för grönsaksodling. Egendomens belägenhet intill stadsgränsen medförde även många olägenheter, då man höll djur. Som exempel kunde nämnas, att djuren, om de kommo lösa, kunde åstadkomma skada, för vilken sökanden blev ansvarig. Sökanden anhöll om förhandsbesked, hurvida försäljningssumman för nötkreatursbesättningen på A, därest försäljningen skedde under år 1963, skulle komma att hänföras till skattefri realisation vid 1964 års inkomsttaxering.

Den 26 februari 1963 meddelade riksskattenämnden följande förhandsbesked: Riksskattenämnden finner med hänsyn till att den av sökanden brukade arealen åker och betesmark så sent som den 14 mars 1962 ökats genom arrenderingen av C och med beaktande av å ena sidan de uppgifter sökanden lämnat i ett hos riksskattenämnden år 1952 anhängigt ärende och å andra sidan de uppgifter, sökanden lämnat i förevarande ärende, att den tilltänkta övergången till kreaturslös drift å A icke kan anses utgöra en varaktig driftsomläggning beträffande kreaturs-hållningen på den förvaltningsenhet, som de av sökanden brukade gårdarna utgöra, och att försäljningen sålunda innefattar

löpande försäljning. På grund härav förklarar riksskattenämnden, att intäkten av avyttringen skall upptagas som intäkt av löpande försäljning.

I besvär hos Regeringsrätten yrkade sökanden, att Kungl. Maj:t måtte förklara den tilltänkta avyttringen hänförlig till skattefri realisation.

Regeringsrätten meddelade den 11 juni 1963 följande utslag:

Väl böra i målet komma i betraktande även de kreatursbesättningar, sökanden äger å de delvis i samband med A varande gårdarna;

men när likväl under de av sökanden uppgivna förutsättningarna för förhandsbeskedet och således, bland annat, att han säljer nötkreatursbesättningen på A för att därefter driva denna gård såsom kreaturslöst jordbruk samt att icke i samband därmed besättningarna på de övriga gårdarna ökas, försäljningen i den mån den omfattar normala besättningen på A, vilken med hänsyn till sökandens uppgifter må beräknas utgöra 114 kor, 4 tjurar och 114 ungdjur, skall anses såsom realisation,

alltså och då sökanden ägt besättningen i mer än fem år,

finner Kungl. Maj:t skäligt att, med ändring av riksskattenämndens beslut, meddela det förhandsbesked att försäljningen i nyss nämnd omfattning skall vid inkomsttaxering anses såsom icke skattepliktig inkomst.

3) "Äkta" bostadsföretag?

I ärende angående framställning från ett aktieföretag om förhandsbesked förekom i huvudsak följande: Aktierna i bolaget ägdes — förutom en aktie som innehades av bolagets stiftare — av elva industriföretag. Bolaget hade bildats år

1953 av ett antal industriföretag i en viss kommun, i och för anskaffande av ett större antal lägenheter för hos industrin anställd personal. Situationen på bostadsmarknaden i kommunen hade varit sådan att personal icke kunnat beredas bostäder i samhället, och därmed hade industrin icke kunnat tillgodose sitt behov av arbetskraft. Enligt sin bolagsordning hade bolaget till föremål för sin verksamhet att inom kommunen förvärva fastigheter samt uppföra och förvalta bostadshus för uthyrning, företrädesvis till personer vid industriföretag i kommunen. Verksamheten skulle bedrivas med statligt eller kommunalt stöd. Utdelning till aktieägare var maximerad till 3 procent å aktiernas nominella belopp, men någon utdelning hade hittills icke förekommit. Arvodet till bolagets styrelse och befattningshavare fingo heller icke överstiga vad som med hänsyn till omfattningen av bolagets verksamhet kunde anses skäligt. Denna bolagsordning hade blivit godkänd av kungl. bostadsstyrelsen respektive vederbörande länsbostadsnämnd, och bolaget hade medgivits tertiärbelåning till 95 procent av avkastningsvärdet. I statligt lånehänseende hade bolaget alltså jämförts med kooperativa föreningar utan enskilt vinstsyfte. Bolagets aktier kunde icke heller överlätas utan länsbostadsnämndens samtycke och voro försedda med påstämpling om detta förbud. Vidare voro hyrorna maximerade av de statliga lånemyndigheterna. Bolaget hade således endast rätt att uttaga så pass mycket i hyror att dessa täckte för fastighetens drift nödvändiga utgifter för förräntning och amortering av lån samt övriga fastighetskostnader. Hyresrätten till bostadslägenheterna i bolagets fastigheter innehades av anställda hos aktieägarna. Härjämte voro uthyrda en affärs-

lägenhet och fem garage. Bolaget anhöll om förhandsbesked, huruvida bolaget vid kommande taxering kunde anses jämförbart med "äkta" bostadsföretag och således fick beräkna intäkt av annan fastighet enligt bestämmelserna i 24 § 3 mom. och 25 § 3 mom. kommunalskattelagen.

Den 27 februari 1963 meddelade riksskattenämnden följande förhandsbesked: Riksskattenämnden finner, att aktierna i sökandebolaget ägas av ett flertal industriföretag samt att bolagets ändamål är att i dess fastigheter uthyra lägenheter företrädesvis till anställda hos industriföretag i kommunen. Då sökandebolagets verksamhet sålunda icke uteslutande eller huvudsakligen består i att åt bolagets delägare bereda bostäder i hus, som äges av bolaget, samt bolaget icke heller — såvitt visats — blivit erkänt som allmännyttigt bostadsföretag, förklarar riksskattenämnden, att sökandebolaget vid sin inkomsttaxering ej är berättigat att beräkna intäkt av annan fastighet med tillämpning av bestämmelserna i 24 § 3 mom. och 25 § 3 mom. kommunalskattelagen.

I besvär hos Regeringsrätten yrkade bolaget ändring.

I utslag den 28 maj 1963 fann Regeringsrätten ej skäl att göra ändring i förhandsbeskedet.

4) Jordstyckningsrörelse? (Jfr nr 5/1963 p. 5 och där gjorda hänvisningar.)

I ärenden angående framställningar om förhandsbesked förekom i huvudsak följande:

a) Sökandena hade år 1931 inköpt en gård, vars areal vid köpet uppgått till 68 hektar. År 1939 hade en byggnadsplan fastställts för hela gården, omfattande 181 tomter. Från år 1939 fram till den 1

november 1951 hade sökandena sålt 45 tomter. Därefter hade någon försäljning icke ägt rum. Vid inkomsttaxeringen hade försäljningarna betraktats som rörelse. Sedan år 1953 rådde byggnadsförbud för hela gården. Över gården skulle en motorväg framdragas i enlighet med byggnadsplanen, vilket även omöjliggjort ytterligare försäljning av mark. Vatten- och avloppsledningarna funnos icke framdragna till gården. Den kvarvarande marken användes som jordbruk och var utarrenderad sedan 10 år tillbaka. Sökandena hade för avsikt att försälja hela fastighetskomplexet och anhöllo om förhandsbesked, huruvida en sådan försäljning helt eller delvis skulle anses utgöra led i en av dem bedrivna jordstyckningsrörelse.

Den 25 januari 1963 meddelade riksskattenämnden följande förhandsbesked: Riksskattenämnden finner, att sökandena bedriva jordstyckningsrörelse och att hela det i ansökningen avsedda fastighetskomplexet utgör omsättningstillgång i rörelsen. Vidare finner riksskattenämnden att, om sökandena försälja hela fastighetskomplexet, avyttringen utgör det sista ledet i den av sökandena bedrivna rörelsen. På grund härav förklarar riksskattenämnden, att vid den tillämnade försäljningen av fastigheterna uppkommande vinst skall utgöra för sökandena skattepliktig inkomst av rörelse.

I besvär hos Regeringsrätten yrkade sökandena, att vinst vid ifrågavarande försäljning måtte förklaras icke utgöra för dem skattepliktig inkomst.

Den 7 maj 1963 meddelade Regeringsrätten följande utslag: Kungl. Maj:t finner ej skäl göra annan ändring i överklagade förhandsbeskedet än att — enär av vad i målet förekommit väl synes framgå, att å gården finnas byggnader, men

närmare uppgifter icke lämnats rörande dessa — Kungl. Maj:t förklarar att förhandsbeskedet icke skall avse frågan om och i vad mån vad som av försäljningsvinsten må komma att belöpa å byggnader skall utgöra för klagandena skattepliktig inkomst av rörelse.

Ett regeringsråd fann ej skäl att göra ändring i förhandsbeskedet.

b) Sökanden ämnade till en stad försälja ett flertal honom tillhöriga, i en grannkommun belägna fastigheter. En av fastigheterna hade sökanden förvärvat år 1942 samt de övriga omkring år 1915. Fastigheterna hade av sökanden huvudsakligen nyttjats för jordbruksändamål samt fiskodling. Från den år 1942 förvärvade fastigheten hade sökanden avstyckat 52 tomter, varav 43 tomter sålts under tiden 1944—1960. Från en annan fastighet hade sökanden avstyckat och sålt två tomter samt från en tredje en tomt. Det område från vilket nyssnämnda avstyckningar skett sammanhängde med det fastighetskomplex sökanden nu ämnade avyttra till staden. Fastighetskomplexet omfattade mangårds- och ekonomibyggnader samt ett område å cirka 240.000 kvadratmeter, därav cirka 150.000 kvadratmeter utgjorde fiskdammar. I området ingingo även de nio från den förstnämnda fastigheten avstyckade tomten, som icke tidigare försålts. Sökanden anhöll om förhandsbesked, huruvida vinst på grund av ifrågakomna fastighetsförsäljning utgjorde för honom skattepliktig inkomst.

Den 26 februari 1963 meddelade riksskattenämnden följande förhandsbesked: Riksskattenämnden finner, att sökanden sedan många år tillbaka drivit jordstyckningsrörelse samt att de fastigheter, var-

om nu är fråga, såvitt av utredningen framgår utgöra varulager i nämnda rörelse. På grund härav förklarar riksskattenämnden, att köpeskillingen vid den tilltänkta försäljningen till staden utgör för sökanden skattepliktig intäkt av rörelse.

I besvär hos Regeringsrätten yrkade sökanden, att han icke måtte beskattas för intäkt vid omförmälda försäljning eller, därest detta yrkande icke kunde i sin helhet bifallas, att den del av intäkten som belöpte på bostads- och ekonomibyggnader samt fiskodling icke måtte betraktas som inkomst av rörelse.

I utslag den 28 maj 1963 fann Regeringsrätten ej skäl göra annan ändring i förhandsbeskedet än att Kungl. Maj:t förklarade att, enär bostads- och ekonomibyggnaderna icke kunde anses ingå i jordstyckningsrörelsen, vad som av intäkten vid försäljningen kunde belöpa på värdet av byggnaderna icke utgjorde intäkt av rörelse.

Ett regeringsråd fann ej skäl att göra ändring i förhandsbeskedet.

c) Sökanden hade av sina föräldrar år 1948 förvärvat en jordbruksfastighet för en köpeskillning av 26.000 kronor, och sökanden hade brukat fastigheten alltsedan dess. Fastigheten omfattade totalt 180.000 m², varav 55.000 m² odlad jord och återstoden skog och utmark. År 1952 hade kommunen upprättat byggnadsplan för villabebyggelse, enligt vilken fem villatomter utlagts å sökandens fastighet. Av dessa hade försålts år 1955 en tomt om 948 m², år 1956 en tomt om 765 m² och år 1959 två tomter om 1.075 m² respektive 1.045 m². Priset hade i samtliga fall varit 3 kronor per m². Sökanden hade beskattats för inkomst av jordstyckningsrörelse

med avseende å den ena av de år 1959 gjorda försäljningarna. Ytterligare avstyckningar eller försäljningar hade icke skett. År 1961 hade på uppdrag av kommunen upprättats en byggnadsplan för flerfamiljshus i den centrala delen av kommunen. Planen omfattade cirka 450 bostadslägenheter med därtill hörande serviceanläggningar. Planförslaget tog i anspråk sökandens och vissa grannars bästa markområde, för sökandens del cirka 50.000 m² åkerjord, d. v. s. praktiskt taget all odlad jord på hans fastighet. Området bestod av all fastigheten tillhörig jord på den södra sidan om en landsväg. Förfrågan hade nu gjorts från flera håll om försäljning av den mark, som planförslaget omfattade. Om en sådan försäljning kom till stånd skulle den återstående delen av fastigheten utgöras av skog, berg och mossmarker, som ej kunde användas till jordbruk eller betesmarker för djur. Genomförandet av det av kommunen utarbetade förslaget till byggnadsplan skulle alltså tvinga sökanden att nedlägga sitt jordbruk. Köpeskillingen kunde beräknas till cirka 5 kronor 50 öre per m². — Sökanden anhöll om förhandsbesked bl. a. huruvida någon del av en eventuell köpeskillning skulle bli föremål för beskattning om hela den del av sökandens fastighet, som omfattades av förenämnda byggnadsplan, försåldes på en gång till en och samma köpare.

Den 24 januari 1963 meddelade riksskattenämnden följande förhandsbesked: Riksskattenämnden finner, att sökanden bedrivit jordstyckningsrörelse å fastigheten samt att en försäljning av nu ifrågavarande område av fastigheten får anses ingå såsom ett led i nämnda rörelse oavsett att försäljningen avses skola ske på en gång till en och samme köpare. På

grund härav förklarar riksskattenämnden, att den köpeskillning sökanden erhåller vid en avyttring av området utgör för sökanden skattepliktig intäkt av rörelse.

I besvär hos Regeringsrätten yrkade sökanden att icke bli beskattad för någon del av köpeskillingen för ifrågavarande markområde.

Den 7 maj 1963 meddelade Regeringsrätten följande utslag:

De av sökanden under åren 1955, 1956 och 1959 verkställda försäljningarna av tillhoppa fyra tomter böra icke, såvitt den i målet åberopade utredningen giver vid handen, hänföras till jordstyckningsrörelse. På grund härav och med hänsyn till övriga i målet upplysta förhållanden kan den tilltänkta försäljningen icke anses innebära, att sökanden därigenom börjar driva sådan rörelse.

Kungl. Maj:t finner förty skäligt att, med ändring av överklagade förhandsbeskedet, förklara att köpeskillning, som sökanden erhåller vid ifrågavarande försäljning, icke utgör för sökanden skattepliktig intäkt i vidare mån än köpeskillingen jämlikt 21 § c) kommunalskattelagen må vara att hänföra till intäkt av skogsbruk.

Ett regeringråd fann ej skäl att göra ändring i förhandsbeskedet.

d) Sökandena inköpte år 1952 sju fastigheter, som tillsammans bildade ett lantbruk med tillhörande ålfiske i havet. Samtliga fastigheterna hade sedan början av 1800-talet varit i sökandenas släkts ägo. När sökandena — i avsikt att bedriva jordbruk å fastigheterna — förvärvade dem hade kommunen upprättat byggnadsplan för det område av en av fastigheterna, som på en ansökningen bifogad karta betecknats I; detta område var beläget i

ett sommarstugeområde, som långt före år 1952 exploaterats för sommarstugebebyggelse. År 1958 försålde sökandena från nämnda område en tomt om 2.588 m² för 7.117 kronor och år 1961 ytterligare fyra tomter från samma område om tillsammans 7.614 m² för 22.424 kronor. Vederbörande taxeringsnämnd ansåg sistnämnda försäljningar innebära, att sökandena bedrivit jordstyckningsrörelse, och beskattade dem i enlighet härmed. Taxeringsnämndens åtgärd hade av sökandena överklagats hos prövningsnämnden i länet, där ärendet icke avgjorts vid tiden för ansökningen. Ytterligare cirka 13.000 m² mark i sökandenas ägo av område I återstod för tomtexploatering. Sökandena avsågo nu att, för exploatering för sommarstugebebyggelse, till utomstående person eller till ett bolag, där sökandena skulle komma att ingå såsom aktieägare, för en köpeskilling av cirka 250.000 kronor försälja det område av samma fastighet, som på kartan hade beteckningen II, vilket område omfattade cirka 38 tunnland skogsmark. Nu nämnt område var beläget i omedelbar anslutning till ett annat område, där långt före år 1952 bedrivits försäljning av sommarstugetomter. Avståndet mellan områdena I och II utgjorde cirka 6 kilometer; de sträckte sig båda från inlandet ner till havsstranden. För stora delar av de mellan områdena belägna fastigheterna förelåg byggnadsplan, och delvis tät sommarstugebebyggelse förelåg efter denna del av kusten. Sökandena hemställde om förhandsbesked, huruvida den tilltänkta försäljningen skulle komma att bedömas enligt reglerna för realisationsvinstbeskattning eller enligt reglerna för beskattning av jordstyckningsrörelse.

Den 24 april 1963 meddelade riksskattenämnden följande förhandsbesked. Riks-

skattenämnden finner, att sökandena tidigare från sin ifrågavarande fastighet avyttrat fem tomter inom det s. k. området I, att sökandena ha kvar ytterligare mark inom nämnda område för tomtexploatering samt att den mark inom område II, som skulle komma att omfattas av den nu tilltänkta försäljningen, icke kan anses utgöra för sökandenas jordbruk erforderlig mark men däremot utgör för orten typisk mark för sommarstugebebyggelse. Med hänsyn härtill förklarar riksskattenämnden att, om försäljningen kommer till stånd, den köpeskilling sökandena därvid erhålla utgör för dem skattepliktig intäkt av rörelse.

Vad riksskattenämnden sålunda förklarat skall gälla oavsett om försäljningen sker till utomstående person eller till ett för tomtexploatering bildat aktiebolag, vari sökandena äro delägare.

5) Anskaffningsvärde å grusfyndighet.

I ärende angående framställning om förhandsbesked förekom i huvudsak följande: Enligt köpekontrakt den 20 juni 1961 hade sökanden och hans hustru förvärvat en gård för en köpeskilling av 350.000 kronor. Egendomen hade tillträtts den 30 juni 1961. Säljare av egendomen hade varit ett aktiebolag, vars samtliga aktier ägdes av sökanden och hans hustru. På egendomen funnos vissa grusfyndigheter. Enligt särskilt upprättat avtal hade bolaget tidigare upplåtit rätt till en särskild exploatör att för varje år uttaga viss mängd grus. Nämnda kontrakt, som i samband med förvärvet av fastigheterna övertagits av sökanden och hans hustru som upplåtare, skulle upphöra att gälla under år 1963. Vid undersökningar som företagits under senare år hade befunnits,

att de grusfyndigheter som funnos på egendomen troligen voro av betydligt större omfattning än vad man från början räknat med. Dessutom hade efterfrågan på grus inom det område, där försäljningar förnärvarande skedde, stigit i sådan omfattning att man räknade med att för framtiden erhålla betydligt högre priser än vad som tidigare varit fallet. Dessa omständigheter hade medfört, att sökanden numera planerade att själv övertaga exploateringen av grusfyndigheterna i fråga. Sökanden avsåg därvid att förvärva den maskinella utrustning, som den nuvarande grusexploatören anskaffat för grustagen, därest dessa maskiner kunde anskaffas för rimligt värde. För att möjliggöra ökat uttag av grus hade sökanden emellertid också för avsikt att betydligt utöka maskinparken i grustagen. De sammanlagda investeringskostnaderna för anskaffning av nya maskinella anordningar av olika slag beräknade sökanden till cirka 250.000—300.000 kronor. Dessutom tillkom anskaffningskostnaden för de redan befintliga maskiner, som sökanden avsåg att förvärva från den nuvarande exploatören. Med hänsyn till den omfattning, i vilken grusuttagen planerades ske under de närmaste åren, räknade sökanden med att sysselsätta 7—8 man under hela året. Egendomen var en jordbruksgård, på vilken bedrevs jordbruk och skogsbruk. Upplåtelsen av grustakten enligt det angivna avtalet hade hittills betraktats som binäring till jordbruk. Genom den planerade omläggningen skulle emellertid grusexploateringen komma att bedrivas som en självständig rörelsegren med särskilda maskiner och med särskild arbetskraft i den omfattning som ovan angivits. Försäljningssiffrorna för grus skulle också komma att mångdubbelt överstiga motsva-

rande siffror för jordbruket och skogsbruket. Sökanden anhöll om förhandsbesked, huruvida en grusförsäljning grundad på ovan angivna omständigheter skulle anses hänförlig till förvärvskällan rörelse och, därest så ansågs vara fallet, huruvida avdrag för substansminskning fick beräknas med utgångspunkt från det pris, som vid tiden för igångsättandet av den sålunda planerade grusdriften kunde påräknas vid försäljning till en och samma köpare av grusfyndigheten i dess helhet.

Den 26 februari 1963 meddelade riksskattenämnden följande förhandsbesked: Riksskattenämnden förklarar, att med hänsyn till omfattningen av den tilltänkta grusexploateringen verksamheten måste anses utgöra rörelse samt att vid bestämmandet av inkomsten av rörelsen avdrag för substansminskning skall beräknas med utgångspunkt från det pris, som vid den tidpunkt, då sökanden och hans hustru igångsätta verksamheten, kan påräknas vid försäljning av grusfyndigheten i dess helhet.

Två taxeringsintendenter anförde var för sig besvär hos Regeringsrätten. Den ene yrkade såvitt gällde sökandens taxering till kommunal inkomstskatt — under påstående att i egendomens taxeringsvärde ingick värde av grustag med 50.000 kronor — att avdrag för substansminskning måtte förklaras skola ske med utgångspunkt från sistnämnda belopp. Den andre taxeringsintendenten yrkade såvitt gällde sökandens taxering till statlig inkomstskatt att, enär förvärvet av egendomen och grusexploaterings början i stort sammanföll i tiden, anskaffningsvärdet av grusfyndigheten måtte bestämmas till viss proportionell del av köpeskillingen för egendomen i dess helhet.

Den 28 maj 1963 meddelade Regeringsrätten följande utslag:

Av handlingarna i målet framgår att sökanden och hans hustru så sent som genom köpekontrakt den 20 juni 1961 förvärvat ifrågavarande egendom och att grusfyndigheten, vilket med visst värde omfattas av fastighetens taxeringsvärde, varit föremål för exploatering redan under förre ägarens innehavstid. Enär vid sådant förhållande grusfyndighetens anskaffningsvärde i den nu tilltänkta rörelsen skall beräknas motsvara den del av köpeskillingen för hela egendomen, som kan anses belöpa å fyndigheten,

finner Kungl. Maj:t skäligt att, med ändring av förhandsbeskedet i överklagad del, förklara beskedet härutinnan skola hava det innehållet, att avdrag för substansminskning skall beräknas med utgångspunkt från ett på dylikt sätt bestämt anskaffningsvärde.

6) Avdrag för avsättning till garantifond?

I ärende angående framställning från ett aktiebolag om förhandsbesked förekom i huvudsak följande. Bolaget drev konsulterande arkitekt- och ingenjörsverksamhet inom huvudsakligen industribyggnadsbranschen. Konsulterande arkitekter och ingenjörer och deras företag voro skyldiga att ersätta skador, som förorsakats av genom dem eller deras personal gjorda fel och försummelser. Skadeståndets storlek bestämdes i förhållande till konsultens arvode för ifrågavarande anläggning och sattes ej högre än detta. De skadeståndersättningar, som bolaget hittills utbetalat, hade rört sig om högst ett eller annat tiotusental kronor årligen. Skadeståndskrav på upp till närmare

100.000 kronor hade emellertid förekommit. Att de utbetalade skadestånden varit relativt blygsamma sammanhängde med, att förutvarande uppdrag visserligen varit många men av relativt liten storleksordning, samt framför allt med, att vid s. k. traditionellt byggande fel i allmänhet kunde upptäckas innan någon större skada hunnit ske. Genom övergången från traditionellt byggande till elementbyggeri tillverkades numera olika byggnadsdelar efter konsultens ritningar icke på byggplatsen, där man omedelbart upptäckte ett fel, utan på fabrik. De kommo alltså färdiga till arbetsplatsen för att där monteras. Konsultens arbete och ansvar hade på så sätt avsevärt utökats. Därtill kom, att uppdragens storleksordning numera blivit sådan att ersättning av skada — även inom ramen för debiterat arvode — kunde innebära ekonomisk katastrof. Frågan om ansvarighetsförsäkring för konsulterande ingenjörer hade diskuterats under många år inom SVR (Svenska Väg- och vattenbyggares Riksförbund). I samarbete med ett försäkringsbolag hade SVR 1961 fått en försäkring godkänd av Svenska tarifföreningen. Försäkringsbeloppet var maximerat till 1,5 miljoner kronor. Försäkringstagaren stod en självrisk på 10 % för varje skada, dock lägst 10.000 kronor och högst 50.000 kronor. Självrisken fick ej täckas genom annan försäkring. Försäkringens värde för konsulten var begränsat genom allmänna försäkringsvillkor, där försäkringsbolaget bl. a. vid inträffad skada ägde rätt att uppsäga försäkringen att upphöra 14 dagar efter uppsägningen. För att belysa omfattningen av de arbetsobjekt, huvudsakligen industrianläggningar, som bolaget för närvarande (november 1962) sysslade med, kunde nämnas

R I : 77

1. att värdet av de anläggningar, för vilka garantitiden (2 år) ännu ej utgått, uppgick till över 36 miljoner kronor,
2. att värdet av under byggnad varande anläggningar uppgick till ca 40 miljoner kronor samt slutligen,
3. att värdet av under projektering varande anläggningar samt fördigritade anläggningar, som ännu ej igångsatts, översteg 33 miljoner kronor.

Bolaget måste nu för att säkerställa sig skapa en garantifond. Med hänsyn till rörelsens år efter år ökade omfattning syntes riskerna i varje fall icke minska. Bolaget anhöll om förhandsbesked bl. a. om bolaget vid inkomsttaxeringen ägde tillgodogöra sig avdrag för avsättning till en garantifond och om bolaget fick fortsätta med dylika årliga skattefria avsättningar till dess garantifonden uppgick till ett värde, som motsvarade 2 % av anläggningsvärdena enligt 1. och 2. ovan, eller maximalt 1,5 miljoner kronor.

Vederbörande taxeringsintendent upplyste i yttrande över ansökningen, att av bolaget fakturerade belopp beräknades till mellan 1,5 och 2 miljoner kronor per år.

Den 25 januari 1963 meddelade riksskattenämnden följande förhandsbesked: Riksskattenämnden finner det icke vara visat att det av sökandebolaget i ansökningen angivna beräkningssättet utgör en tillförlitlig grund för uppskattning av bolagets framtida kostnader till följd av garantiförpliktelser, som må åvila bolaget. På grund härav förklarar riksskattenämnden, att sökandebolaget icke kan erhålla avdrag för dylik avsättning med 2 procent av värdet av de anläggningar bolaget projekterat och för vilka garantiti-

den ännu icke gått till ända eller med högst 1,5 miljoner kronor.

I besvär hos Regeringsrätten yrkade bolaget, att bolaget måtte förklaras berättigat erhålla avdrag för avsättning till berörda garantifond i enlighet med av bolaget hos riksskattenämnden åberopade grunder eller, därest hos riksskattenämnden angivet maximum å 1,5 miljoner kronor ansågs för högt, att avdrag måtte få ske med högst en eller 0,5 miljoner kronor.

Den 23 april 1963 meddelade Regeringsrätten följande utslag:

Väl må på grund av utredningen i målet antagas, att bolaget i sin verksamhet står risker för skadeståndsskyldighet av sådan särskild art och omfattning att bolaget, i den mån det icke säkerställer sig mot nämnda risker genom försäkring, bör äga att i skälig omfattning erhålla avdrag för avsättning till garantifond.

Av bolaget åberopade omständigheter — jämförda med en av taxeringsintendenten lämnad och av bolaget obestridd uppgift att av bolaget fakturerade belopp beräknas uppgå till mellan 1,5 och 2 miljoner kronor för år — utgöra emellertid icke tillförlitlig grund för att bestämma den avdragsrätt, som i angivna hänseende må tillkomma bolaget, i enlighet med något av de av bolaget angivna alternativen.

På grund härav lämnar Kungl. Maj:t besvären utan bifall.

Två regeringsråd lämnade besvären utan bifall.

Ett regeringsråd anförde:

Enär den av bolaget yrkade avdragsrätten icke lagligen kan medgivas, lämnar jag besvären utan bifall.

7) Avdrag för avsättning till pensionsstiftelse? (Jfr nr 5/1963 p. 6 och där gjorda hänvisningar.)

I en framställning om förhandsbesked anförde ett aktiebolag i huvudsak följande:

Bolaget har utfäst sig att till direktör N. N. utge en årlig, livsvarig pension å kronor 25.000 från den 1/10 1962, vilken dag N. N. lämnade sin anställning hos bolaget. N. N. överlät också samma dag 71 aktier till sin son, vilken efter detta köp innehar samtliga 137 aktier i bolaget. Bolaget registrerades år 1957 och övertog vid bildandet en rörelse som hade startats år 1913 och vari N. N. hade inträtt såsom delägare år 1945. N. N. är född år 1893 och har såsom lön från bolaget uppburit år 1958 kronor 35.370, år 1959 60.243, år 1960 57.502, och år 1961 60.507.

En förutsättning för att sonen skulle överta samtliga aktier i bolaget var, att till överlåtelsen av aktierna icke knöts något villkor om fortsatt inflytande över bolagets skötsel från hans far eller hans två syskon. Sonens innehav av samtliga aktier i bolaget innebär alltså att fadern numera icke har något inflytande över dess skötsel.

Sökandebolaget anhöll om förhandsbesked, huruvida en på angivna utfästelse grundad avsättning till pensionsstiftelse i bolagets bokslut per den 31 mars 1963 skulle utgöra en för bolaget avdragsgill omkostnad.

Den 20 mars 1963 meddelade riksskattenämnden följande förhandsbesked. Riksskattenämnden finner, att N. N. genom sin sons innehav av samtliga aktier i sökandebolaget har ett avgörande inflytande i bolaget. På grund härav förklarar riksskattenämnden, att bolaget jämlikt punkt 2 a av anvisningarna till 29 § kommunal-skattelagen icke för närvarande äger åt-

njuta avdrag för avsättning till tryggande av den i ansökningen avsedda pensionsutfästelsen till N. N.

8) Avdrag i visst fall för aktiebolags inköp av fastighet i utlandet?

I ärende angående framställning från ett aktiebolag om förhandsbesked förekom i huvudsak följande. Sökandebolaget, som drev konsultationsverksamhet inom det elektrotekniska området, övervägde att förvärva en mindre fastighet i Spanien lämplig både för semestervistelse för bolagets personal och såsom utgångspunkt och stationeringsort för personal vid ackquisition av uppdrag i Spanien och närliggande länder. Kostnaderna för fastighetsförvärvet beräknades till 80—120.000 kronor.

Bolaget anhöll om förhandsbesked, huruvida bolaget ägde åtnjuta avdrag i sin rörelse här i riket för kostnaderna för fastighetens förvärv, skötsel och underhåll ävensom för personalens resor till och från Spanien.

Den 20 mars 1963 meddelade riksskattenämnden följande förhandsbesked. Riksskattenämnden finner, att den till inköp ifrågasatta fastigheten i Spanien — såvitt handlingarna i ärendet utvisa — icke är avsedd att användas i rörelse, som utgör en filial av en här i riket bedriven rörelse, samt att kostnaderna för fastigheten icke äro att anse som avdragsgilla personalkostnader.

På grund av det anförda förklarar riksskattenämnden, att de med fastigheten sammanhängande kostnaderna icke utgöra avdragsgilla driftskostnader i bolagets rörelse här i riket.

(Stockholm den 10 september 1963.)

I

Meddelanden från

Riksskattenämnden

Årg. 12

Nr 7 1963

1) Fråga om skatteplikt för vårdnadsersättning i kontrollerad familjevård.
(Jfr nr 4/1963 p. 3.)

Sedan Stockholms läns landstings förvaltningsutskott hemställt om uttalande från riksskattenämnden, huruvida de ersättningar, som av landstinget utbetalades såsom vårdnadsersättningar för i kontrollerad familjevård mottagna mentalt sjuka patienter, kunde undantagas från beskattning, har riksskattenämnden den 26 oktober 1963 — efter att ha inhämtat yttranden i ärendet från taxeringsintendenterna i länen — avlåtit följande skrivelse till förvaltningsutskottet:

”I förvaltningsutskottets skrivelse har bl. a. upplysts, att landstinget sedan år 1946 bedrivit kontrollerad familjevård för mentalt sjuka patienter. För närvarande vårdades sammanlagt 50 patienter i 16 hem med fördelning enligt följande:

10	hem	med	endast	en	patient
2	„	„	5	patienter	
1	„	„	6	„	
1	„	„	7	„	
1	„	„	8	„	
1	„	„	9	„	

Med undantag av hemmet med 9 patienter, som vore beläget i Norrtälje stad, voro samtliga hem belägna på landsbygden och utgjordes till övervägande del av jordbrukarhem.

Till familjevårdshemmen utbetalade landstinget vårdnadsersättning per vård dag. Denna ersättning hade successivt höjts och utginge f. n. generellt med 10 kr per dygn. Vid hem med speciellt hög standard, exempelvis där särskilda byggnadstekniska åtgärder vidtagits för att kunna taga emot patienter, kunde avgiften höjas till 11 kr per dygn. Avgiften vore av landstinget beräknad att täcka vårda-

R I: 81

rens självomkostnader för mat, linne, möbler, tvätt o. dyl. Sängutrustning av god standard erfordrades, likaså trivsamma lokaler och god tillsyn och omvårdnad. Nettokostnaden på landstingets mentalsjukhem uppginge 1962 till mellan 25 och 40 kr per vård dygn.

Familjevården borde enligt landstingets mening vara så utformad, att endast ett fåtal patienter placerades i varje hem. På grund av stor platsbrist på mentalsjukhemmen och svårighet att anskaffa erforderligt antal familjevårdshem hade dock familjevårdare, som hade utrymme och resurser att mottaga ett större antal patienter, "bevekts" att tidvis taga emot upp till 10 patienter. Familjevården utgjorde f. n. en nödvändig avlastning för mentalvården inom landstinget och ersättningen vore så lågt beräknad, att den endast avsåge att täcka vårdarens kostnader.

I princip få de ifrågavarande ersättningarna anses utgöra skattepliktig inkomst för vårdarna, oavsett om patienterna vistas i jordbrukarhem eller i andra enskilda hem. Därest blott en eller högst två patienter samtidigt tagas om hand i ett hem och ersättningen icke överstiger cirka 10 kronor per patient och dygn, torde emellertid verksamheten regelmässigt lämna ringa nettovinst. Med hänsyn härtill och till de omständigheter, under vilka verksamheten bedrives, bör i dylika fall enligt riksskattenämndens mening av praktiska skäl icke komma ifråga, att göra ersättningarna till föremål för taxering.

Om en patient mottages i jordbrukarhem och om ersättningen icke redovisas som skattepliktig inkomst, får å andra sidan avdrag icke ske för värdet av så-

dana naturaförmåner från gården, som patienten tillgodonjutit. Detta innebär med andra ord, att patienten i beskattningshänseende bör betraktas som medlem av jordbrukarens familj. Härav följer att vid jordbrukarens inkomstbeskattning jämväl det bostadsutrymme, som patienten disponerar, skall medräknas vid bestämmandet av värdet av jordbrukarens bostadsförmån. Vidare skall jordbrukaren såsom skattepliktig intäkt upptaga värdet av de produkter från egendomen, som förbrukats vid tillhandahållande av kost åt patienten; avdrag för dylik kost får icke ske såsom för kost åt anställd personal.

Vad ovan anförts äger icke tillämpning på sådana fall där — till följd av att patienten utför arbete åt jordbrukaren i en omfattning, som åtminstone i huvudsak motsvarar arbetsprestationer från i annan ordning anställd arbetskraft — jordbrukaren yrkar avdrag för lön och kost till patienten. I dylika fall skall vårdnadsersättningen redovisas såsom inkomst, medan lön och kost till patienten i beskattningshänseende behandlas på samma sätt som lön och kost till andra i jordbruket anställda.

Med hänsyn till de växlande förhållandena böra kontrolluppgifter enligt 37 § taxeringsförordningen avlämnas rörande samtliga fall av vårdnadsersättning."

2) Realisation eller löpande försäljning av kreatur? (Jfr nr 6/1963 p. 2 och där gjorda hänvisningar.)

I ärende angående framställning om förhandsbesked förekom bl. a. följande: Sökanden ägde och brukade sedan år 1927 en jordbruksfastighet. Han deklarerade inkomsten av fastigheten enligt kontantprincipen. Sammansättningen av hans

djurbesättning hade vid utgången av nedan angivna år varit följande:

	Kor	Ungnöt	Avels- svin	Andra svin
1955	9	11	3	5
1956	9	10	3	5
1957	9	9	3	5
1958	9	10	4	5
1959	8	8	4	5
1960	8	10	4	6
1961	9	12	4	6
1962	15	25	4	19

Av ungnöten vid 1961 års utgång hade tio utgjorts av slaktdjur. Av ungnöten vid 1962 års utgång hade sju varit spädkalvar med en ålder av högst två månader. Även vid utgången av de tidigare åren hade i motsvarande proportioner funnits spädkalvar, vilka icke redovisats i ovanstående från sökandens allmänna självdeklARATIONER hämtade uppgifter. Sökanden, som av åldersskäl ämnade försälja eller utarrendera fastigheten vid utgången av år 1963 och i samband därmed avyttra bland annat hela djurbesättningen, anhöll om förhandsbesked, bland annat, huruvida en försäljning av samtliga nötkreatur och modersuggor vore att hänföra till skattefri realisation.

Den 30 maj 1963 meddelade riksskattenämnden, såvitt nu är i fråga, följande förhandsbesked: Riksskattenämnden finner, att sökanden jämte mjölkproduktion bedrivit uppfödning av ungdjur i större utsträckning än som normalt är förenad med en mjölkdjursbesättning av förevarande storlek. Med hänsyn härtill får en försäljning av nötkreatursbesättningen anses innefatta såväl realisation som löpande försäljning. På grund av det anförda förklarar riksskattenämnden att, om sökanden i samband med försäljning eller utarrendering av sin fastighet av-

yttrar hela djurbesättningen, avyttringen i vad den avser nio kor och lika många ungnöt av normal ålderssammansättning samt fyra modersuggor är att anse såsom sådan realisation, därav intäkten icke skall upptagas såsom intäkt av jordbruksfastighet. Med hänsyn till att sökanden innehaft besättningen mer än fem år skall vid försäljningen av den såsom realiserad ansedda delen av besättningen uppkommande vinst icke heller utgöra för sökanden skattepliktig realisationsvinst. Vad åter angår avyttringen av övriga djur förklarar riksskattenämnden, att intäkten därav skall upptagas såsom intäkt genom löpande försäljning.

I besvär hos Regeringsrätten yrkade sökanden ändring.

I utslag den 3 september 1963 fastställde Regeringsrätten förhandsbeskedet, såvitt nu är i fråga.

3) Fråga i visst fall om installation av rulltrappa innebär förbättring av bestående värde.

I ärende angående framställning om förhandsbesked förekom i huvudsak följande: Sökanden samt en bror och en syster till henne ägde en tredjedel var av en fastighet i en stad. Huvuddelen av fastigheten var genom ett kontrakt, vilket icke utlöpte förrän år 1975, uthyrd till ett aktiebolag, som där bedrev affärsrörelse. I bolaget ägde sökanden och hennes syster icke några aktier, utan dessa innehades av brodern, med undantag av ett mindre antal aktier, som ägdes av hans barn. Sökanden hade av bolaget tillfrågats, huruvida hon hade något att erinra emot att bolaget på egen bekostnad i fastighetens bottenvåning utbytte en nu befintlig trappa mot en rulltrappa. Kostna-

derna härför skulle enligt uppgift från bolaget komma att uppgå till närmare 250.000 kronor. I detta belopp ingick till väsentlig del även kostnader för den maskinella utrustningen för rulltrappan, enligt uppgift cirka 100.000 kronor, ävensom de extra kostnader, vilka blevo en följd av att affärsverksamheten, åtminstone i viss utsträckning, var avsedd att hållas igång medan utbytet skedde. Kostnaden för den maskinella utrustningen avsåg bolaget, enligt vad sökanden erfarit, att aktivera på inventarietkontot, medan återstående kostnader avsågos skola omkostnadsföras. För den händelse sökanden och de övriga fastighetsägarna lämnade sitt godkännande till nämnda ändring av fastigheten hade bolaget utlovat att vid hyreskontraktets upphävande återställa fastigheten i nu befintligt skick, därest fastighetsägarna då önskade detta. Sökanden hemställde om förhandsbesked, om och i vad mån det av bolaget planerade utbytet av befintlig trappa mot en rulltrappa kunde anses vara av sådant bestående värde för fastighetsägarna, att det kunde föranleda någon inkomstbeskattning för sökanden i hennes egenskap av fastighetsägare. Därest riksskattenämnden skulle finna sökanden skattskyldig för någon del av bolagets kostnader för rulltrappan, hemställde sökanden jämväl om förhandsbesked, huruvida det skattepliktiga beloppet kunde genom värdeminskningsavdrag fördelas hos fastighetsägarna på tio år.

Den 26 februari 1963 meddelade riksskattenämnden följande förhandsbesked: Riksskattenämnden finner, att tillräcklig grund icke föreligger till antagande, att anläggande genom aktiebolagets försorg av rulltrappa i de lokaler bolaget förhyr i den sökanden med flera tillhöriga fas-

tigheten skulle innebära en förbättring av denna av bestående värde för sökanden. På grund härav förklarar riksskattenämnden, att sökanden icke till någon del skall vara skattskyldig till inkomstskatt för den på hennes andel i fastigheten belöpande delen av kostnaden för anläggande av rulltrappan. Med hänsyn till vad riksskattenämnden sålunda förklarar föranleder ansöknings i övrigt intet yttrande.

En ledamot var skiljaktig och anförde:

Av handlingarna i ärendet framgår, att sökanden uthyr huvuddelen av fastigheten till aktiebolaget samt att bolaget för en kostnad av ungefär 250.000 kronor ämnar utbyta en nu befintlig normal trappa mot en rulltrappa. Fråga om eventuell beskattning för sökanden torde bli beroende av huruvida den avsedda ändringen kommer att innebära förbättring av fastigheten av bestående värde.

Enligt min mening måste installationen av rulltrappan åtminstone till en del medföra, att fastigheten ökar i värde. I brist på närmare utredning anser jag, att 75.000 kronor eller omkring $\frac{1}{3}$ av kostnaderna för rulltrappan kommer att tillföra fastigheten bestående värde.

På grund härav anser jag att riksskattenämnden bort förklara, att därest fastigheten omändras i enlighet med vad som framgår av ansöknings, den del av 75.000 kronor, som belöper på sökandens andel av fastigheten, utgör för henne skattepliktig intäkt.

I besvär hos Regeringsrätten yrkade vederbörande taxeringsintendent — under påstående att åtminstone omkring två tredjedelar av kostnaden för rulltrappan skulle komma att tillföra fastigheten ett bestående värde och att detta värde i brist på närmare utredning kunde uppskattas till 165.000 kronor — att sökanden måtte förklaras skyldig utgöra inkomstskatt å en tredjedel av sistnämnda belopp.

I utslag den 28 maj 1963 fann Regeringsrätten ej skäl att göra ändring i förhandsbeskedet.

4) Jordstyckningsrörelse? (Jfr nr 6/1963 p. 4 och där gjorda hänvisningar.)

I ärenden angående framställningar om förhandsbesked förekom i huvudsak följande:

a) Genom köpebrev den 11 januari 1943 köpte sökanden av sina föräldrar bland annat fastigheten A för 140.000

kronor. Då köpeskillingen understeg taxeringsvärdet, blev förvärvet belagt med gåvoskatt. Ett aktiebolag önskade nu direkt eller genom förmedling av vederbörande kommun förvärva cirka 100.000 kvm av fastigheten. Området var bevuxet med skog, som sökanden dock avsåg att avverka före försäljningen. Kommunen hade meddelat sökanden att kommunen avsåg att tillgripa expropriationsförfarande, därest frivillig uppgörelse ej kunde komma till stånd. Sökanden hade tidigare avyttrat följande områden:

Datum	Areal	Beteckning	Pris	Anm.
2/12 1944	0,1003	har B	75 öre/m ²	Bostadsändamål
28/7 1945	0,1001	„ C	„	„
29/9 1945	0,1008	„ D	„	„
8/6 1946	0,1009	„ E	„	„
13/7 1948	0,0551	„ F		Tomtreglering, industriändamål
27/5 1949	2,0470	„ G	mindre belopp	Ensittarlagen
5/11 1949	0,4435	„ H	„	„
5/8 1950	0,1170	„ I	75 öre/m ²	Bostadsändamål
26/10 1954	0,0605	„ K	ingen ersättn.	Tomtreglering; sökandens fader
27/7 1957	0,7666	„ L	1 : 50/m ²	Hjärsås kommun; icke bostadsändamål
7/9 1957	0,3349	„ M	„	„
19/12 1959	0,3438	„ N	„	„
14/6 1960	0,1015	„ O		Tomtreglering
3/2 1962	0,4895	„ P	„	Bostadsändamål
14/5 1962	0,3943	„ R		Industriändamål

Angående dessa försäljningar anförde sökanden följande:

B. Denna fastighet hade min far lovat sälja till den person, som slutligen köpte fastigheten. På grund av en förrättning för ägoutbyte — en enskild väg gick genom fastigheten — fick emellertid försäljningen anstå, och det blev jag som slutligen kom att utfärda köpebrev å fastigheten.

C och D. Då jag år 1944 förlovade mig, ville mina föräldrar flytta från gårdens huvudbyggnad till en fastighet, som de förbehållit vid försäljningen till mig. Denna fastighet var då bebodd av tre familjer, och några lediga lägenheter för dessa funnos icke då i samhället. Till två av dessa hyresgäster upplät jag då de obyggda fastigheterna C och D.

E och I. Dessa fastigheter såldes till vänner till mig.

F. På en annan fastighet drives sedan lång tid tillbaka en rörelse. Försäljningen av F syftade till att ansluta den tomtmark, som denna rörelse tidigare disponerade, till de gator som skulle anläggas enligt uppgjord stadsplan.

K. Försäljningen ägde rum till min far och föranleddes av samma skäl som i fråga om F.

L, N och R. Dessa fastigheter ha köpts av kommunen för att förse den förut omnämnda rörelsen med mark för utbyggnad av denna rörelse.

M. Fastigheten ligger utanför det stadsplanlagda området, och marken skall användas för reningsverk.

O. I samband med en förrättning för gränsbestämning upptäcktes att jag inom en större bebyggd tomt, tillhörig annan person, ägde viss mark, som tidigare utgjort en enskild väg. Denna mark fick jag av naturliga skäl sälja till tomtens ägare.

P. Fastigheten köptes av kommunen, som där uppfört brandstation samt lokaler för polis och läkare. I fastigheten finnas dessutom två tjänstebostäder, den ena avsedd för en brandman och den andra för en polisman.

Sökanden anhöll om förhandsbesked, huruvida vinst på grund av den tilltänkta avyttringen utgjorde för honom skattepliktig inkomst. Vidare anhöll sökanden bl. a. att — därest försäljningen skulle anses ingå såsom ett led i en av honom bedriven jordstyckningsrörelse — riksskattenämnden måtte förklara att jordstyckningsrörelsen börjat först år 1957.

Den 20 mars 1963 meddelade riksskattenämnden följande förhandsbesked: Riksskattenämnden finner, att sökanden

får anses driva jordstyckningsrörelse å fastigheten A. Med hänsyn till omständigheterna kan nämnda verksamhet emellertid icke anses hava erhållit karaktär av rörelse förrän år 1957. På grund härav förklarar riksskattenämnden, att köpeskillingen vid den tilltänkta försäljningen — oavsett om denna sker under expropriationshot — utgör för sökanden skattepliktig intäkt av rörelse. Vidare förklarar riksskattenämnden, att vid beräkningen av ingångsvärdet å marken rörelsen skall anses hava påbörjats år 1957.

I besvär hos Regeringsrätten yrkade vederbörande taxeringsintendent, såvitt nu är ifråga, att jordstyckningsrörelse måtte förklaras hava påbörjats redan vid den första tomtförsäljningen år 1944.

I utslag den 20 mars 1963 fann Regeringsrätten ej skäl att göra ändring i förhandsbeskedet, såvitt nu är i fråga.

Ett regeringsråd förklarade att, enär jordstyckningsrörelsen fick anses hava tagit sin början år 1944, ingångsvärdet å marken skulle beräknas efter värdet vid denna tid.

b) Sökanden ägde sedan år 1944 tre samtaxerade jordbruksfastigheter, vilkas taxeringsvärde var 66.600 kronor. Den ägofigur, som fastigheterna tillsammans bildade, delades i två hälfter av en väg, som i nord-sydlig riktning gick genom området. Den del av området som var belägen öster om nyssnämnda väg hade uteslutande använts för det av sökanden drivna jordbruket och några avstyckningar hade icke gjorts där. Från den del av området som var belägen väster om vägen hade emellertid under årens lopp cirka 25 tomter avstyckats. Den första avstyckningen hade skett redan år 1921 och den

sista 1959. Sedan sökanden år 1944 ensam övertagit gården hade 15 avstyckningar skett. Då sökanden nu på grund av hälsoskäl ej längre orkade sköta jordbruket ämnade han sälja fastigheterna till en H.S.B.-förening, som skulle använda dem för bostadsbebyggelse. Att vid en försäljning den del av fastigheterna, som låg väster om ovannämnda väg och där avstyckningar tidigare skett, skulle komma att betraktas som ingående i jordstyckningsrörelse var sökanden medveten om och han var villig acceptera detta med hänsyn till rådande praxis på området, även om de avstyckningar, som tidigare gjorts, enligt sökandens mening saknade den regelbundenhet som rörelsebegreppet krävde. Sökanden anhöll om förhandsbesked, huruvida vid en försäljning av fastigheterna jämväl avyttringen i vad den avsåg den öster om ovannämnda väg belägna delen av fastigheterna skulle anses utgöra ett led i en av sökanden bedriven jordstyckningsrörelse.

Den 4 april 1963 meddelade riksskattenämnden följande förhandsbesked: Riksskattenämnden finner, att sökanden bedrivit jordstyckningsrörelse å fastigheterna samt att såväl den väster om ifrågasvarande väg belägna delen av fastigheterna som den öster därom belägna delen får anses utgöra omsättningstillgång i nämnda rörelse. På grund härav förklarar riksskattenämnden att den vinst, som uppkommer för sökanden vid en försäljning av fastigheterna, utgör för honom skattepliktig intäkt av rörelse.

I besvär hos Regeringsrätten yrkade sökanden ändring.

I utslag den 1 oktober 1963 fann Regeringsrätten ej skäl att göra ändring i förhandsbeskedet.

5) Fastighet omsättningstillgång i rörelse?

I ärende angående framställning om förhandsbesked förekom i huvudsak följande: Sökanden hade år 1950 med en broder såsom ansvarig byggmästare uppfört en fastighet som innehöll två lägenheter. Alltsedan fastigheten uppförts hade den ena lägenheten använts såsom bostad av sökanden och hans familj samt den andra lägenheten uthyrt. Sökandens huvudsakliga verksamhet utgjordes av förmedling av inköp och försäljning av fastigheter. Sedan slutet av 1930-talet hade sökanden jämte nyssnämnde broder och ytterligare en släkting varit delägare i handelsbolaget Byggnadsfirman N.N. & Co. Hans andel i detta bolag uppgick för närvarande till 25 procent. Han deltog emellertid icke aktivt i bolagets verksamhet, utan denna sköttes av de två övriga delägarna, vilka ägde 50 respektive 25 procent av andelarna. Bolagets verksamhet bestod i uppförande av hyresfastigheter. Sökanden, som nu hade för avsikt att försälja den år 1950 uppförda fastigheten, anhöll om förhandsbesked, huruvida bestämmelserna i 35 § 2 mom. kommunalskattelagen skulle komma att tillämpas vid bedömning av frågan om beskattning av vinst vid försäljning av fastigheten.

Den 4 april 1943 meddelade riksskattenämnden följande förhandsbesked: Riksskattenämnden finner, att sökanden i egenskap av delägare i handelsbolaget Byggnadsfirman N.N. & Co bedriver byggnadsrörelse sedan slutet av 1930-talet, att ifrågasvarande fastighet år 1950 uppförts av sökanden själv med hans broder såsom ansvarig byggmästare samt att vid angivna förhållanden fastigheten får anses utgöra omsättningstillgång för sö-

kanden. På grund härav förklarar riksskattenämnden att, om sökanden försäljer ifrågavarande fastighet, frågan om beskattning av vid avyttringen uppkommande vinst icke skall bedömas enligt bestämmelserna i 35 § 2 mom. kommunalskattelagen.

I besvär hos Regeringsrätten yrkade sökanden att Kungl. Maj:t måtte förklara, att bestämmelserna i 35 § 2 mom. kommunalskattelagen skola tillämpas vid försäljning av ifrågavarande fastighet.

Regeringsrätten meddelade den 27 augusti 1963 följande utslag:

Ifrågavarande fastighet uppfördes år 1950 av sökanden, och handlingarna i målet giva anledning till antagande att sökanden vid den tiden drev byggnadsrörelse.

Enär på grund härav fastigheten — oavsett huruvida sökanden för närvarande kan anses driva byggnadsrörelse eller ej — får anses för sökanden utgöra omställningstillgång i rörelse,

lämnar Kungl. Maj:t besvären utan bifall.

6) Fråga om rätt för eldistributionsbolag att njuta avdrag för avsättning av anslutningsavgifter till fond.

I ärende angående framställning från ett aktiebolag om förhandsbesked förekom i huvudsak följande: Bolaget, som drev eldistribution, debiterade för nyanslutna fastigheter och industrier en anslutningsavgift, som innebar att bolaget för all framtid iklädde sig ansvar för elförsörjningen till fastigheten i fråga i huvudsak i den omfattning, som från början avtalats. Begärdes framdeles väsentligt större effekt eller t. ex. komplettering från 1-fas till 3-fas uttogs en tillkommande anslutningsavgift härför. För

fastighetsägaren syntes denna avgift icke vara avdragsgill omkostnad och icke heller i normalfallet avskrivningsbar i samband med byggnad, eftersom den avsåg en rättighet för fastigheten som sådan för all framtid. Bolaget hade tidigare upptagit nämnda anslutningsavgifter som skattepliktig intäkt men övervägde att i 1962 års bokslut avsätta ett mot fastighetsanslutningsavgifterna svarande belopp direkt till en "Anslutningsfond" e. d., som alltså skulle komma att svara mot den skyldighet bolaget iklätt sig gentemot betalarna av dessa avgifter. Bolaget anhöll om förhandsbesked, huruvida denna avsättning blev för bolaget skattefri, dvs. om de av bolaget uppburna anslutningsavgifterna voro för bolaget skattefri intäkt.

Den 27 februari 1963 meddelade riksskattenämnden följande förhandsbesked: Riksskattenämnden finner avgifterna för anslutning till sökandebolagets kraftnät utgöra skattepliktig intäkt i bolagets rörelse. Riksskattenämnden finner vidare att den omständigheten, att bolaget avsåg ett mot avgifterna svarande belopp till en anslutningsfond eller liknande fond, icke utgör laga grund för att medgiva bolaget avdrag med belopp motsvarande den sålunda gjorda avsättningen. På grund av det anförda förklarar riksskattenämnden, att sökandebolaget är skattskyldigt för ifrågavarande anslutningsavgifter och att bolaget vid inkomsttaxeringen icke äger åtnjuta avdrag för avsättning till anslutningsfond eller liknande fond.

En ledamot var skiljaktig och anförde:

Företagsekonomiskt och redovisningstekniskt bör bolaget avsätta i sina räkenskaper det belopp, som svarar mot värdet av den förpliktelse att leverera elektrisk ström som bolaget åtagit sig gentemot

abonenterna. Detta belopp synes uppgå till samma vederlag, som bolaget erhållit i anslutningsavgifter, vilkas storlek för övrigt prövas av Statens prisregleringsnämnd för elektrisk ström. Då därjämte förpliktelsen är lagfäst och abonnenten icke ansetts berättigad att erhålla avdrag vid sin inkomsttaxering för samma anslutningsavgift, borde riksskattenämnden ha förklarat, att bolaget vid inkomsttaxeringen visserligen är skattskyldigt för ifrågavarande anslutningsavgift men att bolaget vid inkomsttaxeringen äger åtnjuta avdrag för avsättning till anslutningsfond eller liknande fond, vilken fonds storlek dock alltid vid varje beskattningsårs utgång skall begränsas till ett sammanlagt belopp icke överstigande värdet av vid aktuellt beskattningsårs utgång kvarstående förpliktelser.

I besvär hos Regeringsrätten yrkade bolaget ändring.

I utslaget den 17 september 1963 lämnade Regeringsrätten besvaren utan bifall.

7) Driftförlust?

I ärende angående framställning om förhandsbesked förekom i huvudsak följande: Sökanden hade sedan år 1933 bedrivit åkerirörelse under enskild firma. Han ägde därjämte en jordbruksfastighet med grusfyndighet samt dessutom två grustag. Sedan inköp av grävmaskiner skett för cirka 10 år sedan, hade några legokörningar icke förekommit utan endast egna körningar för transport av grusmaterial och schaktmassor. Företaget hade expanderat kraftigt och år 1959 hade Aktiebolaget N. N:s Grävmaskiner registrerats med ett aktiekapital av 100.000 kronor, varvid firman sålt samtliga grävmaskiner samt diverse lastbilar och andra för verksamheten nödvändiga inventarier

till bolaget. Sökanden ägde samtliga aktier i bolaget. Efter nyssnämnda aktiebolags bildande hade firman endast bedrivit grusförsäljning och i samband därmed utfört egna transporter. På hösten 1961 hade Aktiebolaget N. N:s Grävmaskiner erhållit kontrakt å stora arbeten i en hamnstad. Svårigheter hade uppstått att bli av med schaktmassorna, varför sökanden anlagt en lastbrygga i staden för en kostnad av 64.000 kronor och inköpt två pråmar för en kostnad av 247.000 kronor. Lastbilarna hade kört upp på bryggan och massorna hade tippats i pråmarna, vilka bogserats till en av staden anvisad vik, där schaktmassorna tömts. För finansiering av företaget hade år 1961 Aktiebolaget N. N:s Pråmfrakt registrerats med ett aktiekapital på 50.000 kronor. Sökanden ägde jämväl samtliga aktier i detta bolag. På grund av klimatiska förhållanden under vintermånaderna samt ökade kostnader för bogserbåt och tippavgifter till staden hade bolaget gått med förlust och begärt sig i konkurs år 1962. Sökanden anhöll om förhandsbesked, huruvida firman i bokslutet per den 31 maj 1962 (räkenskapsår 1/6—31/5) fick göra avdrag för förlust å aktierna i Aktiebolaget N. N:s Pråmfrakt med 50.000 kronor såsom förlust i rörelsen.

Den 24 april 1963 meddelade riksskattenämnden följande förhandsbesked: Riksskattenämnden finner icke genom vad i ärendet förekommit tillförlitligen utrett, att sådant samband förelegat mellan den av sökanden under enskild firma bedrivna rörelsen och den rörelse Aktiebolaget N. N:s Pråmfrakt bedrivit, att sökandens förlust å aktierna i bolaget är att anse såsom driftförlust i sökandens rörelse. På grund härav förklarar riksskattenämnden, att sökanden icke är berättigad att åtnjuta

avdrag vid sin inkomsttaxering för förlust å nämnda aktier.

I besvär hos Regeringsrätten yrkade klaganden ändring.

Regeringsrätten fann i utslag den 2 oktober 1963 ej skäl att göra ändring i förhandsbeskedet.

8) Fråga huruvida ersättning för skatt, belöpande på engångspension, utgjorde skattepliktig inkomst.

I ärende angående framställning om förhandsbesked förekom i huvudsak följande: Sökanden hade från år 1923 varit anställd hos grosshandlaren N. N. intill dennes död år 1962. Enligt en av N. N. den 5 maj 1961 utfärdad pensionsförpliktelse skulle efter hans död till sökanden utbetalas en engångspension å 100.000 kronor. Enligt bestämmelse i ett av N. N. samma dag upprättat testamente skulle den inkomstskatt, som kunde uppkomma för sökanden på grund av engångspensionen, betalas av dödsboet efter N. N. Testamentet hade vunnit laga kraft. Sökanden anhöll, att riksskattenämnden måtte lämna förhandsbesked utvisande att engångspensionen å 100.000 kronor icke var skattepliktig inkomst. Därest pensionen skulle anses utgöra skattepliktig inkomst anhöll sökanden, att riksskattenämnden måtte förklara, att det skattebelopp, sökanden på grund av ovannämnda testamentsklausul ägde utfå från dödsboet, icke utgjorde för sökanden skattepliktig inkomst.

Den 30 maj 1963 meddelade riksskattenämnden följande förhandsbesked: Riksskattenämnden finner, att det sökanden tillerkända beloppet å 100.000 kronor utgör pension på grund av förutvarande anställning. Vid sådant förhållande finner riksskattenämnden vidare, att därest dödsboet till sökanden utbetalar — förutom

pensionsbeloppet — även ett belopp motsvarande den inkomstskatt, som påföres sökanden på grund av pensionsbeloppet, jämväl det mot nämnda skatt svarande beloppet är att anse som en på grund av den förutvarande anställningen utgående förmån. På grund av det anförda förklarar riksskattenämnden, att såväl pensionsbeloppet å 100.000 kronor som det mot inkomstskatten svarande beloppet utgör för sökanden skattepliktig inkomst av tjänst.

I besvär hos Regeringsrätten yrkade sökanden ändring.

Regeringsrätten fann i utslag den 2 oktober 1963 ej skäl att göra ändring i förhandsbeskedet.

9) Verkan av förbindelse vid förvärv av fastighet att vid eventuell försäljning av fastigheten utbetala viss del av vinsten till säljarens barn. (Jfr nr 4/1960 p. 7.)

I ärende angående framställning om förhandsbesked förekom i huvudsak följande. Sju syskon och en deras broder N. N. förvärvade genom arvskifte år 1959 efter sin fader envar en åttondel av en jordbruksfastighet. Genom köpekontrakt den 1 februari 1961 försälde N. N. till syskonen sin åttondel av fastigheten för 36.250 kronor. Enligt en av de sju syskonen undertecknad, icke dagtecknad handling förbundo sig dessa på grund av berörda köp att till två barn till N. N., vid hel- eller delförsäljning av fastigheten, utbetala 10 procent av den del av försäljningssumman som översteg 300.000 kronor, med avdrag av den eventuella skatt som kunde "åläggas deras del". De sju syskonen samt N. N. :s två barn anhöllo — med förmålan att det blivit aktuellt att sälja fastigheten för ett pris av omkring

1.500.000 kronor — om förhandsbesked, dels huruvida de sju syskonen skulle vid sådan försäljning erlägga skatt å hela den realisationsvinst, som uppstod å den av dem från N.N. förvärvade delen, eller äga rätt att därifrån draga det belopp, de enligt avtal voro skyldiga utbetala till dennes barn, dels ock huruvida de sistnämnda skulle betala skatt å de belopp, de efter försäljningen voro berättigade att utfå av sökandena.

Den 27 februari 1963 meddelade riksskattenämnden följande förhandsbesked: Riksskattenämnden finner, att de sju syskonen genom köpekontraktet den 1 februari 1961 definitivt förvärvat äganderätten till den N.N. förut tillhöriga åttondelen av fastigheten. Vid angivna förhållande kan den av köparna i samband med förvärvet gjorda utfästelsen att till N.N. :s två barn utbetala tio procent av det belopp, varmed vid en eventuell försäljning av fastigheten köpeskillingen överstiger 300.000 kronor, ej annorlunda anses än som en utfästelse att till barnen utbetala viss andel av vid försäljningen uppkommande vinst. Utfästelsen kan emellertid icke medföra befrielse för säljarna att erlägga skatt för vinst vid försäljning av den från N.N. förvärvade delen av fastigheten. På grund av vad sålunda anförts förklarar riksskattenämnden att vinst, som uppkommer vid den tilltänkta försäljningen av den från N.N. förvärvade åttondelen av fastigheten, i dess helhet utgör för säljarna skattepliktig realisationsvinst. Vidare förklarar riksskattenämnden att de belopp, som de två barnen må uppbära på grund av säljarnas ovannämnda utfästelse, icke skola föranleda inkomstbeskattning av barnen.

En ledamot var skiljaktig och anförde: Riksskattenämnden borde enligt min

mening ha givit sökandena ett förhandsbesked av det innehållet, att vid beräkandet utav säljarnas realisationsvinst hänsyn skall tagas till icke blott i köpehandling angivet belopp 36.350 kronor utan även det belopp de faktiskt utbetalt till broderns barn.

För mottagarna — brodern eller broderns barn — uppkommer ingen skattskyldighet till inkomstskatt, enär försäljningen utgör för dem överlåtelse av arfallen egendom. Riksskattenämnden — som icke har att handlägga gåvoskattefrågor — har härigenom icke uttalat sig om brorsbarnens skattskyldighet för gåva från fadern.

I besvär hos Regeringsrätten yrkade de sju syskonen, att de vid beräkningen av den realisationsvinst, som uppkom vid försäljning av den från N.N. förvärvade fastighetsdelen, måtte förklaras vara berättigade avräkna det belopp, som de enligt avtal vore skyldiga utbetala till N.N. :s barn.

Regeringsrätten (plenum) meddelade den 24 september 1963 följande utslag:

Under förutsättning att, såsom de sju syskonen uppgivit, N.N. vid överenskommelsen om överlåtelse till dem av en åttondel av fastigheten gjort förbehåll om skyldighet för syskonen att, om fastigheten helt eller delvis skulle av dem försälgas, på sätt angives i den i målet åberopade förbindelsen utbetala viss andel av försäljningssumman, är vad syskonen på grund av förbindelsen utgiva att anse såsom sådan omkostnad, som enligt 36 § kommunalskattelagen och punkt 1 anvisningarna till nämnda lagrum får avdragas vid beräkning av skattepliktig realisationsvinst å försäljningen.

På grund härav förklarar Kungl. Maj :t, med ändring av riksskattenämndens förhandsbesked i vad det överklagats, att vid sådan beräkning som ovan sägs avdrag må göras för nämnda omkostnad.

R I : 91

Tre regeringsråd förenade sig om följande, av en av dem avgivna votum:

De sju syskonen hava hos riksskattenämnden uppgivit att vid deras köp av N.N:s andelar i ifrågakomna fastighet överlåtelsen skett under villkor om sådan skyldighet för dem som sägs i deras ovanberörda förbindelse att till N.N:s barn utgiva på visst sätt angivna belopp. Då detta köpevillkor emellertid i strid mot stadgandet i 1 kap. 2 § jordabalken icke utsatts i köpehandlingen, kan förbindelsens fullgörande icke utgöra giltigt villkor för köpet och således ej heller betalning av del av köpeskillning för fastighetsandelarna.

Hos Kungl. Maj:t hava syskonen sökt göra gällande att, om åtagandet gentemot brorsbarnen icke vore ett giltigt köpevillkor, det dock vore bindande för syskonen och borde betraktas som avdragsgill omkostnad för den tilltänkta försäljningen. Syskonen hava emellertid icke angivit någon omständighet, som, då åtagandet gentemot brorsbarnen icke utgjort vederlag vid syskonens förvärv av fastighetsandelarna, kan föranleda att samma åtagande må betraktas såsom erforderlig kostnad för förvärvande av den intäkt, köpeskillningen vid den tilltänkta försäljningen skulle för klagandena innebära.

Vid nu nämnda förhållanden finner jag skäligt fastställa det slut, förhandsbeskedet i överklagade delen innehåller.

Tre regeringsråd funno ej skäl att göra ändring i förhandsbeskedet i vad det överklagats.

10) Fråga i visst fall när handelsbolag skall anses ha kommit till stånd.

Sedan fyra åkeriägare hos riksskattenämnden anhållit om förhandsbesked rörande realisationsvinst vid avyttring av andelar i handelsbolaget med firma N.N. & Co — vilket bolag bedrev grustäkt — meddelade riksskattenämnden den 25 september 1961 följande

”Förhandsbesked.

Riksskattenämnden finner att en verksamhet, som avser utvinnande eller tillgodogörande av grus, icke är att hänföra till sådan rörelse, varom förmåles i 1 § punkt 7) bokföringslagen. Icke heller på annan grund har, såvitt av utredningen framgår, bokföringsskyldighet förelegat för ifrågavarande rörelse förrän i och med att bolaget den 6 maj 1961 införts i handelsregistret för staden A. Då handelsbolaget sålunda icke kan anses ha kommit till stånd förrän nämnda dag förklarar riksskattenämnden att, vid bedömandet av frågan om skattepliktig realisationsvinst uppkommit genom avyttringen av andelarna i bolaget, tiden för sökandenas innehav därav skall räknas från den 6 maj 1961.”

I underdåniga besvär yrkade sökandena ändring.

Den 10 april 1962 meddelade Kungl. Maj:t följande utslag:

Av utredningen framgår, att sökandena åtminstone sedan 1952 i bolag drivit rörelse under gemensam firma. Vad angår frågan om med rörelsens utövande följt skyldighet att föra handelsböcker, innan bolaget införts i handelsregistret, finner Kungl. Maj:t i likhet med riksskattenämnden, att rörelsen icke är att hänföra under 1 § punkt 7 bokföringslagen. Sökandena hava emellertid numera uppgivit, att i rörelsen ingått bearbetning av utvunnet grus. Då frågan, huruvida på sådan grund bokföringsskyldighet förelegat i rörelsen, bör, efter den ytterligare utredning som må finnas påkallad, i första hand prövas av riksskattenämnden, finner Kungl. Maj:t skäligt att, med undanröjande av överklagade förhandsbeskedet, visa målet åter till riksskattenämnden för ny behandling.

Härefter hade sökandena inkommit med viss ytterligare utredning.

Av handlingarna i ärendet framgick numera i huvudsak följande. Sökandena hade sedan år 1946 i bolag drivit grustäkt under beteckningen X Grustag. Grusmaterialet i fyndigheten hade varit av sådan beskaffenhet att 60—70 procent av det fasta materialet hade måst sprängas eller krossas före försäljningen. För bearbetningen hade använts tre kross- och sorteringsverk. Antalet anställda, förutom familjemedlemmar, hade under åren 1956—1960 alltid varit mer än två. Från början hade i bolaget funnits ytterligare en delägare, som emellertid i december 1959 överlät sin del i rörelsen till sökandena. Den 6 maj 1961 hade bolaget införts i handelsregistret för staden A under firma N.N. & Co. Sökandena hade den 1 juni 1961 överlätit sina andelar i handelsbolaget till ett aktiebolag.

Sökandena hade anhållit att riksskattenämnden måtte förklara, att försäljningen icke för sökandena skulle föranleda inkomstbeskattning annat än för den del av köpeskillingen, som belöpte å den år 1959 förvärvade andelen i handelsbolaget, efter avdrag för anskaffningskostnaden för nämnda andel.

Den 30 maj 1963 meddelade riksskattenämnden följande förhandsbesked: Riksskattenämnden finner på grundval av vad numera blivit utrett, att sökandena sedan år 1946 under gemensam firma drivit rörelse, vari ingått bearbetning av varor till avsalu, samt att rörelsen efter år 1955 drivits med biträde av, förutom sökandenas hustrur och barn, mer än två anställda. Rörelsen har sålunda drivits i form av handelsbolag åtminstone fr. o. m. år 1956.

Då fråga sålunda är om avyttring av andelar i handelsbolag, förklarar riksskattenämnden att vinst, som uppkommit vid försäljningen av andelarna i bolaget,

utgör för sökandena skattepliktig realisationsvinst endast i den mån den belöper på den andel i handelsbolaget, som sökandena förvärvat år 1959.

11) Tvångsförsäljning enl. 35 § 4 mom. KL?

I ärende angående framställning om förhandsbesked förekom i huvudsak följande. Sökanden hade den 1 oktober 1957 för ett pris av 15.000 kronor inköpt en fastighet i en köping. Fastigheten var belägen i omedelbar närhet av en fabrik i köpingen. Då denna industri expanderat kraftigt och blivit mer och mer bullersam, hade hälsovårdsnämnden i köpingen ansett sökandens fastighet olämplig som bostad, därest bullernivån icke kunde sänkas. Detta ansåg fabriksledningen vara mycket svårbemästrat, varför företaget hellre önskade förvärva fastigheten, varvid erbjudits ett pris av 31.750 kronor.

Sökanden anhöll om förhandsbesked, huruvida vinst vid försäljningen av fastigheten utgjorde för honom skattepliktig realisationsvinst.

Den 31 maj 1963 meddelade riksskattenämnden följande förhandsbesked: Riksskattenämnden finner, att sökanden förvärvat ifrågavarande fastighet år 1957 samt att de av sökanden åberopade omständigheterna icke kunna anses innefatta sådant tvång att avyttra fastigheten, som avses i 35 § 4 mom. kommunalskattelagen. På grund härav förklarar riksskattenämnden, att om sökanden på i ansökningen anförda skäl avyttrar fastigheten inom tio år från förvärvet vinst vid avyttringen av fastigheten utgör för sökanden skattepliktig realisationsvinst i den utsträckning, som i 35 § 2 mom. kommunalskattelagen sägs.

R I:93

12) Periodiskt understöd eller därmed jämförlig periodisk utbetalning?

I ärende angående framställning om förhandsbesked förekom i huvudsak följande: Sökanden och en hans broder drev tillsammans mekanisk verkstad och plastindustri under firma X Söner Aktiebolag, vars aktiekapital uppgick till 30.000 kronor (300 aktier å nominellt 100 kronor). Aktierna ägdes till hälften av brodern och till hälften av sökanden. Aktiernas deklaraionskurs för år 1963 uppgick till 300 kronor per aktie. I testamente hade brodern förordnat, att hans två barnbarn skulle ärva samtliga hans aktier i bolaget. Barnbarnen voro tvillingar och fyra år gamla. Då brodern drabbats av en mycket svår sjukdom, var det sannolikt att barnen skulle komma att ärva aktierna redan under år 1963. Eftersom barnen på grund av sin ålder saknade förutsättning att deltaga i bolagets skötsel och någon utdelning å aktierna ej förekom, hade diskussioner förts om försäljning av barnens aktier till sökanden, varvid följande villkor skulle gälla. Aktierna skulle försälas till sitt matematiska värde och försäljningen beräknades ske år 1963. Köpeskillingen skulle erläggas under 12 år med lika stora annuiteter varje år. Köpeskillingen skulle överlämnas till banks notariatavdelning, vilken skulle förvalta medlen till dess barnen fyllt 16 år. Barnen skulle endast äga rätt att lyfta medel i den utsträckning som erfordrades för att gälda de skatter, som skulle komma att påföras barnen och hade samband med aktieförsäljningen. Sökanden anhöll om förhandsbesked, huruvida de ifrågakomna årliga utbetalningarna till barnen utgjorde för honom vid inkomsttaxeringen avdragsgill utgift.

R I: 94

Den 24 april 1963 meddelade riksskattenämnden, som i sitt protokoll antecknade att sökandens broder dåmera avlidit, följande förhandsbesked: Riksskattenämnden finner, att de belopp sökanden utfäst sig att erlægga i samband med det ifrågakomna aktieförvärvet från broderns barnbarn — med hänsyn till den tid varunder utbetalningarna avses skola utgå — utgöra sådana periodiska utbetalningar, som avses i 46 § 2 mom. 1) kommunalskattelagen och 4 § 1 mom. förordningen om statlig inkomstskatt. På grund härav förklarar riksskattenämnden, jämlikt nyssnämnda författningsrum, att sökanden är berättigad att åtnjuta avdrag för utbetalningarna vid sin inkomsttaxering.

Nämndens ordförande samt två ledamöter voro skiljaktiga och anförde:

Ifrågavarande årliga utbetalningar utgöra köpeskillning för aktier, därvid köpeskillingen beräknats efter aktiernas matematiska värde och fördelats till betalning med lika delar under 12 år. Vid angivna förhållande äro utbetalningarna icke att hänföra till sådant periodiskt understöd eller sådan därmed jämförlig periodisk utbetalning, varom förmåles i 46 § 2 mom. 1) kommunalskattelagen och 4 § 1 mom. förordningen om statlig inkomstskatt. Enligt vår mening hade riksskattenämnden förty bort förklara, att laga grund saknas för att medgiva sökanden avdrag vid inkomsttaxeringen för de årliga utbetalningarna.

I besvär hos Regeringsrätten yrkade vederbörande taxeringsintendent, att Kungl. Maj:t måtte förklara sökanden icke äga rätt åtnjuta avdrag för ifrågavarande utbetalningar vid sin inkomsttaxering.

Den 17 september 1963 meddelade Regeringsrätten följande utslag:

Enär utbetalningarna utgöra köpeskillning för aktier, och enbart den omständig-

heten att köpeskillingen fördelats till betalning med lika delar under tolv år icke kan föranleda att utbetalningarna skola hänföras till sådant periodiskt understöd eller sådan därmed jämförlig periodisk utbetalning, varom förmåles i 46 § 2 mom. 1) kommunalskattelagen och 4 § 1 mom. förordningen om statlig inkomstskatt,

samt annat förhållande av beskaffenhet att medföra avdragsrätt enligt nämnda författningsrum icke åberopats,

prövar Kungl. Maj:t rättvist att, med ändring av överklagade förhandsbeskedet, förklara, att laga grund saknas för att medgiva sökanden avdrag vid inkomsttaxeringen för sagda utbetalningar.

(Stockholm den 13 november 1963).

R I:95

I

Meddelanden från

Riksskattenämnden

Årg. 12

Nr 8 1963

Värden å djur och inventarier vid beräkning av inkomst av jordbruksfastighet enligt bokföringsmässiga grunder.

För beräkning av inkomst av jordbruksfastighet enligt bokföringsmässiga grunder har riksskattenämnden att årligen fastställa värden å djur och inventarier. Dessa värden äro avsedda att användas som ingångsvärden vid övergång till ifrågavarande redovisningsmetod. Värdena å djur äro därjämte avsedda att ligga till grund för värdesättningen av djur för skattskyldiga, som redan tillämpa bokföringsmässig redovisning.

För ifrågavarande ändamål har riksskattenämnden med verkan från och med den 25 november 1963 fastställt de värden å djur och inventarier, som angivas i efterföljande förteckning. De däri upptagna värdena motsvara 80 procent av genomsnittspriserna under tiden den 1 oktober 1962—den 30 september 1963.

Beträffande tillämpningen av värdena gäller följande

a) för skattskyldig, som övergår till bokföringsmässig redovisning.

För skattskyldig, som övergår till beräkning av inkomst av jordbruksfastighet enligt bokföringsmässiga grunder, skola—enligt övergångsbestämmelserna till lagen den 7 december 1951 (nr 790) om ändring i kommunalskattelagen den 28 september 1928 (nr 370) — djur och inventarier vid beskattningsårets *ingång* värderas till belopp motsvarande den ursprungliga kostnaden för nyuppsättning av djuren och inventarierna. Därest nämnda kostnad icke kan visas, skall värdet å befintliga djur och inventarier, där icke särskilda omständigheter till annat föranleda, upptagas till belopp, som motsvara de värden, som av riksskattenämnden fastställts närmast före det första räkenskapsårets ingång. Har riksskattenämnden icke fastställt värde å djur, bestämmes värdet till allmänna saluvärdet, reducerat med det procenttal, varmed de av nämnden närmast före nyssnämnda tidpunkt fastställda värdena

R I: 97

å olika slag av djur understiga motsvarande genomsnittspriser å dessa djurslag.

Härav framgår att beträffande såväl djur som inventarier två olika metoder ifrågakomma för fastställande av ingångsvärdet. I första hand skall såsom ingångsvärde upptagas den skattskyldiges ursprungliga nyuppsättningskostnad och detta oavsett om den skattskyldige köpt inventarierna nya eller i andra hand. Om denna kostnad icke *kan* visas — exempelvis därför att nyuppsättningen ligger långt tillbaka i tiden — må en schablonmässig värdering ske enligt de av riksskattenämnden fastställda värdena; dock bör den omständigheten, att den ursprungliga nyuppsättningskostnaden icke kan visas beträffande en i sammanhanget relativt betydelslös del av djurbeståndet resp. inventariebeståndet, icke föranleda till schablonmässig värdering av beståndet i fråga. Då förhållandena därtill föranleda, må värderingen av djur ske enligt den ena metoden och värderingen av inventarier enligt den andra metoden. Däremot kunna icke båda metoderna användas samtidigt för värdering *inom* den ena respektive andra gruppen. Den värderingsmetod, som kommer till användning, skall sålunda — med den avvikelse som följer av det nyss sagda — avse *hela* djurbeståndet respektive *hela* inventariebeståndet.

De av riksskattenämnden fastställda värdena för *djur* utgöra medelvärden. Jämkning av värdena kan ifrågakomma, där särskilda omständigheter därtill föranleda, exempelvis om djurbesättningen är särskilt god eller särskilt dålig. Vid bedömning av huruvida jämkning bör komma i fråga bör värdet å besättningen jämföras med de verkliga genomsnittspriserna under nämnda tidsperiod d. v. s. de i förteckningen angivna värdena ökade med

25 procent. — Beträffande sådana djur, exempelvis dyrbarare avelsdjur, som icke upptagas i förteckningen, bestämmas värdet till allmänna saluvärdet, reducerat med 20 procent.

Värdena för *inventarier* kunna likaledes jämkas i särskilda fall, t. ex. om befintligt inventarium avsevärt skiljer sig från i förteckningen upptaget. Däremot skall någon jämkning av värdena icke ske med hänsyn till inventariernas ålder eller det skick vari de befinna sig. Icke heller påverkas värderingen enligt schablonmetoden av den omständigheten att ett redskap inköpts i begagnat skick. Självfallet må dock värde upptagas allenast för i bruk varande inventarier (inklusive erforderliga reservmaskiner) och sålunda icke för utrangerade inventarier.

De i förteckningen upptagna värdena avse icke *fasta maskiner* och *andra fasta inventarier*. Värdet å sådana maskiner och inventarier skall — enligt punkt 2 b) sista stycket i nämnda övergångsbestämmelser — upptagas till belopp, motsvarande anskaffningskostnaden, minskad med beloppet av åtnjutna å maskinerna belöpande värdeminskningssavdrag. Kan anskaffningskostnaden icke visas, skall värdet bestämmas till skäligt belopp, motsvarande uppskattat saluvärde.

Oavsett om värderingen av djur och inventarier sker till den ursprungliga nyuppsättningskostnaden eller till de av riksskattenämnden fastställda värdena gäller slutligen — enligt punkt 2 d) i ovannämnda övergångsbestämmelser — att därest det i något fall skulle befinnas, att den skattskyldige eller någon, som står honom nära, vidtagit åtgärd för att skattskyldig skall kunna tillgodoräkna sig ett högre anskaffningsvärde än som synes rimligt, och det kan antagas att detta skett för att å

någon av dem bereda obehörig förmån i beskattningsavseende, anskaffningsvärdet skall i skäligen mån jämkas. Jämkning bör sålunda ske t. ex. om den skattskyldige i sådant syfte, som nyss sagts, i betydande utsträckning köpt inventarier i andra hand.

b) för skattskyldig, som redan tillämpar bokföringsmässig redovisning.

Nedan upptagna värden å djur skola — i enlighet med bestämmelserna i punkt 1 tolfte stycket av anvisningarna till 41 § kommunalskattelagen — ligga till grund för värdesättningen av djur vid *utgången* av beskattningsår, för vilket taxering sker år 1964. (Om räkenskapsåret gått till ända före den 25 november 1963 tillämpas dock de av riksskattenämnden tidigare fastställda, i meddelande nr 8/1962 upptagna värdena å djur.) De nedan upptagna värdena å djur skola i vissa fall tillämpas även med avseende å 1965 års

taxering, nämligen då räkenskapsåret går till ända före den dag (hösten 1964), per vilken riksskattenämnden fastställer nya värden med ledning av genomsnittspriserna under tiden den 1 oktober 1963—30 september 1964.

Värdena äro minimivärden, vilka icke få underskridas, såvida icke särskilda förhållanden därtill föranleda. Sådana särskilda förhållanden kunna anses föreligga om den skattskyldige kan visa, att djurbeståndet i sin helhet har lägre värde än det som skulle framkomma om minimivärdena tillämpades, t. ex. då det verkliga värdet till följd av kreaturssjukdom eller annan liknande orsak ligger under minimivärdet. — Beträffande sådana djur, exempelvis dyrbarare avelsdjur, å vilka riksskattenämnden icke fastställt värden, må värdet icke upptagas lägre än till allmänna saluvärdet, reducerat med 20 procent.

VÄRDEN Å DJUR

(värdena avse kastningssjukefria och reaktionsfria djur)

Hästar
 Draghästar 4—7 år,
 tyngre 2010—2920 kr
 lättare 1810—2320 »

För Norrland jämte Kopparbergs och Värmlands län beräknas 200 å 300 kr högre pris.

Äldre hästar, över 15 år, värderas till 830 å 1150 kr.

För draghästar fr. o. m. det åttonde t. o. m. det femtonde levnadsåret bör värdet för varje år nedsättas med en åttondel av skillnaden mellan yngre och äldre hästars värde.

För *unghästar* upptages värdet till följande procent av värdet å motsvarande klass av 4—7-åringar:

Föl 25 %

Ett-åringar 45 %
 Två-åringar 70 %
 Tre-åringar 90 %

Svin

Smågrisar < 2 mån. 50— 70 kr
 Gödsvin 2—4 » 55— 80 »
 » 4—6 » 145—165 »
 » > 6 » 235—270 »
 » per kg levande vikt 2:45 »

Värdet å *tackor* upptages till 100 å 115 kr för mindre, 115 å 150 kr för medelstora samt 150 å 175 kr för större raser.

Värdet å *höns* upptages till 2:50 å 3:30 kr per styck.

Nötkreatur, kronor per ko, vid olika levande vikt och mjölkavkastning

	Levande vikt, kg	Avkastning per ko och år, kg 4 %-ig mjölk			
		2.000	3.000	4.000	5.000
Yngre kor (upp till 7 år)	300	680	810	940	1070
	400	850	960	1070	1180
	500	1010	1100	1190	1280
	600	1190	1250	1320	1380
Äldre kor (över 7 år)	300	570	710	850	990
	400	760	880	1000	1120
	500	950	1040	1140	1240
	600	1140	1210	1290	1370

Ungnöt	Aldersklass	Värde i % av
		medelvärde å yngre kor
Kvigor	> 2½ år	100
	2—2½ »	90
	1½—2 »	75
	1—1½ »	60
	9—12 mån.	45
Kvickalvar	6—9 »	35
	4—6 »	25
	2—4 »	17
	< 2 »	10

VÄRDEN Å LANTBRUKSINVENTARIER

(I nedanstående värden har allmän varuskatt inräknats)

I. Lantbrukstraktorer

Fabrikat och modell	Max. eff. på remsk. hk.	Bränsle	I standardutrustningen ingår bl. a. följande ¹	Värde kronor
1	2	3	4	5
Bolinder-Munktell/Volvo:				
BMV 320 Buster	35	bensin	a c e f g (k)	9.060
BMV 320 Buster	35	diesel	a c e f g (o)	11.530
BMV 350 Boxer	53	»	a c	15.000
BMV 470 Bison	68	»	a c g (k)	21.120
David Brown:				
DB 850 Impl. Stand.	32	»	a b c e f g (k)	11.560
DB 950 Impl. Stand.	39	»	a b c e f g (k)	12.420
DB 990 Impl. Stand.	47	»	a b c e f g (k)	13.260
Fordson:				
Dexta Std	31	»	a b c e f g (k)	10.880
Super Dexta Std	35	»	a b c e f g (k)	11.380
Super Major Std	47	»	a b c e f g (k)	13.580

¹ Standardutrustning:
a = skyddsram
b = ställbar framaxel
c = styrbromsar
d = belastningsvikter
e = hydraulisk lyft

f = anordn. f. viktöverför. fr. redskap t. traktor
g (k) = kraftuttag, kopplingsberoende
g (o) = » , oberoende
g (d) = » , drivhjulsberoende

R I: 100

1	2	3	4	5
Massey-Ferguson :				
MF-25	28	diesel	a b c e f g (k)	10.120
MF-35 Std.	30	bensin	a b c e f g (k)	9.700
	41	diesel	a b c e f g (k) g (o) g (d) ..	11.720
MF-65	57	»	a b c e f g (k) g (o) g (d) ..	16.020
MF-90	72	»	a b c e f g (k) g (o) g (d) ..	27.420
Mc Cormick International:				
B-275 Standard	31	»	a b c d e f g (k)	11.340
B-414	37	»	a b c d e f g (o)	13.140
B-450	50	»	a c d e g (k)	17.760
Nuffield:				
342	31—38	»	a b c e f g (k)	11.520
460	45—56	»	a b c g (k)	13.540
Porsche-Diesel:				
Junior V	17	»	a c e g (k) g (d)	7.660
Standard Star	35	»	a b c e f g (k) g (d)	12.700
Super V	44	»	a b c d e g (k)	12.540
Master	55	»	a c d e f g (k) g (d)	17.920
Zetor:				
2011	23	»	a b c e f	9.620
3011	38	»	a b c	11.240

Om de traktorer, som skola värderas, äro försedda med utrustningsdetaljer i mindre eller större omfattning än som ovan angivits, skola värdena i motsvarande grad minskas eller ökas. Till ledning för sådan justering av värdena meddelas följande

Värden för vissa utrustningsdetaljer till traktorer :

	Värde kr		Värde kr
Hydraulisk lyft	1.160—1.700	Värmeaggregat för traktorhytter..	160— 200
Kraftuttag frontmonterat	180	Defrosteranläggning	180
kopplingsberoende ...	240— 320	Mätare (varv- och timräknare) ...	80— 120
oberoende	640	Draganordning	
drivhjulsberoende, mer-		lantbruksdrag	140
kostnad	140	armédragkrok	320— 380
Remskiva	260— 800	industridragkrok	120— 220
Hydraulisk hjälpstyrning	660—1.360	livabdrag	640
Hydraulisk manöveranordning ...	1.260—1.500	hitchkrok	220
Tryckluftsbroms med pump	540—1.040	Järnhjul	620
Manöverventil	160	Slirskydd per styck	160— 300
Ställbar framaxel	160— 460	Kedjor, per par	
Skyddsram	460— 800	Standard	100— 140
Skyddshytt	400—1.680	Special	160— 280
Hyttkompletteringsatts	500— 720		
Traktorsits, spec.mod., merkostnad	240		

R I: 101

	Värde kr		Värde kr
Halvbandsutrustning, monterad		Belastningsvikter	
jordbruks- och snöband, lätt typ	2.400—2.880	fram 2 st.	90— 120
skogsband, lätt typ	2.740—3.200	bak 4 »	220— 300
jordbruks- och snöband, vanlig		Gnistsläckare	60— 80
typ	3.920—4.160	Motorvärmare	80— 240
skogsband, vanlig typ	4.400—4.800	Blåslampa till motorvärmare	60
Stänkskärm, fram	60— 100	Traktorpump "Alreco" med slangar	520
bak	160— 200	Domkraft	80— 100

II. Redskap för jordbearbetning

<i>Plogar:</i>		Ogråsharv	
Buren traktorplog		med vinkelform. pinnar 45—180 p.	90— 580
lätt, enskärig 14—16"	700	» mejselform. » 56—252 »	80— 640
tvåskärig 11—14"	1.040	Långfingerharv, hydr. buren	
vanlig, enskärig 14—18"	720	med stödhjul 60 pinnar 1 sekt. ...	560
tvåskärig 12—16"	1.120	80 » 3 » ..	720
treskärig 12—16"	1.880	90 » 6 » ..	1.140
tung, tvåskärig 12—14"	1.800	120 » 8 » ..	1.440
Bogserad traktorplog		utan stödhjul 60 » 1 » ..	360
vanlig, tvåskärig 12—14"	2.720	80 » 3 » ..	520
tung, tvåskärig 12"	2.720	Nätharv	
treskärig 12—14" fjärr-		trubbiga tänder 77—224 st.	160— 420
manövrerad	3.200	mejselformade » 77—224 »	220— 580
fyrskärig 14" fjärr-		trubb.-mejself. » 110—220 »	280— 540
manövrerad	4.320	Myllningsharv	
Tallriksplog för traktor		bogserad 40—200 pinnar	100— 600
buren 2 tallrikar 26"	1.400	<i>Tunga harvar med stela pinnar:</i>	
3 » 26"	1.700	Krokpinharv	
bogserad 3 » 26"	3.060	bogserad,	
4 » 26"	3.520	lätt 40—120 pinnar	200— 920
5 » 26"	3.960	medeltung 40—120 »	280—1.180
Tallriksskumplog för traktor		tung 30—75 »	380—1.200
buren 6 tallrikar 21"	1.680	hydr. buren,	
bogserad 7—9 » 26"	2.080—2.880	lätt 40—80 pinnar	440— 880
Extra tillbehör för traktorplog:		medeltung 40—80 »	520—1.040
sidoplöjningsbom	320	tung 40—60 »	600— 920
rullande landsida	80	tillsatsharv	80
roterande skumrist	60	<i>Tunga harvar med fjädrande pinnar:</i>	
Hästplogar o. dyl.		Sladdfjäderharv	
plog	240	bogserad, lätt 7—13 pinnar	180— 260
årder	100	14—33 »	340— 700
<i>Lättharvar:</i>		tung 22—45 »	520—1.000
Sicksackharv		hydr. buren 2-axlad 13—26 pinnar	400— 720
lätt modell 40—200 pinnar	90— 600	3-axlad 15—30 »	480— 860
tung » 40—160 »	140— 700		

	Värde kr		Värde kr
Kulturharv		<i>Hackredskap:</i>	
bogserad 15—60 pinnar	440—1.960	Traktorhacka	
hydr. buren 15—30 »	580—1.120	buren knivbalk 5—7 rader	1.300—1.580
		3-delad balk 6—9 »	2.040—2.460
<i>Kultivatorer (djupharvar):</i>		bogserad 6—9 »	2.020—2.960
Kultivator, buren		tillägg för individuell radlyft . . .	440
fjädrande pinnar 14—20 pinnar . .	560— 940	självrensande UNIK-	
styva » 9—13 » . .	920—1.200	skaft	60— 80
för tillsatsharv	240— 320	uttunnare per st.	70
Kultivator, bogserad		Fronthacka 6—7 rader	1.260—1.460
styva pinnar, 33—43 pinnar	2.560—3.200	Hästhacka 1 rad	120
» » , delat ramverk,		2—4 rader	560— 800
69—79 pinnar	5.840—6.800		
Kultivator-harv, buren		Redskap för potatisodling	
med stödhjul 4-radig 19—35 pinn. .	1.020—1.400	Universalredskap	
utan » 4- » 19—35 »	720—1.100	buren 2—4 rader, med stödhjul	700—1.220
med » 3- » 17—23 »	780— 940	utan »	620—1.160
utan » 3- » 17—23 »	620— 780	Hack- och kupredskap	
		buren 2—4 rader, med stödhjul	480— 840
<i>Rullharvar</i>		utan »	400— 680
Tallriksharv		Kupredskap	
buren 24—28 tallr. 18"	1.840—2.080	buren 2—4 rader, med stödhjul	340— 520
bogserad 24—40 » 18"	1.560—2.120	utan »	260— 440
Spadrullharv 56 knivar		Styrbar hacka, buren	
buren	800	hack- och kupredskap	1.320
bogserad	920	kupredskap	1.060
Rotorkultivator		Tallrikskupare, buren	
buren 30—54 knivar	3.280—3.740	2—4 rader med stödhjul	980—1.560
bogserad 30—54 »	3.840—4.300	utan »	820—1.400
<i>Sladdar och vältar:</i>		Extra tillbehör för harvar	
Cambridgevält		och hackor:	
1 sekt. 19— 47 ringar	280— 640	belastningslåda	60— 140
3 » 57—123 »	880—1.780	harvlyft	100— 200
3 » 69—105 » automa-		dragbom	40— 240
tiskt omkopplingsbar	1.300—1.860	» med gummihjulsutrustn.	280— 440
Kuggvält		centrumdrag för hydraulisk lyft	200— 320
3 sekt. 30 ringar	1.660	upphängningsanordning	240

III. Maskiner för sådd och sättnig

Radsåmaskin för häst		Radsåmaskin för traktor	
13 raka billar	920	buren 17—19 raka billar	1.760—1.880
13 skivbillar	940	17—19 släpbillar	1.840—1.960
extra tillbehör:		bogserad 17—21 »	2.200—2.460
spårluckrare	140	17—33 »	2.800—4.400
traktordrag	80	29 raka billar med	
marköranordning	160	fjäderutl.	4.080
gångbräda	120	släpbillar	4.040
frösålåda	180	dubbla skivbillar	4.540

	Värde kr		Värde kr
extra tillbehör:		Så- och uttunningsmaskin, buren	
spårluckrare efter traktor-		6 rader	2.840
hjulen	60	Uttunningsmaskin, buren 6 »	1.840
arealmätare	140	Potatissättare	
frösåpparat	140— 200	för häst	1 rad
tillsatsharv	200— 320	traktor, buren	1—4 rader
		bogsrad	2—6 »
Frösåmaskin		Planteringsmaskin, buren	
för handkraft, på kärra	160	för plantor	2—5 rader
traktor, buren	6 rader	potatis	2—4 »
	2.480	potatis och plantor	2—4 »

IV. Maskiner och redskap för gödselspridning

Handelsgödselspridare		Stallgödselspridare för traktor:	
	arbetsbredd	markdriven	
	mtr	20—25 hl rågat mått	2.140—2.460
Bredspridare		direktdriven	
för häst	2,0—3,8	24—32 hl rågat mått	3.080—3.880
traktor		38 » » »	3.720
buren	tallriks-	lossningselevator	780
utmatning	2,0—2,5	Gödselvattenpump exkl. motor	
bogsrad	tallriks-	turbinpump, uppfordringshöjd	
utmatning	3,8—4,8	3,0—6,0 m	480— 520
Rotationsspridare		Gödselvattentunnor med kran och	
behållare 220—450 l	560— 640	bladspridare	
Komb. radsåmaskin och handels-		600— 800 l	160— 180
gödselspridare		1.000—2.000	220— 380
12—15 raka billar	2.120—2.640	Tankvagn 5.000 l m. flak	4.880
12—15 släpbillar	2.180—2.720		
12—15 dubbla skivbillar	2.420—3.000		

V. Maskiner och redskap för bekämpning av ogräs, växtsjukdomar och skadedjur

Tryckluftsspruta		Fläktspruta för traktor	
ryggburen, rymd 10—18 l	120— 220	rymd 75 l puder, utan pump	2 180
Spruta för kontinuerlig handpump-		» 140—900 l vätska, med pump	1.000—4.800
ning ryggburen, rymd 15—23 l	140— 260	Traktordriven spruta, monterad	
tunnspruta med kärra, rymd 65 l	420	på traktorn	
Puderspridare för kontinuerlig		arbetsbredd	
handpumpning		7,5 m, rymd 200—300 l ..	680—1.000
ryggburen, rymd 8—12 l	160— 200	8 » »	400 l ..
Motordriven fläktspruta		8—10 » »	500 l ..
ryggburen, rymd 10—18 l	660— 840	Traktordriven spruta, bogsrad	
Motorspruta		arbetsbredd	
handbogsrad, rymd 100—150 l ..	1.800—2.800	8 m, rymd	600 l
självgående, rymd 200 l	4.240	8—10 » »	800 l
		10 » »	1.000 l

VI. Bogserade skördetröskor

Fabrikat och typ	Skärvidd m	I standardutrustningen ingår bl. a. följande ¹	Värde kronor	
			Utan hjälpmotor	
			med säckuttag	med tank
Aktiv M	1,50	c	8.180	9.440
BM-Thermænius				
S-500	1,52	a c d e f	9.280	10.780
S-600	1,80	a c d e f	12.800	13.680
BT-45	1,50	c d e f h	9.280	10.780
BT-66	1,80	c d e f h	12.760	14.020
Claas				
Junior Standard	1,65	c g h	9.620	10.680
Junior Automatic	1,65	c d e f g h	10.680	12.080
Super Automatic	2,10	c d e f g h	13.440	14.420
Dronningborg				
5'	1,52	c f g h i	10.000	11.620
6'	1,82	c d e f g h i	12.380	14.000
Köla GM 4	1,60	c d e f g h		13.400
Mc Cormick International				
B-64	1,83	c d e f h		12.540
Saxonia 5½"	1,67	c f g h i	10.260	11.720
VETY 5'	1,50	c d e f h	9.500	10.780

VII. Självgående skördetröskor

Fabrikat och typ	Skärvidd m	Motor- bränsle	I standardutrustningen ingår bl. a. följande ¹	Värde kronor	
				Utan hjälpmotor	
				med säckuttag	med tank
Aktiv					
M 2 S	2,10	diesel	b c d e f h	21.920	23.400
M 80	2,50	»	a b d e f h		30.220
M 103	2,89	»	a b d e f h		34.820
M 130	4,20	»	a b d e f h		50.640
BM-Thermænius					
ST 257	1,98	bensin	b d e h	18.880	19.600
		diesel	b d e h	19.720	20.460
S 1.000	3,03	»	a b d e h	35.580	35.580
	3,63	»	a b d e h	36.440	36.440

¹ Standardutrustning:

a = steglös cylindervariator
b = » drivhjulsvariator
c = gummiduk
d = hydraulisk manövr. av bord
e = » » » haspel

f = kamhaspel
g = ogräsavskiljare
h = stenficka
i = säckuttag f. avskilt ogräsfrö

Fabrikat och typ	Skärvidd m	Motor- bränsle	I standardutrustningen ingår bl. a. följande ¹	Värde kronor	
				med säckuttag	med tank
Claas					
Matador	3,60	diesel	a b d e f g h		42.140
S F M	3,00	»	a b d e f g h	34.820	34.820
Mercur	2,60	»	a b d e f g h	31.480	31.480
Europa	2,10	»	a b d e f g h	27.200	27.200
Columbus	1,80	bensin	a b d e f g h	19.540	19.540
	2,10	diesel	a b d e f g h	22.460	22.460
Dronningborg					
42 HK	2,28	diesel	a b d e f g h i	25.160	26.860
56 HK	2,28	»	a b d e f g h i	26.380	28.080
John Deere					
MD 18 S	1,80	»	b d e f g	24.040	25.080
MD 250 S	2,29	»	b d e f g	28.980	30.680
Köla					
Combi	2,15	»	b d e f g h		26.080
Favorit	3,15	»	b d e f g h		34.340
Massey-Ferguson					
630 S	1,75	bensin	b d e f h i	17.440	17.880
		diesel	b d e f h i		19.320
685	2,40	bensin	b d e f h		29.740
		diesel	b d e f h		31.460
	2,97	»	b d e f h		32.680
892	2,85	bensin	b d e f h		35.240
		diesel	b d e f h		37.700
MF 31	1,80	»	b d e f h		18.420
	2,10	»	b d e f h		20.300
MF 400	3,05	»	a b d e f h		40.720
MF 500	3,60	»	a b d e f h		46.640
Mc Cormick International					
D 8-61	1,83	»	b d e f g h i	21.200	21.920
F 8-413	3,66	»	b d e f h		43.200
Sampo					
657 LP	1,82	bensin	b d e f h	17.020	18.420
792 LP S	2,17	diesel	a b d e f h	26.000	27.240

¹ Standardutrustning: Se not föreg. sida.

Om de skördetröskor, som skola värderas, utöver standardutrustningen äro försedda med utrustningsdetaljer m. m. som nedan angivits, skola värdena i motsvarande grad ökas. Till ledning för sådan justering av värdena meddelas följande

Värden för vissa utrustningsdetaljer till skördetröskor:		Värde kr
Halmhack, buren	1.480—1.880
bogserad	1.600—1.880
Halmpress, med 2 knytare:		
för bogsering 5—6' tröska	3.680—3.880
påmonterad 5—7½' »	2.520—2.960
» 8—12' »	2.960—3.040
Pick-up-anordning	920—1.680
Torpedstråskiljare	80
Roterande stråskiljare	560
Kamhaspel 5—10', merkostnad	480— 960
Ställbart översåll	160
Ställbar ogräskiljare	640— 720
Kabelreglage till skärbord	160
Variatoranordning	260
Säckningsplattform för tanktröska	560— 720
Utrustning för gräsfrötröskning	200
Cyklon för frötrösk	1.200
Däck 18 × 26" på drivhjulen, merkostnad	2.240
Styrhjul	280
Gummiduk	100
Domkraft	60— 80
Belysning	200

VIII. Tröskverk

Enkelrensande, stationärt	375 mm cyl. bredd	1.600
transportab.	375 » » »	1.920
Helrensande, stationärt	375—500 » » »	2.000—2.720
transportab.	375—500 » » »	2.400—3.920
Dubbelrensande, stationärt	500 » » »	3.200
transportab.	500—700 » » »	4.400—5.120

Extra utrustning och tillbehör för tröskverk:

Bossfläkt, med 10 m rör	680
Returfläkt	400— 480
Självmatare	1.120—1.760
Dammfläkt, med 3 m rör	520— 640
Spännrulle	120
Skruvbroms	300
Säcklyftare	160
Luftgummihjul (i st. f. järnhjul)	480— 640
Utrustning för frötröskning	180
Motorhylla	600
Kilremsdrift	240
Presenning	200— 240
Spannmålsfläkt	320— 480
Domkraft	120
Skoställanordning	180

R I: 107

IX. Övriga maskiner för skörd och rensning

	Värde kr		Värde kr
<i>För höskörd och ensilering:</i>			
Traktorslättermaskin		hårdpress, kapacitet	
för hydr. lyft,		3—5 ton halm/tim.	9.760
monterad bakpå	1.080	vagndrag	100
» » , med 1 hjul ..	1.320—1.400	ballastningsbrygga	260
bogserad direktdriven	1.360	Spannmålsvåg	
Höluckrare	280	3—12 ton/tim.	360—1.200
Strängläggningsaggregat		<i>För spannmålsrensning:</i>	
frontmonterad 7'	2.880—3.320	Aspiratör 3—40 ton/tim.	800—4.080
Hövändare		Sädesrensmaskin	
med 6 gafflar, för häst	960	med motor 5—6 ton/tim.	1.720—2.400
» 6 » , » traktor	1.040	<i>För potatis- och rotfruktsskörd:</i>	
» cylinder, 1—3 delad	640—1.920	Potatisupptagare, kasthjulsmaskin	
Hjulräfsa		för hästar	720
för häst 32 pinnar ..	520	» traktor, buren	880
» traktor, buren 36 » ..	500	kastgaller	60
Släpräfsa		potatissamlare	280
för häst	200	Sällmatteupptagare	
» traktor, buren 12—23 pinnar	520	1-radig, lätt —400 kg	1.600—2.960
Skjuträfsa för traktor		, tung 400— »	4.000—4.240
för hydr. lyft eller frontlastare ..	560— 640	2-radig	4.800
med höglyft	960	Helautomatisk potatisupptagare	
Fingerhjulsräfsa	1.280—1.440	lätt, —1.000 kg	6.560
Kombinerad sidräfsa och hövändare		tung, 1.000— »	9.600—10.960
frontmonterad 4—6 tallrikar ...	1.240—1.600	Potatissorterare, exkl. motor	
bogserad 6—7 » ...	2.120—2.320	för motor- och handkraft	340— 440
med pinnsektioner	2.000	» motordrift	760
Fälthack		Potatissorterare, exkl. motor	
bogserad, kapac. max. 16 ton/tim.	2.800	med elevatorer för matning och	
18 »	3.360	sortering	2.160
25 »	5.200	Elevator till potatissorterare	
Pick-up-press		bordssorterare, inkl. såll	520
löspress, kapacitet 5 ton hö/tim.	6.320	rullbord	880
hårdpress, » 5—8 » »	9.760—12.960	Betlyftare och betlossare	
extra utrustning:		för traktor	
vagndrag	160	buren 3—4 radig	360— 480
ballastningsbrygga	260	» 3—4 » m. blasttrissa	400— 540
Balvagn	1.580	Betskördemaskin, bogserad och	
Gräsklippare	80	direktdriven med bet- och blast-	
Motorgräsklippare	280— 400	korgar	8.480—11.600
<i>För sädesskörd:</i>			
Självbindare, för traktor		Betlastare	
järnhjul och vinghaspel 5—6' ...	3.120	buren, direktdriven	3.360
direktdriven 6—7'	3.840—4.400	bogserad, »	6.080
Pick-up-press			
löspress, kapacitet			
4—6 ton halm/tim.	6.320		

X. Vagnar, kälkar och kärror

	Värde kr		Värde kr
<i>Vagn med gummihjul</i>		4,0 ton	2 640
<i>Utan broms och utan tipp</i>		4,5 »	2.960
enaxlig med flak		5,0 »	3.280
lastförmåga 2,0 ton	1.040	5,5 »	3.600
2,5 »	1.160	6,0 »	3.920
3,0 »	1.280		
3,5 »	1.400	tvåaxlig	
4,0 »	1.520	lastförmåga 2,5 ton	1.840
tvåaxlig med flak		3,0 »	2.200
lastförmåga 2,0 ton	1.080	3,5 »	2.560
2,5 »	1.200	4,0 »	2.880
3,0 »	1.360	4,5 »	3.280
3,5 »	1.520	5,0 »	3.600
4,0 »	1.640	5,5 »	4.000
4,5 »	1.760	6,0 »	4.400
5,0 »	1.920	tillägg för :	
<i>Med broms och utan tipp</i>		mekanisk broms	80— 120
vagn med enkelmonterade hjul,		hydraulisk broms å bakhjulen	160
mek. broms		alla hjulen	440
enaxlig		vakuumbroms å bakhjulen	320
lastförmåga 2,0 ton	1.120	alla hjulen	580
2,5 »	1.280	handtipp	160— 200
3,0 »	1.400	hydr. 2-vägs tipp	560
3,5 »	1.560	» 3-vägs »	720
4,0 »	1.680	Direktdriven vagn, självlastande	
tvåaxlig		enaxlig	4.680—7.840
lastförmåga 2,0 ton	1.160	tvåaxlig	7.120—8.000
2,5 »	1.320	Avlastningsanordning för hackat	
3,0 »	1.440	foder med lossningsutrustning	
3,5 »	1.600	och drivaggregat	1.280
4,0 »	1.720	Timmervagn	
4,5 »	1.880	chassi med 4-hjulig boggie och	
5,0 »	2.040	band 6 ton	5.920
tillägg för :		medar, 1 par	1.520
hydraulisk broms å bakhjulen	320	Redskapskärra för traktor	320— 480
alla hjulen	580	Släpkärra till personbil	340— 800
vakuumbroms å bakhjulen	160	Släpsax, för häst	60
alla hjulen	440	traktor	160— 260
<i>Med tipp:</i>		Släpkälke, för häst	200— 260
vagn med enkelmonterade hjul,		traktor	400
mek. broms, 1-vägs hydr. tipp		Övriga kälkar, för häst	160— 240
enaxlig		traktor	360
lastförmåga 2,5 ton	1.600	Källkärra, för häst	360
3,0 »	1.920	traktor	480
3,5 »	2.240	Släprede	140
		Massavedsrede	140
		Hjulrede	280
		Lastbänkar, per st.	160

	Värde kr		Värde kr
<i>Kärror:</i>		Säckkärra, stålhjul	80
Skottkärra, järnhjul	80	gummiklädda hjul	100
gummihjul	100	gummihjul	120
Cykelkärra	120	Fodervagn 2—3 hjulig	
Dragkärra	140	180—500 l	140— 360

XI. Motorer

Elmotor, trefas, kompl. med 10 m kabel		Förgasarmotor	
		2— 2,5 hk	420— 460
		3— 5 »	600— 640
helkapslad, mantelkyld, remskiva,		6—10 »	840— 880
utan startapparat 1 — 2 hk	220— 280	Dieselmotor	
3,5— 5 »	400— 480	9 hk	2.000
8 —10 »	720— 880	18 »	3.120
15 —20 »	1.200—1.440	27 »	5.120
25 —30 »	1.920—2.240	36 »	6.080

XII. Lastapparater för traktor eller vagn

Frontlastare		lyftgaffel	160— 320
med automatisk återg. redskap		snöskopa	420— 640
Medelvärde		schaktblad	480— 960
lyftkapacitet 400— 800 kg	1.320 (1.040—2.080)	diagonalblad	800
900—1.500 »	1.480 (1.200—2.000)	jordplåt	80
med separat oljepump och hydrauliskt manövrerade redskap		Stallgödsellastare	
Medelvärde		med gödselgrepp 175 l	5.060
lyftkapacitet 600—1.200 kg	4.640 (2.480—6.000)	grusskopa, tillägg	440
1.250—2.300 »	4.720 (2.560—7.680)	Transportbox för traktor	120
utrustning:		Timmerkran, monterad till traktorns hydraul	1.280
gödselgrepp	280— 440	dragkraft 1.250 kg	
» och insatsskopa ...	480— 560	lyftkraft 850 »	
grusskopa	280— 440	Timmerkran, monterad på traktorvagn	2.400
högrepp	560— 920	med hydraulisk svängning ..	3.320
räfsa	420— 640	dragkraft 1.250 kg	
betgrepp	560— 680	lyftkraft 850 »	

XIII. Inventarier för foderberedning m. m.

Hammarkvarn, utan motor och fläkt		Hackelsemaskin, för handdrift ...	120— 140
avverkning spannmål		eldrift	640— 760
0,5—1,0 ton/tim.	1.680—2.000	Stationär hack med egen fläkt	
1,2—2,0 »	2.160	kapacitet 6—15 ton grönmassa/	
Gröpkvarn, utan motor		tim.	720—1.600
avverkning 0,1—1,6 ton/tim.	640—1.360	tillägg för transportanordning ..	360— 400
Foderblandare, utan motor		Stationär stråpress, med 2 knytare	5.040
av galvan. plåt 650—3.850 l	780—2.080	tillägg för transportanordning ..	880

	Värde kr		Värde kr
Rotfruktsskärare och -rivare		Vattenvärmare	
för handkraft	100	el-uppvärmning	
» eldrift	120— 220	30—110 l öppet system	320— 520
Lågtryckspanna utan pump		30—250 l slutet »	420— 720
eldyta 0,7—1,1 m ²	480— 560	ved-uppvärmning	
Foderkokare 160—400 l	340— 500	85—200 l kopparkittel	180— 340
		85—200 l rostfri kittel	220— 380

XIV. Inventarier för transport av foder m. m.

Halmfläkt, lös, utan motor	380— 520	Skruvtransportör längd 3—12 m	
Injektorfläkt, lös, utan motor		diam. 4" med motor	440— 960
för rör 500—600 mm	620— 880	utan »	240— 560
Tillbehör för halmfläkt och		5" med »	580—1.480
injektor:		utan »	340— 920
rör per m	15— 30	6" med »	740—2.000
½-böj 310—600 mm pr st	20— 40	utan »	420—1.160
¼- » 310—600 » » »	20— 25	påfyllningstratt till 4—6"	160— 180
munstycke 310—600 » » »	40— 80	Säcklastare, utan motor	
Spannmålsfläkt, lös, utan motor		med elevatör 3,5—6 m	960—1.560
för rör 150—225 mm	500— 840	Säcklyftare (träkonstruktion)	120
med motor och transportkärra ..	1.060—2.160	Säckhållare	60
fläkt rör	10— 15	Gripklo	260
½-böj för säd	30— 60	Hissväg	280
grenrör	120— 200	Hissblock (spel)	340
Hö-, halm- och kärvtransportör		Silotömmare, utan motor	
längd 4—10 m	720—1.280	för mekanisk tömning	5.120—5.520
för längre transportör, pris per m	100	Skruvfoderbord, öppen typ, 9 m ..	2.000
transportörvagn	400—1.060	tillägg för 3 m längre bord	320

XV. Inventarier för djurskötsel

Mjölmaskinsaggregat		Kallbatteri (av järn och plåt)	
med elmotor	560	100—500 kycklingar	140— 600
förbränningsmotor	880	Kallbatteri med automat. utgöds-	
mjölkkningsmaskin		ling 4 våningar, 6—15 m längd ..	1.520—3.200
spann av aluminium	380	Värprede, löst, 6 fack	30— 40
rostfritt stål	460	Kullhus	200
Mjölkkylare utan elektriskt kyl-		Utfodringsmaskin för fjäderfä	
aggregat		kapacitet 150—175 kg	1.200—2.720
med elmotor	280	Fodertråg, löst, 2 m	20
utan »	60— 140	Vattentråg, löst, 2 m	40
Diskapparat	220	Svinbur av stål, hopfällbar	200— 240
Klippapparat		Svinväg	440— 580
vakuum-drift	120	Foderautomat 30—300 l	100— 300
el-drift	200	Värmelampa	60— 80
Elstängselapparat	140	Pump för betesmark (självbetjä-	
Äggkläckningsmaskin		ning)	220
1.500—10.000 ägg	1.840—4.560	Plåttunnor 600—3.000 l	180— 560
Kycklingbatteri (helt av metall)		Trätunnor 500—3.000 l	140— 460
200—1.000 kycklingar	160— 780		

R I: 111

XVI. Inventarier för markanläggningar och vägar

	Värde kr		Värde kr
Stubb-brytare, lyftförmåga 1.200—2.000 kg	300— 380	Snöplog, för traktor	
Jordborrmaskin		diagonalplog 2 m	800
för hydraulisk lyft	640—1.280	spetsplog 2,2 »	880
Täckdikningsplog		Schaktblad, komplett med ram	
buren	1.060	200—240 cm	920—1.760
bogsrad	1.440	Vägsladd, snöplog och schaktblad	
direkt driven	2.800	för hydraulisk lyft 200 cm	280
Dikningsmaskin		Väghyvel, komplett med kantskär	
kopplad till traktor	10.800—13.280	200—240 cm	720— 880
Snöplog, för häst		Jordslunga	1.480
med järnbeslag	120— 180	Röjningskrok	500

XVII. Diverse inventarier för växtodling, brandskydd m. m.

Trädgårdstraktor		Automatisk spannmålsvåg	
Enaxlig traktor med standard- utrustning		kapacitet 3—7,5 ton	360— 880
Motor- styrka		Fuktighetsmätare	220
hk		Presenning av väv per m ²	6
Drivmedel		plast » »	2
2— 5 bensin	940—3.440	Luftkompressor	
6— 7 bensin, diesel	1.440—4.800	direkt driven från traktorns	
8—12 bensin, diesel, fotogen	3.440—7.040	kraftuttag	140
Transportvagn, tillägg	340—1.480	med motor o. utjämnings tank	480
Drivmedelstank 2.000—5.000 l	480— 800	» » , helautomatisk	660
Slipsten, för handdrift	80— 120	Brandsläckningsapparat	
motordrift	380	kolsyresnösläckare	100— 140
Decimalvåg, med vikter	200	pulverdämsläckare	200— 260

XVIII. Bevattningsanläggningar

Elmotordriven pump, med motor, startapparat och sugledning om		Snabbkopplingsrör, varmgalvanise- rade	
5—6 m		50 mm 150 l/min	6— 7
kapacitet 50— 100 l/min	880	70 » 500— 600 »	8— 11
100— 150 »	1.040	89 » 1.000 »	11— 13
150— 350 »	1.280—2.080	Spridare	
350— 500 »	1.680—1.840	långsam spridare per st	40— 140
500—1.000 »	1.920—2.880	spridare för snabb-bevattning	
Traktordriven pump		per st	160— 480
kapacitet 250—1.500 l/min	1.760—3.120	Invallningsanläggning	
		kompl. med elmotor	
		2— 3 hk 65—100 l/sek	2.400—3.440
		4— 7,5 » 175—225 »	4.960—6.000
		15 » 275—350 »	7.200—8.800

XIX. Specialinventarier för maskin- och byggnadsunderhåll

	Värde kr		Värde kr
Skruvstycke	20— 200	Kompressoraggregat	160— 360
Städ	40— 80	Sprutmålningspistol, rymd 1 liter ..	60— 80
Slipmaskin, för handdrift	80— 120	Laddningsaggregat	140
motordrift, med		Likriktare	140
motor	320— 360	Bandsåg	560—1.040
Fältässja	80— 200	Cirkelsåg, enkel klyvsåg	360
Järnsvarv	720—1.760	Hyvelbänk	160
Träsvarv	1.520	Hyvelmaskin	600
Borrmaskin, lös, eldriven	240		
stativ till borrar	100	Domkraft	
Gängmaskin	1.680	mekanisk 1 — 4,5 ton	12— 40
Fast avbitare	80— 240	hydraulisk 1,5—12,5 »	60— 80
Svetsaggregat		Domkraft med dubbel bromsanord-	
för eldrift	560—1.040	ning 1,5—10 ton	140— 400
gas	240— 760	Hylsnyckelsats	80— 200
gastubskärta	140— 240	Maskinvårdsanläggning	1.760
behållare	440		

XX. Torkar, silos och transportanordningar

Kall-luftstork, med fläkt och motor rymd 95 hl (omonterad) 2.400

Varmluftstorkar

Alt.	Arbetsätt	Rymd hl	Av- verkn. dt/tim.	Nedtorkn. kg vatten per tim.	Uppvärmning	Pris (omonterad)
a	sats	60—120	12—15	50— 60	varmvatten	4.000— 6.680
b	kontin. + sats	25	10	40	alla bränslen, el	8.320
c	» + »	30	20	80	» » »	11.200
d	sats	75—225	20—60	80—240	» » »	10.720—25.200
e	»	68—140	24—70	24— 70	» » »	8.160—14.080
f	»	70	6—20	24— 80	» »	6.880—11.840
g	»	43—270	9—40	36—160	» » el	4.720—17.200
h	kontin.	30—140	10—50	40—200	» » »	6.240—22.560
i	säckstork	—	—	40— 80	olja, el	7.600— 9.840
j	»	—	—	60	varmluft, olja	9.440—15.760
	Spannmålselevator, längd 10 m ..		1.920		Silo för ensilage ¹	
	tillägg för större längd, per m ..		100		tornsilo av trä eller aluminium	
	Fläkt för planbotten- eller skulltork				omonterad, per m ³	25— 35
	för 100—700 dt spannmål per sats				av betong omonterad, per m ³ ..	30— 70
	resp. 10—37 ton hö	480—1.440			gravsilo av trä omonterad, per m ³	25— 30
	Spannmålssilo (luftningssilo) ¹				av betong omonterad, per m ³ ..	20— 25
	av betong omonterad, per m ³	50— 100			plansilo av trä omonterad, per m ³	25— 30
	» plywood » » »	30— 40			av betong omonterad, per m ³ ..	20— 25
	Spannmålssilo ¹				gropsilo av betong omonterad,	
	tornsilo av betong omonterad,				per m ³	15— 50
	per m ³	30— 50				

¹ Såsom framgår av texten sid. R I: 98 ovan avses här *icke* sådana silor, som äro att hänföra till fasta maskiner.

	Värde kr		Värde kr
Silofläkt, exkl. rör		Silotömmare, utan motor	
kapac. 10—20 ton grönmassa/tim. 2.480—3.600		för 4,9—6,1 m silodiameter	6.080—6.400
med direktdrift från traktor.	3.440—4.560		

XXI. Vattenpumpar och hydroforer

Vattenpump för eldrift, med motor,		kolvpump	100 l hydrofor	640—	760
¾-1 hk	260—	»	150 l »	680—	840
Hydroforanläggning, med motor		»	200 l »	720—	880
vattenringpump 300 l hydrofor	560—				640
» 500 l »	600—				720
» 750 l »	760—				800

XXII. Mekaniska anläggningar i djurstallar

Spannmjölkningsanläggning, med motor		Elektrisk vattenvärmare			
1 maskin för 4—8 kor	880—	öppet system 30— 50 l	320—	360	
2 maskiner för 10—20 kor	1.240—1.340	» » 80—110 l	420—	520	
extra spann, aluminium	300	slutet » 30— 60 l	420—	460	
» » rostfri	380	» » 100—250 l	540—	760	
Rörmjölkningsanläggning med rostfria rör		Utgödslingsanordning			
med 3 st mjölkorgan för 20 kor	5.200	Hel- och halvautomatisk med 15 m ränna och 6 m yttertub, skrapspel 2 hk			
» 3 » » » 30 »	6.400	returkättingen i taket	1.880		
» 4 » » » 40 »	9.360	» i golvkanal	2.000		
Pumpaggregat, drivet från traktor	300	Helautomatisk med 9 m kulvert 18 m yttre linbana			
Diskapparat	100	med skrapspel 2 hk och kulvertspel 2 hk			
Mjölkkylningsanläggning med elektriskt kylaggregat		för 15—30 djur	5.200—	5.440	
mindre typ, med elmotor	480—	» 45—60 »	6.120—	6.400	
större » , » »	1.200	vid ändrad kulvert- eller linlängd, per m		12	
		vid ändrat antal skrapor, per st		45	

XXIII. Inventarier för skogsbruket

Motorsåg	Medelvärde	Sidlastare, hydr. driven		
—4 hk	880 (720—1.120)	lyftkapacitet 400—700 kg	800—	1.280
4—6 »	1.080 (760—1.280)	» 850 »	1.600	
6— »	1.120 (960—1.280)	Skogskultivator		
Röjningssåg, utan motor	560—	buren	1.080—	1.320
med »	960—1.520	bogserad, enkel	3.240	
Lastknekt	80	» , dubbel	6.760	
Stocklastare	120			

R I: 114

	Värde kr		Värde kr
Cirkelsågverk, maskinmatning, effektbehov 25—50 hk		Sågtumställare	200
järnstativ 8—11 m bord, 12—18 m bänk	5.280—5.840	Spånfläkt	220— 420
järnstativ 9—10 m bord, 16—18 m bänk	5.280—5.520	Slipmaskin	400
		Cirkelsågklinga 600—1.000 mm ...	80— 260

XXIV. Inventarier för övrig verksamhet

Markförbättringsredskap:

Kompressor	
hydraulburen 2.200—3.300 l/min	3.360—4.120
Kompressorvagn	4.800—6.400
Bergborrmaskin	800—1.200

Betongblandare:

Stationär, 150 l, utan motor	940
Transportabel, 150 l, utan motor med gummihjul	1.200
tillägg för elmotor	440
» » bensinmotor	680

XXV. Lastbilar, dragbilar och kombivagnar

Märke, modell, typ	Antal hk	Lastför- måga kg	Bränsle	Typ	Värde Kr
Austin A 40 stnv	50 SAE	350	bensin	kombi	8.080
Ford 17 M Super stnv	67 SAE	520	»	»	9.840
TT-1250 chassi	60 SAE		»	hytt	8.960
TT-1250 skåp	60 SAE		»	skåp	10.480
Opel Caravan stnv	63 SAE	470	»	kombi	9.040
300-42	79 SAE	1.920	»	hytt	12.320
Saab 95 stnv	42 SAE	510	»	kombi	9.360
Scania-Vabis					
L 55	140 SMMT	6.500	diesel	hytt	35.120
Willys Jeep					
CJ-5 H	75 SAE	600—850	bensin	jeep	11.600
Volkswagen					
233 Kombi	34 DIN	830	»	skåp	9.120
Volvo					
P 210 Duett	75 SAE	550	»	kombi	10.400
Amazon hrgv	75 SAE	500	»	»	13.520
L 43512	65 SMMT	4.500	diesel	hytt	20.160
L 46505	95 SMMT	6.500	»	»	25.280
L 42011	120 SMMT	2.800	bensin	»	16.640

(Stockholm den 10 december 1963.)

R I: 115

Sakregister till Meddelanden från Riksskattenämnden ser. I år 1963

(Beträffande åren 1952—1960 hänvisas till det i nr 6 år 1960 införda registret.
1961 och 1962 års register återfinnas i meddelanden nr 6 år 1961 resp. nr 8 år 1962)

- Akkumulerad inkomst?* 2:10, 5:10
- Aktiebolag*, tillämpning av förordn. 9/12 1960 med provisoriska bestämmelser om beskattning av 2:11, 4:9, 4:10, 5:9
— internvinst, avdrag för, vid försäljning till utländskt dotterbolag 4:5
- Aktier*, anskaffningsvärde å, förvärvat genom apport vid aktiebolagsbildning 4:7
— förlust å, fråga om avdrag såsom för driftförlust i rörelse 5:7, 7:7
— effektiv förräntning å börsnoterade, 1963 års taxering 1:4
— kapitaliseringsprocenten vid värdering av icke börsnoterade, 1963 års taxering 1:3
— likvid vid försäljning av; periodiskt understöd eller jämförlig utbetalning? 7:12
— organisationsaktier, fråga om 4:9, 4:10, 5:9
— realisationsvinst vid inlösen av gåvorevers med aktier? 5:8
— Industrivärden, beskattning av vissa inköpsrätter 2:2
— Investment AB Promotion d:o 2:2
- Andel* i handelsbolag, realisationsvinstberäkning vid avyttring av 7:10
— i partrederi, försäljning av 4:6
- Anslutningsavgift*, rätt för eldistributionsbolag att åtnjuta avdrag för avsättning till fond motsvarande 7:6
- Apportegendom*, anskaffningsvärde å aktier förvärvade vid aktiebolagsbildning 4:7
- Barn*, begreppet "hemmavarande" 4:2
- Belöning*, till anställd, beskattning av 3:3
- Bostadsföretag*, "äkta" eller "oäkta"? 6:3
- Bosättning* i Sverige eller icke 4:8
- Byggnadsrörelse*, fastighet varulager i? 2:6, 3:7, 7:5
— lagervärdering m. m. 5:2
— yrkesmässig? 3:6
- Cash and carry*, uppgiftsskyldighet vid försäljning av varor "över disk" m. m. 3:2
- Daghem*, familje-, skatteplikt för ersättning? 4:3
- Djur- och inventarier*, värden å, vid bokföringsmässig redovisning 8
- Eldistributionsbolag*, avdrag för avsättning till fond motsvarande anslutningsavgifter 7:6
- Engångspension*, "fri skatt" å, skattepliktig inkomst? 7:8
- Extra avdrag* för väsentligen nedsatt skatteförmåga för folkpensionär 2:1
- Familjedaghem*, skatteplikt för ersättning? 4:3
- Familjevård*, skatteplikt för vårdnadsersättning i kontrollerad? 7:1
- Fartygskontrakt*, nedskrivning å, vid 1963 års taxering 1:1
- Fastighet*, fråga om tvångsförsäljning eller ej 7:11
— förvärv genom fusion; med köp eller byte jämförligt fång? 2:8
— förvärv genom gåva eller köp? 3:8
— varulager i byggnadsrörelse? 2:6, 3:7, 7:5
— rulltrappa i, installation av, förbättring av bestående värde? 7:3
— utdelning av viss del av ev. försäljningsvinst till säljarens barn 7:9
— i utlandet, avdrag i visst fall för inköp? 6:8
- FN-tjänstgöring*, (Kongo), bosättning i Sverige eller icke? 4:8
- Folkpensionär*, extra avdrag för väsentligen nedsatt skatteförmåga 2:1
- Formulär* för taxerings- och debiteringsarbetet 3:1, 5:1, 6:1
- "*Fri skatt*" å engångspension, skattepliktig inkomst? 7:8
- Fusion*, tid för ingivande av ansökan om rätt för moderbolag att överta dotterbolags utskiftningsskatteskuld m. m. 5:11
— fastighetsförvärv genom; med köp eller byte jämförligt fång? 2:8
- Garageförening*, kooperativ, inkomstberäkning för 5:4
- Garantifond*, avdrag för avsättning till 6:6
- Grupplivförsäkring*, se *Tjänstgrupplivförsäkring*
- Grustäkt*, beräkning av anskaffningsvärde m. m. 6:5
— vederlag för rätt att under begränsad tid taga grus skattepliktig intäkt? 1:5
Se även *Stentäkt*

- Gåva* till anställd, beskattning av 3:3
— eller köp, fastighetsförvärv 3:8
- Handelsbolag*, fråga när handelsbolag kommit till stånd 7:10
- Industrivärden, AB*, se *Aktier*
- Inköpsrätt*, se *Aktier*
- Internvinst*, rätt för moderbolag till avdrag för avsättning motsvarande (utländskt dotterbolag) 4:5
- Investeringsfond*, beskattningsekvivalens vid uttag från konto för investering enl. arbetsmarknadsstyrelsens beslut 5:3
- Investment AB Promotion* se *Aktier*
- Jordbruksfastighet*, grusfyndighet, beräkning av anskaffningsvärde m. m. 6:5
— nyttjanderätt, ersättning för intrång i 2:4
— realisation eller löpande försäljning av kreatur 2:3, 3:4, 6:2, 7:2
— traktorbyte (fotogen- mot diesltraktor m. m.) 4:1
— värden å djur och inventarier vid bokföringsmässig redovisning 8
- Jordstyckningsrörelse* eller ej? 2:5, 3:5, 4:4, 5:5, 6:4, 7:4
- Köp* eller gåva, fastighetsförvärv 3:8
- Löpande försäljning* eller realisation av jordbruksinventarier, se *Jordbruksfastighet*
- Nyttjanderätt*, ersättning för intrång i 2:4
- Organisationsaktier*, fråga om 4:9, 4:10, 5:9
- Partrederi*, försäljning av andel i 4:6
- Pensionsstiftelse* avdrag för avsättning till 2:7, 5:6, 6:7
- Periodiskt understöd* eller jämförlig periodisk utbetalning: försäljning av rörelse 2:9
— (aktieförsäljning) 7:12
- Revers*, realisationsvinst vid inlösen av, med aktier? 5:8
- Realisation* eller löpande försäljning av jordbruksinventarier, se *Jordbruksfastighet*
- Realisationsvinst*, vid inlösen av gåvorevers med aktier 5:8
— tidsberäkning för innehav av andel i handelsbolag 7:10
— fråga om tvångsförsäljning eller ej (fastighet) 7:11
- Rulltrappa*, installation av, förbättring av bestående värde? 7:3
- Rörelse*, fråga om avdrag för förlust å aktier såsom driftförlust 5:7, 7:7
— avsättning till garantifond, avdrag för 6:6
— realisationsvinstberäkning vid avyttring av andel i handelsbolag 7:10
— vederlag för vid avyttring 2:9
- Skatteförmåga*, extra avdrag för väsentligen nedsatt (folkpensionär) 2:1
- Stentäkt*, ersättning för intrång i nyttjanderätt till 2:4
Se även *Grustäkt*
- Tegelbruk*, värdeminskning å ugn och torkor 1:6
- Tjänstegruppplivförsäkring*, avdrag för premie vid 1963 års taxering 1:2
- Tvångsförsäljning?* 7:11
- Uppgiftsskyldighet*, vid köp eller varuförsäljning "över disk" ("cash and carry" m. fl.) 3:2
- Utlandstjänstgöring*, fråga om bosättning i Sverige eller icke 4:8
- Utländskt dotterbolag*, rätt för moderbolag till avdrag för avsättning motsvarande internvinst 4:5
- Utskiftningsskatt*, tid för ingivande av ansökan om rätt för moderbolag att övertaga dotterbolags utskiftningsskatteskuld m. m. 5:11
- Varulager*, fastighet i byggnadsrörelse 2:6, 3:7
— värdering med tillämpning av den s. k. supplementärregeln I 2:1
- Vårdnadsersättning* i kontrollerad familjevård skattepliktig inkomst? 7:1
- Värdeminskningssavdrag*, ugn och torkor vid tegelbruk 1:6

II

Meddelanden från

Riksskattenämnden

Årg. 4 *Ang. den allmänna varuskatten* Nr 1 1963

1) Angående tillämpningen av 1 § förordningen om allmän varuskatt.

I en till riksskattenämnden inkommen skrift anhöll fabrikören A om förhandsbesked huruvida skattskyldighet åvilade honom för tillhandahållande åt utländska företagare av vissa tjänsteprestationer.

Av handlingarna i ärendet inhämtades att sökanden bedrev verksamhet bestående i bl. a. förlängning och annan ombyggnad av personbilar. Ansökningen avsåg i första hand ombyggnad av några bilar beställda av ett danskt företag, som bedrev återförsäljning av bilar och en bil tillhörig ett norskt företag, som enbart bedrev uthyrning av bilar. Bilarna avsågs skola införas till riket med temporär tullfrihet och efter bearbetning återlevereras till beställarna i utlandet.

Riksskattenämnden meddelade den 4 maj 1962 följande förhandsbesked: Jämlikt 1 § förordningen om allmän varuskatt skall sådan skatt erläggas för bland an-

nat tjänsteprestationer som tillhandahållas inom riket. Tjänsteprestation är enligt 11 § nämnda förordning skattepliktig, därest den huvudsakligen har avseende å skattepliktig vara och innefattar, bland annat, förfärdigande på beställning, ändring eller reparation. Skattskyldighet till allmän varuskatt åvilar enligt 12 § samma förordning den som yrkesmässigt åt konsument tillhandahåller skattepliktig vara eller tjänsteprestation. Riksskattenämnden har den 20 september 1960 meddelat anvisning till ledning för beskattningsmyndigheterna angående skattskyldighet till allmän varuskatt för utländska företagare, med mera. Av vad däri uttalas framgår, att om utländsk företagare icke kan anses bedriva yrkesmässig verksamhet här i riket och därför icke kan beskattas till allmän varuskatt, är han ur varuskattesynpunkt att betrakta som konsument. Riksskattenämnden finner att av sökanden bedriven verksamhet bestå-

R II:1

ende i förlängning och ombyggnad av personbilar utgör tillhandahållande av skattepliktiga tjänsteprestationer, att dessa tjänsteprestationer yrkesmässigt tillhandahållas här i riket samt att de i ansökningen omförmälda företag, för vars räkning arbetena utförts, icke bedriva yrkesmässig verksamhet här i riket, varför de i varuskattehänseende äro att betrakta som konsumenter. Riksskattenämnden förklarar förty att skattskyldighet till allmän varuskatt åvilar sökanden för de i ansökningen angivna tjänsteprestationerna.

En ledamot var skiljaktig och uttalade att enligt hans mening förhandsbeskedet hade bort erhålla följande lydelse:

Riksskattenämnden finner, att av sökanden utförda ombyggnadsarbeten å personbilar väl i och för sig utgör skattepliktig tjänsteprestation, men att denna — i den mån av sökanden ombyggda fordon direkt tillställts ägare eller ombud för denne utom rikets gränser — icke kan anses såsom tillhandahållen inom riket och skall under angiven förutsättning för den skull enligt 1 § varuskatteförordningen skatt icke utgå.

Till denna skiljaktiga mening anslöt sig en suppleant.

Efter av sökanden anförda besvär har Regeringsrätten den 2 oktober 1962 meddelat följande utslag: Enär, därest leveranserna av bilarna efter deras ombyggnad ske utom riket, tjänsteprestationen icke må anses vara tillhandahållen inom riket, finner Kungl. Maj:t skäligt att, med ändring av överklagade förhandsbeskedet, förklara allmän varuskatt under nu angivna förutsättning icke skola utgå för ombyggnaden av bilarna.

I anledning av vad sålunda förevarit har riksskattenämnden den 30 november 1962 såsom *anvisning till ledning för be-*

skattningsmyndigheterna gjort följande uttalande.

Enligt bestämmelserna i 1 § förordningen om allmän varuskatt skall sådan skatt erläggas för varor, som försäljas eller på annat sätt tillhandahållas eller tagas i anspråk inom riket, samt för varor, som införs till riket. Allmän varuskatt skall ock, i den omfattning som anges i förordningen, erläggas för tjänsteprestationer, som tillhandahållas inom riket.

I anvisningarna till nämnda paragraf stadgas, att begränsningen till tillhandahållande eller ianspråktagande inom riket innebär, att försäljning av varor för export är skattefri. Försäljning av varor för bruk å fartyg eller luftfartyg i utrikes trafik är att jämställa med export.

Med beaktande av Regeringsrättens utslag torde anvisningarna till 1 § varuskatteförordningen böra tolkas så, att förordningens regler om export äga tillämpning icke blott i fråga om försäljning av varor utan även å tillhandahållande av tjänsteprestationer. Härvid bör såsom förutsättning för skattefrihet gälla att — även om tjänsteprestationen utföres här i riket — den bearbetade varan visas tillhandahållen utom riket av den som utfört tjänsteprestationen. Riksskattenämnden vill därutinnan erinra om innehållet i nämndens anvisning till ledning för beskattningsmyndigheterna den 14 juni 1960 angående tillämpningen av förordningen om allmän varuskatt i fråga om varor som konsument förvärvar för utförelse ur riket.

Riksskattenämnden har i anvisning den 22 mars 1960 angående tillämpningen av förordningen om allmän varuskatt å fartyg och tillbehör till fartyg, m. m. gjort ett uttalande av innebörd att tjänsteprestationer som tillhandahållas inom riket

och som ha avseende å varor, förvärvade för bruk å fartyg i utrikes trafik, t. ex. av en tvättinrättning utförd tvätt av fartyget tillhöriga handdukar, duktyg och sänglinne, böra föranleda skattskyldighet. Mot bakgrunden av vad ovan anförts bör tillhandahållande av sådana tjänsteprestationer likställas med tillhandahållande av varor för bruk å fartyg eller luftfartyg i utrikes trafik och sålunda icke omfattas av beskattningen.

2) Angående beskattningsvärdets beräkning.

A. Enligt kontrakt i november 1960 jämte därtill fogade "allmänna leveransbestämmelser" åtog sig aktiebolaget A att till konsument senast viss dag leverera viss elektrisk materiel. I kontraktet fanns vissa bestämmelser angående beräkning av ersättning för tomgångs- och belastningsförluster. Enligt en i förenämnda "allmänna leveransbestämmelser" intagen klausul angående ersättning för dröjsmål med leverans ägde köparen, därest säljaren icke avlämnade godset inom leveranstiden, efter att inom skälig tid skriftligen hava underrättat säljaren härom, fordra avdrag från den avtalade köpeskillingen, såvida det icke med hänsyn till omständigheterna i det särskilda fallet skäligen kunde antagas, att skada icke åsamkats köparen. Avdraget skulle beräknas efter vissa närmare angivna grunder.

I ansökan hos riksskattenämnden uppgav bolaget, att bolaget i december 1961 till köparen levererat ifrågakomna varor jämte reservdelar till visst närmare angivet pris jämte allmän varuskatt. Då det vid kontrollproven visat sig att varorna lämnat sämre elektriska värden än som garanterats, hade bolaget krediterat köpa-

ren visst belopp för dessa förluster, varjämte bolaget gottgjort köparen visst annat belopp avseende ersättning för försenad leverans. Bolaget anhöll om förhandsbesked, huruvida varuvärdet genom dessa krediteringar reducerats med nämnda två belopp.

Riksskattenämnden meddelade den 4 maj 1962 följande förhandsbesked: Jämlikt 15 § 1 mom. förordningen om allmän varuskatt utgöres beskattningsvärdet vid tillhandahållande av vara eller tjänsteprestation av vederlaget.

Riksskattenämnden finner, att vad bolaget enligt avtalets bestämmelser gottgjort köparen för fel eller brist i godset eller för försenad leverans icke ingår i det av bolaget för ifrågakomna försäljning erhållna vederlaget.

Riksskattenämnden förklarar förty att skattskyldighet till allmän varuskatt icke åvilar bolaget för vad bolaget sålunda visat sig ha gottgjort köparen genom avdrag å köpeskillingen.

Närvarande byråchef anmälde till protokollet att, enär enligt hans uppfattning gottgörelsen för försenad leverans vore att hänföra till skadestånd, sökandebolaget icke bort medgivas rätt att vid beskattningsvärdets beräkning göra avdrag härför.

Efter av vederbörande taxeringsintendent anförda besvär fann Regeringsrätten i ett den 20 november 1962 meddelat utslag skäligt i så måtto ändra riksskattenämndens förhandsbesked att, enär köpeavtalet, i vad det stadgar nedsättning av köpeskillingen i anledning av dröjsmål å säljarens sida, i verkligheten inneburit bestämmelse om vite för fall av sådant dröjsmål, Kungl. Maj:t förklarade att, i fråga om allmän varuskatt, vederlaget skulle beräknas utan avdrag för vad säl-

jaren sålunda kunde hava att erlægga i gottgörelse för försenad leverans.

Ett regeringsråd fann ej skäl göra ändring i riksskattenämndens förhandsbesked.

B. Riksskattenämnden har den 8 december 1961 meddelat anvisning till ledning för beskattningsmyndigheterna angående tillämpningen av förordningen om allmän varuskatt å serveringsrörelser. Såsom tillägg till nämnda anvisning har riksskattenämnden den 17 december 1962 beslutat göra följande uttalande angående tillämpningen av reduceringsreglerna i 18 § 2 mom. sagda förordning.

Enligt bestämmelserna i nämnda författningsrum gäller bl. a., att för rörelse, i vilken värdet av skattepliktiga varor och tjänst prestationer normalt till minst nio tiondelar är att hänföra till servering, skall skatten beräknas allenast å 60 procent av den eljest skattepliktiga omsättningen. Om i annan rörelse nämnda värde normalt till minst en tredjedel är att hänföra till servering, skall skatten beräknas å 80 procent av den eljest skattepliktiga omsättningen.

Fråga har uppkommit angående tillämpningen av reduceringsreglerna å sådana företag som både bedriver försäljning av skattepliktiga varor till återförsäljare och tillhandahåller sådana varor och tjänst prestationer i serveringsrörelse (exempelvis leveransbageri i förening med konditoriservering). Av leveransbagerier tillhandahållna produkter utgöra enligt varuskatteförordningens bestämmelser skattepliktiga varor, ehuru skattskyldighet för tillhandahållandet inträder först då desamma försäljas till slutlig konsument. För sådana företag har man vid bedömning av hur reduceringsregler-

na skola tillämpas att jämföra totala värdet av skattepliktiga varor och tjänst prestationer i rörelsen, oavsett skattskyldighetens omfattning, sålunda även värdet av till återförsäljare försålda skattepliktiga varor, med värdet vad som i rörelsen kan hänföras till servering. Det sagda torde belysas av följande exempel, som för åskådlighetens skull utsträcks till att omfatta även tillhandahållande av skattefria nyttigheter (rumsuthyrning) och inköp av råvaror i beskattat skick:

Exempel:

Total omsättning

(summa A 1—A 3) 103.000 kr
varav belöpande å

1. rumsuthyrning	3.000 »
2. försäljning till återförsäljare (leveransbageri)	10.000 »
3. försäljning i detalj över disk (ävensom tillhandahållande av tobaksvaror vid bord)	20.000 »
4. servering	70.000 »
I beskattat skick inköpta råvaror	5.000 »

Såsom framgår av exemplet uppgår värdet av den renodlade serveringsrörelsen till 70.000 kr och totala värdet av skattepliktiga varor och tjänster (den skattepliktiga bruttoomsättningen) till 100.000 kr (103.000 ./. 3.000). Den skattepliktiga omsättningen efter avdrag för värdet av rumsuthyrning, leveranser till återförsäljare och i beskattat skick inköpta varor uppgår till 85.000 kr (= C 1 enligt deklarationsformuläret).

Eftersom den renodlade serveringsandelens värde, 70.000 kr, icke uppgår till minst 90 procent av värdet av den skattepliktiga bruttoomsättningen i rörelsen (100.000 kr) men överstiger en tredjedel av densamma, bör skatten beräknas å 80

procent av den "eljest" skattepliktiga omsättningen (85.000 kr) eller å 68.000 kr.

Vid tillämpningen av vad ovan anförts bör bedömningen ske med utgångspunkt från vad som får anses vara för ifrågasvarande rörelse *normalt* med avseende på den skattepliktiga omsättningens fördelning under hela beskattningsåret på servering och varuförsäljning. Hänsyn bör jämväl tagas till tidigare beskattningsår. Är det fråga om en mera varaktig strukturförändring, torde detta förhållande som regel medföra en ändring av den tillämpade reduceringsprocenten redan under löpande beskattningsår. Mindre avvikelser från det för rörelsen normala böra däremot icke föranleda ändring av reduceringsprocenten. Ej heller böra till-

fälliga avvikelser betingade av särskilda förhållanden påverka bedömningssättet. Såsom exempel på dylika särskilda förhållanden kan nämnas den förändring i relationen mellan servering och varuförsäljning som sker då serveringslokal hållits stängd för reparation eller ombyggnad.

3) Angående formulär till vissa underrättelse- och anmaningsblanketter.

Riksskattenämnden har vid sammanträde den 19 oktober 1962 beslutat dels fastställa formulär till följande underrättelse- och anmaningsblanketter avsedda för användande i Stockholms stad vid redovisning och inbetalning av preliminär allmän varuskatt, m. m.

<i>Formulär nr</i>	<i>Blankett nr</i>	<i>Formulärets användning</i>
AVS 1 Ö	Rsn 701 Ö	Registreringsbevis enligt 19 § förordningen om allmän varuskatt
4 Ö	704 Ö	Erinran om deklarationsskyldighet
5 Ö	705 Ö	Anmaning att deklarerera
6 Ö	706 Ö	Anmaning att fullständiga deklaration
7 Ö	707 Ö	Anmaning att lämna vissa uppgifter
8 Ö	708 Ö	Granskningsmeddelande
9 Ö	709 Ö	Krediteringsbesked
10 Ö	710 Ö	Krediteringsbesked
11 Ö	711 Ö	Fastställelsebeslut

dels ock fastställa ändrad lydelse av formulär till följande blanketter

<i>Formulär nr</i>	<i>Blankett nr</i>	<i>Formulärets användning</i>
AVS 4	Rsn 704	Erinran om deklarationsskyldighet
5	705	Anmaning att deklarerera
6	706	Anmaning att fullständiga deklaration
8	708	Granskningsmeddelande
10	710	Krediteringsbesked
11	711	Fastställelsebeslut
21	721	Tilläggsdeklaration att avlämnas år 1963
22	722	Debetsedel å slutlig allmän varuskatt
22 b	722 b	Debetsedel å tillkommande allmän varuskatt
23	723	Justeringsuppgift till deklarationer för preliminär allmän varuskatt
23 Ö	723 Ö	Justeringsuppgift till deklarationer för preliminär allmän varuskatt
25 b	725 b	Varuskattelängd (innerark)
30	730	Anmaning att avgiva deklaration för allmän varuskatt
37	737	Underrättelse om ifrågasatt avvikelse från deklarerad skattepliktig omsättning

<i>Formulär nr</i>	<i>Blankett nr</i>	<i>Formulärets användning</i>
38	738	Underrättelse om avvikelse från deklarerad skattepliktig omsättning
39	739	Underrättelse om påförd taxering
40 a	740 a	Tabell för beräkning av kostnadsersättning åt skattskyldig till allmän varuskatt
41	741	Deklarationsupplysningar rörande jordbrukares skattskyldighet till allmän varuskatt
42	742	Anvisningar till ledning för avgivande av deklaration för taxering till allmän varuskatt

Redan tryckta blanketter enligt formulär AVS 4, 5, 6, 8, 10 och 11 skulle — med iakttagande av de ändringar som föreskrivits i nämndens skrivelse till länsstyrelserna den 20 januari 1962 (Dnr II 12/1962) — tills vidare få begagnas.

Vid sammanträde den 17 december 1962 har riksskattenämnden vidare fast-

ställt formulär till blanketter för underrättelse om avvikelse från deklarerad skattepliktig omsättning m. m. (formulär AVS 37 Ö, 38 Ö och 39 Ö med blankett nr Rsn 737 Ö, 738 Ö och 739 Ö); samtliga avsedda att användas vid taxering till allmän varuskatt inom Stockholms stad.

(Stockholm den 10 januari 1963)

R II:6

II

Meddelanden från

Riksskattenämnden

Årg. 4 *Ang. den allmänna varuskatten* Nr 2 1963

1) Angående inräknande av rese- och traktamentskostnader i beskattningsvärdet för tillhandahållen tjänsteprestation.

Riksskattenämnden har den 19 januari 1960 utfärdat anvisning till ledning för beskattningsmyndigheterna angående tillämpningen av förordningen om allmän varuskatt i fråga om inräknande av rese- och traktamentskostnader i beskattningsvärde för tillhandahållen tjänsteprestation. I nämnda anvisning uttalas bl. a. följande.

Vid utförande av reparationsarbeten och liknande arbeten kan det vederlag, som beställaren har att erlægga, avse såväl material- och arbetskostnader hänförliga till den egentliga tjänsteprestationen som kostnader hänförliga till traktaments- och resetidsersättning samt biljett- eller annan resekostnad för den arbetskraft, som utfört arbetet.

Om i vederlag för utförd skattepliktig tjänsteprestation ingår särskilt debiterad

ersättning för traktamenten, resetidsersättning och resekostnader åt den för arbetets utförande anlitade arbetskraften, bör i beskattningsvärdet icke anses ingå sådan särskild ersättning.

Vad nu sagts bör gälla även i fråga om särskild ersättning, som debiteras för kostnader för medförd maskinell utrustning, vilken utnyttjats för arbetets utförande.

På förekommen anledning har riksskattenämnden den 1 februari 1963 uttalat, att vid tillämpningen av denna anvisning sådana åtgärder icke böra godtagas som syfta till att nedbringa beskattningsvärdet genom icke affärsmässigt betingade omfördelningar mellan vederlag för utförd tjänsteprestation och särskild ersättning för traktamenten, resetid och resekostnader. Detta bör gälla oavsett om tjänsteprestationen utföres av den skattskyldige själv eller av hos honom anställd personal.

R: II 7

Med det i anvisningen förekommande uttrycket "ersättning, som debiteras för kostnader för medförd maskinell utrustning" bör förstås allenast *transportkostnader* som den skattskyldige fått vidkännas för utrustningens medförande till och från arbetsplatsen. Ingår i dylik särskilt debiterad ersättning jämväl andra kostnadselement, exempelvis avskrivning å utrustningen eller ersättning för slitage av densamma, vilka kostnadselement normalt skola ingå i kostnaderna för tjänstprestationen, torde särskilt debiterad ersättning för transporten ej kunna anses föreligga. Dylik ersättning bör i sådant fall inräknas i beskattningsvärdet.

2) Angående beskattningsvärdets bestämmande vid diskontering av avbetalningskontrakt.

En till riksskattenämnden inkommen förfrågan om vilket belopp, som vid beräkning av skattepliktig omsättning enligt förordningen om allmän varuskatt skall anses utgöra kontant likvid vid diskontering av avbetalningskontrakt, har efter föredragning av ärendet vid riksskattenämndens sammanträde den 1 februari 1963 besvarats enligt följande.

Enligt anvisningarna till 16 § förordningen om allmän varuskatt skall vid beräkning av skattepliktig omsättning belopp, som influtit vid diskontering av växel, anses utgöra kontant likvid, d. v. s. växelbeloppet minus diskonto. Diskontonavdraget utgöres av ränta och expeditionsavgift.

Riksskattenämnden har i anvisning till ledning för beskattningsmyndigheterna den 19 december 1959 uttalat, att vid tillämpningen av ovan angivna bestämmelse bör s. k. lombardering av växel i varuskatt hänseende likställas med dis-

kontering av växel. Detta innebär, att det belopp, som bank efter avdrag för kreditavgift och expeditionsavgift ställer till den skattskyldiges förfogande, bör jämföras med sådan kontant likvid, varom i nämnda anvisningar förmäles. Härutöver må vid beräkning av skattepliktig omsättning avdrag medgivas för ränta å kreditbeloppet och verkställas för den redovisningsperiod, varunder räntan erlagts eller påförts den skattskyldiges konto hos banken.

I anvisning till ledning för beskattningsmyndigheterna den 11 oktober 1960 har riksskattenämnden bl. a. uttalat, att i fråga om likvider hänförliga till s. k. diskontering av kontrakt samt i fråga om likvider som inflyter vid s. k. kontoringsförsäljningar bör såsom vederlag att inräkna i skattepliktig omsättning enligt nämnda förordning anses vad som kommer den skattskyldige till godo i form av kontanta medel eller motsvarande.

Då förfarandet vid diskontering av avbetalningskontrakt enligt uppgift helt överensstämmer med förfarandet vid lombardering av växlar, bör vid tillämpningen av bestämmelserna i 16 § varuskatteförordningen någon åtskillnad icke göras mellan nämnda kreditformer. Såsom kontantlikvid vid diskontering av avbetalningskontrakt bör sålunda anses det belopp, som efter avdrag för kreditavgift och expeditionsavgift ställs till den skattskyldiges förfogande. Härutöver bör — i likhet med vad fallet är vid bestämmande av vederlagets storlek vid lombardering av växel — vid beräkning av skattepliktig omsättning avdrag för ränta å kreditbeloppet medgivas och verkställas för den redovisningsperiod, varunder räntan erlagts eller påförts den skattskyldiges konto hos banken.

3) Angående materialbegreppet.

A. En till riksskattenämnden inkommen förfrågan angående skattskyldighet till allmän varuskatt för slipning av kutterstål och skötsel av bandsågblad, vari ingår slipning och stukning av sågtänderna och riktning av sågbladen, har efter förredragning vid riksskattenämndens sammanträde den 11 januari 1963 besvarats enligt följande.

Skatteplikt föreligger enligt förordningen om allmän varuskatt för omfrågade tjänsteprestationer. Yrkesmässigt tillhandahållande av skattepliktig tjänsteprestation åt konsument föranleder skattskyldighet. Med konsument förstås den som förvärvar vara för annat ändamål än, bl. a., användning såsom material vid yrkesmässig tillverkning av varor för avsalu eller yrkesmässigt utförande av tjänsteprestationer med avseende å varor. Med material förstås bl. a., råvara, halvfabrikat eller annan vara, som är avsedd antingen att ingå såsom beståndsdel i förädlad eller genom sammansättning framställd vara eller att förbrukas i den egentliga produktions- eller bearbetningsprocessen.

Riksskattenämnden har den 14 mars och den 12 april 1960 utfärdat anvisningar till ledning för beskattningsmyndigheterna angående tolkningen av begreppet material enligt varuskatteförordningen. Av vad däri uttalas framgår att med material kan jämföras även vissa verktyg under förutsättning att deras fysiska varaktighetstid vid normalt utnyttjande uppenbarligen icke uppgår till mer än en à två veckor. Härmed bör förstås den tid — vari bör inräknas jämväl den tid som åtgår för verktygens eventuella omskärpning samt tiden för dessas för-

sändande i samband med sådan tjänsteprestation — som förflyter från det verktyget första gången tages i bruk hos ett företag till dess verktyget kasseras.

I allmänhet torde — under de i ansökningen beskrivna omständigheterna — verktyg varom här är fråga ha en fysisk varaktighetstid överstigande två veckor, till följd varav skattskyldighet normalt torde föreligga för i ansökningen angivna tjänster. Om emellertid de verktyg som emottages för omskärpning o. dyl. mot bakgrunden av det ovan sagda kan hänföras till skattefritt material och köparen fördenskull icke är konsument vid inköp av verktygen, bör han icke heller anses som konsument i fråga om tjänsteprestationerna och skattskyldighet för sådant fall icke föreligga för dessa. Framhållas må emellertid, att enligt anvisningarna till 12 § varuskatteförordningen försäljning till konsument skall anses föreligga, såvida det icke framstår som uppenbart att köparen icke är konsument i fråga om den vara försäljningen avser. Det sagda gäller självfallet även i fråga om tillhandahållande av tjänsteprestationer.

B. En till riksskattenämnden inkommen förfrågan huruvida adresslappar kan hänföras till sådant material som omförmåles i anvisningarna till 12 och 18 §§ förordningen om allmän varuskatt har efter förredragning vid riksskattenämndens sammanträde den 11 januari 1963 besvarats sålunda att adresslappar, avsedda att anbringas på varan eller emballaget, bör anses utgöra skattefritt material vid försäljning till industri- eller handelsföretag som förbrukar desamma i varuhanteringen. Försäljning till konsument, såsom transportföretag eller enskilda, bör dock föranleda skattskyldighet.

4) Fråga angående servering eller varuförsäljning i visst fall.

I en till riksskattenämnden inkommen ansökan hade aktiebolaget A anhållit om förhandsbesked angående tillämpningen av förordningen om allmän varuskatt i fråga om av bolaget bedriven försäljning av färdiglagad mat till olika företags lunchrum.

Av ansökningshandlingen inhämtades i huvudsak följande.

Sökandebolaget bedrev serveringsrörelse men levererade dessutom i kantiner färdiglagad mat till olika företags lunchrum, där maten omhändertogs av det köpande företags egen personal. I lunchrummen tillhandahölls maten antingen till reducerade priser eller helt kostnadsfritt i form av löneförmån.

Bolaget ville betrakta matleveranserna såsom från serveringsrörelsen väsentligen artskild verksamhet, eftersom härtill erfordrades särskilda utensilier och inventarier och serveringen skedde i andra lokaler än bolagets egna.

Bolaget ansåg, att matleveranserna vore att betrakta såsom till allmän varuskatt icke skattepliktiga försäljningar till återförsäljare. Därest riksskattenämnden icke skulle vara av samma uppfattning, anhöll bolaget om förhandsbesked, i vad mån bolaget finge betrakta försäljningarna till de olika företagen av färdiglagad mat såsom en från serveringsrörelsen i övrigt väsentligen artskild verksamhet, varå allmän varuskatt skulle utgå utan reducering. Åtskillnad mellan omsättningarna i de båda verksamhetsgrenarna skulle därvid göras i företags böcker.

Skulle nämnden emellertid ej heller härutinnan vara av samma uppfattning som bolaget, anhölls om besked i vad mån hinder skulle möta att bilda ett särskilt

bolag med ändamål att handhava leveranserna av färdiglagad mat. Detta bolag skulle ha egen bokföring och utåt uppträda såsom skilt från det gamla bolaget.

Riksskattenämnden meddelade den 24 augusti 1962 följande förhandsbesked: Riksskattenämnden förklarar, att sökandebolagets tillhandahållande av färdiglagad mat till olika företags lunchrum utgör en inom ramen för bolagets rörelse bedriven försäljning av skattepliktiga varor till konsument och att denna försäljning icke kan hänföras till sådan särskild förvärvskälla, varom förmåles i 18 § 2 mom. tredje stycket förordningen om allmän varuskatt.

Till den del ansökningen icke besvarats genom vad riksskattenämnden här ovan förklarat, finner nämnden förhandsbesked icke böra meddelas samt avvisar förty ansökningen härom.

5) Frågor angående fastighetstillbehör.

A. Av en till riksskattenämnden inkommen ansökan om förhandsbesked inhämtades att aktiebolaget B ritat, konstruerat och till en mejerianläggning levererat en s. k. spånficka avsedd till bränslebehållare för sågspån. Spånfickan var nedsänkt i en av beställaren iordningställd betongkammare och placerad i anslutning till pannrummet. Sågspånen matades från fickan medelst skruvtransportörer till uggen i ångpannan. Bränslebehållaren borde sålunda anses utgöra del av fastighet. Plåtarbete och tillverkning av skruvtransportörer jämte montage hade utförts av underleverantörer. Det till beställaren lämnade offertpriset inkluderade förutom priset på levererade varor även ersättning för bolagets ritnings- och konstruktionsarbete, skälig affärsvinst, löner m. m.

Bolaget redovisade normalt icke någon

allmän varuskatt, eftersom bolagets verksamhet icke omfattade varuförsäljning (konsulterande ingenjörbyrå, upplåtelse av licenser). Bolagets underleverantörer hade numera efterdebiterat bolaget allmän varuskatt för leveranser av utrustning till spånfickan.

Bolaget anhöll nu om förhandsbesked huruvida skattskyldighet till allmän varuskatt åvilade bolaget för detta tillhandahållande.

Riksskattenämnden meddelade den 24 augusti 1962 följande förhandsbesked: Riksskattenämnden finner, att den av sökandebolaget tillhandahållna spånfickan är att hänföra till del av fastighet och att sökandebolaget jämlikt bestämmelserna i femte stycket anvisningarna till 12 § förordningen om allmän varuskatt närmast är att likställa med i förevarande anvisningspunkt omförmälda byggmästare.

Riksskattenämnden förklarar förty, att skattskyldighet till allmän varuskatt icke åvilar sökandebolaget för ifrågavarande försäljning.

B. I anledning av inkommen förfrågan har riksskattenämnden vid sammanträde den 15 februari 1963 uttalat att kyrkklockor bör hänföras till fastighetstillbehör sedan de monterats på plats.

6) Angående tolkningen av övergångsbestämmelserna i visst fall.

I en till riksskattenämnden inkommen ansökan hade aktiebolaget C anhållit om förhandsbesked huruvida punkt 1 andra stycket i övergångsbestämmelserna till förordningen den 15 december 1961 (nr 625) om ändring i förordningen om allmän varuskatt vore tillämplig å av bolaget tillämpade uthyrningsavtal. Bolaget hade därutöver i en senare inkommen skrift anhållit att riksskattenämnden måt-

te i förhandsbesked förklara att vederlaget i bolagets avtal vore till beloppet fastställt på sätt angivits i förenämnda övergångsbestämmelser.

Av handlingarna i ärendet inhämtades i huvudsak följande. I bolagets verksamhet ingår bl. a. uthyrning till konsument av vissa maskiner. Mellan bolaget och hyresmannen ingås skriftliga hyresavtal, däri vederlaget enligt företett avtalsformulär bestämmas på följande sätt.

- 1) Viss förskottshyra erlägges med $\frac{1}{3}$ vid undertecknandet av hyresavtalet, $\frac{1}{3}$ då maskinen levereras å vagn samt $\frac{1}{3}$ då maskinen är installerad, dock senast 60 dagar efter leveransen.
- 2) Kvartalshyra med visst belopp den 1 i första månaden av varje kalenderkvartal efter det hyrestiden börjat löpa.
- 3) Produktionshyra, vilken enligt fallande skala beräknas på grundval av det antal utlevererade enheter, som under hyrestiden framställts i maskinen, enligt särskild i hyresavtalet intagen tabell.

Hyrorna under 2) och 3) gäller under förutsättning att Socialstyrelsens konsumentprisindex med 1949 som basår icke understiger 105 och icke överstiger 155. Stiger indextalet över 155, höjes hyrorna med 20 % för varje 25:te enhet, varmed index har stigit över 130. Sjuncker index under 105, sänkes hyrorna med 20 % för varje 25:te enhet, varmed index sjunkit under 130.

Ytterligare prisreservationsklausuler fanns icke intagna i formuläret.

Såvitt gällde hyrestid och parternas rätt till uppsägning fanns i avtalsformuläret intagen följande kalusul.

Hyrestiden börjar löpa den dag, då maskinen är installerad, dock senast 60 dagar efter leveransen, och varar till dess avtalet upphör att gälla på grund av uppsägning enligt nedanstående bestämmelser.

Hyresmannen äger rätt att, sedan 24 månader förflutit av hyrestiden, uppsäga detta avtal till upphörande med 12 månaders uppsägningstid. Hyresmannen äger rätt att, därest maskinen efter garantitidens utgång skulle bli varaktigt funktionsoduglig, uppsäga detta avtal till omedelbart upphörande.

Uthyraren äger rätt att uppsäga avtalet till omedelbart upphörande, om hyresmannen bryter mot någon av bestämmelserna i detta avtal och rättelse icke sker inom rimlig tid efter anmodan.

Riksskattenämnden meddelade den 19 oktober 1962 följande förhandsbesked: Riksskattenämnden finner, att i det av sökandebolaget företedda avtalsformuläret vederlaget måste anses vara till beloppet

fastställt på sätt angivits i punkt 1 första stycket i övergångsbestämmelserna till förordningen om allmän varuskatt, samt att ett med användande av samma formulär tecknat avtal icke på annan grund än förhyrarens avtalsbrott kan av sökandebolaget uppsägas till upphörande.

Riksskattenämnden förklarar att förordningen den 15 december 1961 (nr 625) om ändring i förordningen om allmän varuskatt icke äger tillämpning i fråga om sådana av bolaget före den 2 november 1961 slutna skriftliga avtal om uthyrning av maskiner, som ingåtts enligt av bolaget företett formulär, så länge avtalen ej förändras.

(Stockholm den 5 mars 1963)

R : II 12

II

Meddelanden från

Riksskattenämnden

Årg. 4 *Ang. den allmänna varuskatten* Nr 3 1963

1) Angående skattskyldighet vid försäljning till företagare inom byggnadsbranschen.

Vid sammanträde den 26 april 1963 har riksskattenämnden funnit att försäljning av golvslippapper till golv- och mattläggare är att hänföra till försäljning av skattepliktig vara till konsument som föranleder skattskyldighet till allmän varuskatt.

2) Angående skatteplikt.

Inkomna förfrågningar angående skatteplikt för hundfoder har besvarats enligt följande.

Jämligt 10 § 1 mom. punkt 1 förordningen om allmän varuskatt är från skatteplikt undantagna vissa inom jordbruket och dess binäringar använda råvaror m. m., däribland fodermedel. Un-

dantaget gäller i princip generellt och alltså även då varorna har annan karaktär än jordbruksråvaror, dock med den inskränkningen att skatteplikt föreligger vid försäljning i särskilda detaljhandelsförpackningar eller på liknande sätt. I enlighet härmed torde skatteplikt föreligga vid detaljförsäljning av fodermedel o. dyl. för hundar till privata hundägare och andra som är att anse såsom konsumenter i varuskattehänseende. Sker försäljning av sådant foder i större partier och försäljningen på denna grund icke kan likställas med detaljförsäljning torde försäljningen vara skattefri oaktat köparen är att anse såsom konsument. Partiförsäljning av djurfoder till vetenskapliga institutioner, djurkliniker o. dyl. torde sålunda icke medföra skattskyldighet för säljaren.

R II: 13

Vid försäljning av foder till någon som bedriver yrkesmässig djuruppfödning torde fodret vara att hänföra till sådant material som avses i anvisningarna till 18 § varuskatteförordningen och skattefrihet föreligga på denna grund.

3) Angående begreppet material.

A. I bilaga fogad till riksskattenämndens anvisning den 14 mars 1960 angående *tolkningen av begreppet material enligt anvisningarna till 12 och 18 §§ förordningen om allmän varuskatt* har under rubriken "Poler- och slipmedel" såsom exempel på varor att hänföra till material angivits kapskivor.

På förekommen anledning har riksskattenämnden vid sammanträde den 26 april 1963 beslutat göra följande förtydligande såvitt gäller nämnda artiklar.

I exemplet avses — såsom framgår av rubriken — med kapskivor allenast sådana artiklar, som äro speciellt avsedda för slipning och polering.

Äro kapskivorna däremot avsedda för sågning (exempelvis diamantkapskivor för sågning av sten) bör deras fysiska varaktighetstid hos köparen läggas till grund för bedömning av i vad mån de böra betraktas såsom skattefritt material i varuskattehänseende. Uppgår härvid förslitningstiden (den fysiska varaktighetstiden) vid normalt utnyttjande hos köparen uppenbarligen icke till mer än en à två veckor, böra sådana artiklar betraktas såsom skattefritt material. Är däremot den normala varaktighetstiden längre än nu sagts, böra artiklarna hänföras till skattepliktiga verktyg.

B. Till riksskattenämnden hade inkommit en förfrågan huruvida skattskyldighet till allmän varuskatt föreligger vid

försäljning till bleckplåtstryckerier av offsetgummiduk för överföring av tryck från litografisk plåt till bleck- eller aluminiumplåt. I ärendet upplystes att den fysiska varaktighetstiden hos offsetgummiduken väsentligt understiger två veckor.

Vid sammanträde den 10 maj 1963 fann nämnden omfrågade offsetgummiduk böra hänföras till material som omförmäles i anvisningarna till 12 och 18 §§ förordningen om allmän varuskatt, då den försäljes för angivet ändamål.

C. I en till riksskattenämnden inkommen ansökan hade A anhållit om förhandsbesked huruvida till material som avses i anvisningarna till 12 och 18 §§ förordningen om allmän varuskatt kunde hänföras diagrampapper, avsedda att inom industrin användas vid registrering av tillverkningsförloppets olika detaljer i den kontinuerliga produktionen.

I ansökningen upplystes bl. a. att på ett och samma diagrampapper kunde registreras uppgifter rörande såväl den vara som bearbetas som den maskin vari bearbetningen skedde. I viss mån kunde man ävenledes genom kontroll av maskinens verkningssätt direkt verkställa kontroll av varans kvantitet eller kvalitet.

Riksskattenämnden meddelade den 10 maj 1963 följande förhandsbesked:

Riksskattenämnden finner, att diagrampapper och liknande former av tekniskt papper till mätinstrument, som vid yrkesmässig tillverkning av varor för avsalu eller yrkesmässigt tillhandahållande av tjänsteprestationer med avseende å varor, på sätt i ansökningen angivits, i produktions- eller bearbetningsprocessen — aningen direkt genom registrering av data rörande varan som sådan eller indirekt

genom registrering av sådana data rörande maskinernas verkningssätt, med ledning av vilka man kan bedöma jämväl varan — användas för kontroll av varor, äro att jämföras med material som avses i anvisningarna till 18 § förordningen om allmän varuskatt.

Riksskattenämnden förklarar förty att skattskyldighet till allmän varuskatt icke åvilar sökanden för försäljning till industriföretag av diagrampaper och liknande former av tekniskt paper avsedda att förbrukas på sätt nu angivits.

Däremot finner riksskattenämnden, att sådana paper, som enbart äro avsedda att kontrollera maskinernas verkningsätt och verkningsgrad utan att samtidigt kontroll av varornas kvalitet eller kvantitet åsyftas, icke kunna jämföras med material och förklarar att skattskyldighet till allmän varuskatt åvilar sökanden för försäljning av paper för angivet ändamål.

Tre ledamöter och närvarande byråchef anmälde avvikande mening och ansågo att förhandsbeskedet hade bort erhålla följande lydelse:

Riksskattenämnden har i anvisning till ledning för beskattningsmyndigheterna den 14 mars 1960 angående tolkningen av begreppet material enligt anvisningarna till 12 och 18 §§ förordningen om allmän varuskatt uttalat bland annat, att till material böra hänföras jämväl vissa varor, som i direkt anslutning till produktions- eller bearbetningsprocessen förbrukas i drifts- och kontrollaboratorier för fortlöpande laboriemässig kontroll av råvaror, halvfabrikat och färdigvaror. Såsom exempel har i en till anvisningen fogad bilaga angivits, förutom vissa kemikalier, även reagens- och indi-

katorpaper, filterpaper samt fotografisk film, plåtar och paper.

I ett den 9 november 1962 gjort tillägg till nämnda anvisning har riksskattenämnden uttalat att med material kan jämföras sådant indikatorpaper, diagrampaper och liknande former av tekniskt paper till mätinstrument, som i den direkta produktions- eller bearbetningsprocessen förbrukas för laboriemässig kontroll av råvaror, halvfabrikat eller färdigvaror. Diagrampaper, avsedda att inom industrin kontrollera maskiners verkningssätt o. dyl., borde däremot icke jämföras med material.

Till den del de diagrampaper, varom nu är fråga, äro avsedda att användas för direkt kontroll av den tillverkade varans egenskaper, synas paperen — även om å desamma samtidigt registreras data rörande maskinernas verkningssätt eller verkningsgrad — vara att jämföras med material som omförmäles i anvisningarna till 12 och 18 §§ varuskatteförordningen. Riksskattenämnden förklarar att skattskyldighet icke åvilar sökanden för försäljning av diagrampaper för nu angivet ändamål.

Däremot finner riksskattenämnden, att sådana paper som enbart äro avsedda att kontrollera maskinernas verkningsätt och verkningsgrad — även om därigenom erhålles data rörande varans egenskaper — icke kunna jämföras med material, och förklarar, att skattskyldighet till allmän varuskatt åvilar sökanden för försäljning av paper för angivet ändamål.

4) Angående beskattningsvärdets bestämmande.

A. I en till riksskattenämnden inkom-

men ansökan hade AB B anhållit om förhandsbesked huruvida i beskattningsvärdet för tillhandahållen fabriksblandad betong skulle inräknas särskilt debiterad kostnad för uppvärmning av i betongen ingående sten och sand, vilken uppvärmning vintertid måste företagas före påbörjandet av blandningen.

Riksskattenämnden meddelade den 10 maj 1963 följande förhandsbesked: Jämlikt 15 § förordningen om allmän varuskatt och anvisningarna till denna paragraf utgöres beskattningsvärdet för tillhandahållen skattepliktig vara eller tjänsteprestation av vederlaget. Vid beräkning av beskattningsvärde får avdrag icke ske för transport-, emballage- och andra liknande kostnader, vilka ingår i priset för en vara eller tjänsteprestation.

Riksskattenämnden finner att sökandebolagets försäljning av färdigblandad betong utgör yrkesmässig försäljning av skattepliktig vara som föranleder skattskyldighet till allmän varuskatt och att av sökandebolaget särskilt debiterad ersättning för uppvärmning av betongen utgör en kostnad som ingår i priset för den tillhandahållna varan. Riksskattenämnden förklarar förty, att bolaget vid beräkning av sin skattepliktiga omsättning icke må avdraga angivna ersättning.

B. I en till riksskattenämnden inkommen ansökan hade C anhållit om förhandsbesked huruvida bestämmelsen i 18 § 3 mom. förordningen om allmän varuskatt vore tillämplig i fråga om ett antal monteringsfärdiga fritidsstugor som sökanden försålt till politiska partier för att användas såsom valbyråer

under hösten 1962 och därefter av köparna vidareförsäljas till medlemmar i partierna.

De politiska partierna hade köpt stugorna med tanke på att deras medlemmar genom detta samlade inköp skulle komma i åtnjutande av de ökade rabatter ett stort inköp medför. Stugorna användes under valrörelsen tillfälligt som valbyråer och voro då uppställda på ett flertal platser i staden. På detta sätt hade partierna löst sina ofta svårbemästrade lokalproblem smidigt och samtidigt hade deras medlemmar till ett lägre inköpspris kunnat anskaffa sin första stuga eller fått en gäststuga på sina sportstugetomter. Samtliga stugor äro nu monterade på tomter i stockholmstrakten.

Av den till ansökningen fogade tekniska beskrivningen inhämtades att fritidsstugorna utgjorde monteringsfärdiga hus där i stommen och takkonstruktionen ingående väggar, golv, bjälklag m. m. utgjordes av byggnadselement väsentligen av trä samt att leveranserna omfattade fullständig sats av bjälklags-, vägg- och takkonstruktioner, beklädnads- och isoleringsmaterial, golvmaterial samt dörr- och fönstersnickerier.

Riksskattenämnden meddelade den 19 juni 1963 följande förhandsbesked: Riksskattenämnden finner, att de av sökanden tillhandahållna stugorna äro att hänföra till sådana monteringsfärdiga trähus som omförmälas i 18 § 3 mom. förordningen om allmän varuskatt och förklarar att allmän varuskatt, såvitt gäller sökandens tillhandahållande eller uttag ur rörelsen av kompletta sådana stugor, skall beräknas allenast å 70 procent av den eljest skattepliktiga omsättningen.

(Stockholm den 10 september 1963)

R II: 16

II

Meddelanden från

Riksskattenämnden

Ärg. 4 *Ang. den allmänna varuskatten* Nr 4 1963

1) Angående skatteplikt.

A. Vid sammanträde den 4 oktober 1963 har riksskattenämnden uttalat att djupfryst hundfoder, bestående av krossade kalv- och svinstrupar i förpackningar om 5 kg, är att hänföra till enligt förordningen om allmän varuskatt skattepliktig vara. Sådant foder i förpackningar om 25 kg har däremot icke ansetts utgöra skattepliktig vara.

B. I anledning av inkommen förfrågan huruvida skatteplikt föreligger för kålrötter och morötter av kvalitetsklass I, som försäljes till vetenskapliga institutioner för användning såsom fodermedel, har riksskattenämnden vid sammanträde den 18 oktober 1963 uttalat att, enär ifrågakomna varor bör betraktas som livsmedel, de icke torde kunna anses undantagna från skatteplikt.

C. I skrivelse till riksskattenämnden

hade aktiebolaget A anhållit om besked huruvida skattskyldighet till allmän varuskatt föreläge för utförande av kemisk tvätt i automat.

Såsom svar härå hänvisades efter föredragning av ärendet vid riksskattenämndens sammanträde den 22 november 1963 till innehållet i riksskattenämndens den 8 mars 1960 meddelade anvisning till ledning för beskattningsmyndigheterna angående varuförsäljning genom eller annat utnyttjande av automater, varav bl. a. framginge att skattskyldighet föreligger vid alla former av yrkesmässigt tillhandahållande av skattepliktiga varor och tjänster, sålunda även vid tillhandahållande från automat. Härav följer att skattskyldighet till allmän varuskatt bör föreligga för tillhandahållande av kemisk tvätt på sätt i ansökningen angivits. I svaret tillades vidare att skattskyldighet efter samma grunder föreligger vid tillhandahållande av s. k. vittvätt i automat.

R II: 17

2) Angående yrkesmässig verksamhet.

A. I en till riksskattenämnden inkommen ansökan om förhandsbesked hade föreningen B anfört i huvudsak följande.

Föreningen hade till syfte att inom visst sjukhus verksamhetsområde utöva hjälpverksamhet bland patienterna. För att främja detta syfte bedrev föreningen inom sjukhusets område dels kiosk- och konditorirörelse, dels ock försäljning av s. k. terapialster, utgörande av patienterna tillverkade varor, huvudsakligen korgarbeten, träslöjd, textilier med mera. Råvarorna till dessa arbeten inköptes av sjukhuset. Föreningen inköpte därefter från sjukhuset de färdiga arbetena till pris så beräknat att vinst uppkomme vid föreningens försäljning. Denna vinst användes för föreningens hjälpverksamhet. Föreningens inköp av terapiarbeten från sjukhuset hade under sistförflutna verksamhetsår uppgått till omkring 38.100 kronor och försäljningssumman för sådana arbeten hade under samma år uppgått till omkring 50.700 kronor. Försäljningen av terapiarbeten skedde under två timmar fem dagar i veckan av en av föreningen anställd person.

Föreningen anhöll om förhandsbesked, huruvida skyldighet för föreningen att utgöra allmän varuskatt vid försäljning av patientarbeten föreläge dels vid direkt försäljning i kiosken, vars varusortiment därvid skulle komma att utökas med patientarbetena, dels ock vid försäljning å särskilt försäljningsställe i omedelbar anslutning till kiosken, varvid försäljningen skulle ombesörjas av föreningens medlemmar.

Riksskattenämnden meddelade den 10 maj 1963 följande förhandsbesked: Riksskattenämnden finner, att föreningens tillhandahållande av patientarbeten inköp-

ta från sjukhuset, oavsett i vilken form försäljningen sker, utgör yrkesmässig försäljning till konsument av enligt förordningen om allmän varuskatt skattepliktiga varor och förklarar förty, att skattskyldighet till allmän varuskatt åvilas föreningen för hela det vid omförmälda försäljning erhållna vederlaget.

Efter av föreningen anförda besvär fann Regeringsrätten i ett den 1 oktober 1963 meddelat utslag icke skäl göra ändring i riksskattenämndens förhandsbesked.

B. I en till riksskattenämnden inkommen ansökan hade aktiebolaget C anhållit om förhandsbesked huruvida skattskyldighet till allmän varuskatt åvilade bolaget för försäljning av maskiner till bolagets systerbolag, aktiebolaget D. Av ansökningen och övriga handlingar inhämtades i huvudsak följande.

Aktiebolaget D bedriver vägbyggnads- och likartad entreprenadverksamhet. Den maskinpark, som sådana företag utnyttjar i sin verksamhet, representerar ofta stora ekonomiska värden. Företagen nödgas normalt finansiera maskinanskaffningarna antingen genom dyrbara avbetalningsköp eller genom den betydligt billigare vägen över ett banklån. Emellertid är förlagsinteckningsinstitutet för närvarande så utformat att företag av ifrågavarande slag ej kunna utnyttja förlagsinteckningar såsom säkerhet för lån. För att bereda ifrågavarande företag möjlighet att erhålla lån för förvärv av maskiner mot säkerhet i maskinerna hade bildats aktiebolaget C med ett aktiekapital på 5.000 kronor. Styrelsen i aktiebolaget C är helt identiskt med styrelsen i aktiebolaget D och C:s enda funktion är att spela rollen av finansieringsbolag. Detta

bolag förvärvar maskinerna från en utomstående leverantör och säljer omedelbart på avbetalning med äganderättsförbehåll maskinerna vidare till sitt systerbolag, aktiebolaget D. I något fall har aktiebolaget C förvärvat avbetalningskontrakt, som det rörelsedrivande bolaget redan tecknat med utomstående leverantör.

För att kunna förvärva maskiner eller eventuellt avbetalningskontrakt tager finansieringsbolaget upp lån i bank och pantförskriver som säkerhet för lånet sina rättigheter på grund av de av bolaget utfärdade eller förvärvade avbetalningskontrakten. Finansieringsbolaget intager rollen av avbetalningssäljare och maskinerna äro sålda med äganderättsförbehåll. De avbetalningar, som det rörelsedrivande bolaget enligt kontrakten erlägger till finansieringsbolaget, användes av finansieringsbolaget för amortering å detta bolags lån hos banken.

Riksskattenämnden meddelade den 9 september 1963 följande förhandsbesked: Riksskattenämnden finner den av sökandebolaget bedrivna verksamheten innefatta yrkesmässig försäljning till konsument av enligt förordningen om allmän varuskatt skattepliktiga varor och förklarar att skattskyldighet jämlikt 12 § 1 mom. nämnda förordning åvilar bolaget för denna verksamhet.

En ledamot anmälde avvikande mening och ansåg att förhandsbeskedet hade bort erhålla följande lydelse: På grund av vad som blivit upplyst om syftet med sökandebolaget, som är systerbolag till aktiebolaget D, och endast åt sistnämnda bolag tillhandahåller sina maskiner, förklarar riksskattenämnden sökandebolaget icke vara skattskyldigt till allmän varuskatt för tillhandahållande av maskinerna i nyss angiven ordning.

3) Angående beskattningsvärdets bestämmande.

Riksskattenämnden har vid sammanträde den 22 november 1963 beslutat att såsom *anvisning till ledning för beskattningsmyndigheterna* göra följande uttalande angående *beräkning av beskattningsvärde vid försäljning av vara, där annan vara tages i inbyte*.

Jämlikt 15 § förordningen om allmän varuskatt och anvisningarna till denna paragraf utgöres beskattningsvärdet vid tillhandahållande av vara eller tjänsteprestation av vederlaget. Vid beräkning av beskattningsvärde får avdrag icke ske för transport-, emballage- eller andra liknande kostnader, vilka ingå i priset för den tillhandahållna varan eller tjänsteprestationen. Kassarabatter och andra rabatter, som direkt avgå från likviden, skola därmed icke medräknas.

Det förekommer att säljare gör gällande, att vara, som vid försäljning av annan vara mottagits som dellikvid, därvid åsatts ett värde överstigande det verkliga bytesvärdet och att detta "övervärde" skall vara att anse såsom sådan rabatt, som enligt nämnda stadgande i varuskatteförordningen icke skall medräknas vid beskattningsvärdets bestämmande. Det avdrag, som med tillämpning av detta betraktelsesätt verkställes vid redovisning av allmän varuskatt, betecknas såsom "övervärde", "bytesdifferens", "bytesförlust" eller liknande.

Riksskattenämnden kan icke finna dylikt betraktelsesätt stå i överensstämmelse med varuskatteförordningens bestämmelser. Det beskattningsvärde, varå skatten skall beräknas, måste anses utgöra hela det värde som åsatts bytesvaran jämte vad köparen därutöver har att erlägga kon-

tant eller på annat sätt. Belopp, som upp-
ges utgöra övervärde (motsvarande), kan
sålunda icke betraktas såsom sådan rabatt,
vilken jämlikt nämnda författningsrum
får frånräknas vid beskattningsvärdets
bestämmande.

4) Angående materialbegreppet.

En till riksskattenämnden inkommen
förfrågan huruvida skattskyldighet till
allmän varuskatt föreligger vid försälj-

ning till glasbruksindustrin av eldfast in-
fodringsmaterial till smältugnar har efter
föredragning vid nämndens sammanträ-
den den 18 oktober 1963 besvarats med
hänvisning till nämndens anvisning den
14 mars 1960 angående tolkningen av be-
greppet material enligt anvisningarna till
12 och 18 §§ förordningen om allmän va-
ruskatt, i vilken anvisning till skattefritt
material hänförts bl. a. eldfast infodrings-
material till smältugnar.

(Stockholm den 10 december 1963.)

R II: 20

Sakregister till Meddelanden från Riksskattenämnden serie II åren 1960–1963 angående den allmänna varuskatten

*Ann. I registret angivna sifferbeteckningar hänvisar till år, nummer
å meddelandet och den punkt i meddelandet, där frågan behandlas.*

- Acetylängas, ej skattepliktig vara 1960 2:1*
Adresslappar 1963 2:3 B
Adressutskrifter 1960 1:7
Annonser, annonsförmedling m m 1960 4:7
Arbets- och skyddskläder 1960 3:9
Aska, skattepliktig vara 1960 2:1
Arkivfilmning 1960 1:7
Automater, försäljning från 1960 3:6, 1962 1:1
— uthyrning av 1960 3:6
— visst utnyttjande av 1960 1:8, 1963 4:1 C
Avbetalningskontrakt 1963 2:2
Avtal, begreppet skriftligt avtal 1960 1:1A,
1962 1:5
— hyres- 1960 1:1 C, 3:2, 1962 1:5, 1963 2:6
— underhålls- 1960 1:1 C, 1961 5:2, 1962 1:5
- Bakteriologiska preparat 1960 2:4*
Balpressningsgarn 1962 4:3
Bankgiro 1962 1:4
Begagnade byggnadsvaror 1961 3:1, 1962 2:4
Begravningsentreprenörer 1961 1:2
Beskattningsvärde, bestämmande av 1960 7:3,
7:6, 1962 2:1, 4:2, 1963 1:2, 2:1, 2:2,
3:4, 4:3
— d:o, vid varuuttag 1960 2:12
Bestämt pris 1960 1:1
Betongmassa m m, tillverkning av 1960 6:3
Blomsterförmedling 1960 3:5
Blåsprit, ej skattepliktig vara 1960 2:1
Bokföringsuppdrag 1960 1:7, 2:6
Bonus 1960 7:3
Bränslen, skatteplikt för vissa 1960 2:1
Byggmästare 1960 2:12, 1961 3:1
Byggnadsbranschen 1960 2:12
Byggnadsselement 1960 2:11, 6:3
Byggnadsentreprenör 1960 2:12
Byggnadsmaterial 1960 2:12
— fabriksmässig tillverkning av 1960 6:3
Byggnadsställningar, uthyrning av 1960 3:2
Byte av vara i visst fall 1960 1:5, 1962 4:2,
1963 4:3
"Bytesdifferens" 1963 4:3
"Bytesförlust" 1963 4:3
- Desinfektionsmedel, skattepliktig vara 1960 2:1*
Diagnostiska preparat 1960 2:4
Diagrampapper 1962 5:4, 1963 3:3 C
Diskontering 1960 1:3, 1963 2:2
Dissoungas, ej skattepliktig vara 1960 2:1
- Efterjustering av prel. allmän varuskatt 1961*
1:1
Eldfast infodringsmaterial 1960 3:9, 1962
4:4 B, 1963 4:4
Elinstallatörer 1960 2:12
Emballage 1960 3:9, 7:3, 1962 1:2, 3:3
Entréavgifter 1960 3:8
Export 1960 5:3, 1962 5:5, 1963 1:1
Extraktionsbensin 1962 3:2
- Fartyg 1960 3:3, 1962 5:2, 1963 1:1*
— tjänsteprestationer å 1960 3:3
Fartygstillbehör, skatteplikt för 1960 3:3
Fastigheter 1960 3:1
Fastighetstillbehör 1960 3:1, 1962 4:5, 1963 2:5
Filmproduktion 1960 6:2
Filmuthyrning 1960 1:6
Fiskefartyg 1960 3:3
Fiskrom och fiskyngel, för utplantering, ej
skattepliktig vara 1960 2:1
Fob utländsk hamn 1962 3:5
Fodermedel, ej skattepliktig vara 1960 2:1,
2:2, 1961 5:4, 1963 3:2, 4:1 A och B
Formvirke 1961 3:5
Fotografer 1960 4:6, 4:7
Fotografiska artiklar och tjänster 1960 3:6,
4:6, 4:7, 6:2
Fotostatkopiering 1960 1:7
Fraktkostnader, debitering av 1960 1:11, 2:11,
7:3
Frihamn, varor för 1962 2:3
Frisörer 1960 1:9
Fröer 1960 2:2
Förbrukningsmaterial 1960 3:9
Försäkringsbolag 1960 7:5 b)
Försäkringskostnader, debitering av 1960 1:11
- Garantireparationer 1961 6:2*
Gaser 1960 2:1, 2:4
Gatsten, skattepliktig vara 1960 2:1
Glasmästare 1960 2:12
Glass 1962 1:1
Golvläggare 1960 2:12, 1963 3:1
Grafiska industrin 1960 3:9
Grammofonautomater 1960 3:6
Graveringsarbeten, skatteplikt för 1960 4:1
Gödselmedel 1960 2:2
- Hektografering 1960 1:7*
Heltäckande mattor 1962 4:5
Hemsömmerskor 1960 4:8
Hormonpreparat, skatteplikt för vissa 1960 2:1

- Hundfoder* 1963 3:2, 4:1 A
Hälkortsbearbetning 1960 2:6
Hässjelinor 1962 4:3
Ideella föreningar, skattskyldighet för 1960 5:2
Idrottsbladet, skattskyldighet för 1961 3:3
Idrottsmärken o dyl, försäljning av 1960 5:2
Inbytesvaror, försäljning mot likvid i form av 1960 1:5, 7:3, 7:6, 1962 2:1
"Indirekt export" 1960 5:3, 1962 2:5
Inlämningstvätt 1960 1:8, 7:4
Inredning, fast, i byggnad 1960 3:1
Insektsbekämpningsmedel 1962 3:2
Installation av fastighetstillbehör 1960 2:12, 3:1, 1962 4:5
Intressegemenskap 1960 7:5 a), 1962 2:4, 2:5, 4:1 B, 1963 4:2 B
Järnhanteringen 1960 3:9
Kantsten 1960 2:1
Kapskivor 1963 3:3 A
Kemtvätt i automat 1963 4:1 C
Klichéer 1960 4:7
Klädhängare 1960 7:1
Kokiller 1961 4:2
Kommunala myndigheter, skattskyldighet för 1960 2:8
Konfektyrvaror 1962 1:1
Konkurs 1961 2:1
Konstnärer, skattskyldighet för 1960 2:10, 6:1
Konstverk 1960 2:10, 6:1
Kontorsmaterial 1960 3:9
Kontoringsförsäljning 1960 7:3
Kontrakt 1960 1:1, 1962 1:5
— diskontering av 1960 7:3, 1963 2:2
Kopieringsanstalter 1960 1:7
KÖRP, ej skattepliktig vara 1962 5:3
Korrespondensinstitut 1960 2:9
Kost, servering av, vid anstalter, skolor m m 1960 2:5, 3:10
— tillhandahållande av, åt personal 1960 3:7
Kostnadsersättning åt skattskyldiga 1960 5:4
Kreditbevis, viss försäljning mot 1960 1:4
Krigsmateriel, ej skattepliktiga varor 1960 2:3
Kristallolja, ej skattepliktig vara 1960 2:1
Krukväxter, skattepliktig vara 1960 2:2
Kundförluster, avdrag för 1960 7:3
Kurslitteratur 1960 2:9
Kutterspån, ej skattepliktig vara 1960 2:1
Kvertavgifter 1960 3:8
Kvittning, i visst fall 1960 1:2
Kyrkklockor 1963 2:5 B
Laboratorier, material för, m m 1960 3:9, 1962 5:4
Legosågning 1960 4:3
Likvid i natura 1960 7:3, 7:6
Ljuskopiering 1960 1:7
Logementsfartyg 1962 5:2
Lombardering 1960 1:3, 7:3, 1963 2:2
Lässmeder 1960 2:12
Läkemedel, ej skattepliktig vara 1960 2:4
Läkemedelskort, försäljning enligt 1960 2:4
Lökar 1960 2:2
Löneförmalning 1960 2:7
Malkroppar 1962 2:2
Manskapbodan 1960 2:11
Marsvin, skattepliktig vara 1960 2:1
Maskiner, fasta 1960 3:1
Massaindustrin 1960 3:9
Materialbegreppet 1960 2:10, 3:9, 4:9, 1961 3:5, 4:2, 1962 2:2, 3:3, 4:4, 5:4, 1963 2:3, 3:3, 4:4
Matriser 1960 4:7
Medicinska gaser, ej skattepliktig vara 1960 2:4
Mejerihanteringen 1960 3:9
Mineralterpentin, ej skattepliktig vara 1960 2:1
Montering av fastighetstillbehör 1960 3:1
— av byggnadsställningar 1960 3:2
— av maskin 1961 3:4
Monteringsfärdiga trähus 1960 2:11, 1963 3:4 B
Musikinstrument, stämning av 1960 3:4
Målare 1960 2:12
Narkosmedel, ej skattepliktig vara 1960 2:4
Offsetgummduk 1960 3:9, 1963 3:3 B
Panter, försäljning av 1960 4:4
Pappersindustrin 1960 3:9
Plantor 1960 2:2
Plåtslagare 1960 2:12
Polérmiddel 1960 3:9
Postförskott, försäljning mot 1960 1:11
Provianteringsfrilager 1962 1:3
Puzzolanjord, ej skattepliktig vara 1960 2:1
Prenumerationsförmedling 1960 1:10
Presentkort, försäljning mot 1960 4:5, 7:3
Presentreklam 1960 4:7
Präglingsarbeten, vissa 1960 1:7
Publikationer, viss införsel av 1960 1:10
Rabatter, avdrag för 1960 7:3
Receipt 1960 2:4
Rederier 1960 3:3
Reklam, spridning av 1960 1:7
Reklambranschen 1960 4:7, 1962 2:5
Reklamfilm 1960 6:2
Reklamteckningar 1960 4:7, 6:1
Reklamtryck 1960 4:7
Reklamtryckalster på främmande språk 1962 2:6
Reklamvaror 1962 2:5
Rengöringsmedel 1960 3:9
Renolin, ej skattepliktig vara 1960 2:1
Resekostnader, debitering av 1960 1:12, 1963 2:1
"Returemballage" 1962 3:3
"Ringa omfattning" 1960 7:2, 7:5
Rättgift o dyl, skattepliktig vara 1960 2:1
Rättigheter, upplåtelse av 1960 1:6, 4:6, 4:7, 6:2
Rörledningsentreprenörer 1960 2:12, 1961 1:3
Schablonmässig beräkning av allmän varuskatt 1961 1:3, 3:2
Serveringsrörelser 1962 1:1, 1963 1:2 B, 2:4
Sjukhus, försäljning till 1960 2:4
— tillhandahållande av kost vid 1960 2:5

Självrisk 1961 6:2
Självtvätt 1960 1:8, 7:4
Skadestånd 1963 1:2 A
Skattepliktig omsättning, beräkning av 1960 7:3, 1961 1:3, 3:2
Skattskyldighet, inträde av 1960 1:2, 1:4, 7:3, 1962 1:4
Skoning av hästar 1960 4:2
Skrivbyråer 1960 1:7
Skylningsarbeten 1960 4:7
Slagg, skattepliktig vara 1960 2:1
Slipmedel 1960 3:9, 1963 3:1, 3:3 A
Sneder 1960 2:12
Smörjmedel 1960 3:3, 3:9
Socker, försäljning av, till biodlare 1960 5:1
Specialverktyg, debiterad ersättning för 1961 4:1
Spelautomater 1960 3:6
Startkapslar, skattepliktig vara 1960 2:1
Statliga myndigheter, skattskyldighet för 1960 2:8
Stegar, uthyrning av 1960 3:2
Stencilering 1960 1:7
Stereotyper 1960 4:7
Stämning av instrument 1960 3:4
Sägsån, ej skattepliktig vara 1960 2:1
Säkerhetsbränslan, fasta 1960 2:1
Tandtekniker 1961 5:3
Tejp 1960 3:9
Textilindustrin 1960 3:9
Tillhandahållande inom riket 1962 3:5
Tillsatsmaterial 1960 3:9
Tobaksvaror 1962 1:1
Traktamentskostnader, debitering av 1960 1:12, 1963 2:1
Trottoarsten 1960 2:1
Trycksaker för reklamändamål 1960 4:7
Tråhus, monteringsfärdiga 1960 2:11, 1963 3:4 B
Träindustrin 1960 3:9
Tvättautomater 1960 1:8, 1963 4:1 C
Tvättinrättningar 1960 1:8, 7:4, 7:5 a), 1963 4:1 C
Tändstickor och andra tändmedel, skattepliktig vara 1960 2:1
Underleverantörer, skattskyldighet för, i visst fall 1960 6:4
Undervisning 1960 2:9
Uthyrning, i visst fall 1960 3:2, 1961 6:1, 1962 2:4, 3:4
Uthyrnings- och underhållsavtal 1960 1:1 C, 1961 5:2, 1962 1:5, 1963 2:6
Utländska företagare, skattskyldighet för 1960 6:4
Utredningar 1960 4:7
Utrikes trafik 1960 3:3
Utskrifter 1960 1:7
Uttag av varor ur rörelse, för reklamändamål 1960 4:7
— beskattningsvärde vid 1960 2:12
Varietéavgifter 1960 3:8
Varnolene, ej skattepliktig vara 1960 2:1
Varubyten i visst fall 1960 1:5
Varv, skattskyldighet för 1960 3:3
Vederlag, i ett för allt 1960 1:12, 3:2
— till beloppet fastställt 1960 1:1B, 1962 1:5, 3:1, 5:1 B
— vid likvid i natura 1960 7:3
Verkstadsindustrin 1960 3:9
Verktyg i materialhänseende 1960 3:9, 4:9
— för speciell varutillverkning 1961 4:1
Virke från jordbruksfastighet 1961 5:1
Vite 1963 1:2 A
Vittvätt i automat 1963 4:1 C
Volvogarantin 1961 6:2
Välgörenhetsmärken o dyl, försäljning av 1960 5:2
Växlar, diskontering av 1960 1:3, 7:3
— lombardering av 1960 1:3, 7:3
— omsättning av 1960 7:3
— ränta å 1960 7:3
Växtskyddsmedel, ej skattepliktig vara 1960 2:1, 2:2
Yrkesmässig verksamhet, fråga om i speciella fall 1960 3:10, 7:4, 7:5, 1961 5:3, 6:1, 1962 2:4, 2:5, 3:4, 4:1, 1963 4:2
Återköp av vara 1962 2:1
Återropspanter 1960 4:4
Övergångsbestämmelserna 1960 1:1, 1961 5:2, 1962 1:5, 3:1, 5:1, 1963 2:6
”Övervärde” 1963 4:3
Översättningsarbeten 1960 1:7

